

Službeni list

Europske unije

C 224

Hrvatsko izdanje

Informacije i objave

Godište 65.
8. lipnja 2022.

Sadržaj

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2021.–2022.

Dnevne sjednice od 22. do 25. studenoga 2021.

USVOJENI TEKSTOVI

I. Rezolucije, preporuke i mišljenja

REZOLUCIJE

Europski parlament

utorak, 23. studenog 2021.

2022/C 224/01	Rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o politici EU-a u pogledu sporta: ocjena i mogući putevi naprijed (2021/2058(INI))	2
2022/C 224/02	Rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. s preporukama upućenima Komisiji o digitalizaciji europskog izvješćivanja, praćenja i revizije (2021/2054(INL))	11
	srijeda, 24. studenog 2021.	
2022/C 224/03	Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o Europskoj strategiji za kritične sirovine (2021/2011(INI))	22
2022/C 224/04	Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o reviziji Financijske uredbe s obzirom na stupanje na snagu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. (2021/2162(INI))	37
2022/C 224/05	Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o farmaceutskoj strategiji za Europu (2021/2013(INI))	47

HR

četvrtak, 25. studenog 2021.

2022/C 224/06	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. s preporukama Komisiji o politici i pravu zakonitih migracija (2020/2255(INL))	69
2022/C 224/07	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o uvođenju europske iskaznice socijalne sigurnosti radi poboljšanja digitalne primjene prava iz sustava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti (2021/2620(RSP))	81
2022/C 224/08	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o multilateralnim pregovorima uoči 12. ministarske konferencije WTO-a u Ženevi od 30. studenoga do 3. prosinca 2021. (2021/2769(RSP))	89
2022/C 224/09	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o sigurnosti parkirališta za kamione u EU-u (2021/2918(RSP))	95
2022/C 224/10	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o stanju u Somaliji (2021/2981(RSP)) . . .	99
2022/C 224/11	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o kršenju ljudskih prava od strane privatnih vojnih i zaštitarskih društava, posebno grupe Wagner (2021/2982(RSP))	104
2022/C 224/12	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o stanju ljudskih prava u Kamerunu (2021/2983(RSP))	111

III Pripremni akti

Europski parlament

utorak, 23. studenog 2021.

2022/C 224/13	P9_TA(2021)0456 Zajednička poljoprivredna politika – potpora za strateške planove koje izrađuju države članice i koji se financiraju iz fondova EFJP i EPFRR ***I Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (COM(2018)0392 – C8-0248/2018 – 2018/0216(COD)) P9_TC1-COD(2018)0216 Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013	115
---------------	---	-----

2022/C 224/14

P9_TA(2021)0457

Zajednička poljoprivredna politika: financiranje, upravljanje i nadzor ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013 (COM(2018)0393 – C8-0247/2018 – 2018/0217(COD))

P9_TC1-COD(2018)0217

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013 . 118

2022/C 224/15

P9_TA(2021)0458

Zajednička poljoprivredna politika – Izmjena Uredbe o zajedničkoj organizaciji tržišta i drugih uredbi ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina, (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i (EU) br. 229/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka (COM(2018)0394 – C8-0246/2018 – 2018/0218(COD))

P9_TC1-COD(2018)0218

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina i (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije 122

2022/C 224/16

P9_TA(2021)0459

Postupak u slučaju nesolventnosti: zamjena prilogâ A i B Uredbi ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zamjeni prilogâ A i B Uredbi (EU) 2015/848 o postupku u slučaju nesolventnosti (COM(2021)0231 – C9-0178/2021 – 2021/0118(COD))

P9_TC1-COD(2021)0118

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2015/848 o postupku u slučaju nesolventnosti radi zamjene njezinih priloga A i B 126

2022/C 224/17

P9_TA(2021)0460

Integrirana statistika na razini poljoprivrednih gospodarstava: doprinos Unije u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1091 u vezi s doprinosom Unije za integriranu statistiku na razini poljoprivrednih gospodarstava u skladu s financijskim okvirom za razdoblje 2021. – 2027. (COM(2021)0477 – C9-0346/2021 – 2021/0270(COD))

P9_TC1-COD(2021)0270

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1091 u pogledu doprinosa Unije za integriranu statistiku na razini poljoprivrednih gospodarstava u skladu s Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. . . . 127

2022/C 224/18

P9_TA(2021)0461

Upakirani investicijski proizvodi za male ulagatelje i investicijski osigurateljni proizvodi (PRIIP-ovi): dokumenti s ključnim informacijama. Produljenje prijelaznog aranžmana ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća kojim se mijenja Uredba (EU) br. 1286/2014 u pogledu produljenja prijelaznog aranžmana za društva za upravljanje, investicijska društva i osobe koje savjetuju o udjelima ili prodaju udjele subjekata za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) i subjekata koji nisu UCITS (COM(2021)0397 – C9-0326/2021 – 2021/0215(COD))

P9_TC1-COD(2021)0215

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1286/2014 u pogledu produljenja prijelaznog aranžmana za društva za upravljanje, društva za investicije i osobe koje savjetuju o udjelima subjekata za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) i subjekata koji nisu UCITS ili prodaju takve udjele 128

2022/C 224/19

P9_TA(2021)0462

Uporaba dokumenata s ključnim informacijama od strane društava za upravljanje subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2009/65/EZ u pogledu uporabe dokumenata s ključnim informacijama od strane društava za upravljanje subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (COM(2021)0399 – C9-0327/2021 – 2021/0219(COD))

P9_TC1-COD(2021)0219

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Direktive (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2009/65/EZ u pogledu uporabe dokumenata s ključnim informacijama od strane društava za upravljanje subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) 129

srijeda, 24. studenog 2021.

2022/C 224/20

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o zajedničkom nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2022. koji je prihvatio Odbor za mirenje u okviru proračunskog postupka (13911/2021 – C9-0428/2021 – 2021/0227(BUD)) 130

2022/C 224/21	Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 5/2021 Europske unije za financijsku godinu 2021. – humanitarna pomoć izbjeglicama u Turskoj (12444/2021 – C9-0380/2021 – 2021/0226(BUD))	151
2022/C 224/22	Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 6/2021 Europske unije za financijsku godinu 2021. – Dodatne doze cjepiva za zemlje s niskim i nižim srednjim dohotkom, povećanje sredstava Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i druge prilagodbe rashoda i prihoda (14038/2021 – C9-0425/2021 – 2021/0326(BUD))	153
četvrtak, 25. studenog 2021.		
2022/C 224/23	Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Španjolske – EGF/2021/001 ES/País Vasco metal (COM(2021)0618 – C9-0377/2021 – 2021/0316(BUD))	155
2022/C 224/24	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju država članica Europske unije da u interesu Europske unije prihvate pristup Filipina Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. (COM(2021)0359 – C9-0361/2021 – 2021/0178(NLE))	159
2022/C 224/25	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju država članica da u interesu Europske unije prihvate pristup Jamajke Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. (COM(2021)0363 – C9-0334/2021 – 2021/0179(NLE))	160
2022/C 224/26	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju država članica Europske unije da u interesu Europske unije prihvate pristup Bolivije Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. (COM(2021)0369 – C9-0336/2021 – 2021/0183(NLE))	161
2022/C 224/27	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju država članica Europske unije da u interesu Europske unije prihvate pristup Pakistana Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. (COM(2021)0368 – C9-0335/2021 – 2021/0182(NLE))	162
2022/C 224/28	Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju država članica da u interesu Europske unije prihvate pristup Tunisa Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. (COM(2021)0371 – C9-0337/2021 – 2021/0198(NLE))	163

OZNAKE POSTUPAKA

- * postupak savjetovanja
- *** postupak suglasnosti
- ***I redovni zakonodavni postupak, prvo čitanje
- ***II redovni zakonodavni postupak, drugo čitanje
- ***III redovni zakonodavni postupak, treće čitanje

(Vrsta postupka ovisi o pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Amandmani Parlamenta:

Novi tekst piše se **podobljanim kurzivom**. Brisanja se označuju simbolom **■** ili precrtanim tekstom. Zamjene se označuju isticanjem novog teksta **podobljanim kurzivom** i brisanjem ili precrtavanjem zamijenjenog teksta.

EUROPSKI PARLAMENT

ZASJEDANJE 2021.–2022.

Dnevne sjednice od 22. do 25. studenoga 2021.

USVOJENI TEKSTOVI

utorak, 23. studenog 2021.

I.

(Rezolucije, preporuke i mišljenja)

REZOLUCIJE

EUROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2021)0463

Politika EU-a u pogledu sporta: ocjena i mogući putevi naprijed

Rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o politici EU-a u pogledu sporta: ocjena i mogući putevi naprijed (2021/2058(INI))

(2022/C 224/01)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 6. i 165. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), kojima se utvrđuju nadležnosti i djelovanja Unije u području sporta, posebno promicanje europskih sportskih pitanja, uzimajući u obzir posebnu prirodu sporta, njegove strukture koje se temelje na dobrovoljnim aktivnostima te njegovu društvenu i obrazovnu funkciju,
- uzimajući u obzir Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. i njegovih 17 ciljeva održivog razvoja, a posebno ulogu sporta kao važnog pokretača održivog razvoja i doprinosa miru, promicanju tolerancije i poštovanja te osnaživanju žena i mladih, pojedinaca i zajednica, kao i ciljevima u pogledu zdravlja, obrazovanja i socijalne uključenosti⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o uspostavi programa Erasmus+: program Unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1288/2013.⁽²⁾, a posebno njegovo poglavlje o sportu,
- uzimajući u obzir Bijelu knjigu Komisije od 11. srpnja 2007. o sportu (COM(2007)0391),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. siječnja 2011. pod nazivom „Razvoj europske dimenzije u sportu” (COM(2011)0012),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 7. srpnja 2020. o provedbi i relevantnosti Plana rada Europske unije u području sporta 2017. – 2020. (COM(2020)0293), a posebno njezine preporuke za budućnost,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. ožujka 2021. naslovljenu „Unija ravnopravnosti: Strategija o pravima osoba s invaliditetom za razdoblje 2021. – 2030.” (COM(2021)0101),
- uzimajući u obzir smjernice EU-a od 16. studenoga 2012. naslovljene „Dvojna karijera sportaša – preporučene političke mjere za potporu dvojne karijere u sportu visokih performansi”,

⁽¹⁾ Rezolucija naslovljena „Promijeniti svijet: Program održivog razvoja do 2030.” koju je Opća skupština UN-a donijela 25. rujna 2015., A/RES/70/1.

⁽²⁾ SL L 189, 28.5.2021., str. 1.

utorak, 23. studenog 2021.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 2. veljače 2012. o europskoj dimenziji u sportu ⁽³⁾,
- uzimajući obzir svoju Rezoluciju od 14. ožujka 2013. o namještanju utakmica i korupciji u sportu ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. lipnja 2015. o nedavno razotkrivenim slučajevima korupcije na visokoj razini u FIFA-i ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 2. veljače 2017. o cjelovitom pristupu sportskoj politici: dobro upravljanje, dostupnost i integritet ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. rujna 2020. o učinkovitim mjerama za ekologizaciju programa Erasmus+ i Kreativna Europa te Europskih snaga solidarnosti ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. veljače 2021. o utjecaju bolesti COVID-19 na mlade i sport ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. svibnja 2021. s preporukama Komisiji o izazovima organizatora sportskih događanja u digitalnom okruženju ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća i predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća o planu rada Europske unije u području sporta (1. siječnja 2021. – 30. lipnja 2024.) ⁽¹⁰⁾, a posebno njegova prioritetna područja,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o borbi protiv korupcije u sportu ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća i predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća o pristupu sportu za osobe s invaliditetom ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća i predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća o učinku pandemije bolesti COVID-19 i oporavku sektora sporta ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, pod naslovom „Oснаživanje trenera povećanjem mogućnosti za stjecanje vještina i kompetencija” ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o inovacijama u sportu ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o antidopingu od 16. studenoga 1989.,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe od 18. rujna 2014. o namještanju rezultata sportskih natjecanja,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe od 3. srpnja 2016. o cjelovitom pristupu u pogledu sigurnosti, zaštite i pružanja usluga na nogometnim utakmicama i drugim sportskim događajima,
- uzimajući u obzir Kodeks sportske etike, kako je izmijenjen 16. svibnja 2001. i Europsku povelju o sportu Vijeća Europe, kako je izmijenjena 13. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju UNESCO-a od 19. listopada 2005. protiv dopinga u sportu,

⁽³⁾ SL C 239 E, 20.8.2013., str. 46.

⁽⁴⁾ SL C 36, 29.1.2016., str. 137.

⁽⁵⁾ SL C 407, 4.11.2016., str. 81.

⁽⁶⁾ SL C 252, 18.7.2018., str. 2.

⁽⁷⁾ SL C 385, 22.9.2021., str. 2.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0045.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0236.

⁽¹⁰⁾ SL C 419, 4.12.2020., str. 1.

⁽¹¹⁾ SL C 416, 11.12.2019., str. 3.

⁽¹²⁾ SL C 192, 7.6.2019., str. 18.

⁽¹³⁾ SL C 214 I, 29.6.2020., str. 1.

⁽¹⁴⁾ SL C 196, 11.6.2020., str. 1.

⁽¹⁵⁾ SL C 212, 4.6.2021., str. 2.

utorak, 23. studenog 2021.

- uzimajući u obzir svoju studiju iz lipnja 2021. naslovljenu „Sportska politika EU-a: ocjena i mogući putevi naprijed” ⁽¹⁶⁾,
 - uzimajući u obzir završno izvješće organizacija Ecorys, KEA te Sport and Citizenship upućeno Glavnoj upravi za obrazovanje i kulturu Europske komisije iz lipnja 2016. naslovljeno „Pregled i analiza posebnosti sporta”,
 - uzimajući u obzir izvješće organizacije Ecorys i SportsEcon Austria iz 2020. upućeno Europskoj komisiji naslovljeno „Pregledna studija o mjerenju gospodarskog učinka bolesti COVID-19 na sportski sektor u EU-u”,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za kulturu i obrazovanje (A9-0318/2021),
- A. budući da sport ima ključnu ulogu u društvenom, kulturnom i obrazovnom životu europskih građana i promiče vrijednosti kao što su demokracija, poštovanje, solidarnost, raznolikost i jednakost;
 - B. budući da sport služi kao vektor integracije, posebno za osobe s manje mogućnosti;
 - C. budući da sport mora biti uključiv i otvoren za sve neovisno o dobi, spolu, invaliditetu ili kulturnom i socioekonomskom podrijetlu;
 - D. budući da je sport rastući gospodarski sektor koji doprinosi rastu i otvaranju radnih mjesta u EU-u, a time i njegovu blagostanju;
 - E. budući da sport doprinosi jačanju europske integracije i položaju EU-a u međunarodnoj suradnji;
 - F. budući da bolest COVID-19 također ima negativan gospodarski i socijalni učinak na sektor sporta;
 - G. budući da bi EU trebao težiti daljnjem razvoju europske dimenzije sporta, poštujući pritom njegovu specifičnu prirodu i autonomiju;
 - H. budući da sportska politika EU-a mora podržavati i elitni sport i sport na lokalnoj razini, uključujući oblike aktivne rekreacije;
 - I. budući da sport na lokalnoj razini doprinosi razvoju vještina među mladima i promiče građansko sudjelovanje volontiranjem;
 - J. budući da se mladi sportaši suočavaju s izazovom usklađivanja svojih sportskih karijera, treninga i profesionalnih aktivnosti;
 - K. budući da sport pozitivno utječe na zdravlje i dobrobit građana;
 - L. budući da je razvoj sportske infrastrukture važan element u poboljšanju kvalitete života i gospodarskih prilika u udaljenim područjima i područjima u nepovoljnom položaju;
 - M. budući da se sport suočava s nizom izazova kao što su pitanja upravljanja, korupcija, namještanje utakmica, doping, financiranje, digitalno piratstvo, modeli koji se temelje isključivo na dobiti, kršenja ljudskih prava, diskriminacija i nasilje te utjecaj na okoliš i pitanja održivosti;
 - N. budući da su žene i dalje nedovoljno zastupljene u sportu, kako u upravljačkim tijelima, tako i u medijskom sektoru;
 - O. budući da se nezakonitim internetskim prijenosom sportskih događaja ugrožava financijska stabilnost profesionalnog sporta i sporta na lokalnoj razini koji ovise o prihodima od prava na emitiranje sportskih sadržaja;

Jačanje vidljivosti, suradnje i uključivanja sporta u politike EU-a

1. poziva EU da usvoji cjelovitiji pristup sportskoj politici i pojača napore za njezino uključivanje u druge politike EU-a;
2. naglašava potrebu za jačanjem međuinstitucijske suradnje i suradnje sa sportskim dionicima;

⁽¹⁶⁾ Mittag, J. i Naul, R. (2021.), *EU sports policy: assessment and possible ways forward*, Europski parlament, istraživanje za odbor CULT – Odjel za strukturnu i kohezijsku politiku, Bruxelles.

utorak, 23. studenog 2021.

3. poziva Komisiju da uspostavi redovitu strukturiranu suradnju na visokoj razini sa svim sportskim dionicima i drugim institucijama kako bi se izradile usmjerene i odgovornije preporuke za djelovanje u pogledu aktualnih izazova s kojima se suočava sportski sektor;
4. poziva Komisiju da predstavi komunikaciju o budućnosti sporta povezanu sa strateškim ciljevima EU-a;
5. poziva Komisiju da ojača vidljivost i perspektivu sporta u svim područjima politika na razini EU-a dodavanjem sporta nazivu portfelja nadležnog povjerenika Komisije;
6. u tom pogledu također poziva na uspostavu mjesta koordinatora EU-a za sport koji bi bio kontaktna točka Komisije za to pitanje i vidljiva referentna točka;
7. ustraje na većem sudjelovanju Parlamenta kako bi se osigurao okvir za redovnu političku raspravu i djelovanje u pogledu sporta i parlamentarnog nadzora i praćenja s obzirom na provedbu strateških ciljeva;
8. ističe ulogu konferencije o budućnosti Europe u raspravama o daljnjim koracima u pogledu sportske politike EU-a i pitanja povezanih sa sportom te potiče aktivno sudjelovanje svih sportskih dionika;
9. prima na znanje nedavno donošenje revidirane Europske povelje o sportu u Vijeću Europe u kojoj se ističu zajedničke značajke okvira za europski sport i njegovu organizaciju te poziva institucije EU-a da teže dosljednosti, suradnji i solidarnosti na kontinentalnoj razini, uz pokretanje inicijative u području sportske politike;
10. poziva Parlament da preuzme aktivniju ulogu u sportskoj diplomaciji;

Jačanje načela europskog modela sporta

11. priznaje važnost europskog modela sporta koji se temelji na zajedničkim vrijednostima, dobrovoljnim aktivnostima i solidarnosti te sa zanimanjem iščekuje njegov daljnji razvoj u interesu građana i dionika;
12. priznaje raznolikost pristupa u sportu i zemljama, uzimajući u obzir da zajednički temelj europskog sporta treba dodatno poboljšati i zaštititi, osobito dodirne točke između sporta na lokalnoj razini i elitnog sporta;
13. poziva na uspostavu europskog modela sporta kojim se prepoznaje potreba za snažnom predanošću integriranju načela solidarnosti, održivosti, uključivosti za sve, otvorenog natjecanja, sportskih zasluga i pravednosti te se u tom smislu snažno protivi odcijepljenim natjecanjima kojima se potkopavaju takva načela i ugrožava stabilnost cjelokupnog sportskog ekosustava; naglašava da bi ta načela trebali poticati svi sportski dionici i nacionalna tijela;
14. prepoznaje ulogu saveza u upravljanju njihovim sportom i potiče bližu koordinaciju i suradnju s vlastima i svim relevantnim dionicima;
15. priznaje da su sportski klubovi temelj europskog modela sporta koji svima nudi mogućnost bavljenja sportom na lokalnoj razini, posebno mladima, bez obzira na njihovo kulturno ili socioekonomsko podrijetlo;
16. ističe potrebu za usmjerijenijom i većom solidarnošću i financijskom preraspodjelom, kao i razmjenom vještina i znanja, posebno između profesionalnog sporta i sporta na lokalnoj razini; poziva sportske saveze da provedu mehanizam solidarnosti utemeljen na pravednoj i obvezujućoj metodi raspodjele kojom se jamči primjereno financiranje sporta amaterske i lokalne razine;
17. naglašava potrebu za osiguravanjem održive financijske stabilnosti i dobrog upravljanja sportskim klubovima te poziva sportska tijela da u tom cilju uvedu mehanizme ondje gdje još ne postoje, uz pravilan sustav provedbe;
18. smatra da se njemački model vlasništva klubova koji se temelji na pravilu 50+1 pokazao dobrim za njemački nogomet i trebalo bi ga razmotriti kao moguć primjer najboljih praksi s obzirom na to da druge zemlje nastoje poboljšati vlastite modele;

utorak, 23. studenog 2021.

19. potiče javne vlasti, sportske saveze i organizacije da poštuju ljudska prava i demokratska načela u svim svojim aktivnostima, posebno pri dodjeli statusa domaćina za velika sportska događanja, kao i u okviru odabira sponzora; ustraje u tome da se velika sportska događanja više ne bi trebala dodjeljivati zemljama u kojima se ta temeljna prava i vrijednosti opetovano krše;

20. poziva sportske organizacije da poštuju ustaljenu učestalost međunarodnih sportskih turnira, posebno europskih i svjetskih prvenstava, uzimajući u obzir domaća natjecanja i zdravlje sportaša i igrača;

Obnavljanje dobrog upravljanja i integriteta

21. smatra da je potrebna obnovljena predanost dobrom upravljanju kako bi se ponovno uspostavila ravnoteža između socijalnih i gospodarskih elemenata u sportu te kako bi se zajamčilo poštovanje zastupljenosti dionika u tijelima koja donose odluke;

22. napominje da bi usmjerenost profesionalnog sporta na komercijalne interese trebala biti uravnotežena s iznimno potrebnim društvenim događanjima; potiče relevantne organizacije da riješe to pitanje kao način da održe svoj položaj uzora u obrani ideala na kojima je izgrađen europski sport;

23. poziva međunarodne, europske i nacionalne sportske organizacije i predstavničke organizacije dionika da provedu najviše standarde upravljanja;

24. prepoznaje napore koje su sportske organizacije i savezi uložili kako bi zajamčili provedbu načela dobrog upravljanja u sportu i naglašava potrebu Komisije da sastavi preporuke za smjernice u pogledu organizacije sporta i njegovih upravljačkih tijela u EU-u;

25. potiče međunarodna, europska i nacionalna sportska upravljačka tijela i dionike da provedu mjere za raznolikost i uključenost, posebno kako bi se riješilo pitanje malog broja žena i etničkih manjina na vodećim položajima i u odborima;

26. poziva sve organizacije sportskih dionika da postignu odgovarajuću razinu zastupljenosti i profesionalizacije kao preduvjet za uključivanje u postupke donošenja kolektivnih odluka;

27. poziva institucije EU-a da promiču i štite temeljna prava sportaša, uključujući zastupljenost sportaša u donošenju odluka, slobodu udruživanja, kolektivno pregovaranje i nediskriminaciju;

28. naglašava da je potrebno da sportska tijela uzmu u obzir zaštitu mentalnog zdravlja sportaša na isti način kao i njihovo fizičko zdravlje;

29. poziva države članice da preuzmu mjere kako bi zajamčile da svi profesionalni sportaši imaju jednak pristup mehanizmima socijalne zaštite i zaštite rada;

30. poziva države članice, sportska upravljačka tijela i klubove da priznaju status navijača u sportu njihovim uključivanjem u upravljačka tijela i tijela za donošenje odluka;

31. poziva Komisiju da nastavi postojeći rad na socijalnom dijalogu i da proširi njegovo područje primjene na sve profesionalne sportove;

32. pozdravlja reforme i mjere za poboljšanje transparentnosti i odgovornosti na tržištu prijenosa igrača u svim sportovima te apelira na daljnje napore; napominje da su europski okviri potrebni za poboljšanje sustava prijenosa igrača kako bi se ispunili europski standardi i ciljevi, posebno u pogledu tržišta rada i financijskih propisa;

33. podsjeća na potrebu za regulacijom aktivnosti agenata i potvrđuje da su nedavne reforme na tržištu nogometnih transfera, među ostalim osnivanje klirinške kuće, uvođenje zahtjeva za izdavanje dozvola za agente i gornjih granica za provizije agenata, korak u pravom smjeru; potiče nadležna sportska tijela da se pobrinu za brzu provedbu tih reformi i poziva Komisiju da prati napredak;

34. ustraje u tome da borba protiv korupcije u sportu, koja je često povezana s pranjem novca i kaznenim djelima, iziskuje transnacionalnu suradnju svih dionika i vlasti;

utorak, 23. studenog 2021.

35. poziva države članice i relevantna tijela da se odlučno bore protiv zloupotrebe u sektoru igara na sreću, uključujući širenje lažnih internetskih stranica i predatorskih praksi kako bi se zaštitile manjine i ranjive osobe od bilo kakvog rizika;
36. potiče Vijeće i Komisiju da prekinu zastoje u potpisivanju i ratifikaciji Konvencije Vijeća Europe o namještanju sportskih natjecanja;
37. ističe potrebu za izgradnjom kapaciteta radi jačanja mjera za sprečavanje i suzbijanje dopinga u sportu putem zajedničke europske strategije koja uključuje blisku suradnju i razmjenu informacija između tijela kaznenog progona u svim zemljama EU-a;
38. ističe potrebu za informativnim i obrazovnim kampanjama o sprečavanju dopinga, namještanja utakmica, korupcije, nasilja, fizičkog i psihičkog zlostavljanja i drugih pitanja povezanih s integritetom s naglaskom na amaterskom sportu;

Osiguravanje sigurnog, uključivog i ravnopravnog sporta

39. poziva Komisiju i države članice da uključe sve relevantne dionike u osiguravanje da se sportskom politikom i zakonodavstvom podupire rodna ravnopravnost, s posebnim naglaskom na rješavanje pitanja svih oblika nasilja i uznemiravanja, rodnih stereotipa, niske medijske vidljivosti i pokrivenosti te razlika u plaćama, isplati premija i nagrada;
40. poziva nacionalne sportske saveze da pristupe ujednačavanju isplata premija za sportašice i sportaše, vodeći se pritom primjerom irskog nogometnog saveza (FAI);
41. poziva Komisiju da prepozna važnost i podrži socijalnu uključenost osoba s manjim mogućnostima, izbjeglica, etničkih manjina i zajednice LGBTQI+ u sport kako se nitko ne bi zapostavio;
42. naglašava potrebu za iskorištavanjem značajnog utjecaja elitnog sporta za podizanje javne svijesti u pogledu pitanja s kojima se suočavaju LGBTQI+ osobe u sportu;
43. potiče sportska tijela i javna tijela da se učinkovito bore protiv diskriminacije, nasilja i govora mržnje te da zajamče siguran i uključiv sport svim sportašima, gledateljima i osoblju u sportskim objektima i na internetu;
44. ustraje u pristupu nulte tolerancije u pogledu rasizma i nasilja u sportu te potiče Komisiju, države članice i sportske saveze da osmisle mjere za sprečavanje takvih incidenata i da usvoje učinkovite kazne i mjere za potporu žrtvama;
45. poziva države članice da pojačaju napore usmjerene na uključivanje osoba s intelektualnim teškoćama i tjelesnim invaliditetom u sportske aktivnosti i programe te da povećaju medijsku vidljivost natjecanja koja uključuju sportaše s invaliditetom;
46. naglašava potrebu za povećanjem financiranja i uklanjanjem svih prepreka osobama s invaliditetom putem kampanja za obrazovanje i podizanje javne svijesti, specijaliziranog osposobljavanja relevantnih aktera i pristupačne sportske infrastrukture kojom se omogućuje nazočnost na sportskim događanjima i sudjelovanje u sportu;
47. poziva države članice da svojim olimpijskim i paraolimpijskim prvacima ponude jednake financijske nagrade te da pruže potporu olimpijcima i paraolimpijcima s niskim prihodima;
48. podsjeća na to da se EU suočava s demografskim izazovima kao što je starenje stanovništva te da bi posebnu pozornost trebalo posvetiti poticanju aktivnog starenja tjelesnim aktivnostima;
49. potiče medije u državama članicama da osiguraju veći medijski prostor širem rasponu sportova, a posebno ženskom sportu i sportu juniorskih uzrasta;
50. poziva države članice da uvedu posebne mjere kako bi djeci u socijalno nepovoljnom položaju omogućile pristup sportu koji uključuje velike troškove opreme i naknade, uključujući zimske sportove;

utorak, 23. studenog 2021.

51. poziva institucije EU-a, države članice i sportske organizacije da daju prednost politikama koje štite djecu od diskriminacije, uznemiravanja i svih oblika zlostavljanja, podižu razinu osviještenosti i omogućuju pristup pravnim lijekovima, uključujući pravno savjetovanje i pravodobnu zaštitu;
52. pozdravlja studiju Komisije iz 2019. naslovljenu „Zaštita djece u sportu” i poziva Komisiju da nastavi raditi u tom području, među ostalim, redovitim prikupljanjem i ažuriranjem podataka;
53. ustraje u tome da mladi sportaši iz zemalja u razvoju moraju biti zaštićeni od prijevare i nezakonite trgovine te bi trebali imati odgovarajući pravni status u Europi i primati potporu u procjeni i praćenju njihovih ugovora;
54. poziva države članice i sportske saveze da mladima i sportašima osiguraju osposobljavanje u području prve pomoći;

Promicanje zdravog i aktivnog načina života s mogućnostima obrazovanja i razvoja

55. potiče države članice i javna tijela da razviju sportsku infrastrukturu, posebno u udaljenim regijama i područjima u nepovoljnom položaju te da povećaju količinu tjelesnog odgoja, uključujući svakodnevne tjelesne aktivnosti, aktivnog odmora i izvannastavnih tjelesnih aktivnosti u školama; uz poticanje promjene mentaliteta u prepoznavanju važnosti sporta kao školske discipline;
56. naglašava potrebu za integriranim pristupom aktivnim gradovima kojim se promiče tjelesna aktivnost u svakodnevici Europljanki i Europljana, među ostalim, na radnom mjestu i kojim se povećavaju i razvijaju aktivna i održiva mobilnost i prijevozna sredstva;
57. pozdravlja inicijative i kampanje za poticanje tjelesne aktivnosti kao što su Europski tjedan sporta, #BeActive i HealthyLifestyle4All te potiče Komisiju da pojača komunikaciju o tim događanjima u državama članicama, s posebnim naglaskom na škole; naglašava važnost redovitih procjena njihova dosega i učinka;
58. poziva na to da se smjernice EU-a o dvojnim karijerama sportaša provedu i promiču u svim državama članicama, da se prošire na sve sportsko osoblje koje se bavi strukturiranim sportom te da se uvedu posebne inicijative za prekvalifikaciju;
59. ponavlja svoj poziv Komisiji, državama članicama, sportskim savezima i klubovima da promiču mogućnosti za dvojne karijere sportaša i poziva Komisiju da razmotri uključivanje prekogranične mobilnosti sportaša u sljedeći program Erasmus+;
60. ponavlja da je potrebno razviti strategiju za potporu bivšim sportašima kako bi im se zajamčio odgovarajući pristup radnim mjestima, stjecanju vještina ili prekvalifikaciji;
61. ističe ulogu trenera, sportskog osoblja, nastavnika i osoba koje rade s mladima u razvoju vještina i obrazovanju djece i mladih te naglašava da odgovarajuće osposobljavanje ima ključnu ulogu u poticanju sudjelovanja u sportu i osiguravanju sigurnog okruženja za sve;
62. pozdravlja uključivanje mobilnosti sportskog osoblja u program Erasmus + za razdoblje 2021. – 2027. te poziva Komisiju, nacionalne agencije i sportske saveze da podižu razinu osviještenosti o toj novoj mogućnosti;
63. poziva Komisiju i države članice da razviju zajedničke standarde na razini EU-a kako bi se osiguralo da svi treneri imaju odgovarajuće vještine i razinu osposobljavanja za podučavanje djece i mladih;
64. poziva Komisiju da uspostavi mrežu ambasadora za sport kako bi se iskoristio utjecaj uglednih sportskih uzora za poticanje tjelesne aktivnosti i zdravog načina života;
65. prepoznaje vrijedne doprinose sportskih volontera društvu i poziva Komisiju i države članice da uspostave sustav u skladu s Programom EU-a za vještine te da na temelju Europskog sustava prikupljanja i prenošenja bodova (ECTS) i Europskog sustava kredita za strukovno obrazovanje i osposobljavanje (ECVET) priznaju kvalifikacije koje su stekli volonteri, uključujući trenere koji rade kao volonteri;

utorak, 23. studenog 2021.

Pomoć sportu kako bi se osigurao uspješan oporavak

66. ustraje u tome da su potrebni mehanizmi potpore i namjenskog financiranja kako bi se sektor sporta i svi sportovi vratili na pravi put nakon bolesti COVID-19, među ostalim putem nacionalnih fondova za potporu, Mehanizma za oporavak i otpornost i strukturnih fondova EU-a;
67. pozdravlja to što su određene države članice uključile sport u svoje nacionalne planove oporavka i otpornosti;
68. poziva Komisiju da pruži podatke o ulaganjima i reformama povezanim sa sportom u svojem izvješću o preispitivanju provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost koje će se predstaviti Parlamentu i Vijeću 2022.;
69. pozdravlja veći proračun za sport u okviru aktualnog programa Erasmus+ i podržava daljnje sinergije između fondova i programa kao što su „EU za zdravlje” i LIFE; ističe da je uklanjanje svih prepreka u postupku podnošenja zahtjeva na nacionalnoj razini ključno kako bi se ti alati bolje iskoristili za potporu oporavku u sportu;
70. izražava žaljenje zbog nedostatka izričitog upućivanja na sport u uredbi o programu „EU za zdravlje”;
71. potiče institucije EU-a da znatno povećaju udio proračuna namijenjenog sportu na lokalnoj razini u okviru programa Erasmus+ u sljedećem financijskom programskom razdoblju;
72. naglašava da je potrebno dodatno povećati financijska sredstva za sport, i izvan okvira programa Erasmus+, ciljano s naglaskom na socijalnu dimenziju sporta, posebno u sportu na lokalnoj razini;
73. ističe važnost pripremnih djelovanja i pilot-projekata u području sporta kojima se osiguravaju dodatna sredstva za sport na lokalnoj razini i pružaju obećavajući rezultati;
74. poziva Komisiju da poveća broj prihvaćenih pilot-projekata i pripremnih djelovanja u području sporta;
75. ističe da je potrebno podupirati sportski turizam kao jedan od načina za poticanje oporavka i otpornosti sektora sporta nakon bolesti COVID-19;
76. podsjeća na važnost zaštite tradicionalnih sportova i njihova promicanja uz odgovarajuće financiranje kao dio europske kulturne baštine i regionalnog identiteta;
77. poziva nacionalne, regionalne i lokalne vlasti da prepoznaju ključnu ulogu sporta i tjelesne aktivnosti u područjima kao što su urbana regeneracija, turizam i teritorijalna kohezija te da potaknu relevantna ulaganja u okviru kohezijske politike EU-a, posebno s obzirom na Europski socijalni fond plus, Europski fond za regionalni razvoj i Mehanizam za oporavak i otpornost;
78. poziva Komisiju da potakne upotrebu financijskih sredstava iz REACT-EU-a za projekte povezane sa sportskom infrastrukturom, pod uvjetom da je održiva, doprinosi dugoročnom gospodarskom oporavku i podupire turizam;
79. skreće pozornost Komisije i upravljačkih tijela na važnu ulogu malih sportskih klubova i udruga te ističe nedostatak ljudskih i materijalnih resursa koji su im na raspolaganju za pristup europskim fondovima i ciljanoj potpori;
80. poziva države članice da razmotre primjenu najniže moguće stope PDV-a u sektoru sporta kao jednog od alata za olakšavanje pristupa njegovim uslugama nakon bolesti COVID-19;
81. poziva Komisiju da razvije metodologiju za definiranje kriterija za mjerenje i praćenje društvenog učinka projekata povezanih sa sportom, zajedno sa svim relevantnim dionicima, uključujući civilno društvo, socijalne partnere i javna tijela te da redovito ažurira i predstavlja podatke o socijalnom učinku sporta;
82. potiče Komisiju i države članice da redovito ažuriraju i predstavljaju podatke o gospodarskom učinku sporta;

utorak, 23. studenog 2021.

Potporna prijelazu na održivu i inovativnu budućnost

83. prima na znanje napore koje su klubovi i savezi poduzeli za osiguravanje okolišne održivosti; međutim, poziva institucije EU-a, države članice i sportske saveze da dodatno podrže i promiču razvoj sporta i organiziranje ekološki ambicioznih sportskih događanja;
84. ustraje u tome da se sport uskladi s načelima europskog zelenog plana i njegovim doprinosom obrazovanju o okolišu i promjeni ponašanja;
85. poziva Komisiju i države članice da podupru zelenu tranziciju sportskog sektora, posebno u pogledu izgradnje, proširenja i obnove sportske infrastrukture, uključujući objekte za zimske sportove;
86. naglašava važnost sporta i tjelesne aktivnosti u okviru novog europskog Bauhauusa i prepoznaje potencijal za razvoj aktivnih prostora i promicanje održive sportske infrastrukture; poziva Komisiju da zajamči da se u okviru te inicijative prednost da projektima povezanim sa sportom, posebno u javnom prostoru;
87. poziva Komisiju i države članice da uspostave usklađene minimalne kriterije pristupačnosti, mjerila održivosti i sigurnosne standarde za sportsku infrastrukturu, uključujući mjere za sprječavanje svih oblika uznemiravanja i da podrže uključivanje te mobilnost sportaša i djelatnika u sportskom sektoru;
88. poziva na to da se posebna pozornost posveti radnim uvjetima građevinskih radnika uključenih u izgradnju sportske infrastrukture;
89. ističe važnost inovacija i međusektorske suradnje u sportu, posebno razvoja digitalnih alata za povećanje sudjelovanja u tjelesnoj aktivnosti, s posebnim naglaskom na mladima;
90. naglašava da bi u kontekstu pandemije bolesti COVID-19 trebalo predvidjeti nove načine organiziranja sportskih događanja s pomoću dostupnih digitalnih tehnologija;
91. poziva Komisiju i Europski institut za tehnologiju da stvore zajednicu znanja i inovacija (ZZI) u području sporta kako bi se potaknule inovacije, otpornost i transnacionalna suradnja;
92. poziva institucije EU-a da pokrenu raspravu o budućnosti i mogućnostima e-sporta te da prikupe podatke kako bi se ocijenio taj sektor i predstavila studija o njegovu društvenom i gospodarskom učinku;
93. poziva Komisiju da se bez odgode učinkovito uhvati u koštac sa sve većim problemom nezakonitog prijenosa sportskih događaja na internetu;

o

o o

94. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica te europskim, međunarodnim i nacionalnim sportskim savezima i organizacijama.
-

utorak, 23. studenog 2021.

P9_TA(2021)0464

Digitalizacija europskog izvješćivanja, praćenja i revizije**Rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. s preporukama upućenima Komisiji o digitalizaciji europskog izvješćivanja, praćenja i revizije (2021/2054(INL))**

(2022/C 224/02)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 322. stavak 1. i članak 325. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (Financijska uredba) ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (Direktiva PIF) ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU (Direktiva o sprečavanju pranja novca) ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir članak 22. stavak 4. Uredbe (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o opostavi Mehanizma za oporavak i otpornost ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu Europskog parlamenta i Komisije o prikupljanju podataka za učinkovite kontrole i revizije ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. svibnja 2020. s primjedbama koje su sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2018., dio III. – Komisija i izvršne agencije ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 29. travnja 2021. s primjedbama koje su sastavni dio odluka o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2019., dio III. – Komisija i izvršne agencije ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁽²⁾ SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

⁽³⁾ SL L 198, 28.7.2017., str. 29.

⁽⁴⁾ SL L 156, 19.6.2018., str. 43.

⁽⁵⁾ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

⁽⁶⁾ SL C 58 I, 18.2.2021., str. 2.

⁽⁷⁾ SL L 417, 11.12.2020., str. 381.

⁽⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0164.

utorak, 23. studenog 2021.

- uzimajući u obzir stavak 24. zaključaka Europskog vijeća od 17. do 21. srpnja 2020. o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027.,
 - uzimajući u obzir izjavu Suda u spojenim predmetima C-465/00, C-138/01 i C-139/01 Österreichischer Rundfunk⁽⁹⁾ da „(...) u demokratskom društvu porezni obveznici i javnost općenito imaju pravo biti informirani o korištenju javnih prihoda.”,
 - uzimajući u obzir studiju koju je proveo Resorni odjel za proračunska pitanja, u skladu sa zahtjevom Odbora za proračunski nadzor, naslovljenu „50 najvećih korisnika ZPP-a i kohezijskih fondova u svakoj državi članici EU-a”,
 - uzimajući u obzir studiju o procjeni europske dodane vrijednosti koju je izradila Služba Europskog parlamenta za istraživanja naslovljenu „Digitalizacija europskog izvješćivanja, praćenja i revizije”,
 - uzimajući u obzir tematsko izvješće Revizorskog suda br. 4/2020: „Primjena novih tehnologija snimanja u praćenju zajedničke poljoprivredne politike: napredak je općenito postojan, iako sporiji kad je riječ o praćenju u područjima klime i okoliša”,
 - uzimajući u obzir članke 47. i 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0311/2021),
- A. budući da u skladu s člankom 15. Ugovora o funkcioniranju Europske unije institucije, tijela, uredi i agencije Unije obavljaju svoj rad na što otvoreniji način;
- B. budući da u pogledu izvršenja proračuna primjena tog načela podrazumijeva da bi europski građani trebali znati kako i u koje svrhe Unija troši svoja sredstva; napominje da broj izvanproračunskih instrumenata i dalje raste te smatra da instrumenti kao što je *Next Generation EU* podliježu izravnom upravljanju Komisije; ističe da Parlament mora ispuniti svoj mandat u pogledu donošenja odluka, nadzora i davanja razrješenice; traži da se Financijska uredba ažurira i da se Parlamentu omogući da ispuni svoj mandat kontroliranjem tih novih mehanizama; naglašava da je to posebno važno u kontekstu digitalizacije europskog izvješćivanja, praćenja i revizije;
- C. budući da su znanje javnosti i potpuna transparentnost o načinu potrošnje sredstava Unije bitni za prihvaćanje te potrošnje te su također ključni kako bi se zajamčili odgovornost, vjerodostojnost i bolja kontrola potrošnje, uključujući izbjegavanje zlouporabe, korupcije, prijevara i sukoba interesa;
- D. budući da se člankom 38. Financijske uredbe utvrđuju trenutačna pravila za objavljivanje informacija o primateljima i drugih informacija;
- E. budući da su razlike u provedbi tih pravila dovele do situacije u kojoj trenutačno postoji jedan sustav izvješćivanja za ZPP u svakoj državi članici i više od 250 sustava izvješćivanja u okviru strukturnih i kohezijskih politika u državama članicama;
- F. budući da trenutačno postoje velike razlike u načinu na koji su ti sustavi osmišljeni, kako funkcioniraju te kako pristupiti informacijama koje sadržavaju i dijeliti ih;
- G. budući da je zbog fragmentacije podataka iznimno teško, ako ne i nemoguće, utvrditi krajnje korisnike sredstava Unije pod izravnim, neizravnim ili podijeljenim upravljanjem;
- H. budući da postoje mnogi sustavi koji ne uključuju jedinstvene identifikacijske brojeve za fizičke osobe i društva;
- I. budući da postojeći sustavi u većini slučajeva ne sadržavaju informacije o vlasniku ili vlasnicima društva kao ni o njihovim stvarnim vlasnicima; budući da je digitalizacija europskog izvješćivanja, praćenja i revizije najkorisniji instrument za izbjegavanje dezinformacija pod uvjetom da su javno dostupne informacije koje nisu osjetljive;

⁽⁹⁾ ECLI:EU:C:2003:294, stavak 85.

utorak, 23. studenog 2021.

- J. budući da je Parlament u više navrata zatražio od Komisije da pruži informacije o 50 najvećih korisnika ZPP-a i strukturnih fondova u svakoj državi članici, no do sada je primao nepotpune i nezadovoljavajuće odgovore;
- K. budući da je Parlament 2020. godine pokrenuo studiju u cilju utvrđivanja 50 najvećih korisnika ZPP-a i strukturnih fondova u svakoj državi članici na temelju javno dostupnih informacija, u kojoj su izneseni zanimljivi zaključci, ali koja je pokazala i koliko je i dalje teško precizno utvrditi mnoge krajnje korisnike;
- L. budući da je zbog trenutačne situacije *de facto* nemoguće dobiti uvid u to koliko novca krajnji korisnici dobivaju iz ZPP-a te iz strukturnih i kohezijskih politika;
- M. budući da nalazi Revizorskog suda izneseni na javnom saslušanju održanom 2. rujna 2021. u odboru CONT pokazuju jasnu potrebu za poboljšanjem transparentnosti postojećeg sustava nadzora nad sredstvima Unije;
- N. budući da neka društva i fizičke osobe posluju u nekoliko država članica i stoga i primaju subvencije Unije u nekoliko država članica te da, s obzirom na to da strukture društva mogu biti vrlo složene i netransparentne, Komisija nije u stanju pratiti ukupan iznos novca koji akumulira svako od tih multinacionalnih društava;
- O. budući da je Europsko vijeće, nastavno na sporazum između šefova država i vlada o VFO-u za 2021. – 2027. od 17. do 21. srpnja 2020., u stavku 24. svojih zaključaka potvrdilo potrebu za više informacija o krajnjim korisnicima financijskih sredstava Unije u svrhu kontrole i revizije;
- P. budući da svi ti faktori pokazuju da postoji hitna potreba za uspostavom jedinstvenog, transparentnog, jednostavnog za korištenje, standardiziranog i interoperabilnog digitalnog sustava na razini Unije, u mjeri u kojoj je to moguće utemeljenog na načelima otvorenog koda, preko kojeg bi provedbena tijela država članica mogla izvješćivati o korisnicima ZPP-a, strukturnih i kohezijskih fondova te svih ostalih fondova kako bi se nacionalnim nadzornim i revizijskim tijelima, OLAF-u, EPPO-u i drugim institucijama i tijelima Unije omogućilo dobivanje potpunih i pouzdanih informacija o identitetu krajnjih korisnika, o tome koliko sredstava primaju i iz kojih fondova;
- Q. budući da bi javnost trebala imati pristup informacijama o izravnim i krajnjim korisnicima sredstava Unije u najvećoj mogućoj mjeri, u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka i važećom sudskom praksom Suda Europske unije o objavi podataka o korisnicima sredstava Unije;
- R. budući da bi takav sustav trebao osigurati usklađivanje formata podataka, biti strojno čitljiv, sadržavati jedinstvene identifikacijske brojeve, uključivati funkcije pretraživanja i sortiranja te biti interoperabilan kako bi se podaci mogli objediniti ne samo u odnosu na jednu javnu politiku ili fond, nego i u odnosu na sve javne politike, fondove i države članice, te bi se trebali odnositi i na izravno, neizravno i podijeljeno upravljanje;
- S. budući da bi Komisija trebala razviti takav sustav kako bi se osigurala potpuna interoperabilnost, uključujući automatsko prevođenje glavnih elemenata sustava, te najbrža moguća provedba takvog sustava u svim državama članicama, javnim politikama i fondovima;
- T. budući da se takav sustav mora razviti uz najvišu razinu kibersigurnosti kako bi se izbjegli bilo kakvi kibernetički ili pokušaji kibernetičkog napada na taj sustav koji bi se koristio u svim državama članicama;
- U. budući da bi se proračunom Unije trebao financirati razvoj takvog sustava, koji bi trebao biti dostupan državama članicama i regionalnim tijelima nadležnima za vođenje i održavanje takvih sustava izvješćivanja, kao i novinarima, predstavnicima civilnog društva i široj javnosti, zajedno s tečajevima za osposobljavanje službenika zaduženih za njihovo svakodnevno funkcioniranje;
- V. budući da se sustavi izvješćivanja za ZPP te strukturne i kohezijske politike u stvarnosti ne mogu konstantno ažurirati najnovijim informacijama o vlasništvu društva, a time i krajnjim korisnicima, ti bi sustavi stoga trebali biti automatski povezani s javnim bazama podataka o društvima te sa zajedničkim bazama podataka o krajnjim korisnicima;

utorak, 23. studenog 2021.

- W. budući da su javni subjekti često izravni primatelji sredstava iz ZPP-a ili strukturnih fondova koja se zatim isplaćuju drugim primateljima u okviru provedbe pojedinačnih programa; budući da bi u takvim situacijama javni subjekt također trebao biti obavezan izvješćivati o tome tko su krajnji primatelji novca; budući da bi digitalni sustav trebao uključivati interoperabilnost, među ostalim s internim sustavima relevantnih nacionalnih tijela i vlasti, upravljačkih tijela i tijela za plaćanje, kao i s nacionalnim bazama podataka o javnoj nabavi i natječajima;
- X. budući da bi takav interoperabilni sustav trebao poštovati pravila Opće uredbe o zaštiti podataka i razumna pravila *de minimis* o objavljivanju podataka;
- Y. budući da bi podaci o primateljima sredstava iz ZPP-a te iz strukturnih i kohezijskih fondova trebali biti dostupni javnosti tijekom razdoblja od najmanje pet godina;
- Z. budući da bi pravila o objavljivanju podataka u vezi s korisnicima sredstava iz politika koje podliježu podijeljenom upravljanju trebala u najvećoj mogućoj mjeri biti usklađena s pravilima koja se odnose na korisnike sredstava u okviru izravnog upravljanja; budući da bi se satelitski podaci trebali upotrebljavati češće i da bi ih trebalo bolje koristiti te ukloniti prepreke koje agencijama za plaćanja trenutačno onemogućavaju široku primjenu novih tehnologija⁽¹⁰⁾;
1. traži od Komisije da do kraja 2021., među ostalim u okviru predstojeće revizije Financijske uredbe, podnese potrebne zakonodavne prijedloge za izmjene Financijske uredbe, u skladu s preporukama iz Priloga;
 2. smatra da bi da se financijski učinak traženog prijedloga trebao pokriti iz proračuna Unije;
 3. smatra da je povjerenje u financijsko upravljanje fondovima Unije ključno za opće povjerenje u institucije Unije, a time i za vjerodostojnost projekta daljnje europske integracije;
 4. budući da usluge računalstva u oblaku omogućuju strateške inovacije u digitalnoj transformaciji, a osnivanje Europskog saveza za industrijske podatke, računalstvo na rubu mreže i računalstvo u oblaku u srpnju 2021. predstavlja važan korak u tom pogledu;
 5. naglašava da su jasna, razumljiva i pravedna pravila o pravima na primanje potpore ili sudjelovanje u programima potrošnje prvi preduvjet za potporu u vezi s financijskim upravljanjem sredstvima Unije;
 6. čvrsto smatra da je najučinkovitiji i najdjelotvorniji način dodatnog poboljšanja zaštite financija Unije i omogućavanja još pomnijeg nadzora stvaranje integriranog, interoperabilnog i usklađenog sustava za prikupljanje, praćenje i analizu informacija o krajnjim korisnicima u svim državama članicama;
 7. smatra da su transparentnost u pogledu provedbe pravila i, u skladu s time, identiteta primatelja sredstava iz različitih fondova i programa te iznosa koje primaju, kao i politike sprečavanja prijevара, ključni dijelovi osiguravanja povjerenja u financijsko upravljanje sredstvima Unije; potvrđuje da bi objava podataka o korisnicima trebala uključivati pragove *de minimis* u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka i važećom sudskom praksom Suda Europske unije;
 8. smatra, nadalje, da bi transparentnost osigurana programom digitalizacije kojim bi se stvorio integriran, interoperabilan i usklađen sustav mogla biti najbolji instrument za borbu protiv dezinformiranja u svim državama članicama;
 9. smatra da je transparentnost u pogledu krajnjih korisnika također vrlo učinkovit alat u borbi protiv moguće zlouporabe, sukoba interesa, prijevare i korupcije povezane s potrošnjom i raspodjelom sredstava Unije;
 10. smatra da se transparentnošću javnih sredstava jamči veća odgovornost i povjerenje građana u javna tijela;

⁽¹⁰⁾ Tematsko izvješće Europskog revizorskog suda br. 4/2020: „Primjena novih tehnologija snimanja u praćenju zajedničke poljoprivredne politike: napredak je općenito postojan, iako sporiji kad je riječ o praćenju u područjima klime i okoliša”.

utorak, 23. studenog 2021.

11. ističe da će transparentnost u pogledu krajnjih korisnika osigurati da tijela nadležna za reviziju, kontrolu i davanje razrješnice u nacionalnim i regionalnim upravama, Komisija, Vijeće i Parlament raspolažu mnogo boljim i točnijim informacijama kako bi osigurali da se sredstva troše učinkovito te kako bi izvršili povrate u slučaju prijevare ili drugih vrsta nepravilne potrošnje, u skladu s pravilima i ambicijama javne politike; naglašava da će Revizorski sud, OLAF i EPPO također moći izvršavati svoje odgovornosti uz veću učinkovitost i preciznost ako im se omogući neograničen pristup potpunim i pouzdanim informacijama;
12. nadalje, ističe da će dosljednije objavljivanje podataka o krajnjim korisnicima diljem Unije pružiti novinarima, predstavnicima civilnog društva i široj javnosti mnogo bolje mogućnosti za postavljanje legitimnih pitanja i ukazivanje na sporna pitanja, a time i za otkrivanje mogućih slučajeva zlouporabe ili prijevare u pogledu sredstava Unije ili sumnji u uključenost politički izloženih osoba;
13. smatra da je trenutačna situacija u kojoj nije moguće dobiti razumno cjelovitu sliku o tome tko prima sredstva i u kolikim iznosima, posebno iz fondova s podijeljenim upravljanjem, što se osobito odnosi na nemogućnost objedinjavanja pojedinačnih iznosa u slučajevima u kojima je uključen isti izravni i/ili krajnji korisnik i/ili stvarni vlasnik, neprihvatljiva i da ju je potrebno što prije promijeniti kako bi se povećala transparentnost i učinkovitost sredstava Unije;
14. čvrstog je uvjerenja da je najučinkovitiji način ispravljanja situacije revizija relevantnih dijelova Financijske uredbe u cilju povećanja transparentnosti o tome tko prima koliko sredstava iz kojih fondova i programa Unije;
15. ističe da bi takva izmjena Financijske uredbe mogla podrazumijevati izmjene u sektorskom zakonodavstvu koje se odnosi na fondove i programe;
16. naglašava da bi se takva izmjena trenutačne Financijske uredbe trebala provesti u okviru predstojeće revizije Financijske uredbe čije je predstavljanje Komisija najavila za četvrto tromjesečje 2021.;
17. smatra da bi revizija Financijske uredbe trebala uključivati čvrstu pravnu osnovu za obveznu uporabu otvorenih i standardiziranih podataka o javnoj nabavi te da bi informatički sustavi za proračunski nadzor trebali postati obvezni i interoperabilni s nacionalnim i regionalnim bazama podataka;
18. naglašava da bi se revizijom trebala zajamčiti upotreba standardiziranih skupova podataka i mogućnost utvrđivanja krajnjih korisnika sredstava; smatra da obvezne informacije prikupljene u svrhu revizije i kontrole moraju sadržavati barem registracijski broj pravnih subjekata, nacionalni identifikacijski broj fizičkih osoba, naznaku vrste korisnika, podugovaratelje, stvarne vlasnike, informaciju o tome prima li korisnik i državnu potporu te podatke za kontakt korisnika; ističe da bi pristup osjetljivim podacima putem interoperabilnog digitalnog sustava izvješćivanja i praćenja trebao biti ograničen na nadležne nacionalne i europske vlasti, institucije i tijela za reviziju, kontrolu i davanje razrješnice te da bi trebao biti strogo u skladu sa zahtjevima u pogledu zaštite podataka;
19. naglašava da bi Komisija trebala zajamčiti da je upotreba integriranih i standardiziranih alata za izvješćivanje i praćenje obvezna i da se u potpunosti provodi u državama članicama te da se stoga više ne primjenjuje isključivo na dobrovoljnoj osnovi;
20. ističe, nadalje, da bi se revizijom trebalo dodatno osigurati da je, u slučaju da je izravni primatelj sredstava Unije društvo, moguće utvrditi stvarne vlasnike tog društva;
21. naglašava da bi se u situacijama u kojima je izravni primatelj društvo koje je u vlasništvu drugog društva trebalo pobrinuti da je moguće utvrditi i stvarne vlasnike tog drugog društva te da bi se ta obveza trebala primjenjivati na sva društva koja se nalaze u vlasničkoj strukturi; stoga smatra da matično društvo korisnicima treba dodijeliti jedinstvene identifikacijske brojeve kako bi svako društvo kći imalo utvrđeni broj, čime bi se omogućila potpuna sljedivost sredstava do krajnjih korisnika i stvarnih vlasnika;
22. napominje da bi se ta obveza utvrđivanja stvarnog vlasnika trebala u najmanjem slučaju primjenjivati kada fizička ili pravna osoba posjeduje više od 15 % dotičnog društva; naglašava da bi se dionice društva koje pripadaju različitim članovima rodbine trebale objediniti i računati zajedno;

utorak, 23. studenog 2021.

23. napominje da bi se obveza mogućnosti utvrđivanja stvarnih vlasnika društva trebala primjenjivati i kada se društvo nalazi u zemlji izvan Unije;
24. napominje da bi se revizijom Financijske uredbe također trebalo osigurati da javni subjekti koji su izravni primatelji sredstava Unije budu obvezni izvješćivati o krajnjim korisnicima sredstava u slučaju da sredstva osim samog javnog subjekta prima i druga fizička ili pravna osoba; ističe da bi taj digitalni sustav trebao biti interoperabilan, među ostalim s internim sustavima relevantnih nacionalnih tijela i vlasti, upravljačkih tijela i tijela za plaćanje, kao i s nacionalnim bazama podataka o javnoj nabavi i natječajima;
25. poziva Komisiju da izradi te financijskim izvršiteljima i subjektima odgovornima za izvršenje proračuna, među kojima su i nadležna nacionalna i regionalna tijela u okviru podijeljenog upravljanja, stavi na raspolaganje sustav kojim će se zajamčiti digitalizacija europskog izvješćivanja, praćenja i revizije u području ZPP-a, kohezijskih i strukturnih fondova te drugih javnih politika;
26. ističe da će se takav sustav, u mjeri u kojoj je to moguće, temeljiti na načelima otvorenog koda i upotrebi standardiziranih skupova podataka i mjera za prikupljanje, uspoređivanje i objedinjavanje informacija i brojki o izravnim i krajnjim primateljima i korisnicima financijskih sredstava Unije u svrhu kontrole, revizije i davanja razrješnice; naglašava potrebu za elektroničkim identitetom kao prvim korakom u smjeru povećanja povjerenja građana u javne institucije;
27. naglašava da bi takav sustav trebalo razviti u cilju jamčenja potpunog poštovanja načela transparentnosti, u skladu s glavom II., poglavljem 8. Financijske uredbe;
28. ističe da bi takav sustav trebao biti dostupan novinarima, predstavnicima civilnog društva i široj javnosti kako bi se olakšalo istraživanje o upotrebi javnih sredstava i po mogućnosti otkrile prijevare, uz poštovanje pravila Opće uredbe o zaštiti podataka;
29. apelira na to da se taj sustav razvije u roku od dvije godine te da se besplatno stavi na raspolaganje i postane obvezan za tijela za izvješćivanje u državama članicama;
30. ističe da bi usporedno s razvojem takvog sustava trebalo omogućiti nacionalnim i regionalnim tijelima i relevantnim institucijama Unije, uključujući Parlament, Komisiju, Revizorski sud, OLAF i EPPO, kada je to primjereno, da osiguraju učinkovite provjere sukoba interesa, nepravilnosti, pitanja dvostrukog financiranja i zlouporabe sredstava, što uključuje upotrebu modernih informatičkih alata kao što je Arachne;
31. upućuje na činjenicu da bi takav sustav omogućio vrlo brzo utvrđivanje korisnika sredstava Unije, među kojima su i pobjednici natječaja, koji se pojavljuju više puta i koji su potencijalno prekomjerno zastupljeni;
32. traži od Komisije da se pobrine za to da potrebna sredstva za takav sustav budu dostupna u proračunu Unije, zajedno s odobrenim sredstvima za tehničku pomoć i osposobljavanje osoblja nacionalnih i regionalnih tijela koje će se koristiti tim sustavom;
33. napominje da takav sustav sam po sebi ne može sadržavati ažurirane podatke o vlasništvu društava; dodaje da bi takav zahtjev značio da bi upravljačka tijela postala odgovorna za podatke o društvima, za što nisu odgovorna;
34. zahtijeva da se sustav izradi tako da bude automatski povezan s bazama podataka koje sadržavaju ažurirane informacije o vlasništvu društava kao i da bude interoperabilan s internim sustavima relevantnih nacionalnih tijela i vlasti, upravljačkih tijela i tijela za plaćanje, kao i s nacionalnim bazama podataka o javnoj nabavi i natječajima;
35. traži da informacije o primateljima sredstava Unije budu javno dostupne najmanje pet godina;
36. ističe da bi se takvim sustavom trebala poštovati pravila Unije o zaštiti podataka i važeća sudska praksa Suda Europske unije; napominje da postoje razlike u razini detaljnosti informacija koje je potrebno prikupiti, objediniti i pohraniti za potrebe revizije, kontrole i davanja razrješnice i onih koje se mogu staviti na raspolaganje javnosti općenito; naglašava da tijela nadležna za reviziju, kontrolu i davanje razrješnice moraju imati neograničen pristup svim dostupnim informacijama, dok objava podataka može biti ograničena primjenjivim zahtjevima zaštite podataka i pragovima *de minimis*;

utorak, 23. studenog 2021.

37. ističe da takav sustav mora biti učinkovito zaštićen od kiberprijetnji; traži od Komisije da uloži u visokokvalitetan softver za kibersigurnost i da provodi periodična ispitivanja u cilju utvrđivanja potencijalnih slabosti, među ostalim i na razini država članica;

38. prima na znanje da bi sustav trebao poštovati pravila o minimalnim iznosima koji neće biti javno dostupni; ističe da bi nadležna tijela ipak uvijek trebala objediniti sva sredstva koja se isplaćuju jednom korisniku i javno objaviti podatke o isplaćenim iznosima u slučaju da ukupan iznos isplaćen istom korisniku premašuje minimalni iznos;

39. traži od Komisije da se pobrine da se taj sustav, u mjeri u kojoj je to moguće, koristi za sredstva i javne politike u okviru izravnog upravljanja uz poštovanje istih pravila u pogledu transparentnosti kao i za primatelje sredstava iz programa Unije;

40. naglašava da postojeći sustav ranog otkrivanja i isključivanja (EDES) također ima važnu ulogu u zaštiti financijskih interesa Unije; izražava zabrinutost zbog toga što se primjenjuje samo na sredstva u okviru izravnog upravljanja, koja čine tek oko 20 % sredstava Unije; isto tako, izražava zabrinutost zbog toga što se gospodarski subjekti za koje OLAF utvrdi da zloupotrebljavaju javna sredstva ne isključuju automatski iz ugovora koji se financiraju iz proračuna Unije i ne podliježu automatski financijskim sankcijama; apelira na Komisiju da u predstojećoj reviziji Financijske uredbe proširi područje primjene EDES-a kako bi ga učinila učinkovitijim;

41. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju i popratne preporuke proslijedi Komisiji i Vijeću.

utorak, 23. studenog 2021.

PRILOG REZOLUCIJI

TEKST TRAŽENOG PRIJEDLOGA

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 322. stavak 1., u vezi s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegovim člankom 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) U skladu sa zahtjevima Europskog parlamenta i kao odgovor na točku 24. zaključaka Europskog vijeća od 17. do 21. srpnja 2020., radi poboljšanja zaštite proračuna Unije i Instrumenta Europske unije za oporavak od prijevara i nepravilnosti, trebalo bi uvesti standardizirane mjere za prikupljanje, uspoređivanje i objedinjavanje informacija i brojki o krajnjim primateljima i korisnicima financijskih sredstava Unije u svrhu kontrole i revizije.
- (2) Kako bi se osigurale djelotvorne kontrole i revizije, potrebno je prikupljati podatke o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije u okviru podijeljenog upravljanja te od projekata i reformi koji se podupiru na temelju Uredbe (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost ⁽¹⁾, uključujući podatke o stvarnim vlasnicima primatelja sredstava. Pravila koja se odnose na prikupljanje i obradu takvih podataka trebat će biti u skladu s primjenjivim pravilima o zaštiti podataka.
- (3) Kako bi se poboljšala zaštita proračuna Unije Komisija bi trebala staviti na raspolaganje integrirani i interoperabilni sustav za informiranje i praćenje, uključujući jedinstveni alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika, radi pristupa spomenutim podacima i njihovoj pohrani, objedinjavanju i analizi s ciljem da ga obvezno primjenjuju sve države članice. Tim sustavom trebale bi se osigurati učinkovite provjere sukoba interesa, nepravilnosti, pitanja u pogledu dvostrukog financiranja i svake zloupotrebe sredstava. Komisija, Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) te druga istražna i kontrolna tijela Unije trebali bi imati potreban pristup tim podacima kako bi izvršavali svoje nadzorne funkcije u vezi s kontrolama i revizijama koje prvenstveno trebaju provesti države članice u svrhu otkrivanja nepravilnosti i provedbe administrativnih istraga u pogledu zloupotrebe dotičnih financijskih sredstava Unije, te kako bi dobili točan pregled njihove raspodjele.
- (4) Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 trebalo bi stoga izmijeniti na odgovarajući način.

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 mijenja se kako slijedi:

1. članak 36. mijenja se kako slijedi:

⁽¹⁾ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.

utorak, 23. studenog 2021.

(a) u stavku 3. umeće se sljedeća točka:

„(ee) prikupljanje podataka o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije;”

(b) u stavku 4. umeće se sljedeća točka:

„(cc) oslanjanju na integrirani i interoperabilni elektronički sustav za informiranje i praćenje, uključujući jedinstveni alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika, radi pristupa podacima o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije te radi njihove analize;”

2. članak 38. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Komisija na odgovarajući način i pravodobno stavlja na raspolaganje informacije o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije, oslanjajući se na podatke prikupljene u integriranom i interoperabilnom elektroničkom sustavu za informiranje i praćenje uspostavljenom u skladu s člankom 129.a.

Prvi podstavak ovog stavka primjenjuje se i na druge institucije Unije ako izvršavaju proračun u skladu s člankom 59. stavkom 1. Ako je primatelj sredstava pravna osoba, informacije se objavljuju o osobama i subjektima koji imaju više od 15 % vlasništva nad tim subjektom.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Objavljuju se sljedeće informacije koje nisu osjetljive, uzimajući u obzir zahtjeve u pogledu povjerljivosti i sigurnosti, a posebno zaštite osobnih podataka:

(a) ime i prezime odnosno naziv primatelja;

(b) pravna priroda primatelja, i to:

i. fizička osoba;

ii. pravna osoba;

iii. javni subjekt ili ustanova;

iv. ostalo.

(c) mjesto primatelja, i to:

i. adresa primatelja, ako je primatelj pravna osoba;

ii. regija na razini NUTS 2, ako je primatelj fizička osoba;

(d) iznos za koji je preuzeta pravna obveza;

(e) narav i svrha mjere.”

(c) stavak 4. briše se.

(d) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. U slučaju objave osobnih podataka informacije se uklanjaju pet godina nakon završetka financijske godine u kojoj je za sredstva preuzeta pravna obveza. Isto se primjenjuje i na osobne podatke koji se odnose na pravne osobe čije službeno ime identificira jednu ili više fizičkih osoba.”;

utorak, 23. studenog 2021.

3. članak 63. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Pri provedbi zadaća povezanih s izvršenjem proračuna države članice prikupljaju podatke o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije u skladu sa zahtjevima integriranog i interoperabilnog elektroničkog sustava za informiranje i praćenje uspostavljenog u skladu s člankom 129.a. Dodatni zahtjevi za uporabu sustava u određenom sektoru mogu se utvrditi sektorskim pravilima.”;

(b) u stavku 2. prvom podstavku umeće se sljedeća točka:

„(bb) prikupljale podatke o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije, koristeći se integriranim i interoperabilnim elektroničkim sustavom za informiranje i praćenje koji je Komisija stavila na raspolaganje u skladu s člankom 129.a.”;

(c) u stavku 4. umeće se sljedeća točka:

„(bb) upotrebljavati integrirani i interoperabilni elektronički sustav za informiranje i praćenje koji je Komisija stavila na raspolaganje u skladu s člankom 129.a.”;

4. umeće se sljedeći članak:

„Članak 129.a

Integrirani i interoperabilni elektronički sustav za informiranje i praćenje

1. Komisija izrađuje integrirani i interoperabilni elektronički sustav za informiranje i praćenje, uključujući jedinstveni alat za rudarenje podataka i utvrđivanje razine rizika, upravlja njime i stavlja ga na raspolaganje financijskim izvršiteljima i drugim osobama i subjektima uključenima u izvršenje proračuna, među ostalim nadležnim nacionalnim tijelima u okviru podijeljenog upravljanja, radi pristupa podacima o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije te radi njihove analize.

2. Sustav iz stavka 1. temelji se na standardiziranim mjerama za prikupljanje, uspoređivanje i objedinjavanje informacija i brojki o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije u svrhu kontrole i revizije. Tim se sustavom osiguravaju učinkovite provjere sukoba interesa, nepravilnosti, pitanja u pogledu dvostrukog financiranja i svake zloupotrebe sredstava.

3. Obvezne informacije koje se prikupljaju u sustavu između ostalog uključuju:

(a) PDV broj ili registracijski broj pravnih subjekata;

(b) nacionalni identifikacijski broj fizičkih osoba;

(c) pravna priroda primatelja, i to:

i. fizička osoba;

ii. pravna osoba;

iii. javni subjekt ili ustanova;

iv. ostalo.

(d) ugovaratelje i podugovaratelje;

(e) stvarne vlasnike u slučajevima kada je primatelj, vlasnik, ugovaratelj ili podugovaratelj pravna osoba;

(f) informacije o tome prima li korisnik i državnu potporu;

utorak, 23. studenog 2021.

(g) podaci za kontakt svih korisnika i stvarnih vlasnika;

4. Pristup informacijama sadržanima u sustavu iz stavka 1. odobrava se Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu te, ako je riječ o državama članicama koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939, EPPO-u, kao i drugim istražnim i kontrolnim tijelima Unije, uključujući tijelo nadležno za davanje razrješenice, kada je to potrebno za obavljanje njihovih funkcija.

5. Svaka obrada osobnih podataka u okviru djelovanja tog sustava mora biti u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.

6. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 269. kako bi utvrdila detaljna pravila o radu i funkcioniranju sustava iz stavka 1., uključujući pravila o prikupljanju podataka i pristupu informacijama sadržanima u tom sustavu.”;

5. u članak 154. stavak 4. prvi podstavak umeće se sljedeća točka:

„(dd) jesu li osigurali prikupljanje podataka o onima koji u konačnici, izravno ili neizravno, ostvaruju korist od financijskih sredstava Unije u mjeri jednakoj zahtjevima sustava iz članka 129.a.”;

6. članak 269. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. prva se rečenica zamjenjuje sljedećom:

„Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 70. stavka 1., trećeg stavka članka 71., članka 129.a, članka 161. te drugog i trećeg podstavka članka 213. stavka 2.”;

(b) u stavku 6. prva se rečenica zamjenjuje sljedećom:

„Delegirani akt donesen na temelju članka 70. stavka 1., trećeg stavka članka 71., članka 129.a, članka 161. te drugog i trećeg podstavka članka 213. stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore.”

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Predsjednik

Za Vijeće

Predsjednik

srijeda, 24. studenog 2021.

P9_TA(2021)0468

Europska strategija za kritične sirovine

Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o Europskoj strategiji za kritične sirovine (2021/2011(INI))

(2022/C 224/03)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije (UFEU), a posebno njegove članke 9., 151., 152., članak 153. stavke 1. i 2., članak 173., koji se odnosi na industrijsku politiku EU-a i, među ostalim, na konkurentnost industrije EU-a, i članak 208., u kojem se potvrđuje da EU mora uzeti u obzir ciljeve razvojne suradnje u politikama koje provodi, a koje bi mogle utjecati na zemlje u razvoju,
- uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji (UEU), a posebno njegov članak 3. stavak 3., koji se odnosi na unutarnje tržište, održivi razvoj i socijalno tržišno gospodarstvo, i članak 5. stavak 3., koji se odnosi na načelo supsidijarnosti,
- uzimajući u obzir Protokol br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti u prilogu UEU-u i UFEU-u,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja ⁽¹⁾ (Uredba o taksonomiji),
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada ⁽²⁾ (Uredba o pošiljkama otpada),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2017/821 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2017. o utvrđivanju obveza dužne pažnje u lancu opskrbe za uvoznike Unije koji uvoze kositar, tantal i volfram, njihove rude i zlato podrijetlom iz sukobima pogođenih i visokorizičnih područja ⁽³⁾ („Uredba o mineralima iz područja zahvaćenih sukobima”),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/1037 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o zaštiti od subvencioniranog uvoza iz zemalja koje nisu članice Europske unije ⁽⁴⁾ (Antisubvencijska uredba EU-a),
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/19/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi (OEEO) ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu ⁽⁶⁾ (Okvirna direktiva o otpadu),
- uzimajući u obzir Direktivu 2006/21/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o gospodarenju otpadom od industrija vađenja minerala i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ ⁽⁷⁾ (Direktiva o otpadu iz rudarstva),
- uzimajući u obzir Direktivu 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama ⁽⁸⁾ (Direktiva o industrijskim emisijama),

⁽¹⁾ SL L 198, 22.6.2020., str. 13.

⁽²⁾ SL L 190, 12.7.2006., str. 1.

⁽³⁾ SL L 130, 19.5.2017., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 176, 30.6.2016., str. 55.

⁽⁵⁾ SL L 197, 24.7.2012., str. 38.

⁽⁶⁾ SL L 312, 22.11.2008., str. 3.

⁽⁷⁾ SL L 102, 11.4.2006., str. 15.

⁽⁸⁾ SL L 334, 17.12.2010., str. 17.

srijeda, 24. studenog 2021.

- uzimajući u obzir Direktivu 2014/52/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2011/92/EU o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš⁽⁹⁾ (Direktiva o procjeni utjecaja na okoliš),
- uzimajući u obzir Direktivu 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o očuvanju divljih ptica⁽¹⁰⁾ (Direktiva o pticama),
- uzimajući u obzir Direktivu Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore⁽¹¹⁾ (Direktiva o staništima),
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o izmjeni Direktive 2013/34/EU u pogledu objavljivanja nefinancijskih informacija i informacija o raznolikosti određenih velikih poduzeća i grupa⁽¹²⁾ (Direktiva o objavljivanju nefinancijskih informacija),
- uzimajući u obzir sporazum donesen 12. prosinca 2015. u Parizu na 21. zasjedanju Konferencije stranaka (COP 21) Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (Pariški sporazum),
- uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030. UN-a i ciljeve održivog razvoja, uključujući cilj održivog razvoja br. 12 o odgovornoj potrošnji i proizvodnji i cilj održivog razvoja br. 15 o životu na kopnu,
- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava,
- uzimajući u obzir vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir smjernice OECD-a o dužnoj pažnji za odgovorno poslovno ponašanje,
- uzimajući u obzir Smjernice Programa UN-a za okoliš iz 2009. za procjenu društvenog životnog vijeka proizvoda,
- uzimajući u obzir posebno izvješće Međunarodne agencije za energiju (IEA) iz svibnja 2021. naslovljeno „The Role of Critical Minerals in Clean Energy Transitions” (Uloga kritičnih minerala u tranziciji prema čistoj energiji),
- uzimajući u obzir posebno izvješće Međunarodne agencije za energiju iz svibnja 2021. naslovljeno „Net zero by 2050: A Roadmap for the Global Energy Sector”(Nulta neto stopa do 2050.: Plan za globalni energetski sektor),
- uzimajući u obzir brifing Europske agencije za okoliš od 13. siječnja 2021. naslovljen „Growth without economic growth” (Rast bez gospodarskog rasta),
- uzimajući u obzir izvješće Europske agencije za okoliš od 30. kolovoza 2021. naslovljeno „Improving the climate impact of raw material sourcing” (Poboljšanje klimatskog učinka nabave sirovina),
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (EGSO) od 25. ožujka 2021. naslovljeno „Pouzdanost opskrbe kritičnim sirovinama: put prema većoj sigurnosti i održivosti”,
- uzimajući u obzir završno izvješće Komisije iz rujna 2020. naslovljeno „Study on the EU’s list of Critical Raw Materials (2020)” (Studija o popisu kritičnih sirovina za EU iz 2020.), i prateće informativne članke o kritičnim sirovinama,
- uzimajući u obzir prognostičku studiju Komisije od 3. rujna 2020. naslovljenu „Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors in the EU” (Sirovine kritične za strateške tehnologije i sektore u EU-u),

⁽⁹⁾ SL L 124, 25.4.2014., str. 1.

⁽¹⁰⁾ SL L 20, 26.1.2010., str. 7.

⁽¹¹⁾ SL L 206, 22.7.1992., str. 7.

⁽¹²⁾ SL L 330, 15.11.2014., str. 1.

srijeda, 24. studenog 2021.

- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 5. studenoga 2018. naslovljeno „Report on critical raw materials and the circular economy” (Izvješće o kritičnim sirovinama i kružnom gospodarstvu),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. ožujka 2021. s preporukama Komisiji o korporativnoj dužnoj pažnji i korporativnoj odgovornosti ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 16. prosinca 2020. o novoj strategiji za europske MSP-ove ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. studenoga 2020. o novoj industrijskoj strategiji za Europu ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. veljače 2021. o novom akcijskom planu za kružno gospodarstvo ⁽¹⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. travnja 2020. o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 i njezinih posljedica ⁽¹⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu ⁽¹⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. ožujka 2021. naslovljenu „Nova strategija EU-a i Afrike: partnerstvo za održiv i uključiv razvoj” ⁽¹⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. travnja 2017. o provedbi Direktive o otpadu iz rudarstva ⁽²⁰⁾,
- uzimajući u obzir Komisijin prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o baterijama i otpadnim baterijama, stavljanju izvan snage Direktive 2006/66/EZ i izmjeni Uredbe (EU) 2019/1020 od 10. prosinca 2020. (COM(2020)0798),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. rujna 2020. naslovljenu „Pouzdanost opskrbe kritičnim sirovinama: put prema većoj sigurnosti i održivosti” (COM(2020)0474),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. svibnja 2021. naslovljenu „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe” (COM(2021)0350),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 19. listopada 2020. naslovljenu „Program rada Komisije za 2021.: vitalna Unija u nestabilnom svijetu” (COM(2020)0690),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 27. svibnja 2020. naslovljenu „Europa na djelu: oporavak i priprema za sljedeću generaciju” (COM(2020)0456),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. ožujka 2020. naslovljenu „Novi akcijski plan za kružno gospodarstvo: za čišću i konkurentniju Europu” (COM(2020)0098) i radni dokument službi Komisije od 11. ožujka 2020. naslovljen „Leading the way to a global circular economy: state of play and outlook” (Otvaranje puta prema globalnom kružnom gospodarstvu: trenutno stanje i izgledi za budućnost) (SWD(2020)0100),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. prosinca 2015. naslovljenu „Zatvaranje kruga – akcijski plan EU-a za kružno gospodarstvo” (COM(2015)0614),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljenu „Strategija za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu” (COM(2020)0103),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 18. veljače 2021. naslovljenu „Revizija trgovinske politike – otvorena, održiva i odlučna trgovinska politika” (COM(2021)0066),
- uzimajući u obzir publikaciju OECD-a od 12. veljače 2019. naslovljenu „Global Material Resources Outlook to 2060: Economic Drivers and Environmental Consequences” (Globalni izgledi za materijalne resurse do 2060.: gospodarski pokretači i posljedice za okoliš),

⁽¹³⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0073.

⁽¹⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0359.

⁽¹⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0321.

⁽¹⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0040.

⁽¹⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0054.

⁽¹⁸⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0005.

⁽¹⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0108.

⁽²⁰⁾ SL C 298, 23.8.2018., str. 132.

srijeda, 24. studenog 2021.

- uzimajući u obzir publikaciju Svjetske banke iz 2020. naslovljenu „Minerals for Climate Action: The Mineral Intensity of the Clean Energy Transition” (Minerali za klimatsko djelovanje: intenzitet minerala za prijelaz na čistu energiju),
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 17. prosinca 2020. o osiguravanju kružnog i zelenog oporavka,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 16. studenoga 2020. naslovljene „Oporavak kojim se pospješuje prijelaz prema dinamičnijoj, otpornijoj i konkurentnijoj europskoj industriji”,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 28. studenoga 2019. o kružnom gospodarstvu u građevinskom sektoru,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 4. listopada 2019. naslovljene „Više kružnosti – prijelaz na održivo društvo”,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane te Odbora za međunarodnu trgovinu,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za industriju, istraživanje i energetiku (A9-0280/2021),
- A. budući da su kritične sirovine pokretači stvaranja industrijske vrijednosti i stoga imaju znatan utjecaj na sektore na kraju proizvodnog lanca; budući da je od strateške važnosti da EU smanji svoju ovisnost, zaštiti svoje tokove, vrijednosti i lance opskrbe te da podupire, potiče i digitalizira ekosustave jer je to novi ključni kapacitet u (industrijskom) natjecanju; budući da bi sveobuhvatna strategija o kritičnim sirovinama trebala uključivati visoke okolišne i društvene standarde;
- B. budući da porast stanovništva i prijelaz na digitalna, energetska visokoučinkovita i klimatski neutralna gospodarstva u svim scenarijima dovode do znatno veće potražnje za kritičnim sirovinama ⁽²¹⁾;
- C. budući da će tehnologije za koje su kritične sirovine potrebne biti ključne za ostvarivanje ciljeva predviđenih Pariškim sporazumom, kako na razini EU-a tako i na svjetskoj razini u cjelini;
- D. budući da bi se sveobuhvatna strategija EU-a o kritičnim sirovinama trebala temeljiti na visokim okolišnim i socijalnim standardima te standardima u području ljudskih prava, uzimajući u obzir i nestašicu prirodnih minerala;
- E. budući da EU trenutačno osigurava samo 1 % sirovina za energiju vjetra, manje od 1 % za litij-ionske baterije, manje od 1 % za gorive ćelije, samo 2 % sirovina relevantnih za robotiku i samo 1 % sirovina za fotonaponske sklopove na bazi silicija ⁽²²⁾;
- F. budući da je u Komunikaciji Komisije o ažuriranju nove industrijske strategije za 2020. utvrđeno 137 proizvoda i sirovina (koji čine 6 % ukupne vrijednosti uvoza robe u EU) koji se upotrebljavaju u osjetljivim ekosustavima o kojima EU jako ovisi, većinom u energetska intenzivnim granama industrije i zdravstvenim ekosustavima, kao i drugih proizvoda potrebnih za potporu zelenoj i digitalnoj tranziciji; budući da se 52 % tih proizvoda uvozi iz Narodne Republike Kine;
- G. budući da je COVID-19 imao negativan utjecaj na globalne lance opskrbe i doveo do nestašica kritičnih sirovina u Europi;

⁽²¹⁾ Svjetska banka, „Minerals for Climate Action: The Mineral Intensity of the Clean Energy Transition” (Minerali za klimatsko djelovanje: intenzitet minerala za prijelaz na čistu energiju); Prognostička studija Komisije; OECD, „Global Material Resources Outlook to 2060: Economic Drivers and Environmental Consequences” (Globalni izgledi za materijalne resurse do 2060.: gospodarski pokretači i posljedice za okoliš).

⁽²²⁾ Prognostička studija Komisije.

srijeda, 24. studenog 2021.

- H. budući da je recikliranje jedan od velikih izazova u vezi s kritičnim sirovinama u Europi; budući da sektor recikliranja kritičnih sirovina ima znatan potencijal za otvaranje radnih mjesta; budući da će se, prema procjenama, samo u sektoru recikliranja pogonskih baterija u EU-u do 2035. otvoriti otprilike 10 500 radnih mjesta;
- I. budući da recikliranje, zamjena i promjena obrazaca ponašanja i potrošnje mogu smanjiti potražnju za kritičnim sirovinama;
- J. budući da je prema podacima Sveučilišta Ujedinjenih naroda ukupna vrijednost sekundarnih sirovina u otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi 2016. procijenjena na oko 55 milijardi EUR ⁽²³⁾; budući da je, u skladu s istom studijom, do 90 % e-otpada u svijetu predmet nezakonite trgovine ili odlaganja na odlagalištima;
- K. budući da je očito da su, uzimajući u obzir i nove predviđene obveze dužne pažnje, potrebni novi održivi izvori nabave te da se treba iskoristiti potencijal nabave materijala u skladu s visokim standardima održivosti u EU-u i njegovu susjedstvu, vodeći u potpunosti računa o mogućnostima kružne ekonomije, kao što su recikliranje, dizajn proizvoda, zamjena i smanjena upotreba materijala;
- L. budući da se u mišljenju EGSO-a od 25. ožujka 2021. „naglašava važnost proširenja definicije i paradigme kritičnih sirovina. Tradicionalno se smatra da kritične sirovine potječu uglavnom iz rudarskog sektora, ali taj je pogled preuzak i ograničava rast zelene energije. Danas se materijali na bazi drva mogu učinkovito koristiti za mnogo raznovrsnije namjene nego prije. To se područje vrlo brzo razvija, od tekstila do novih, lakših i ekološki prihvatljivijih tehnologija izrade baterija. Biogospodarstvo donosi jedinstvene mogućnosti povećanja otpornosti gospodarstva EU-a i geopolitičke stabilnosti našeg kontinenta. Upotreba obnovljivih materijala istodobno bi doprinijela ublažavanju klimatskih promjena jer omogućuje zadržavanje fosilnih izvora emisija u tlu, čime se stvara zelena otpornost u odnosu na fosilne sektore”;
- M. budući da, kako je istaknuto u mišljenju Europskog gospodarskog i socijalnog odbora, „postoji iznimno malo primjera zemalja u razvoju koje izvozom sirovina potiču održiv gospodarski i društveni razvoj od kojeg bi koristili imali veliki dijelovi stanovništva. Naprotiv, ta situacija često podrazumijeva socijalno iskorištavanje i onečišćenje okoliša dok korist obično ostvaruje samo mali broj profitera”;
- N. budući da su izvori opskrbe za mnoge od kritičnih sirovina izrazito zemljopisno koncentrirani izvan EU-a jer Kina osigurava 98 % opskrbe EU-a rijetkim zemnim elementima, Turska osigurava 98 % opskrbe EU-a boratom, a Južna Afrika podmiruje 71 % potreba EU-a za platinom, 92 % potreba za iridijem, 80 % za rodijem i 93 % rutenijem” ⁽²⁴⁾;
- O. budući da se budućim scenarijima upućuje na to da će EU za baterije u električnim vozilima i pohranu električne energije 2030. trebati i do 18 puta više litija i pet puta više kobalta, a 2050. gotovo 60 puta više litija i 15 puta više kobalta od sadašnjih količina koje troši gospodarstvo cjelokupnog EU-a ⁽²⁵⁾;
- P. budući da su u EU-u u tijeku četiri projekta održivog rudarenja litija u ukupnom iznosu od 2 milijarde EUR koji bi trebali biti operativni u razdoblju 2022. – 2024.; budući da se očekuje da će se njima do 2025. namiriti do 80 % potreba EU-a za litijem u sektoru baterija, čime će se izravno doprinijeti našoj strateškoj autonomiji;
- Q. budući da nestašica kritičnih sirovina dovodi do sve veće zabrinutosti u pogledu industrije i sigurnosti, posebno zbog predviđenog eksponencijalnog povećanja proizvodnje, a pogotovo proizvodnje baterija, koje su ključne za prijelaz na proizvodnju energije iz obnovljivih izvora;
- R. budući da EU treba ojačati svoju stratešku autonomiju u ključnim područjima kao što je opskrba kritičnim sirovinama, koja je također ključna za povećanje kapaciteta EU-a u sektoru obrane i svemirskom sektoru;

⁽²³⁾ Baldé, C.P., Forti V., Gray, V., Kuehr, R., Stegmann, P. *The Global E-waste Monitor – 2017*. (Praćenje e-otpada na globalnoj razini), Sveučilište Ujedinjenih naroda, Međunarodna unija za telekomunikacije i Međunarodna udruga za kruti otpad, Bonn/Ženeva/Beč, 2017.

⁽²⁴⁾ Komunikacija Komisije pod naslovom „Pouzdanost opskrbe kritičnim sirovinama: put prema većoj sigurnosti i održivosti”.

⁽²⁵⁾ Komunikacija Komisije pod naslovom „Pouzdanost opskrbe kritičnim sirovinama: put prema većoj sigurnosti i održivosti”.

srijeda, 24. studenog 2021.

- S. budući da će se EU za nabavu svih potrebnih kritičnih sirovina i dalje oslanjati na međunarodne lance opskrbe, važnu će ulogu imati i mjere za transparentnost, djelotvornost i predvidljivost globalnih tržišta;
- T. budući da sektor sirovina osigurava oko 350 000 radnih mjesta u EU-u i više od 30 milijuna radnih mjesta u proizvodnim industrijama na kraju proizvodnog lanca koje o njemu ovise ⁽²⁶⁾; budući da bi prijelaz na kružno gospodarstvo mogao dovesti do neto povećanja od 700 000 radnih mjesta u EU-u do 2030. ⁽²⁷⁾;
- U. budući da tijekom rudarskih aktivnosti radnici mogu biti izloženi štetnim i opasnim uvjetima; budući da postoje velike razlike u radničkim pravima i zaštiti radnika diljem svijeta i u različitim rudnicima;
- V. budući da se kritične sirovine ne pojavljuju zasebno, već se u rudi nalaze pomiješane s osnovnim metalima i da njihova prerada zahtijeva znatnu količinu energije; budući da je konkurentnost i profitabilnost proizvodnje stoga uvjetovana dostupnošću stabilne i cjenovno pristupačne energije, kao i utvrđivanjem i razvojem relevantnih metoda i tehnologija;
- W. budući da Europska agencija za okoliš u svojem izvješću naslovljenom „Growth without economic growth” (Rast bez gospodarskog rasta) navodi da je gospodarski rast usko povezan s povećanom proizvodnjom, potrošnjom i uporabom resursa, što negativno utječe na prirodu, klimu i ljudsko zdravlje te da trenutna istraživanja upućuju na to da se gospodarski rast vjerojatno ne može u potpunosti odvojiti od njegovih učinaka na okoliš;

Izazovi i mogućnosti

1. smatra da je integrirani pristup duž lanca vrijednosti, od sakupljanja otpada i dizajna proizvoda do uporabe materijala, ključna strategija za povećanje opskrbe kritičnim sirovinama; međutim, izražava žaljenje što sakupljanje otpada i dizajn proizvoda imaju nisku razinu tehnološke spremnosti; ističe da usredotočenost samo na recikliranje neće biti dovoljna za podmirivanje sve veće potražnje za kritičnim sirovinama; napominje da je zamjena kritičnih sirovina, unatoč ograničenjima u pogledu učinkovitosti proizvoda, cilj kojem teže relevantne industrije i povezani istraživački projekti zbog visokih cijena i ovisnosti, te da može pomoći u rješavanju problema nestašice kritičnih sirovina; ističe potrebu za kontinuiranim ulaganjem napora u istraživanje i inovacije u području recikliranja i zamjene kritičnih sirovina te pružanjem kontinuirane potpore takvom istraživanju i takvim inovacijama;
2. naglašava da je nabava kritičnih sirovina povezana s geografskim položajem te da još uvijek uvelike ovisi o fosilnim izvorima energije, uz prisutan rizik od neizravnog i izravnog istjecanja ugljika i izloženosti nepoštenom tržišnom natjecanju; napominje da se nabava kritičnih sirovina često vezuje uz potencijalno značajne učinke na okoliš, kao što su gubitak biološke raznolikosti ili onečišćenje zraka, tla i vode te mogući sukobi s lokalnim zajednicama; naglašava potrebu za prijelazom na obnovljivu energiju u sektorima rudarstva i rafiniranja; naglašava, stoga, potrebu za aktivnom industrijskom politikom kojom bi se pružila potpora transformaciji sektora osiguravanjem pristupa cjenovno pristupačnim izvorima čiste energije; nadalje ističe povoljne okolnosti za održive rudarske aktivnosti s niskim razinama emisija u EU-u i poziva na daljnje istraživanje mogućih izvora nabave u državama članicama bogatima kritičnim sirovinama;
3. upozorava da prijelaz EU-a na klimatsku neutralnost ne bi smio dovesti do toga da se ovisnost o fosilnim gorivima zamijeni ovisnošću o sirovinama; naglašava da bi se tim prijelazom trebala smanjiti ovisnost EU-a o kritičnim sirovinama; nadalje ističe ulogu koju inovacije, nove tehnologije, smanjenje potrošnje resursa te održavanje i ponovna uporaba dragocjenih sirovina u EU-u mogu imati u smanjenju ovisnosti o kritičnim sirovinama;

⁽²⁶⁾ Mišljenje EGSO-a od 25. ožujka 2021.

⁽²⁷⁾ Komunikacija Komisije iz 2020. naslovljena „Pouzdanost opskrbe kritičnim sirovinama: put prema većoj sigurnosti i održivosti”.

srijeda, 24. studenog 2021.

4. napominje da će razvoj i buduća široka primjena tehnologija, uključujući nove digitalne primjene, proizvodnju energije iz obnovljivih izvora te baterije za električna vozila i laka prijevozna sredstva, potaknuti potražnju za određenim kritičnim i drugim sirovinama; poziva na to da se uzme u obzir da sve veće klimatske i digitalne ambicije zemalja povećavaju tržišno natjecanje na globalnim tržištima i stavljaju dodatni pritisak na sigurnost njihove opskrbe u Europi;
5. poziva Komisiju da pažljivo preispita metodologiju na kojoj se temelji procjena kritičnosti do 2023., prije objave sljedećeg popisa kritičnih sirovina, kako bi se procijenilo treba li se taj popis proširiti, uzimajući u obzir razvoj međunarodne situacije u vezi s kritičnim sirovinama, scenarije buduće potražnje za kritičnim i drugim sirovinama te socijalne i okolišne kriterije koji se temelje na vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima te ciljevima održivog razvoja, kako bi se dobila šira slika o uvjetima vađenja sirovina diljem svijeta; još jednom poziva Komisiju da u svojoj analizi rizika uzme u obzir sve okolišne vanjske učinke povezane s vađenjem i preradom; također poziva na sveobuhvatnu raspravu u kojoj bi sudjelovali svi dionici;
6. poziva Komisiju da obrati pozornost ne samo na kritične sirovine nego i na moguću kritičnost drugih sirovina potrebnih za snažne lance opskrbe, kontinuitet proizvodnje i usporednu tranziciju, kao i na njihovu dostupnost iz izvora unutar EU-a, vodeći računa o nestašici prirodnih minerala; ističe da, osim minerala za posebnu primjenu, kritične postaju i „uobičajene” sirovine, kao što su bakar, helij i nikal jer u ugljično neutralnom društvu postoji povećana potreba za njima;
7. traži od Komisije da primijeni holistički pristup procjeni utjecaja nekoliko niskougljičnih, obnovljivih i digitalnih tehnologija kojima su potrebne iste kritične sirovine i da ispita kritične lance opskrbe, imajući u vidu i potrebe pojedinačnih sektora; naglašava da je važno zajamčiti da se prednost da načelu „energetske učinkovitosti na prvom mjestu”, nultoj stopi emisija i resursno učinkovitim rješenjima;
8. traži od Komisije da zajamči da se u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost u okviru instrumenta NextGenerationEU uzimaju u obzir izazovi povezani s ekonomičnom, okolišnom i socijalno održivom opskrbom kritičnim sirovinama; traži od država članice da više ulažu u recikliranje kritičnih sirovina i da u svoje strateške planove oporavka uključuju zahtjeve za kritične sirovine, izvore opskrbe i povezane troškove;
9. poziva na osposobljavanje i prekvalifikaciju radnika, među ostalim u okviru mehanizma za pravednu tranziciju jer se vještine u području rudarstva mogu prenijeti na područje iskorištavanja, prerade i recikliranja metala i minerala, po mogućnosti u istim regijama; poziva Komisiju da se izdvojena financijska sredstva usmjere i na rješavanje pitanja učinaka takvog prijelaza na društvo, zaposlenost i okoliš u bivšim rudarskim područjima;
10. poziva Komisiju i države članice da što je prije moguće osmisle važan projekt od zajedničkog europskog interesa na temu kritičnih sirovina kako bi se naša potreba za usporednom tranzicijom isplanirala na strateški i održivi način, uključujući zahtjeve, izvore opskrbe i (socijalne, okolišne i financijske) troškove. naglašava da bi taj projekt trebao obuhvaćati sve relevantne teme kako bi se smanjila kritičnost i ovisnost, kao što su recikliranje, ponovna uporaba, zamjena, smanjenje upotrebe materijala i rudarenje; ističe da bi se tim projektima trebao osloboditi neiskorišteni potencijal u zemljama EU-a bogatima kritičnim sirovinama koje imaju bogate neiskorištene izvore;
11. poziva Komisiju da promiče istraživanje i razvoj, vještine i kompetencije u području kritičnih sirovina na razini malih i srednjih poduzeća (MPS) kao strategiju rasta za najsuvremenije tehnologije EU-a, kao što su litij-ionske baterije, gorive ćelije, vjetroturbine, pogonski elektromotori, fotonaponska tehnologija, robotika, bespilotne letjelice, 3D tisak i široki spektar digitalnih tehnologija i medicinskih uređaja;
12. poziva Komisiju da provede sveobuhvatnu znanstvenu procjenu učinka utemeljenu na dokazima kako bi se utvrdile minimalne količine strateški važnih kritičnih sirovina koje su potrebne za usporednu tranziciju;

srijeda, 24. studenog 2021.

13. napominje da pouzdani i potpuno operativni lanci vrijednosti EU-a, uključujući traženje i recikliranje, imaju jednu od ključnih uloga i da su jedan od preduvjeta za ostvarenje ciljeva europskog zelenog plana, industrijske strategije i usporedne tranzicije u EU-u, kao i za jamčenje budućeg kapaciteta EU-a u području industrijske konkurentnosti i inovacija;
14. smatra da su mogućnosti financiranja za održivu proizvodnju, preradu ili recikliranje svih kritičnih sirovina navedenih u Komunikaciji Komisije o pouzdanosti kritičnih sirovina;
15. poziva Komisiju da predloži znanstveno utemeljene kriterije održivosti kako bi se utvrdilo što se točno može smatrati održivim ulaganjem u rudarski sektor u okviru Uredbe o taksonomiji; naglašava potrebu da se rudarskoj industriji u EU-u omogući da doprinese usporednoj provedbi zelene i digitalne tranzicije;
16. poziva na potporu i financijska sredstva EU-a u području tehnološkog razvoja kritičnih sirovina kako bi se poboljšala učinkovitost, zamjena i proces recikliranja kritičnih sirovina te zatvoreni ciklusi materijala; posebno ističe da su potrebni posebni financijski instrumenti i ciljana financijska sredstva za istraživanje i inovacije za procese recikliranja te pozdravlja prijedlog da se 2021. promiču istraživanje i inovacije u području prerade otpada, napredni materijali i zamjene u području kritičnih sirovina, i to u okviru programa Obzor Europa, Europskog fonda za regionalni razvoj i nacionalnih programa za istraživanja i inovacije; dodatno ističe važnost istraživanja i razvoja za povećanje izvedivosti procesa rafiniranja, posebice jalovine iz rudnika i u tradicionalnim rudnicima; poziva Komisiju da uspostavi programe potpore kojima bi se poticale inovacije u novim rudarskim tehnikama i novi projekti u području tradicionalnog rudarstva; poziva na razvoj novih i inovativnih tehnologija u području održivog rudarenja kritičnih sirovina u EU-u;
17. poziva Komisiju, Europsku investicijsku banku i druge institucije EU-a da, u suradnji s međunarodnim partnerima, pruže tehničku i stratešku financijsku potporu za dugoročne strateške investicijske projekte u području kritičnih sirovina, uključujući pronalazak novih alata za podjelu rizika u rudarskom sektoru, te da promiču i podupiru ulaganja u istraživanje održivih izvora nabave i prerade kritičnih sirovina te istraživanje pogona za rafiniranje, kako bi bili u skladu s pravilima EU-a te visokim socijalnim i okolišnim standardima, čime bi se zajamčili jednaki uvjeti za sve;

Strateška autonomija i otpornost

18. pozdravlja osnivanje europskog saveza za sirovine i, s obzirom na geopolitičku situaciju diljem svijeta i moguće trgovinske napetosti s bogatim zemljama proizvođačima izvan EU-a, njegovu trenutačnu usmjerenost na najkritičnije sirovine, a to su rijetki zemni elementi i magneti, kao i na kvantitativne ciljane vrijednosti u pogledu nabave na domaćoj razini i izvan EU-a, s ciljem podupiranja dugoročne opskrbe za veliki broj malih i velikih proizvođača u EU-u i smanjenja trenutačnog oslanjanja na nekolicinu zemalja izvan EU-a; naglašava ulogu europskog saveza za sirovine kao „ciljanog portfelja ulaganja” te potiče savez da se dodatno uključi u prethodne procjene kako bi se potaknula javna i privatna ulaganja za održive projekte u vezi s kritičnim sirovinama za koje je obavljena procjena utjecaja na okoliš;
19. smatra da je važno dodatno razvijati europski savez za sirovine, uglavnom u pogledu materijala koji su od velike važnosti za usporednu tranziciju, kao što su kritične sirovine potrebne za pohranu energije i njezino pretvaranje;
20. pozdravlja namjeru Komisije da u okviru Opservatorija za ključne tehnologije pokrene sustav praćenja trenutačnih ovisnosti i rizika od budućih tehnoloških ovisnosti te poziva na blisku suradnju Opservatorija i onih koji prate potražnju za kritičnim sirovinama;
21. izražava žaljenje zbog toga što strateško stvaranje zaliha još nije dio akcijskog plana i poziva Komisiju da se usredotoči i na jamčenje opskrbe kritičnim sirovinama u EU-u na način da potakne države članice na strateško stvaranje zaliha u okviru koordiniranog pristupa, u slučajevima u kojima se to bude smatralo prikladnim na temelju analize; smatra da se strateškim stvaranjem zaliha u kombinaciji s drugim strateškim mjerama doprinosi smanjenju ovisnosti o kritičnim sirovinama; ističe da bi povećanje dostupnosti trebalo ići u korak sa smanjenjem potražnje, što se može postići sagledavanjem cijelog lanca vrijednosti – od dizajna, preko stavljanja u uporabu do kraja životnog ciklusa;

srijeda, 24. studenog 2021.

22. smatra da je osviještenost o mogućim problemima nestašice kritičnih sirovina preniska i da bi je trebalo povećati; poziva Komisiju da proširi savez kako bi se povećala suradnja između industrijskih aktera u cijelom lancu vrijednosti, državama članicama, regijama i trećim zemalja, sindikatima, organizacijama civilnog društva, istraživačkim i tehnološkim organizacijama, ulagačima i nevladinim organizacijama u sektorima gospodarstva EU-a koji su najviše pogođeni uskim grlima u opskrbi kritičnim sirovinama, ili putem okvira koji nudi europski savez za sirovine ili osnivanjem sektorske industrije i saveza dionika; ističe potencijal za zapošljavanje koje nude domaći projekti i stoga poziva na promicanje sveobuhvatnog socijalnog dijaloga; naglašava u tom pogledu hitnu potrebu za bliskijim partnerstvima između aktera u području kritičnih sirovina, posebice u rudarskim regijama, i daljnjih korisnika, posebice drugih industrijskih saveza, te za zajedničkom osviještenošću i predanošću jamčenju održivih i kružnih lanaca vrijednosti;

23. smatra da su veća koordinacija i udruživanje napora neophodni za razvoj otpornih opskrbnih lanaca kako bi se zadovoljila potražnja za postojećim i budućim kritičnim sirovinama za industrijske potrebe EU-a, kako bi se izbjegli poremećaji u opskrbnim lancima i održali visoki socijalni i okolišni standardi; poziva Komisiju da zajamči da se u EU-u procjena uvoza i izvoza te globalne ponude kritičnih sirovina i potražnje za njima, koordinacija stvaranja zaliha i praćenje nabave kritičnih sirovina provode na dosljedan i povezan način, na primjer osnivanjem radne skupine za kritične sirovine;

24. traži od Komisije da diversificira opskrbe lance i za primarne i za sekundarne izvore te poziva na veću transparentnost u pogledu informacija o opskrbnim lancima;

25. napominje da su sve veće napetosti između velikih sila razotkrile strateške slabosti EU-a, posebice u pogledu osiguravanja ključnih resursa, uključujući kritične sirovine i prerađeni materijal; napominje da praćenje ovisnosti o sirovinama i osiguravanje pristupa kritičnim sirovinama mogu zajamčiti veću otpornost održivih lanaca opskrbe; napominje da bi u prijelazu na kružno gospodarstvo pozornost trebalo posvetiti ključnim lancima opskrbe u kojima je ovisnost EU-a o kritičnim sirovinama izrazito velika;

26. ponovno ističe potencijal kružnog gospodarstva za optimizaciju uporabe proizvoda i usluga; poziva Komisiju i države članice da podrže nove održive i kružne poslovne modele u okviru nove inicijative za održive proizvode, uključujući proizvod kao uslugu, pod uvjetom da se time štede resursi, smanjuje utjecaj na okoliš i jamči zaštita potrošača; poziva Komisiju i države članice da olakšaju te pristupe uvođenjem regulatornih okvira;

27. smatra da je važno podupirati pristup kružnog gospodarstva duž lanca vrijednosti, od dizajna do uporabe materijala, ključnih tehnologija za energetske i digitalnu tranziciju te tranziciju u području mobilnosti, kao što su vjetroelektrane, fotonaponska postrojenja, proizvodnja baterija, električna mobilnost i pametne mreže; poziva Komisiju da prijelaz na kružno gospodarstvo postavi kao prioritet, smanjujući ovisnost EU-a o uvozu, poboljšavajući učinkovitost resursa, optimizirajući potrošnju resursa te čuvajući i ponovno upotrebljavajući dragocjene sirovine u EU-u; podsjeća na svoj zahtjev iz rezolucije o novom akcijskom planu za kružno gospodarstvo da se, na temelju sveobuhvatne procjene učinka, razmotri predlaganje jasnog i lako razumljivog usklađenog označavanja trajnosti, primjerice u obliku indeksa, i mogućnosti popravka, primjerice u obliku standardiziranog sustava za ocjenjivanje mogućnosti popravka;

28. poziva Komisiju da ojača suradnju s trećim zemljama u pogledu održive nabave kritičnih sirovina, osobito s partnerima sličnih stavova, kao i u okviru svojeg sudjelovanja u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji;

Zatvaranje petlji materijala

29. naglašava potrebu za uspostavljanjem funkcionalnih tržišta sekundarnih kritičnih sirovina kako bi se zajamčili neometani tokovi sekundarnih kritičnih sirovina, ojačao industrijski ekosustav EU-a i zadržala radna mjesta u sektoru proizvodnje; u tom smislu poziva Komisiju da ispita ravnotežu između uvoza i izvoza sekundarnih kritičnih sirovina u EU-u te da brzo uspostavi tržišni opservatorij za ključne sekundarne materijale, uključujući kritične sirovine; naglašava da obrada kritičnih sirovina u trećim zemljama mora biti u skladu sa standardima EU-a; priznaje da ne postoji univerzalni pristup; ističe da je ostvarivanje ciklusa čistih i sigurnih materijala preduvjet za stvaranje vjerodostojnog tržišta sekundarnim sirovinama u EU-u;

srijeda, 24. studenog 2021.

30. pozdravlja prijedlog za mapiranje potencijalne opskrbe sekundarnim kritičnim sirovinama iz zaliha, otpada EU-a i prerade nusproizvoda; potiče Komisiju da to mapiranje postavi kao prioritet i provede ga ranije no što je predviđeno; nadalje, potiče Komisiju da proširi svoje aktivnosti mapiranja na postojeće tehnologije koje se koriste za smanjenje potražnje za kritičnim sirovinama i povećanje ponovne uporabe kritičnih sirovina u opskrbnom lancu; naglašava da je potrebno poticati uvođenje instrumenata suradnje za tržište kritičnih sirovina, kao što je platforma EU-a za sirovine, kojima bi trebali biti obuhvaćeni i tokovi proizvoda u optičaju te njihovi trendovi, kako bi se ocijenilo koji se sekundarni materijali mogu reciklirati;

31. poziva Komisiju i države članice da iskoriste potencijal projekata za sekundarnu preradu, i to posebnim poticajima, uključujući ubrzano izdavanje dozvola, te da pružaju poticaje za oporabu kritičnih sirovina kako bi se zajamčio pouzdan, siguran i održiv pristup njima;

32. ističe važnost recikliranja otpada s obzirom na snažnu prisutnost kritičnih sirovina u električnoj ili elektroničkoj opremi; napominje da povećanje količine recikliranih materijala dugoročno možda neće biti dovoljno za smanjenje rudarenja; nadalje napominje da bi se prijelazom na kružno gospodarstvo moglo otvoriti 700 000 radnih mjesta ⁽²⁸⁾, posebice dodatnih radnih mjesta u postrojenjima za recikliranje i u području usluga popravka; napominje da su rastavljanje i recikliranje velika prilika da se radna mjesta u industriji vrate u EU; nadalje ističe da se razvoj recikliranja može iskoristiti kako bi se odgovorilo na buduće potrebe za sirovinama;

33. ističe da se do sredine 30-ih godina ovog stoljeća očekuje znatan porast udjela prikupljenih litij-ionskih pogonskih baterija za koje postoji mogućnost recikliranja, čime se stvara važan sekundarni izvor opskrbe;

34. napominje da su za uspješnost industrijskih procesa recikliranja kritičnih sirovina i dalje potrebna golemo privatna i javna ulaganja u infrastrukturu za razvrstavanje, prethodnu preradu i oporabu, u inovacije, istraživanje i razvoj tehnologija te u vještine koje će pružiti mogućnosti zaposlenja za koje se predviđa veliki porast u nadolazećim desetljećima; poziva Komisiju da pruži poticaje za recikliranje i oporabu kritičnih sirovina iz rudarskih, prerađivačkih i komercijalnih tokova otpada kako bi se zajamčio pouzdan, siguran i održiv pristup njima;

35. potiče Komisiju da predloži minimalne ciljne vrijednosti za udio recikliranih kritičnih sirovina i namjenske ciljne vrijednosti za recikliranje kritičnih sirovina, popraćene pouzdanim okvirom za praćenje, na temelju prijedloga uredbe o baterijama i otpadnim baterijama te sveobuhvatne znanstvene procjene učinka utemeljene na dokazima kojom se procjenjuju minimalne količine kritičnih sirovina potrebnih za proizvode kojima će se olakšati usporedna tranzicija, postotak tih potreba koji bi se mogao namiriti recikliranjem u skladu s postojećim procjenama te dostupnost potrebne tehnologije; navodi da nijedna ciljna vrijednost za smanjenje koja se odnosi na primarne sirovine ne bi smjela dovesti do toga da količina nabavljenih sirovina padne ispod tih minimalnih količina;

36. uviđa da napuštena industrijska postrojenja (odlagališta industrijskog otpada i jalovišne brane) često sadržavaju odbačene kritične sirovine, rijetke zemne elemente i druge tehnološke minerale i metale koji se upotrebljavaju u tehnološkim proizvodima; stoga potiče dokumentiranje, evaluaciju i vađenje dragocjenih materijala koji se nalaze na tim napuštenim industrijskim postrojenjima, kad god je to moguće i izvedivo u praksi; ističe da je relevantnim mehanizmima za financiranje istraživanja, razvoja i inovacija potrebno obuhvatiti poboljšane tehnologije rafiniranja kako bi se oslobodio njihov potencijal;

37. naglašava da su potrebne strože kontrole izvoza ključnih otpadnih proizvoda koji sadržavaju kritične sirovine iz EU-a te da je potrebno uspostaviti jednake uvjete za pružatelje usluga recikliranja koji se pridržavaju potrebnih standarda za sigurnu i učinkovitu oporabu; poziva Komisiju da u okviru preispitivanja Uredbe o pošiljkama otpada spriječi nezakonit izvoz otpadnih proizvoda koji sadržavaju kritične sirovine; poziva na postavljanje zahtjeva kojima bi se otpadni proizvodi koji sadržavaju kritične sirovine mogli izvoziti samo uz jamstvo da će se prerađivati u određenoj zemlji pod uvjetima koji su istovjetni socijalnim i okolišnim standardima EU-a;

38. poziva Komisiju i države članice da pojačaju napore za odgovarajuće sakupljanje i recikliranje proizvoda na kraju životnog vijeka koji sadržavaju kritične sirovine umjesto da ih se gomila u kućanstvima ili odlagalištima ili da ih se spaljuje;

⁽²⁸⁾ Komunikacija Komisije pod naslovom „Pouzdanost opskrbe kritičnim sirovinama: put prema većoj sigurnosti i održivosti”.

srijeda, 24. studenog 2021.

39. traži od Komisije da predloži mjere za dizajn proizvoda, prilagođene različitim kategorijama proizvoda, radi jednostavne identifikacije i uklanjanja dijelova ili komponenti koji sadržavaju kritične sirovine, posebno kad je riječ o otpadu krajnjih potrošača, povrh zahtjeva za ekološki dizajn kojima se znatno poboljšava dugovječnost, trajnost, mogućnost popravka, modularnost, mogućnost ponovne uporabe i recikliranja proizvoda na kraju životnog vijeka koji su proizvedeni ili prodani u EU-u; naglašava da bi se tim mjerama trebale stvoriti konkurentske prednosti za poduzeća u EU-u, da se njima ne bi trebalo nametati nerazmjerno financijsko opterećenje za ta poduzeća te da bi trebale poticati inovacije;

40. vjeruje da je zamjena korisna kada se kritične sirovine mogu zamijeniti materijalom kojeg ima u izobilju, no da od nje nema velike koristi ako zamjenski materijal sam po sebi nije održiv, ako se njegovom upotrebom ne vodi računa o ograničenosti resursa, ako je i sam kritičan ili bi to mogao postati zbog toga što se upotrebljava kao zamjena; prepoznaje važnost očuvanja kvalitete proizvoda i njihove gospodarske održivosti; poziva Komisiju da potiče i poveća istraživanje i inovacije u području zamjena za kritične sirovine u različite svrhe;

Nabava iz Europske unije

41. napominje da, iako se pametnim dizajnom proizvoda, ponovnom uporabom materijala, zamjenom recikliranim materijalima i promicanjem manje upotrebe materijala može znatno smanjiti primarna potražnja, i da bi se taj potencijal trebao u potpunosti iskoristiti, potrebno je kritične sirovine nabavljati na odgovaran i održiv način, uz prethodnu procjenu učinka kako bi se ublažile potencijalne posljedice za društvo i okoliš u slučajevima kada opskrba kritičnim sirovinama ne može biti gospodarski održiva s pomoću navedenih mjera ili bi ona dovela do smanjenja kvalitete proizvoda;

42. ističe da se na primarnu i sekundarnu nabavu u EU-u primjenjuju najviši okolišni i socijalni standardi na svijetu, koje je potrebno na odgovarajući način provoditi, da se njome osiguravaju tisuće visokokvalificiranih radnih mjesta i da je ona ključan preduvjet za zelenu i digitalnu tranziciju; stoga poziva sve aktere da promiču odgovornu i održivu nabavu kritičnih sirovina u EU-u kako bi se pružila potpora lokalnoj proizvodnji i podigla razina osviještenosti o ekološkom otisku uvoza kritičnih sirovina iz zemalja izvan EU-a; smatra da je to potrebno organizirati s pomoću otvorenog i transparentnog postupka utemeljenoga na znanosti, uz uključivanje relevantnih dionika i lokalnih zajednica u ranoj fazi;

43. čvrsto vjeruje da se odgovorna nabava u EU-u može jedino temeljiti na djelotvornom socijalnom dijalogu kojim se promiče zdravlje i sigurnost radnika, osiguravaju dostojanstvena radna mjesta i radni uvjeti te štite prava radnika promicanjem rodne ravnopravnosti; poziva države članice da zajamče da su radnici u tom sektoru zaštićeni odgovarajućom osobnom zaštitnom opremom;

44. ističe priliku za razvoj odgovornog i održivog lanca vrijednosti za proizvodnju baterija nabavljanjem kritičnih sirovina kao što su grafit, kobalt i litij iz novih postrojenja u EU-u;

45. upoznat je s planom Komisije da uvede programe za promatranje Zemlje i daljinsko detektiranje u svrhu istraživanja resursa, operacija iskorištavanja tih resursa te upravljanja okolišem nakon zatvaranja infrastrukture; ističe da se regulatorni nadzor koji se trenutačno provodi može unaprijediti primjenom metoda za daljinsko detektiranje;

46. napominje da su za preusmjeravanje na kružno gospodarstvo u mnogim industrijama i uslugama u EU-u potrebne posebne vještine i sposobnosti kako bi se zajamčila visoka razina okolišne učinkovitosti i sigurnosti radnika te naglašava posebnu ulogu koju u tom prijelazu imaju predvodnici aktivnosti, MSP-ovi i novoosnovana poduzeća; nadalje napominje da je rudarski sektor sve automatiziraniji, dok su recikliranje i ponovna proizvodnja i dalje radno intenzivniji; naglašava važnost održavanja, razvoja i usavršavanja stručnog znanja i vještina u području rudarskih i prerađivačkih tehnologija, kao i recikliranja te drugih relevantnih tehnologija u EU-u koje su povezane s kritičnim sirovinama i nusproizvodima jer se neke od njih mogu koristiti za proizvodnju visoko naprednih kemijskih proizvoda; sa žaljenjem napominje da se sirovine koje se trenutačno vade u EU-u često moraju izvoziti u Aziju za rafiniranje jer u EU-u više ne postoji relevantno znanje i tehnologija, čime se stvara još jedna vrsta ovisnosti;

srijeda, 24. studenog 2021.

47. poziva Komisiju da zatraži da se industrijski sporedni tokovi koji sadržavaju kritične sirovine koriste učinkovito; ističe da osobito u rudarskoj industriji postoji velik potencijal za oporabu i odvajanje rijetkih zemnih elemenata;
48. navodi važnu ulogu država članica u povećanju održive domaće opskrbe kritičnim sirovinama iz primarnih i sekundarnih izvora; poziva države članice da poboljšaju pravodobnost, predvidljivost i transparentnost postupaka odobravanja projekata traženja i nabave, bez snižavanja okolišnih i socijalnih standarda;
49. poziva Komisiju i države članice da zajamče da se održiva nabava kritičnih sirovina temelji na pristupu uspostave odgovarajuće ravnoteže između povećane potrebe EU-a za kritičnim sirovinama nabavljenima na održiv način i potrebe za zaštitom prirode i bioraznolikosti;
50. ističe da će poboljšana i fleksibilnija predvidljivost i učinkovitost, kao i davanje prednosti ključnim pokretačkim silama kao što je konkurentna tranzicijska opskrba energijom iz obnovljivih i niskougličnih izvora, pomoći da se potaknu potrebna ulaganja;
51. očekuje od Komisije da pruži dodatne pojedinosti o operacionalizaciji projekata u vezi s kritičnim sirovinama kao alternativnog poslovnog modela i izvora regionalnog zapošljavanja u području rudarenja ugljena i drugim tranzicijskim regijama;

Diversifikacija

52. potiče Komisiju da održava odnose sa svim zemljama iz kojih EU trenutačno dobavlja kritične sirovine, da sustavno i strateški sklapa nova partnerstva za nabavu kritičnih sirovina, kada je to moguće u suradnji s našim saveznicima, uzimajući u obzir suverenost trećih zemalja nad njihovim resursima kako bi se zajamčilo da kritične sirovine postanu izvor dobrobiti za zemlje u razvoju i da to učini horizontalnom zadaćom svojih vanjskih i unutarnjih politika te da predstavi povezane rezultate tijekom 2021.; pozdravlja planove Komisije za uspostavu snažnih i solidarnih međunarodnih partnerstava, promicanjem globalnog plana za sirovine, čiji je cilj postizanje partnerstava kojima se jamči sigurnost opskrbe i koja doprinose razvoju;
53. ističe da europski zeleni plan neće imati nikakav utjecaj na klimatske promjene ako samo dovede do toga da se staklenički plinovi EU-a prenesu na njegove trgovinske partnere; stoga potiče EU da se zalaže za provedive multilateralne sporazume o suzbijanju globalnog zatopljenja i širenju svojih okolišnih standarda, uključujući u području nabave i prerade; smatra da će EU trebati razviti nove trgovinske sporazume i sporazume o ulaganjima, nove modele financijske i tehničke pomoći te, općenitije, nov pristup međunarodnoj diplomaciji usmjeren na jamčenje jednakih uvjeta za sve;
54. pozdravlja predanost EU-a odgovornoj i održivoj nabavi te potiče Komisiju da kao polazište uzme standard za odgovorno rudarenje koji je izradila Inicijativa za osiguravanje odgovornog rudarstva, uzimajući u obzir potrebe malih i srednjih poduzeća; naglašava potrebu da se ta predanost podupre konkretnom tehničkom potporom, prijenosom znanja, izgradnjom vještina, institucija i pravnih okvira, jačanjem institucija i političkim dijalogom s partnerskim zemljama; naglašava potrebu za homogenim politikama u vezi s etičkim standardom za nabavu kritičnih sirovina; naglašava da je potrebno mobilizirati više državnih i privatnih aktera kako bi se pridržavali standarda održivosti i provodili ih;
55. pozdravlja javno preuzetu obvezu Komisije da tijekom 2021. predstavi zakonodavni prijedlog o korporativnoj dužnoj pažnji i korporativnoj odgovornosti te ustraje u tome da to zakonodavstvo doprinese rješavanju pitanja zloupotrebe ljudskih prava te socijalnih i okolišnih standarda u lancima vrijednosti; podsjeća na svoju rezoluciju s preporukama za Komisiju o korporativnoj dužnoj pažnji i korporativnoj odgovornosti;
56. smatra da su međunarodni sporazumi pravi put prema odgovornijoj i održivijoj nabavi na globalnoj razini; poziva na pojačanu suradnju kako bi se razvili međunarodni sporazumi za bolje praćenje, obavješćivanje i provedbu ograničenja izvoza kritičnih sirovina kojima se promiče odgovorna nabava i jača načelo kružnosti u tom sektoru;

srijeda, 24. studenog 2021.

57. ponavlja svoj zahtjev iz rezolucije o novoj strategiji EU-a i Afrike za pravedno i održivo iskorištavanje kritičnih sirovina u Africi; podržava Komisiju u njezinim nastojanjima da sklopi nova partnerstva za nabavu kritičnih sirovina s afričkim zemljama radi jačanja lanca vrijednosti u Africi, kako bi se postigao etički, ekološki i tehnološki održiviji lanac vrijednosti i kako bi se omogućila potpora EU-a za izgradnju kapaciteta;

58. poziva Komisiju da ojača aktivnosti standardizacije u pogledu visokokvalitetnih komponenti povezanih s kritičnim sirovinama na relevantnim međunarodnim forumima jer je to važno za poduzeća iz EU-a, osobito MSP-ove;

59. poziva na povećanje udjela poljoprivrednih praksi korisnih za održivo upravljanje fosforom; ističe sinergiju tih praksi sa smanjenim klimatskim otiskom i otiskom biološke raznolikosti;

60. traži od Komisije da predloži djelotvorna pravila za sustave sakupljanja na razini EU-a kako bi se povećala stopa sakupljanja otpadnih proizvoda koji sadržavaju kritične sirovine; poziva Komisiju da, među ostalim mogućnostima za proširenu odgovornost proizvođača, procijeni uvođenje sustava povratnih naknada u zakonodavstvo EU-a o otpadu, posebno u Direktivu o otpadnoj električnoj i elektroničkoj opremi, uzimajući u obzir značajke različitih proizvoda, istovremeno osiguravajući da su sustavi kompatibilni u svim državama članicama, kako bi se potrošače potaknulo da svoju električnu i elektroničku opremu na kraju životnog vijeka, a posebno male predmete, donesu u posebna postrojenja za sakupljanje i recikliranje, oslanjajući se na pozitivno iskustvo iz sustava povratnih naknada za staklo i plastiku koja se primjenjuju u mnogim državama članicama;

61. žali zbog toga što su niska razina recikliranja kod nekih načina uporabe⁽²⁹⁾ te izvoz aluminijskog otpada i ostataka⁽³⁰⁾ doveli do niže ulazne stope recikliranja na kraju životnog ciklusa od one koja bi to inače mogla doseći; naglašava da bi EU trebao težiti uspostavljanju mjera za postizanje ulazne stope recikliranja aluminijskog otpada na kraju životnog ciklusa od 100 %;

62. poziva Komisiju da prednost pred novim oblicima rudarenja da vađenju kritičnih sirovina iz postojećih domaćih rudnika tj. iz jalovišta, otpadnih stijena i odlagališta otpada te kroz djelotvornije urbano rudarenje, ako je to održivo, tj. ako to podrazumijeva manji utjecaj, među ostalim upotrebe energije i kemikalija, na okoliš; naglašava da se to vađenje i naknadna obnova moraju izvršiti najboljim raspoloživim tehnikama, jamčeći najbolju okolišnu učinkovitost i gospodarsku održivost;

63. poziva Komisiju da posebnu pozornost posveti fazi rudarskih projekata koja dolazi nakon vađenja kao i fazi na kraju životnog vijeka kritičnih sirovina, u skladu s hijerarhijom otpada, kako je utvrđena u Okvirnoj direktivi o otpadu, a posebno ako su kritične sirovine u isto vrijeme i opasne tvari;

64. smatra da bi rudarske dozvole i koncesije trebale obuhvaćati zahtjeve za sigurnu, učinkovitu i održivu uporabu i preradu svih gospodarski i tehnički iskoristivih kritičnih sirovina; traži od Komisije da hitno odgovori na zahtjeve Parlamenta iz njegove rezolucije o provedbi Direktive o otpadu iz rudarstva; ponavlja da upitnik koji se trenutno koristi kao sustav izvješćivanja u skladu s člankom 18. Direktive ne odgovara svrsi te traži od Komisije da uspostavi usklađen, digitaliziran i transparentan sustav registracije u EU-u koji se temelji na usklađenim definicijama i kriterijima obrade za rudarski otpad te koji uključuje sve relevantne podatke o utjecaju na okoliš, uključujući koncentracije sadržaja jalovine;

65. poziva Komisiju da pooštri izvršavanje i zajamči potpunu provedbu postojećeg zakonodavstva EU-a o okolišu te po potrebi predloži izmjene zakonodavstva;

⁽²⁹⁾ Dok je u Europi ulazna stopa recikliranja na kraju životnog ciklusa za aluminij koji se koristi u prometnom sektoru i zgradama iznosila više od 90 %, samo je 60 % aluminijskog otpada iz ambalaže reciklirano tijekom 2013.

⁽³⁰⁾ „Da je EU tok aluminijskog otpada i ostataka koji je izvezen 2015. obradio na domaćoj razini, ulazna stopa recikliranja na kraju životnog ciklusa povećala bi se na 16 %” (Passarini i dr., 2018.), iz Studije Europske komisije o popisu kritičnih sirovina za EU (2020.).

srijeda, 24. studenog 2021.

66. potiče sveobuhvatnu procjenu uključivanja rudarskog sektora u područje primjene Direktive o industrijskim emisijama s obzirom na veliki utjecaj rudarskih aktivnosti na okoliš, prosječnu opsežnost rudarskih projekata, razlike u standardima upravljanja onečišćenjem koji se primjenjuju na rudarske lokacije diljem Europe i moguće širenje aktivnosti rudarenja kritičnih sirovina u EU-u; predlaže da se utvrde najbolje raspoložive tehnike za obnovu rudnika, posebno u vezi s tlom i vodom;

67. potiče Komisiju da preispita Direktivu o procjeni utjecaja na okoliš kako bi se zajamčilo da se procjena utjecaja na okoliš provodi za rudarske projekte svih veličina i da te procjene provodi neovisna treća strana;

68. smatra da bi emisije koje proizlaze iz rudarskih aktivnosti i uvoza kritičnih sirovina trebalo obuhvatiti budućim mehanizmom za ugljičnu prilagodbu na granicama;

69. prima na znanje izazove i rizike povezane s rudarenjem u zaštićenim područjima, tj. područjima mreže Natura 2000, te smatra da bi rudarenje u tim područjima trebalo ostati strogo ograničeno; ističe da rudarenje u zaštićenim područjima podliježe uvjetima iz Direktive o pticama i Direktive o staništima te naglašava da svaki novi rudarski ili ekstraktivni projekt mora proći temeljitu procjenu utjecaja na okoliš kako bi se njegov utjecaj na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru; poziva države članice i rudarsku industriju da u skladu s načelom „onečišćivač plaća” poduzmu odgovarajuće mjere očuvanja kako bi staništa i vrste za koje je područje određeno zadržali i vratili se u povoljno stanje očuvanosti; u tom pogledu naglašava smjernice Komisije o eksploataciji neenergetskih mineralnih sirovina u vezi s mrežom Natura 2000 ⁽³¹⁾ te njezine studije slučaja i najbolje prakse;

70. podsjeća na predanost Komisije tome da se morski minerali na međunarodnom morskom dnu ne mogu vaditi ili upotrebljavati dok se dovoljno ne istraže učinci dubokomorskog rudarstva na morski okoliš, biološku raznolikost i ljudske aktivnosti i dok se ne shvate rizici i ne dokaže da tehnologije i operativne prakse ne nanose ozbiljnu štetu okolišu, u skladu s načelom predostrožnosti, i poziva Parlament i Vijeće na istu predanost; potiče Komisiju da tu predanost pretvori u konkretne mjere za zaštitu tih vrlo osjetljivih ekosustava;

71. poziva Komisiju da razmotri zakonodavne mogućnosti u skladu s Konvencijom iz Espooa i Aarhuškom konvencijom kako bi se zajamčilo da lokalne vlasti utvrde i jamče ostvarenje prava lokalnih zajednica na djelotvorno i uključivo sudjelovanje u postupcima izdavanja dozvola za nove rudarske projekte istraživanja i vađenja, tijekom svih faza rudarskih projekata i kada su podneseni zahtjevi za izdavanje dozvole za proširenje postojećih rudnika, te kako bi se zajamčilo da lokalne zajednice imaju pravo na učinkovite mehanizme pravne zaštite kojima upravljaju neovisni sudovi i nadzorna tijela koja nisu u sukobu interesa;

72. pozdravlja naglasak koji je Komisija u svojoj komunikaciji o reviziji trgovinske politike stavila na kritične sirovine; poziva na odlučnu trgovinsku politiku u kojoj se ističu diversifikacija i otpornost lanaca opskrbe te na davanje prednosti poboljšanju europskih i svjetskih mehanizama za stvaranje povoljnog trgovinskog okruženja za industriju EU-a;

73. naglašava da se industrija EU-a suočava s oštrom međunarodnom konkurencijom za pristup sirovinama te da je mjere ograničavanja izvoza koje uvode zemlje izvan EU-a stavljaju u osjetljiv položaj; priznaje da bi povećanje potražnje na globalnoj razini vjerojatno moglo dovesti do povećanja cijena te potiče Komisiju da iznese analizu tog pitanja;

74. poziva Komisiju da što je više moguće diversificira izvore nabave kritičnih sirovina, poveća učinkovitost resursa i smanji trenutačno oslanjanje na nekolicinu trećih zemalja podupiranjem ulaganja u kojima sudjeluju europski i globalni partneri te MSP-ovi kao dio dugoročne međunarodne strategije nabave; ističe da bi se taj cilj trebao ostvariti jačanjem postojećih partnerstava i trgovačkih sporazuma te sklapanjem novih strateških sporazuma ili zajedničkih pothvata EU-a sa zemljama bogatim resursima i drugim zemljama dobavljačima koje dijele slične stavove, u skladu s jasno utvrđenim prioritetima; u tom pogledu pozdravlja tekući dijalog s Kanadom, Australijom i Čileom, kojemu je cilj jačanje trgovinskih odnosa u području kritičnih sirovina; poziva Komisiju da dodatno pojača suradnju tijekom sljedeće konferencije EU-a, SAD-a i Japana o kritičnim sirovinama; naglašava potrebu za bliskijom suradnjom s ključnim međunarodnim dobavljačima na zapadnom Balkanu, u istočnoj Europi, Latinskoj Americi i Africi, kao i s Kinom te drugim zemljama u razvoju s južne polutke;

⁽³¹⁾ Glavna uprava za okoliš, smjernice „Eksploatacija neenergetskih mineralnih sirovina i Natura 2000: Sažetak”, Europska komisija, Bruxelles, 2019.

srijeda, 24. studenog 2021.

75. naglašava da budući sporazumi EU-a o slobodnoj trgovini i partnerski sporazumi mogu pružiti ne samo veću sigurnost opskrbe nego i pouzdan politički i gospodarski okvir te bi trebali uključivati posebne odredbe o kritičnim sirovinama, kako je objavila Komisija u svojoj strategiji „Trgovina za sve”, kako bi se promicala suradnja, jamčilo poštovanje međunarodnih obveza, uklonila i izbjegla ograničenja u području izvoza te kako bi se postupalo u skladu s važećim pravilima prije ili poslije izravnih stranih ulaganja; poziva Komisiju da dodatno poboljša praćenje i izvršavanje sporazuma o slobodnoj trgovini, uključujući poglavlja o trgovini i održivom razvoju, kako bi se zajamčilo da su obveze i odredbe u području odgovorne nabave kritičnih sirovina utvrđene i da ih trgovinski partneri poštuju te da se uzme u obzir moguća zabrinutost zajednica na čijem se području obavlja vađenje sirovina; ističe da bi to trebalo biti među prioritetnim zadaćama glavnog službenika za nadzor provedbe trgovinskih pravila;

76. poziva Komisiju da pokrene raspravu u okviru Svjetske trgovinske organizacije o uvođenju zahtjeva o nužnom udjelu lokalnog sadržaja te ograničenjima koje to ima na širenje kružnog gospodarstva, da izgradi snažnije partnerstvo s različitim svjetskim regijama, posebno s Afrikom, i da zajamči da se u sporazumima o slobodnoj trgovini uzimaju u obzir unaprijeđeni ciljevi kružnog gospodarstva;

77. poziva na to da se pravila o podrijetlu primjenjuju na stroži način kako bi se zaštitila proizvodnja sirovina i spriječilo izbjegavanje mjera u regijama u kojima se na gospodarske subjekte primjenjuju blaži zahtjevi u pogledu održivosti i industrijskih subvencija; ističe da svaka nova djelatnost poduzeća koja posluju na tržištu EU-a u području nabave mora biti u skladu s Uredbom o mineralima iz područja zahvaćenih sukobima, pravilima o odgovornoj nabavi opisanima u Direktivi o nefinancijskom izvješćivanju i međunarodnim standardima odgovorne nabave sirovina; poziva na to da se zabrani uvoz kritičnih sirovina povezanih s povredama ljudskih i radničkih prava, kao što su prisilni rad ili dječji rad;

78. naglašava da je potpuno funkcionalan multilateralni trgovinski sustav utemeljen na pravilima ključan za jamčenje otvorenih i održivih trgovinskih tokova kritičnih sirovina; izražava zabrinutost zbog ograničenja izvoza kritičnih sirovina koja su uvele određene članice Svjetske trgovinske organizacije, uključujući Kinu, i apelira na sve članice da izbjegavaju primjenu takvih politika; stoga poziva Komisiju da upotrijebi međunarodne forume za ukidanje takvih ograničenja izvoza kritičnih sirovina kojima se narušava tržište; u tom pogledu ponavlja svoj poziv Komisiji da uloži dvostruko veće napore u ostvarenje ambiciozne reforme Svjetske trgovinske organizacije kako bi se suzbilo narušavanje međunarodne trgovine i nepravedne trgovinske prakse, osiguralo stabilno i predvidljivo međunarodno trgovinsko okruženje i zajamčilo pravedno i djelotvorno tržišno natjecanje diljem svijeta;

79. pozdravlja zajedničku izjavu s trilateralnog sastanka ministara trgovine Japana, SAD-a i Komisije te podupire predloženu definiciju industrijskih subvencija; pozdravlja činjenicu da ta definicija nadilazi definicije iz Sporazuma Svjetske trgovinske organizacije o subvencijama i kompenzacijskim mjerama te Antisubvencijske uredbe EU-a i da se njome pruža šira definicija subvencije; smatra da su takve mjere ključne za postizanje ravnopravnih uvjeta na međunarodnoj razini u području kritičnih sirovina s obzirom na to da su industrijske subvencije, osobito u Kini, ozbiljna prijetnja industriji i radnicima u EU-u jer narušavaju međunarodno tržišno natjecanje;

80. pozdravlja zajedničku inicijativu EU-a i SAD-a za rješavanje pitanja prekomjernih kapaciteta čelika i aluminija na globalnoj razini te poziva na brzo uvođenje sveobuhvatnih mjera kako bi se pozvalo na odgovornost zemlje kao što je Kina koje podržavaju politike kojima se narušava trgovina; međutim, podsjeća Komisiju da su trenutačno pristojbe SAD-a iz odjeljka 232. i dalje u potpunosti na snazi te da se to pitanje mora hitno riješiti;

81. suglasan je s procjenom Komisije prema kojoj bi prebacivanje uvoznih plaćanja EU-a za kritične sirovine s drugih međunarodnih valuta na euro imalo određene prednosti, kao što su smanjenje nestabilnosti cijena i smanjenje ovisnosti uvoznika EU-a i izvoznika iz trećih zemalja o tržištima financiranja u američkim dolarima;

o

o o

82. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

srijeda, 24. studenog 2021.

P9_TA(2021)0469

Revizija Financijske uredbe s obzirom na stupanje na snagu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027.**Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o reviziji Financijske uredbe s obzirom na stupanje na snagu višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. (2021/2162(INI))**

(2022/C 224/04)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁽¹⁾ (Financijska uredba),
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2020/2092 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije⁽⁵⁾ (Uredba o uvjetovanosti),
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava⁽⁷⁾ („MIS“),
- uzimajući u obzir Zajedničku izjavu Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o ponovnom procjenjivanju odredaba Financijske uredbe o vanjskim namjenskim prihodima te uzimanju i davanju zajmova⁽⁸⁾ („Zajednička izjava“),
- uzimajući u obzir plan za ciljanu reviziju Financijske uredbe koji je Komisija objavila 19. ožujka 2021.,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 17. prosinca 2020. o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027., Međuinstitucijskom sporazumu, Instrumentu EU-a za oporavak i Uredbi o vladavini prava⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 25. ožujka 2021. o primjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o mehanizmu uvjetovanosti u pogledu vladavine prava⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.⁽²⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.⁽³⁾ SL L 424, 15.12.2020., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 23.⁽⁵⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 1.⁽⁶⁾ SL L 57, 18.2.2021., str. 17.⁽⁷⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.⁽⁸⁾ SL C 444 I, 22.12.2020., str. 6.⁽⁹⁾ SL C 445, 29.10.2021., str. 15.⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0103.

srijeda, 24. studenog 2021.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. lipnja 2021. o stanju vladavine prava u Europskoj uniji i primjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 o uvjetovanosti ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir svoj Prijedlog rezolucije od 27. svibnja 2021. o reviziji Financijske uredbe i smjernicama Komisije za javnu nabavu usluga povezanih s politikom,
 - uzimajući u obzir Obavijest Komisije od 9. travnja 2021. o smjernicama o izbjegavanju i upravljanju sukobom interesa na temelju Financijske uredbe ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Program održivog razvoja do 2030. donesen u rujnu 2015., koji je na snazi od 1. siječnja 2016.,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. o strategiji za MSP-ove i održivu i digitalnu Europu (COM(2020)0103),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 5. svibnja 2021. naslovljenu „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe” (COM(2021)0350),
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 29. travnja 2021. naslovljenu „Bolja regulativa: zajedničkim snagama za bolje zakonodavstvo” (COM(2021)0219),
 - uzimajući u obzir studiju koju je zatražio njegov Odbor za proračunski nadzor i koju je u svibnju 2021. izradio Resorni odjel za proračunska pitanja njegove Glavne uprave za unutarnju politiku o 50 najvećih korisnika zajedničke poljoprivredne politike i kohezijskih fondova u svakoj državi članici EU-a,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir zajedničke rasprave Odbora za proračune i Odbora za proračunski nadzor u skladu s člankom 58. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune i Odbora za proračunski nadzor (A9-0295/2021),
- A. budući da je Komisija nakon stupanja na snagu višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021. – 2027. objavila plan i započela javno savjetovanje radi usklađivanja Financijske uredbe, prema potrebi, s pravilima koja je dogovorio zakonodavac kao dio paketa VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., te radi predlaganja ograničenih i ciljanih poboljšanja potrebnih zbog nove situacije, primjerice zbog krize povezane s bolešću COVID-19 ili u kontekstu sve većih prilika za digitalizaciju;
- B. budući da su se, u kontekstu instrumenta NextGenerationEU (NGEU), Parlament, Vijeće i Komisija u Zajedničkoj izjavi dogovorili da će se odredbe o vanjskim namjenskim prihodima, posebno kako je navedeno u članku 21. stavku 5. Financijske uredbe, i odredbe o izvješćivanju o poslovima zaduživanja i kreditiranja, ocijeniti i prema potrebi revidirati u okviru sljedeće revizije Financijske uredbe; budući da su te tri institucije potvrdile da se postojeća pravila o revizijama i postupku davanja razrješnice primjenjuju na namjenske prihode;
- C. budući da je stopa apsorpcije u okviru VFO-a za razdoblje 2014. – 2020. bila preniska i potrebno ju je povećati, posebno iz perspektive malih i srednjih poduzeća (MSP-ova) i to poboljšavanjem i jačanjem postupaka donošenja odluka i raspodjele te načela i postupaka kojima se uređuje uspostavljanje, provedba i upravljanje proračunom EU-a;
- D. budući da bi se revizijom Financijske uredbe trebali uzeti u obzir sigurnosni interesi Unije, kao što su projekti u pogledu ključne infrastrukture i telekomunikacija, s naglaskom na kriterije prihvatljivosti potrebne za podnošenje zahtjeva i primanje financijskih sredstava EU-a;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0287.

⁽²⁾ SL C 121, 9.4.2021., str. 1.

srijeda, 24. studenog 2021.

- E. budući da je poštovanje vladavine prava osnovni preduvjet za usklađenost s načelima dobrog financijskog upravljanja;
- F. budući da procjena učinka nije provedena čak i ako je, kao što je Europski revizorski sud podsjetio, ona mogla pružiti jasne informacije o dostupnosti sredstava EU-a građanima s obzirom na reviziju Financijske uredbe;
1. prima na znanje da je predstojeća revizija Financijske uredbe potrebna zbog stupanja na snagu paketa VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., uključujući NGEU, kojom se ažuriraju pravne odredbe, ali i unose znatne inovacije unutar proračunskog sustava, ali i kako bi se osigurala ispravna provedba MIS-a;
 2. smatra da bi se revizijom trebala nastojati modernizirati pravila koja se primjenjuju na proračun EU-a u skladu s najnovijim kretanjima i u skladu s proračunskim načelima i vrijednostima Unije te povećati parlamentarni nadzor, demokratska odgovornost, transparentnost, uključenost građana i sposobnost da se na potrebe građana reagira brzo i učinkovito, posebno u doba krize;
 3. smatra da, iako opća reforma pravila koje se primjenjuju na proračun u ovom trenutku nije potrebna, Financijska uredba mora podlijegati ciljanim poboljšanjima i pojednostavnjenjima, posebno ako se njima povećava transparentnost, odgovornost i demokratski nadzor i poboljšava izvršenje proračuna EU-a;
 4. smatra da bi glavni ciljevi revizije financijskih pravila EU-a trebali uključivati jačanje zaštite financijskih interesa Unije, jamčenje usklađenosti s uvjetom vladavine prava, poboljšanje pravila javne nabave kako bi se izbjegli mogući sukobi interesa i povećala transparentnost, smanjenje administrativnog opterećenja za korisnike, povećanje učinkovitosti potrošnje u cilju postizanja veće europske dodane vrijednosti i povećanje pristupa financiranju EU-a za građane, mala i srednja poduzeća te lokalne i regionalne vlasti;
 5. smatra da bi načelno trebalo jamčiti jednaku razinu zaštite za cijeli proračun EU-a, bez obzira radi li se o izravnom, neizravnom ili podijeljenom upravljanju;

Demokratska odgovornost za moderan proračun

6. konstatira da se broj i područje primjene izvanproračunskih instrumenata znatno povećao u proteklom desetljeću te da je NGEU tu praksu doveo na višu razinu, tako što je znatno, premda privremeno, povećao veličinu proračuna EU-a u obliku vanjskih namjenskih prihoda, kako bi se Uniji omogućilo da se suoči s jednim od najvećih izazova od svojeg osnutka, i stvorio obveze do 2058. zaduživanjem za kreditiranje i zaduživanjem za izravne rashode EU-a; upozorava da ti događaji ugrožavaju središnja proračunska načela kao što su jedinstvo i proračunska točnost, uravnoteženost i univerzalnost;
7. konstatira da je EU kao odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19 reagirao brzo i odlučno kako bi pružio potporu pogođenim državama članicama i kako bi suzbio socioekonomske posljedice pandemije; napominje da upravljanje krizama zahtijeva brzo djelovanje; podsjeća međutim na to da to nikada ne smije biti izlika za zaobilazanje Parlamenta, jer se time ugrožava demokratska odgovornost; sa zabrinutošću konstatira sve češću primjenu članka 122. Ugovora o funkcioniranju Europske unije za stvaranje novih mehanizama i tijela s utjecajem na proračun EU-a, u skladu s kojim je uloga Parlamenta ograničena samo na pravo na informiranje; ustraje u tome da Parlament treba imati odgovarajuću ulogu u proračunskom nadzoru nad takvim inicijativama; osim toga, naglašava važnost jamčenja značajne uloge u donošenju odluka i nadzoru nad svim programima EU-a koji se temelje na nacionalnim provedbenim planovima;
8. ističe da koordinirano prikupljanje nacionalnih prihoda na temelju BND-a u obliku vanjskih namjenskih prihoda i izvan proračunskog postupka nije isključivo povezano s NGEU-om, nego da je već odabrano kao rješenje za Instrument za izbjeglice u Turskoj, ugovore o cjepivima protiv bolesti COVID-19, a možda u budućnosti i za tijelo EU-a za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize; podsjeća da je zaduživanje na tržištima kapitala dugogodišnje obilježje proračunskih operacija Unije u tolikoj mjeri da su Komisija i Parlament pozvali na njegovo uključivanje u proračun 1970-ih i 1980-ih, znatno prije stvaranja Mehanizma za europsku financijsku stabilnost, Europskog instrumenta za privremenu potporu radi smanjenja rizika od nezaposlenosti u izvanrednoj situaciji ili NGEU-a;

srijeda, 24. studenog 2021.

9. izražava zabrinutost da će dosad nezabilježeni iznosi stavljeni na raspolaganje u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost, za koje će države članice u grubim crtama izvještavati Komisiju samo o napretku u pogledu ključnih etapa, biti velik izazov za Revizorski sud u pogledu pružanja uvjerenja o zakonitosti i pravilnosti potrošnje;

10. zabrinut je zbog toga što izvanproračunski mehanizmi, a posebno upotreba vanjskih namjenskih prihoda, predstavljaju ozbiljan izazov za mogućnost Parlamenta da izvršava svoje zadaće donošenja odluka, nadzora i davanja razrješnice te, općenitije, mogućnost javnosti i javnih ili privatnih institucija da razumiju proračun Unije i pozovu Komisiju na odgovornost; podsjeća na zajedničku izjavu i potvrđuje svoja očekivanja da se financijska pravila EU-a ažuriraju u pogledu uloge proračunskog tijela i proračunske strukture u odnosu na te mehanizme kako bi ih se približilo načelima i odgovornostima utvrđenima u Ugovorima; smatra da se to načelo demokratske odgovornosti i nadzora u donošenju odluka treba odražavati u Financijskoj uredbi;

11. smatra da Parlament, kao jedna grana proračunskog tijela, mora moći nadzirati i prema potrebi odobravati Komisijinu upotrebu i upravljanje vanjskim namjenskim prihodima i operacijama zaduživanja i kreditiranja; predlaže da se relevantni članci Financijske uredbe, uključujući članke 7., 46. i 56., revidiraju i dopune kako bi bilo jasno da je riječ o vanjskim namjenskim prihodima, imovini i obvezama povezanim s postupcima zaduživanja i kreditiranja uključenima u proračun EU-a kako bi ih Revizorski sud mogao kontrolirati i kako bi se o njima moglo izvještavati te kako bi se proračunsko tijelo i tijelo nadležno za davanje razrješnice mogli na odgovarajući način informirati o svim navodima o zlorupabi, korupciji, prijevarama ili povredama vladavine prava, uključujući slučajeve u kojima države članice nemaju dovoljno razvijene sustave za borbu protiv prijevара, posebno, ali ne isključivo, u pogledu izvanproračunskih instrumenata;

12. smatra da bi se vanjski namjenski prihodi u skladu s trenutačnim člankom 21. Financijske uredbe te imovina i obveze koji proizlaze iz izvanproračunskih operacija, uključujući zaduživanje na tržištima kapitala, trebali dodijeliti relevantnim proračunskim linijama, razvrstani u skladu s proračunskom nomenklaturom i biti konsolidirani u dijelovima II. i III. proračuna Unije; smatra da bi oni trebali biti sastavni dio proračuna EU-a i da ih donosi proračunsko tijelo kao dio tog proračuna;

13. traži reviziju zahtjeva za izvješćivanje o strategiji Komisije za upravljanje dugom, uključujući dospjeće, raspored plaćanja te ulogu novih vlastitih sredstava u otplati duga, kako bi se prilagodili povećanoj složenosti i rizicima poslova zaduživanja i kreditiranja za proračun Unije;

14. poziva Komisiju da pojednostavni dodatne godišnje financijske izvještaje i druge obveze financijskog izvješćivanja koje se primjenjuju na opći proračun Unije u kontekstu Financijske uredbe kako bi se potaknulo sudjelovanje MSP-ova u relevantnim programima uključenima u paket VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., uključujući NGEU;

15. smatra da se, zbog utjecaja na proračun EU-a, Financijskom uredbom treba uspostaviti postupak za donošenje odluke o lokaciji decentraliziranih agencija; naglašava da bi se takav postupak trebao temeljiti na objektivnim kriterijima, trebao bi štitići ovlasti Parlamenta kao suzakonodavca i njime bi se trebali izbjeći proizvoljni načini donošenja odluka, kao što je bacanje novčića;

Vladavina prava

16. ističe jasan odnos između poštovanja vladavine prava i učinkovitog izvršenja proračuna Unije, uključujući NGEU, u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja: ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti, kao što je utvrđeno u Financijskoj uredbi; ističe da se dobro financijsko upravljanje temelji na učinkovitoj provedbi slučajeva prijevare, među ostalim porezne prijevare, utaje poreza, korupcije i sukoba interesa, kao i na sudskom preispitivanju odluka javnih tijela koje provode neovisni sudovi; ističe da, u pogledu ekonomičnosti i učinkovitosti, prijevare i korupcija po definiciji krše dobro financijsko upravljanje definirano u članku 33. stavku 1. Financijske uredbe s obzirom na to da su takve prakse izravno u suprotnosti s jamčenjem najbolje količine i kvalitete po najboljoj cijeni te s postizanjem optimalnog odnosa između upotrijebljenih sredstava i postignutih ciljeva; podsjeća da su se nakon donošenja Uredbe o uvjetovanosti Parlament, Vijeće i Komisija dogovorili da će razmotriti uvrščivanje sadržaja Uredbe o uvjetovanosti u Financijsku uredbu prilikom

srijeda, 24. studenog 2021.

njezine sljedeće revizije; poziva Komisiju da donese taj prijedlog; poziva Komisiju da ispita mogućnosti da se dodatno poboljša usklađenost svih instrumenata EU-a kojima je cilj osigurati dobro financijsko upravljanje i zaštitu financijskih interesa Unije, uključujući godišnje izvješće Komisije o vladavini prava; smatra da bi Komisija posebnu pozornost trebala posvetiti preventivnim *ex ante* mjerama kako bi se zajamčilo da države članice primjenjuju članak 63. stavak 2. Financijske uredbe;

17. smatra da bi Komisija trebala zajamčiti da se proračun Unije troši na projekte ili organizacije koji poštuju vrijednosti Unije utvrđene u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji kako bi se zaštitili financijski interesi Unije; u tu svrhu poziva Komisiju da razvije jezgrovite pokazatelje koji će se uključiti u Financijsku uredbu, a koji bi se trebali primjenjivati kroz pristup koji se temelji na riziku i koristiti za ciljne *ex ante* i *ex post* kontrole kako bi se otkrila moguća neusklađenost s vrijednostima Unije pri upotrebi sredstava EU-a;

18. pozdravlja Komisijine smjernice o izbjegavanju i upravljanju sukobom interesa na temelju Financijske uredbe, usmjerene na podizanje razine osviještenosti i promicanje jedinstvenog tumačenja i primjene pravila o sukobu interesa; međutim, žali što su pitanja sukoba interesa i dalje prisutna na najvišoj razini u nekim državama članicama; traži od Komisije da ocijeni jesu li relevantne odredbe Financijske uredbe dovoljno učinkovite u sprječavanju i rješavanju sukoba interesa u provedbi i nadzoru proračuna EU-a;

Digitalni alati

19. naglašava da je važno znati kako se troše sredstva EU-a i tko zaista od njih ima koristi kako bi se zaštitili financijski interesi EU-a i otkrili prije svega prijevara, korupcija i sukobi interesa; napominje da je studija o 50 najvećih korisnika sredstava EU-a koju je zatražio Odbor za proračunski nadzor otkrila da podaci za utvrđivanje gospodarskih subjekata i njihovih stvarnih vlasnika nisu lako dostupni ili su potpuno nedostupni; smatra da bi se obaveznom centralizacijom informacija u jedinstvenom, javnom interoperabilnom sustavu izvješćivanja i praćenja i u bazi podataka EU-a prilagođenoj korisnicima s informacijama o izravnim i krajnjim korisnicima, s podacima dostupnim u strojno čitljivom formatu, prevladala fragmentacija i nedostatak transparentnosti, kako je utvrđeno u studiji, te povećao nadzor javnosti i povjerenje u javnu potrošnju EU-a; napominje da će to, zajedno sa sveobuhvatnom definicijom „sukoba interesa” na razini EU-a, povećati učinkovitu zaštitu financijskih interesa EU-a; naglašava hitnost uspostavljanja transparentnosti za krajnje vlasnike u svjetlu Pandorinih dokumenata; ističe ulogu Ureda europskog javnog tužitelja i važnost suradnje između njega i institucija EU-a, država članica i Europskog ureda za borbu protiv prijevara;

20. ističe da bi Financijska uredba trebala sadržavati odredbe kojima se od odgovornih aktera zahtijeva da prikupljaju i vode ujednačenu evidenciju gospodarskih subjekata i stvarnih vlasnika kako bi se omogućila identifikacija u svim programima EU-a, bez obzira na to tko provodi te programe i bez obzira na način upravljanja (izravno, neizravno ili podijeljeno upravljanje); poziva Komisiju da poduzme mjere kako bi se to postiglo digitalnim, interoperabilnim i standardiziranim prikupljanjem informacija o primateljima sredstava Unije, uključujući one koji u konačnici imaju izravnu ili neizravnu korist od financiranja Unije, te o njihovim stvarnim vlasnicima; smatra da bi ti zahtjevi trebali odražavati sve relevantne informacije kako bi se povećala sposobnost i kapacitet Komisije da otkrije prijevare; naglašava da je potrebno ukloniti sve tehničke i pravne prepreke za prikupljanje podataka o strukturama poduzeća i stvarnom vlasništvu;

21. ističe da bi se podaci trebali javno objavljivati kao opće načelo, istodobno poštujući zahtjeve o zaštiti podataka i stalnu nadležnost Suda Europske unije; uviđa da Europski nadzornik za zaštitu podataka smatra da ne postoje načelni problemi u vezi sa zaštitom podataka kad je riječ o uspostavi takve interoperabilnosti, ali naglašava potrebu za jasnom pravnom osnovom; smatra da obvezne informacije prikupljene u svrhu revizije i kontrole moraju sadržavati barem registracijski broj pravnih subjekata, nacionalni identifikacijski broj za fizičke osobe, relevantnu šifru ili jedinstvenu identifikaciju posebnog programa financiranja EU-a, naznaku vrste korisnika, podugovaratelja, stvarnih vlasnika, informaciju prima li korisnik i državnu potporu i podatke za kontakt; naglašava da se baza podataka ne bi trebala isključivo samostalno regulirati, već da bi Komisija ili vanjsko tijelo trebalo stvoriti skupove podataka kako bi se osigurali usklađeni podaci visoke kvalitete; traži da informacije o primateljima sredstava EU-a budu javno dostupne najmanje pet godina;

srijeda, 24. studenog 2021.

22. ističe da sustav treba olakšati objedinjivanje pojedinačnih iznosa koji se odnose na istog izravnog ili krajnjeg korisnika ili stvarnog vlasnika te da treba biti dostupan na svim jezicima EU-a; smatra da bi javno dostupni sustavi trebali s pomoću mrežnih alata olakšati pojedinačna pretraživanja te omogućiti masovno preuzimanje u strojno čitljivom i interoperabilnom formatu radi lakše sustavne analize; naglašava da će standardizirani, otvoreni podaci u punom ciklusu svih nabava, uključujući krajnje korisnike ugovorenih poduzeća, pružiti civilnom društvu i nevladinim akterima skup alata i potrebne informacije za praćenje cjelovitosti, pravednosti i učinkovitosti tržišta javnih nabava; apelira na države članice i Komisiju da zajamče veću interoperabilnost postojećih baza EU-a i nacionalnih baza podataka i alata za rudarenje podataka kako bi se olakšala analiza rizika i utvrđivanje prijevара;

23. prima na znanje da se alat ARACHNE koristi u podijeljenom upravljanju; ističe da alat ARACHNE obogaćuje podatke koje dostavljaju upravljačka tijela s pomoću javno dostupnih informacija kako bi se utvrdili projekti, primatelji plaćanja, ugovori i ugovaratelji koji mogu biti podložni riziku od prijevара, ali i sukobima interesa; smatra da bi članak 63. Financijske uredbe trebalo izmijeniti kako bi se obuhvatio alat ARACHNE kao obvezan alat za procjenu rizika za opću upotrebu, neovisno o načinu upravljanja, koji Komisija stavlja na raspolaganje državama članicama i ovlaštenim subjektima koji bi trebali biti obvezni u njega unositi informacije; smatra da bi se u Financijskoj uredbi također trebali navesti pokazatelji koje alat ARACHNE može koristiti za utvrđivanje procjene rizika gospodarskih subjekata; naglašava potrebu za usklađivanjem tih osnovnih pokazatelja s razlozima za isključenje u okviru sustava ranog otkrivanja i isključenja (EDES) i s aktualnim istragama Ureda europskog javnog tužitelja i Europskog ureda za borbu protiv prijevара kako bi se zajamčilo da isključeni gospodarski subjekti budu vidljivi i u alatu ARACHNE; traži najveću moguću interoperabilnost između alata ARACHNE i drugog softvera kako bi se smanjila potreba za višestrukim unošenjem informacija u različite IT sustave i posljedično administrativno opterećenje; smatra da bi alat ARACHNE trebalo pojednostavniti i u većoj mjeri prilagoditi korisnicima, uključujući u pogledu standardizacije pokazatelja rizika, primjerice putem vizualizacija; naglašava važnost punog prava vlasništva i operativnog prava alata ARACHNE i poziva Komisiju da razmotri premještanje upravljanja alatom u potpunosti na internu razinu, kada je to moguće;

24. podsjeća da je 2018. uspostavljeno povjerenstvo na visokoj razini kako bi se procijenili slučajevi u bazi podataka koji se podnose za rano otkrivanje ili isključivanje; poziva na to da se mišljenje povjerenstva EDES-a, s obzirom na njegova iskustva sa sustavom, uzme u obzir pri reviziji Financijske uredbe i da se podijeli s Parlamentom u isto vrijeme kad i s Komisijom; napominje da se sustav ranog otkrivanja i isključivanja trenutačno koristi samo u okviru izravnog i neizravnog upravljanja; smatra da bi se gospodarski subjekti koji se smatraju rizikom za financijske interese EU-a u okviru izravnog i neizravnog upravljanja također trebali smatrati rizikom i u okviru podijeljenog upravljanja te obratno; stoga traži da upotreba EDES-a postane obvezna u okviru podijeljenog upravljanja; nadalje napominje da EDES ne razlikuje društva kćeri većih korporacija; poziva Komisiju da napravi tu razliku i da u pravilima za rano otkrivanje i za isključenje odredi koji je subjekt multinacionalne korporacije ili korporacije više poduzeća registriran za rano otkrivanje ili isključenje; poziva na obvezu ažuriranja EDES-a nakon što akteri koji sudjeluju u provedbi utvrde prijevара ili druge relevantne činjenice; smatra da isključeni pravni subjekti ili fizičke osobe (stvarni vlasnici), tijekom razdoblja na koje su isključeni, ne bi više trebali imati pravo biti krajnji primatelji ili korisnici kojima se duguju bilo koja plaćanja iz proračuna EU-a; poziva Komisiju da potakne države članice da se pobrinu za to da se ti subjekti ili fizičke osobe također isključe iz svih doprinosa iz nacionalnih proračuna tijekom razdoblja na koje su isključeni; žali zbog toga što se u bazi podataka navodi relativno mali broj gospodarskih subjekata; smatra to znakom da EDES nije pravilno proveden; ističe da je 2020. povjerenstvo EDES-a rješavalo 20 predmeta, dok je 28 predmeta bilo u pripremi; naglašava važnost dodjeljivanja dostatnih sredstava povjerenstvu u skladu sa svakim proširenjem odgovornosti; nadalje, poziva Komisiju da preispita kriterije kako bi se EDES pojednostavnio i kako bi se povećala njegova primjenjivost u praksi;

25. naglašava da, iako je od presudne važnosti znati tko su krajnji primatelji sredstava EU-a kako bi se osiguralo pravilna upotreba sredstava, pristupačnost i jednostavnost digitalnih platformi za nadmetanje za sredstva EU-a također imaju važnu ulogu; podsjeća da je Komisija usvojila koncept „digitalno po dizajnu” i načelo „počnimo od malih” kako bi osigurala zadovoljavajući odziv MSP-ova; u tom smislu potiče Komisiju da uzme u obzir i ta načela pri reviziji Financijske uredbe u kontekstu provedbe Višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027.;

srijeda, 24. studenog 2021.

Rodno osviještena izrada proračuna

26. žali zbog činjenice da je u okviru prethodnog VFO-a samo 21,7 % programa EU-a imalo rodne pokazatelje; ustraje u tome da se rodno osviještena politika bolje odražava u izradi i izvršenju proračuna, među ostalim i ciljanim poticajima; traži sustavno i sveobuhvatno prikupljanje podataka razvrstanih po spolu u kontekstu svih politika i programa EU-a kako bi se mjerio učinak na rodnu ravnopravnost; očekuje od Komisije da razvije metodologiju za mjerenje relevantnih rashoda na razini programa u VFO-u za razdoblje 2021. – 2027., u skladu s MIS-om; poziva Komisiju da u relevantne odredbe Financijske uredbe uvrsti rodno osviještenu politiku i rodno osviještenu izradu proračuna;

Uzimanje u obzir klimatskih pitanja i biološke raznolikosti

27. ponavlja obvezu Unije u pogledu potrošnje najmanje 30 % dostupnih sredstava u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. i instrumenta NextGenerationEU za rješavanje klimatskih izazova, kako je utvrđeno u MIS-u; očekuje od Komisije da razvije pouzdanu i jasnu metodologiju za praćenje potrošnje povezane s klimatskim promjenama i njezine učinkovitosti te da neprestano primjenjuje tu metodologiju u svim područjima politike; ističe da pravila o provedbi proračuna moraju odražavati tu metodologiju kako bi se omogućilo djelotvorno i učinkovito praćenje sredstava korištenih u borbi protiv klimatskih promjena u dijelu koji se odnosi i na ublažavanje klimatskih promjena i na prilagodbu klimatskim promjenama; poziva Komisiju da uvrsti uključivanje odgovarajuće reference u pogledu praćenja klimatskih pitanja u relevantne odredbe Financijske uredbe u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom kako bi osigurala da je proračun Unije otporan na klimatske promjene;

28. ističe važnost točnog praćenja rashoda koji pridonose zaustavljanju i poništavanju pada biološke raznolikosti, na temelju učinkovite, transparentne i sveobuhvatne metodologije koju treba utvrditi Komisija, u suradnji s Parlamentom i Vijećem; naglašava da se ta metodologija mora odražavati i u pravilima o izvršenju proračuna utvrđenima u Financijskoj uredbi;

29. smatra da bi se u Financijskoj uredbi trebala odražavati provedba načela „ne nanositi znatnu štetu”, u skladu sa smjernicama objavljenima u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost;

Europski stup socijalnih prava

30. smatra da bi se Financijskom uredbom trebala omogućiti odgovarajuća provedba Europskog stupa socijalnih prava; smatra da bi prije isplate sredstava iz proračuna EU-a trebalo provjeriti poštuju li korisnici osnovne standarde u pogledu uvjeta zapošljavanja radnika te sigurnosti i zdravlja na radu;

Opoziv odobrenih sredstava

31. predlaže da se ponovno korištenje odobrenih sredstava opozvanih zbog potpunog ili djelomičnog neprovođenja projekata u skladu s člankom 15. stavkom 3. Financijske uredbe proširi izvan okvira istraživanja i inovacija kako bi se obuhvatila sva odobrena sredstva; smatra da bi opozvana odobrena sredstva trebala biti dostupna u cijelosti u godini koja slijedi nakon godine njihova opoziva;

Uzajamni fondovi EU-a

32. ustraje u tome da se Financijska uredba revidira kako bi se zajamčila odgovarajuća uloga Parlamenta u osnivanju, nadzoru i kontroli uzajamnih fondova, među ostalim u sastavljanju osnivačkog sporazuma i mobilizaciji doprinosa Unije, provedbi, nastavku i mogućoj likvidaciji; ponavlja da bi Parlament trebao sudjelovati barem kao promatrač i da bi trebao moći pratiti aktivnosti upravnih tijela uzajamnog fonda; naglašava da su cjelovite, iscrpne i pravodobne kvantitativne i kvalitativne informacije o provedbi svakog uzajamnog fonda ključne kako bi Parlament mogao učinkovito provoditi demokratski nadzor i obnašati kontrolnu ulogu; podsjeća da opsežna upotreba uzajamnih fondova ugrožava načelo jedinstva proračuna EU-a;

33. poziva Komisiju da se pobrine za to da uzajamni fondovi Unije pruže jasnu vidljivost Uniji i poziva je da poveća svijest o rezultatima uzajamnih fondova i postignućima poboljšanjem odredbi o učinkovitoj komunikaciji s građanima i boljom povezanošću među različitim komunikacijskim mjerama, slično kao i u pogledu europskih strukturnih i investicijskih fondova;

srijeda, 24. studenog 2021.

Javna nabava

34. napominje da je priručnik Komisije o javnoj nabavi posljednji put ažuriran u siječnju 2020., ali nije objavljen ni prosljeđen Parlamentu radi davanja mišljenja; zahtijeva da se Parlament redovito savjetuje o budućim revizijama i da ga se obavještava o njegovoj primjeni;

35. napominje da je aktualna definicija „profesionalnog sukoba interesa” ograničena na sukobljeni interes koji utječe na sposobnost gospodarskog subjekta da izvrši ugovor; poziva Komisiju da pruži eksplicitniju definiciju i zajamči da se njezinim provedbenim pravilima o javnoj nabavi ne dopušta dodjela ugovora o uslugama povezanim s politikom poduzećima koja su pod gospodarskom kontrolom matičnog društva ili grupacije koja posjeduje dionice povezane s aktivnostima koje nisu u skladu s okolišnim i socijalnim ciljevima te ciljevima zelenog plana EU-a;

36. traži od Komisije da izmijeni članak 167. stavak 1. točku (c) Financijske uredbe kako bi se uključila definicija „profesionalnog sukoba interesa” s ciljem da se zajamči da institucije EU-a mogu poduzeti mjere za smanjenje rizika u slučaju kada ponuditelj ima financijski interes u ugovoru o pružanju usluga koji se odnosi na određeno područje politika, uzimajući u obzir odluku Europskog ombudsmana u zajedničkoj istrazi 853/2020/KR o odluci Komisije da dodijeli ugovor društvu BlackRock Investment Management za provođenje studije o uključivanju okolišnih, socijalnih i upravljačkih ciljeva u pravila EU-a o bankarstvu; naglašava da opći uvjeti ugovora Komisije o javnoj nabavi usluga sadržavaju standardne odredbe o profesionalnim sukobima interesa sa zahtjevima ugovaratelju da proaktivno obavješćuju o situacijama koje bi mogle predstavljati sukob interesa; poziva Komisiju da ažurira i osnaži Financijsku uredbu kako bi se uzeo u obzir problem sukobljenih profesionalnih interesa i dodatno povećala preciznost i potpunost dobrovoljne obavijesti podnositelja ponude, primjerice formuliranjem odgovarajućih sankcija u slučaju nepridržavanja obavještavanja na dobrovoljnoj osnovi, uključujući privremenu zabranu javnog nadmetanja u slučaju ozbiljnih kršenja;

37. smatra da bi sve institucije Unije koje provode postupak javne nabave trebale na svojim internetskim stranicama objaviti jasna pravila o stjecanju, rashodima i praćenju te sve dodijeljene ugovore s najvećom mogućom razinom transparentnosti; prima na znanje smjernice Komisije o primjeni okvira za javnu nabavu u kriznoj situaciji povezanoj s krizom prouzročenom bolešću COVID-19; potiče Komisiju da u tom pogledu prikupi i ocijeni iskustva javnih naručitelja u vezi s okvirom za javnu nabavu, posebno njegov utjecaj na MSP-ove, te da izvučene pouke odrazi u Financijskoj uredbi utvrđivanjem kriterija za definiranje iznimnih/neuobičajenih okolnosti u kojima se može primijeniti privremena/okvirna/nužna fleksibilnost u provedbi pravila o javnoj nabavi;

38. napominje da bi se u predstojećoj reviziji Financijske uredbe trebali uzeti u obzir autonomni strateški interesi EU-a, uključujući pošteno tržišno natjecanje, i među ostalim potrebu za poticanjem otvaranja radnih mjesta u EU-u u nizu industrija koje su ključne za postizanje budućih ciljeva politike Unije, istodobno osiguravajući jednake uvjete za pošteno tržišno natjecanje; poziva Komisiju da osigura utvrđivanje ambicioznih kriterija za odabir ponude, posebno uzimajući u obzir dodanu vrijednost Unije za projekte i načelo „ekonomski najpovoljnije ponude”; poziva na uključivanje zaštitnih mjera u javnu nabavu radi ocjenjivanja aktivnosti poduzeća čije su aktivnosti u suprotnosti sa socijalnim i ekološkim ciljevima Unije prilikom donošenja odluke o dodjeli ugovora;

39. napominje da Prijedlog uredbe Komisije o stranim subvencijskim instrumentima koji narušavaju unutarnje tržište rješava moguće učinke narušavanja stranih subvencija na jedinstvenom tržištu i da je ključan element za pružanje ažurirane industrijske strategije EU-a; poziva Komisiju da u predstojećoj reviziji Financijske uredbe uzme u obzir industrijsku strategiju kako bi zajamčila poštene uvjete natjecanja na jedinstvenom tržištu;

Pilot-projekti i pripremna djelovanja

40. primjećuje da među zastupnicima u Europskom parlamentu postoji velik interes za predlaganje pilot-projekata i pripremnih djelovanja te da Komisija mora provesti strog postupak odabira prijedloga kako bi odgovorila na taj interes s obzirom na ograničena financijska sredstva dostupna za pilot-projekte i pripremna djelovanja; smatra da dostupna financijska sredstva i prihvaćanje prijedloga mogu imati koristi od veće fleksibilnosti među trima omotnicama za pilot-projekte, pripremna djelovanja (prva godina) i pripremna djelovanja (druga i treća godina);

srijeda, 24. studenog 2021.

Revizija, kontrola i razrješnica

41. napominje da je u skladu s novom proračunskom nomenklaturom usvojenom s VFO-om za razdoblje 2021. – 2027. usklađenost između programa i proračunskih poglavlja postala preciznija te stoga Komisija ima veće diskrecijsko pravo u pogledu autonomnih prijenosa unutar tematskih područja programa; smatra da bi proračunsko tijelo trebalo zajamčiti odgovarajući nadzor prijenosa;

42. kritizira dugo trajanje postupaka revizije i kontrole u podijeljenom upravljanju, uključujući dugo trajanje kontradiktornih postupaka, kako je predviđeno u sektorskom zakonodavstvu; ističe da dugotrajni postupci povećavaju rizik od curenja povjerljivih dokumenata; smatra neprihvatljivim da Komisija ustraje na tome da Parlament podliježe zahtjevima o povjerljivosti koji su primjenjivi na postupak revizije i kontradiktorni postupak, čak i u slučajevima legitimnog javnog interesa koji uključuje javne osobe; očekuje da Komisija ojača i skрати duljinu postupaka revizije i kontrole u podijeljenom upravljanju u skladu s vremenskim okvirom primjenjivim u okviru Uredbe o uvjetovanosti;

43. podsjeća da tri institucije EU-a potvrđuju da se postojeća pravila o revizijama i postupku davanja razrješnice primjenjuju na namjenski prihod i traži da se to na odgovarajući način odražava u Financijskoj uredbi;

44. žali zbog toga što revizijski i suprotstavljeni postupci, kao i postupci primjene financijskog ispravka, trenutačno traju nekoliko godina; potiče Komisiju da revidira pravila revizije i postupke financijskog ispravka kako bi omogućila pravodobnije donošenje zaključaka i brži povrat neprimjereno isplaćenih sredstava EU-a;

45. napominje da se članak 59. Financijske uredbe odnosi na dodjeljivanje „ostalim institucijama Unije” onih ovlasti potrebnih za izvršenje dijelova proračuna koji se na njih odnose; pozdravlja činjenicu da se konceptom „dodjeljivanja” ističe autonomija ostalih institucija u pogledu upravljanja njihovim sredstvima; no primjećuje da Komisija opetovano i dosljedno zauzima stajalište da nije u položaju da izvršava nadzor nad provedbenim aktivnostima koje provode ostale institucije; predlaže da se to pitanje riješi promjenom članka 260. Financijske uredbe kako bi Parlament bio izričito odgovoran za nadzor nad izvršenjem proračuna od strane drugih institucija u postupku davanja razrješnice;

46. smatra da je potrebo izmijeniti članak 2. stavak 67. Financijske uredbe tako da se Ured europskog javnog tužitelja uključi kao „institucija EU-a”;

47. napominje da se u članku 262. Financijske uredbe od institucija i tijela iz članka 70. i 71. Financijske uredbe traži da izvješćuju o mjerama poduzetima kao odgovor na odluku o razrješnici; smatra da bi za taj zahtjev bilo korisno utvrditi razuman rok za izvješćivanje o poduzetim mjerama; poziva Komisiju da u članak 262. Financijske uredbe kao rok uvrsti 30. rujna godine koja slijedi nakon godine koja se revidira u postupku davanja razrješnice;

48. napominje da Komisija redovito ocjenjuje sustave upravljanja i kontrole tijela država članica u skladu sa sektorskim pravilima; smatra da se nedostaci utvrđeni u jednoj državi članici ne mogu automatski primjenjivati na druge države članice i da bi korektivne mjere, u smislu prilagodbe bilo pravnim zahtjevima bilo provedbenim smjernicama, trebale biti razmjerne i prilagođene potrebama države članice gdje su ti zaključci primjenjivi;

49. smatra da bi se u procjenama EU-a trebali strogo poštovati standardi EU-a; smatra da, kad postoje stroži nacionalni standardi, njihova upotreba ne smije biti na štetu korisnika; smatra da bi članak 126. Financijske uredbe o međusobnom oslanjanju na ocjene trebalo izmijeniti kako bi odražavao to načelo;

50. potiče Komisiju i države članice da iskoriste puni potencijal mogućnosti pojednostavnjenih troškova; smatra da bi provjere trebale biti usmjerene na *ex ante* provjeru izračuna mogućnosti pojednostavnjenih troškova, dok bi se *ex post* provjere trebale koristiti za poboljšanje sustava izračuna, osim u slučajevima sumnje na prijevaru;

srijeda, 24. studenog 2021.

51. smatra da je obveza iz članka 93. Financijske uredbe u pogledu radnje ili propusta člana osoblja preopćenita i da bi se trebala usredotočiti na krajnju nepažnju;

Poljoprivreda

52. smatra da bi i dalje trebala postojati mogućnost odstupanja od pravila prema kojem se rashodi Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi moraju knjižiti za financijsku godinu na temelju vraćanja sredstava koja je Komisija izvršila državama članicama do 31. prosinca te godine; poziva Komisiju da razmotri mogućnost prilagodbe Financijske uredbe kako bi se zajamčilo da se financijska pravila koja se primjenjuju na Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj nastave primjenjivati nakon što dođe do potrebnih promjena, čak i ako fond više nije u potpunosti pokriven Uredbom o zajedničkim odredbama ⁽¹³⁾;

o

o o

53. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

⁽¹³⁾ SL L 231, 30.6.2021., str. 159.

srijeda, 24. studenog 2021.

P9_TA(2021)0470

Farmaceutska strategija za Europu**Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenog 2021. o farmaceutskoj strategiji za Europu (2021/2013(INI))**

(2022/C 224/05)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 168. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članke 101. i 102. UFEU-a o pravilima tržišnog natjecanja,
- uzimajući u obzir članak 6. Ugovora o Europskoj Uniji i članak 35. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) koji se odnosi na pravo na preventivnu zdravstvenu zaštitu za sve europske građane,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 2. ožujka 2017. o mogućnostima EU-a za poboljšanje pristupa lijekovima ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 13. rujna 2018. o europskom akcijskom planu „Jedno zdravlje” za borbu protiv antimikrobne otpornosti ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 15. siječnja 2020. o europskom zelenom planu ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. srpnja 2020. o strategiji za javno zdravlje EU-a nakon pandemije bolesti COVID-19 ⁽⁴⁾, kojom se poziva na izradu akcijskog plana EU-a za rijetke i zanemarene bolesti,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. rujna 2020. naslovljenu „Nestašica lijekova – rješenja za novonastali problem” ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. rujna 2020. o strateškom pristupu lijekovima u okolišu ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Deklaraciju iz Dohe o Sporazumu o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (Sporazum o TRIPS-u) i javnom zdravlju te odluku Glavnog vijeća Svjetske trgovinske organizacije (WTO) od 30. kolovoza 2003. o provedbi stavka 6. Deklaracije iz Dohe,
- uzimajući u obzir Rezoluciju sedamdeset druge svjetske zdravstvene skupštine iz svibnja 2019. o poboljšanju transparentnosti tržišta lijekova, cjepiva i drugih zdravstvenih proizvoda,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 141/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1999. o lijekovima za rijetke bolesti ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za humanu primjenu ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 726/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 31. ožujka 2004. o utvrđivanju postupaka odobravanja primjene i postupaka nadzora nad primjenom lijekova koji se rabe u humanoj i veterinarskoj medicini, te uspostavi Europske agencije za lijekove ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ SL C 263, 25.7.2018., str. 4.⁽²⁾ SL C 433, 23.12.2019., str. 153.⁽³⁾ SL C 270, 7.7.2021., str. 2.⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0205.⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0228.⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0226.⁽⁷⁾ SL L 18, 22.1.2000., str. 1.⁽⁸⁾ SL L 311, 28.11.2001., str. 67.⁽⁹⁾ SL L 136, 30.4.2004., str. 1.

srijeda, 24. studenog 2021.

- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1901/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o lijekovima za pedijatrijsku upotrebu ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 536/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kliničkim ispitivanjima lijekova za primjenu kod ljudi te o stavljanju izvan snage Direktive 2001/20/EZ ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/933 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 469/2009 o svjedodžbi o dodatnoj zaštiti za lijekove ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/522 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi Programa djelovanja Unije u području zdravlja (program „EU za zdravlje”) za razdoblje 2021.–2027. i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 282/2014 ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Obzora Europa – Okvirnog programa za istraživanja i inovacije te o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. o Europskom zelenom planu (COM(2019)0640),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. ožujka 2020. naslovljenu „Nova industrijska strategija za Europu” (COM(2020)0102),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 11. studenoga 2020. naslovljenu „Izgradnja europske zdravstvene unije: jačanje otpornosti EU-a na prekogranične prijetnje zdravlju” (COM(2020)0724) i prateći zakonodavni prijedlozi ⁽¹⁶⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 25. studenoga 2020. o farmaceutskoj strategiji za Europu (COM(2020)0761),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 17. lipnja 2020. o strategiji EU-a za cjepiva protiv bolesti COVID-19 (COM(2020)0245),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 3. veljače 2021. o europskom planu za borbu protiv raka (COM(2021)0044),
- uzimajući u obzir Akcijski plan za Strateški program za medicinsku primjenu nuklearnih i radioloških tehnologija (SAMIRA) od 5. veljače 2021. kao potporu Europskom planu za borbu protiv raka,
- podsjeća na komunikaciju Komisije od 5. svibnja 2021. naslovljenu „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe” (COM(2021)0350),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 15. lipnja 2021. o izvlačenju prvih pouka iz pandemije bolesti COVID-19 (COM(2021)0380),
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 16. rujna 2021. o osnivanju HERA-e, tijela EU-a za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize, korak prema dovršetku europske zdravstvene unije (COM(2021)0576),

⁽¹⁰⁾ SL L 378, 27.12.2006., str. 1.

⁽¹¹⁾ SL L 276, 20.10.2010., str. 33.

⁽¹²⁾ SL L 158, 27.5.2014., str. 1.

⁽¹³⁾ SL L 153, 11.6.2019., str. 1.

⁽¹⁴⁾ SL L 107, 26.3.2021., str. 1.

⁽¹⁵⁾ SL L 170, 12.5.2021., str. 1.

⁽¹⁶⁾ Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 11. studenoga 2020. o jačanju uloge Europske agencije za lijekove u pripravnosti za krizne situacije i upravljanju njima u području lijekova i medicinskih proizvoda (COM(2020)0725); Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 11. studenoga 2020. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 851/2004 o osnivanju Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (COM(2020)0726); Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 11. studenoga 2020. o ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1082/2013/EU (COM(2020)0727).

srijeda, 24. studenog 2021.

- uzimajući u obzir Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 31. siječnja 2018. o procjeni zdravstvenih tehnologija (COM(2018)0051) i radu zajedničkih akcija EUNetHTA,
 - uzimajući u obzir zajedničku evaluaciju Uredbe (EZ) br. 1901/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o lijekovima za pedijatrijsku upotrebu i Uredbe (EZ) br. 141/2000 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1999. o lijekovima za rijetke bolesti (SWD(2020)0163),
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 1. prosinca 2014. o inovacijama za dobrobit pacijenata,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 17. lipnja 2016. o jačanju ravnoteže u farmaceutskim sustavima u EU-u i državama članicama,
 - uzimajući u obzir Zaključke Vijeća od 18. prosinca 2020. o stečenim iskustvima o bolesti COVID-19 u području zdravstva ⁽¹⁷⁾,
 - uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za industriju, istraživanje i energetiku i mišljenja Odbora za pravna pitanja,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A9-0317/2021),
- A. budući da je zdravlje ključno za dobrobit Europljana i da je pravedan pristup zdravstvenoj skrbi jedan od temelja zdravstvenih politika EU-a i nacionalnih zdravstvenih politika država članica; budući da se u Povelji prepoznaje temeljno pravo građana na zdravlje, visoku kvalitetu života i liječenje; budući da su javnozdravstveni sustavi ključni za jamčenje pravednog pristupa zdravstvenoj skrbi te sigurnim, djelotvornim i cjenovno pristupačnim lijekovima; budući da je jamčenje pristupa pacijenata lijekovima jedan od glavnih ciljeva EU-a i Svjetske zdravstvene organizacije te UN-ovog cilja održivog razvoja br. 3;
- B. budući da se jednim od 20 načela europskog stupa socijalnih prava, potvrđenim Izjavom iz Porta, određuje da svi imaju pravo pravovremenog pristupa cjenovno pristupačnoj, kvalitetnoj preventivnoj i kurativnoj zdravstvenoj skrbi;
- C. budući da bi pacijenti trebali biti u središtu svih zdravstvenih politika i uključeni u cijeli regulatorni put za lijekove; budući da postoji neravnopravnost u pristupu među državama članicama i unutar njih te da je osobito potrebno posvetiti posebnu pažnju osobama u posebno osjetljivoj situaciji sa specifičnim zdravstvenim rizicima, uključujući žene, s posebnim naglaskom na trudnice, djecu, starije osobe, osobe s invaliditetom, pacijente s kroničnim stanjima i komorbiditetima, pacijente u jedinicama intenzivne njege i osobe koje dugotrajno uzimaju lijekove;
- D. budući da porast tereta kroničnih bolesti i zdravstvenih potreba sve starije populacije u kombinaciji s visokim i rastućim cijenama lijekova i porastom društvenih troškova pružanja skrbi dovodi do proračunskog pritiska i pritiska na cjenovnu pristupačnost te ozbiljnih prijetnji održivosti europskih zdravstvenih sustava; budući da su usvajanje integriranih modela skrbi za kronična i druga dugotrajna stanja, poduprti multidisciplinarnim pristupom zdravstvenoj skrbi, usmjerenim na osobu, ključni za pružanje visokokvalitetnih zdravstvenih usluga;
- E. budući da konkurentna, povjerljiva, inovativna i otporna europska farmaceutska industrija, utemeljena na istraživanju, više odgovara potrebama pacijenata i strateškim interesima javnog zdravlja, gospodarskog rasta, radnih mjesta, trgovine i znanstvenog i tehnološkog napretka;
- F. budući da bi novu europsku farmaceutsku strategiju trebalo podržati kao novu mogućnost;

⁽¹⁷⁾ SL C 450, 28.12.2020., str. 1.

srijeda, 24. studenog 2021.

- G. budući da su, s preko 37 milijardi eura, proizvođači lijekova u EU-u dali značajan doprinos ulaganju u istraživanje u 2019.; budući da taj sektor izravno zapošljava 800 000 ljudi i ostvaruje trgovinski višak od 109,4 milijardi eura; budući da taj sektor generira u lancu nabave i prodaje oko tri puta više izravnih nego neizravnih radnih mjesta; izražava žaljenje što nema agregiranih podataka o ukupnom iznosu javnog financiranja za farmaceutski sektor u EU-u;
- H. budući da postoje razlike u sustavima zdravstvene zaštite, nacionalnim propisima, provedbi zakonodavstva EU-a, postupcima određivanja cijena i odobrenja u različitim državama članicama; budući da te razlike proizlaze iz nadležnosti država članica u području zdravstva; budući da te razlike mogu dovesti do fragmentacije i nepredvidivih okolnosti za sudionike u farmaceutskom sektoru koji djeluju izvan vlastite zemlje; budući da je važno prepoznati potrebu za suradnjom između Komisije i država članica kako bi se utvrdili ambiciozni programi provedbe s jasnim rokovima i potrebnim dugoročnim financiranjem radi provedbe konkretnih radnji koje proizlaze iz Farmaceutske strategije za Europu;
- I. budući da ukupna potrošnja farmaceutskih proizvoda i dalje raste na globalnoj razini i u EU-u; budući da se velik broj farmaceutskih proizvoda i dalje propisuje, izdaje, prodaje ili koristi na neprimjeren način; budući da takva zlorporaba farmaceutskih proizvoda znači gubljenje dragocjenih resursa i može dovesti do opasnosti za zdravlje i okoliš;
- J. budući da 40 % gotovih lijekova koji se stavljaju na tržište EU-a potječe iz država koje nisu članice EU-a, a 60 % – 80 % aktivnih farmaceutskih sastojaka proizvodi se u Kini i Indiji; budući da navedena delokalizacija dijela proizvodnje bitnih komponenata lijekova, cjepiva i medicinskih proizvoda ostavlja izravne posljedice na daljnje liječenje pacijenata;
- K. budući da premještanje proizvodnje u treće zemlje predstavlja pokušaj smanjenja troškova proizvodnje; budući da su te uštede uglavnom posljedica nižih ekoloških, sigurnosnih i radnih standarda;
- L. budući da se strategijom priznaje ključna uloga generičkih i biosličnih lijekova u znatno rastućem pravednom pristupu pacijenata i održivosti zdravstvenih sustava, kao i da njihovo stavljanje na tržište nakon isteka isključivog prava stavljanja na tržište ne bi trebalo odgađati;
- M. budući da pored pristupa lijekovima bioslični lijekovi stvaraju i mogućnosti kao što su podjela koristi u zdravstvenoj zaštiti te na taj način pacijentima osiguravaju bolju zdravstvenu skrb i usluge;
- N. budući da mnoge inovacije u farmaceutskoj industriji zapravo ne nude revolucionarna poboljšanja za pacijente, već predstavljaju takozvane „me-too” lijekove, koji su samo još jedna tvar korištena za iste terapijske svrhe bez većih koristi ili nude samo manja poboljšanja uz znatno više troškove; budući da bi za pacijente bilo korisno kada bi okvir za farmaceutsku industriju u Europi bolje poticao stvarne inovacije;
- O. budući da postoje čvrsti dokazi o tome da lijekovi dopijevaju u okoliš, u prvom redu u tlo i vodu; budući da njihova prisutnost može negativno odraziti na divlje životinje, kao što su ribe, ptice i kukci, a time i u većoj mjeri utjecati na stabilnost pojedinačnih ekosustava; budući da se ti lijekovi u nižim koncentracijama pojavljuju i u pitkoj vodi; budući da se europskim zelenim planom treba poticati razvoj žive, dinamične, održive i čiste farmaceutske industrije u EU-u;
- P. budući da je tijekom životnog ciklusa lijekova potrebno djelovanje kako bi se smanjila uporaba resursa, emisija i razina farmaceutskog otpada te ostataka u okolišu;

srijeda, 24. studenog 2021.

- Q. budući da je bolest COVID-19 imala utjecaj na fizičko i mentalno zdravlje ljudi i gospodarstvo; budući da je istaknula i prednosti i nedostatke EU-a; budući da je u svrhu jačanja otpornosti naših nacionalnih zdravstvenih sustava na prekogranične prijetnje potrebna veća europska integracija kao i veće dijeljenje epidemioloških i zdravstvenih podataka na razini EU-a; budući da bi europska zdravstvena unija trebala doprinijeti i potaknuti užu suradnju, koordinaciju i dijeljenje znanja o zdravlju među državama članicama i relevantnim dionicima te povećati mogućnost EU-a za suzbijanje prekograničnih prijetnji zdravlju;
- R. budući da je prekid globalnog lanca opskrbe uslijed pandemije uzrokovane bolešću COVID-19 naglasio ovisnost EU-a o trećim zemljama u sektoru zdravstva; budući da je razumijevanje temeljnih uzroka nestašice lijekova ključno za nastanak odgovarajućeg europskog odgovora na ovaj dugotrajni izazov i njegova rješavanja; budući da bi trebalo osigurati otvorenu stratešku autonomiju i sigurnost opskrbe EU-a diversifikacijom lanaca opskrbe osnovnim lijekovima i medicinskim proizvodima, uključujući europska mjesta proizvodnje kao i promjenom pravila javne nabave koja ne uzimaju u obzir cijenu kao jedini kriterij;
- S. budući da je tijekom pandemije uzrokovane bolešću COVID-19 nekoordinirano djelovanje na nacionalnoj razini, poput gomilanja i stvaranja ogromnih zaliha, naštetilo pravednoj opskrbi na svim tržištima; budući da bi iz ovog iskustva trebalo izvući pouke kako se to ne bi ponovilo u nekoj budućoj kriznoj situaciji;
- T. budući da je iskustvo bolesti COVID-19 pokazalo i otpornost europske farmaceutske industrije i proizvođača te da imaju uspostavljene planove za nepredviđene situacije kojima se ograničavaju prekidi opskrbom ključnih proizvoda; budući da je to bilo moguće i zbog uspostave bilateralnog dijaloga i dvosmjerne komunikacije, zahtjeva za vidljivošću i bliske suradnje između vlada/regulatora i sudionika, a tu je praksu potrebno održavati i redovito nastavljati;
- U. budući da se za potpuno učinkovitu farmaceutsku strategiju, koja bi se nadovezala na postojeći proizvodni kapacitet Europe, u nju moraju uključiti pouke izvučene iz krize uzrokovane bolešću COVID-19 i uzeti u obzir otpornost koju je pokazala industrija lijekova nezaštićenih patentima tijekom izbijanja bolesti COVID-19;
- V. budući da su kao posljedica pandemije postali vidljiviji brojni prethodno postojeći problemi u globalnoj proizvodnji lijekova i opskrbi njima, kao što su ograničena sposobnost najnerazvijenijih zemalja i zemalja sa srednjim dohotkom za proizvodnju cjepiva, nedostatak osnovnih lijekova i nejednako funkcioniranje lanca opskrbe; budući da se strategija EU-a za cijepljenje pokazuje uspješnom u isporuci cjepiva svim građanima u EU-u; budući da je EU na čelu globalne isporuke cjepiva nastavljajući izvoz cjepiva te uspostavljanjem i financiranjem instrumenta COVAX; naglašava da je potrebno učiniti više kako bi se u potpunosti cijepilo stanovništvo zemalja s niskim i srednjim dohotkom;
- W. budući da su inovativni projekti razvoja i istraživanja kao što su VACCELERATE dokazali svoju vrijednost tijekom pandemije i trebalo bi ih učiniti dugoročno održivima;
- X. budući da genska i stanična terapija, personalizirani lijekovi, nanotehnologija, cjepiva sljedeće generacije, e-zdravlje i inicijativa „Najmanje milijun genoma” mogu donijeti koristi u pogledu sprečavanja, dijagnosticiranja i liječenja svih bolesti te skrbi pacijenata, pod uvjetom da su djelotvorni, sigurni, cjenovno pristupačni i dostupni svim pacijentima koji ih trebaju;
- Y. budući da, u duhu pristupa „Jedno zdravlje”, farmaceutska strategija obuhvaća cijeli životni ciklus lijekova i medicinskih proizvoda, uključujući prikupljanje i proizvodnju početnog materijala, istraživanje, testiranje, proizvodnju, odobravanje, farmakovigilanciju prije i nakon stavljanja u promet, potrošnju i odlaganje, te doprinosi ispunjavanju ciljeva europskog zelenog plana, Europskog plana za borbu protiv raka, digitalnoj transformaciji, kružnom gospodarstvu i industrijskoj strategiji te klimatskoj neutralnosti;

srijeda, 24. studenog 2021.

- Z. budući da se, kako bi se osigurala vodeća pozicija Unije u farmaceutskom razvoju, strategija mora usredotočiti na jačanje inovacijskog potencijala europskih farmaceutskih istraživanja, zadovoljavanje potreba pacijenata kao i na priznavanje i jačanje veze s industrijskom strategijom EU-a, strategijom za mala i srednja poduzeća i europskim prostorom za zdravstvene podatke;

Pacijenti u središtu svih zdravstvenih politika

1. podsjeća da je zdravstvena skrb ljudsko pravo utvrđeno u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima; izražava žaljenje zbog razlika u pristupu visokokvalitetnim zdravstvenim uslugama, uključujući medicinskim proizvodima, među država članicama i među različitim regijama unutar država članica; poziva na donošenje nacionalnih i europskih mjera, uključujući zakonodavne mjere kada je to potrebno, kako bi se uklonile te razlike i kako bi se zajamčilo pravo pacijenata na univerzalan, cjenovno pristupačan, djelotvoran, siguran i pravodoban pristup osnovnim i inovativnim lijekovima;
2. podsjeća da bi Unija, s obzirom na to da je nadležna za farmaceutsko zakonodavstvo i dopunjavanje politika javnog zdravstva, trebala nastojati koordinirati nacionalne mjere kako bi se zajamčilo da svi građani i stanovnici EU-a imaju pristup cjenovno pristupačnim i visokokvalitetnim zdravstvenim uslugama;
3. naglašava da je s geostrateškog stajališta nužno da EU ponovno uspostavi svoju neovisnost u zdravstvenoj skrbi i svoju potrebu za raznovrsnim lancem opskrbe kako bi osigurao brzu i učinkovitu opskrbu lijekovima, medicinskom opremom, medicinskim proizvodima, aktivnim tvarima, dijagnostičkim alatima i cjepivima po pristupačnim cijenama te spriječio nestašicu u tim područjima, dajući time prednost interesima i sigurnosti pacijenata;
4. naglašava da je COVID-19 donio nezabilježene izazove zdravstvenim sustavima i njihovoj održivosti, ali ima i dramatičan utjecaj na pacijente, uključujući one koji pate od kroničnih bolesti, i njihovu mogućnost pristupa liječenju i skrbi; poziva Komisiju i države članice da procijene i uklone ukupne posljedice pandemije na pacijente i na otpornost zdravstvenih sustava te da zajednički rade kako bi osigurala da nijedan pacijent ne ostane bez skrbi i da se osigura kontinuitet skrbi čak i tijekom hitnih situacija;
5. naglašava da bi javna ulaganja u istraživanja trebala biti usmjerena na jačanje javnog zdravlja i rješavati neispunjene medicinske potrebe, posebno u područjima koja nisu obuhvaćena privatnim sektorom, utvrđene uključivanjem regulatora, akademske zajednice, zdravstvenih djelatnika, pacijenata i obveznika plaćanja u rane faze istraživanja i razvoja kako bi se osiguralo da prioriteti istraživanja odgovaraju društvenim potrebama; naglašava da je znatna uključenost pacijenata i dijalog kroz cijeli životni ciklus lijekova i drugih terapija neophodan uvjet za postizanje visokovrijednih inovacija i cjelokupnog uspjeha farmaceutske strategije, koji zahtijeva i odgovarajuće savjetovanje s potrošačima i predstavnicima pacijenata tijekom provedbe strategije;
6. poziva Komisiju da, uz koordinaciju Europske agencije za lijekove (EMA), započne postupak definiranja neispunjenih medicinskih potreba kako bi se uspostavila općeprihvaćena definicija koja bi pomogla boljem usmjeravanju potreba za istraživanjem i kojom bi se spriječila upotreba različitih definicija neispunjenih medicinskih potreba koje, u ranoj fazi, dovode do pretjerano visokih cijena stavljanja lijekova na tržište;
7. poziva Komisiju da iskoristi i koordinira farmaceutske, industrijske, digitalne strategije, obnovljenu trgovinsku politiku EU-a i druge relevantne politike za promicanje europske konkurentnosti i te da osigura da je EU sposoban za nadmetanje s konkurentskim regijama;
8. naglašava da je javno i privatno ulaganje u istraživanje i razvoj inovativne dijagnostike, kao i dostupnost sigurnih, djelotvornih i visokokvalitetnih lijekova i načina liječenja po pristupačnim cijenama, ključno za napredak u prevenciji, dijagnozi i liječenju bolesti i kvaliteti života pacijenata;
9. podsjeća na to da bi se javna i privatna ulaganja trebala uskladiti s potrebnim regulatornim i zakonodavnim mjerama kako bi se zadovoljile terapijske i dijagnostičke potrebe pacijenata, uključujući oboljele od rijetkih i kroničnih bolesti, rijetkog raka odraslih i raka kod djece i neurodegenerativnih bolesti ili rješavao problem antimikrobne otpornosti;

srijeda, 24. studenog 2021.

10. pozdravlja namjeru Komisije da procijeni i preispita postojeći okvir poticaja; poziva Komisiju da potakne tržišno natjecanje prilagodbom svojeg regulatornog okvira i poticanjem ulaganja u lijekove za rijetke bolesti i pedijatrijske lijekove bez patentne zaštite, uključujući okvir za onkologiju, rak kod djece i neurološke bolesti;

Lijekovi i antimikrobna otpornost

11. naglašava ozbiljne i stalno rastuće rizike od antimikrobne otpornosti po javno zdravlje, okoliš, proizvodnju hrane i gospodarski rast; prepoznaje vrijednost kampanja javnog zdravlja usmjerenih na prevenciju infekcija cijepljenjem;

12. smatra da je antimikrobna otpornost ozbiljna prijetnja javnom zdravlju; poziva Komisiju i države članice da financiraju projekte usmjerene na poboljšanje dijagnostike i razvoj novih antibiotika, kao i na razvoj protokola za oprezniju upotrebu antibiotika i kampanju senzibilizacije zdravstvenih djelatnika kako bi se potaknulo usmjereno liječenje na temelju stvarnih potreba pacijenata;

13. poziva inicijativu za inovativne lijekove i Europsku investicijsku banku da preuzmu aktivniju ulogu u financiranju inovativnih inicijativa u području antimikrobne otpornosti; naglašava važnost provedbe zajedničkog akcijskog plana za antimikrobnu otpornost i zaraze; napominje da je potrebno omogućiti pristup novim antibioticima uz istodobno zadržavanje pristupa starima;

14. smatra da je nužno uvesti zajedničke terapijske smjernice EU-a za antimikrobna sredstva, kojima se postavljaju sljedeći ciljevi za smanjenje upotrebe antimikrobnih sredstava na razini EU-a, te da bi se komunikacijske kampanje o antimikrobnoj otpornosti trebale koordinirati pomoću jedinstvenog kalendara na razini EU-a u cilju informiranja o antimikrobnoj otpornosti, otpornim varijantama i njihovim posljedicama;

15. naglašava da bi pristup „Jedno zdravlje” trebao voditi prema smanjenju i optimizaciji upotrebe antimikrobnih sredstava, kao i razvoju novih lijekova, uključujući antimikrobna sredstva; poziva Komisiju i države članice da procjene postojeći zakonodavni okvir koji se odnosi na antimikrobnu otpornost i da, prema potrebi, iznesu prijedloge za njegovu izmjenu;

Istraživanja u farmaceutskom sektoru

16. poziva Komisiju da, prema potrebi, procijeni i preispita sustav poticaja za promicanje istraživanja i razvoja novih lijekova za neispunjene dijagnostičke i terapijske, dajući prednost javnim interesima i sigurnosti pacijenata pri ocjeni projekata koje promiče farmaceutska industrija za borbu protiv raka, uključujući raka kod djece, osobito za poticanje razvoja lijekova protiv raka u djece provedbom ispitivanja na djeci, rijetkih bolesti, neurodegenerativnih i mentalnih bolesti te antimikrobne otpornosti, s ciljem pronalaska više terapijskih mogućnosti i ispunjenja potreba pacijenata i zdravstvenih sustava;

17. poziva Komisiju da promiče stvaranje okvira EU-a za usmjeravanje i redovitu procjenu provedbe nacionalnih planova za borbu protiv tih bolesti te poziva države članice da pruže potporu istraživanju i razvoju koje je usmjereno na neispunjene medicinske potrebe; naglašava da sustav koji se temelji isključivo na poticajima za istraživanje neće postići potrebne ciljeve u borbi protiv rijetkih bolesti;

18. poziva Komisiju da osigura sredstva za javno istraživanje kako bi se ispitala upotreba prenamijenjenih bezreceptnih proizvoda kojima je istekla patentna zaštita, a koje pacijenti mogu sigurno i djelotvorno koristiti; naglašava da lijekovi koji proizlaze iz javno financiranih istraživanja moraju biti jednako dostupni u cijeloj Uniji po poštenoj i pristupačnoj cijeni te da, prema potrebi, nositelj odobrenja za stavljanje na tržište može razmotriti dobrovoljno neisključivo licenciranje za te proizvode; naglašava da bi sredstva EU-a trebala usmjeravati prema projektima u kojima je istraživanje najpotrebnije;

19. naglašava važnost kontinuiranih inovacija, uključujući segmenata nezaštićenih patentom, radi zadovoljavanja neispunjenih potreba pacijenata; poziva Komisiju da osmisli prikladan regulatorni okvir koji će omogućiti razvoj lijekova s dodanom vrijednošću, kao i da odgovarajućim poticajima prizna ovu kategoriju pristupačnih inovacija zbog njezine vrijednosti za zdravstvene sustave;

srijeda, 24. studenog 2021.

20. pozdravlja inicijativu za pokretanje pilot-projekta kojim se nastoje ispitati okvirne odredbe u vezi s novim indikacijama za nepatentirane lijekove i osnova za moguće regulatorno djelovanje; u tom pogledu ističe da je potrebno i važno da predstavnici industrije i akademske zajednice daju svoj input i da sudjeluju u tom procesu;
21. poziva Komisiju da u dijalogu s državama članicama radi na okviru za stvaranje farmaceutskog zakonodavstva i sustava povrata koji daje prednost značajnim inovacijama za pacijente, a manje potiče „me-too” lijekove koji nemaju dodanu vrijednost ili skupe lijekove koji pacijentima nude samo manja poboljšanja;
22. poziva Komisiju da revidira Uredbu (EZ) br. 141/2000 i Uredbu (EZ) br. 1901/2006; poziva na ocjenu učinkovitosti financiranja i javno-privatnih partnerskih projekata, osobito u cilju poboljšanja odnosa između lokalnih zdravstvenih vlasti, sveučilišta i industrije; priznaje da su potrebna daljnja poboljšanja u zadovoljavanju potreba pacijenata koje su tim uredbama obuhvaćene te poziva Komisiju da osigura mjere usmjerene na važna nedovoljno zaštićena područja u cilju usmjeravanja, pojednostavljenja i prilagodbe regulatornih postupaka;
23. ističe činjenicu da znanstveno prepoznata integrativna medicina koju su odobrila tijela nadležna za javno zdravlje mogu donijeti koristi pacijentima vezano za paralelne učinke nekoliko bolesti i njihovo liječenje, poput raka; naglašava važnost razvoja cjelovitog, integrativnog pristupa i pristupa usmjerenog na pacijenta te poticanje, kada je to primjereno, komplementarne upotrebe ovih terapija pod nadzorom zdravstvenih djelatnika;
24. poziva Komisiju da podrži dodatno istraživanje kod nedovoljno zastupljenih populacija, kao što su starije osobe, djeca, žene i pacijenti s komorbiditetima, uključujući pretilost kao primarni morbiditet, kao i slučajeve u kojima se pojavljuje kao kronična bolest koja omogućuje druge nezarazne bolesti; naglašava potrebu da se u istraživanju, dijagnozi, liječenju i procjeni učinka lijekova i terapijskih rješenja uzme u obzir spol, budući da su žene tijekom cijelog svojeg životnog vijeka i dalje nedovoljno zastupljene u biomedicinskim i zdravstvenim istraživanjima i podacima; naglašava da je baza dokaza posljedično nepotpunija kada je riječ o ženama i starijim osobama, zbog čega se mnoga stanja žena, poput kardiovaskularnih oboljenja, ne dijagnosticiraju;
25. poziva Komisiju da se nadoveže na rad Europskog plana za borbu protiv raka i osigura da Europa postane svjetski centar izvrsnosti za istraživanje i razvoj u novim, inovativnim područjima medicine; naglašava da najsuvremenije tehnologije, poput nanolijekova, nude rješenja za postojeće izazove liječenja u područjima poput raka i kardiovaskularnih bolesti; naglašava da bi ta inovativna područja medicine trebalo odobriti centraliziranim okvirom odobravanja nanolijekova;
26. poziva Komisiju da osigura da svako financiranje EU-a za biomedicinska istraživanja i razvoj bude uvjetovano potpunom transparentnošću i sljedivošću ulaganja, osiguravanjem opskrbe u svim državama članicama i omogućivanjem pacijentima da postignu najbolje rezultate, posebno u pogledu dostupnosti i cjenovne pristupačnosti proizvedenih lijekova;
27. naglašava da se istraživanje, proizvodnja i upotreba lijekova moraju voditi etičkim načelima kojima se jamči pravo na život, dostojanstvo i integritet pojedinca;
28. poziva Komisiju da promiče razvoj istraživanja u području lijekova za terapiju protiv bolova;
29. pozdravlja činjenicu da je Komisija 5. veljače 2021. objavila akcijski plan SAMIRA; poziva Komisiju da u okviru preispitivanja farmaceutskog zakonodavstva uspostavi regulatorni okvir prilagođen primjeni radiološke i nuklearne tehnologije ne samo za dijagnostiku već i za terapiju;
30. traži da se u farmaceutskom sektoru pokrene važan projekt od zajedničkog europskog interesa za koji će prethodno biti potrebno odrediti ciljne bolesti ili tehnologije;
31. ističe da se projekti farmaceutskog istraživanja mogu financirati iz nekoliko europskih programa, među ostalim Obzor Europa, InvestEU, EU za zdravlje, kohezijska politika i program Digitalna Europa za projekte usmjerene na primjenu umjetne inteligencije;

srijeda, 24. studenog 2021.

32. poziva na pridavanje veće pažnje u farmaceutskoj strategiji EU-a svim aspektima rodno specifične medicine; naglašava potrebu odražavanja raznolikosti društva i rodnih pitanja u fiziologiji pri provođenju istraživanja o lijekovima kako bi se pružila potpora istraživanju i razvoju u rodno-specifičnoj medicini i osiguravanja da se ta pitanja uzmu u obzir pri dodjeli odobrenja za stavljanje u promet;

Određivanje cijena i troškovi farmaceutskih proizvoda

33. poziva Komisiju na promicanje dijaloga s državama članicama i svim relevantnim dionicima za promicanje „Made in Europe” farmaceutskih proizvoda jačanjem otpornosti proizvodnje i opskrbe, ocjenom dodatnih kriterija za nacionalno određivanje cijena, bez dodatnih troškova za pacijente i ne dovodeći u pitanje održivost zdravstvenog sustava; naglašava da bi ti kriteriji trebali uključivati visoke ekološke standarde proizvodnje, snažno upravljanje opskrbnim lancem i ulaganje u inovacije i istraživanja;

34. preporučuje nadalje da Komisija i države članice osiguraju da određivanje cijena održava i je li za inovacije, proizvodnju i istraživanje korištena neka vrsta javnog financiranja, vrijednost terapijske koristi lijeka, je li predmetni lijek generički ili biosličan te primarne i šire potrebe populacije;

35. naglašava da bi takav dijalog trebao dodatno potaknuti suradnju u pregovorima o cijenama te, prema potrebi, u zajedničkoj nabavi; podsjeća na to da bi se nacionalne cijene trebale temeljiti na transparentnosti faktora kao što su javno i privatno istraživanje, troškovi razvoja i dodana terapijska vrijednost; poziva Komisiju da promiče razmjenu informacija među državama članicama o neto cijenama lijekova kroz suradnju s Europskom integriranom bazom podataka o cijenama lijekova (EURIPID);

36. poziva Komisiju da istraži mogućnost osnivanja europskog fonda, podložno uvjetima, koji sufinanciraju države članice, za pregovaranje i nabavu lijekova za rijetke bolesti i drugih novih, personaliziranih lijekova, kako bi se jamčio jednak pristup pacijentima iz različitih država članica učinkovitim terapijama i liječenju te onemogućili prekomjerni troškovi pojedinih zdravstvenih jedinica prilikom liječenja rijetkih bolesti;

37. poziva Komisiju da s državama članicama radi na uvođenju mjera za poboljšanje transparentnosti u području istraživanja i razvoja te proizvodnji lijekova; zahtijeva veću transparentnost cijena i poziva države članice da nastave dobrovoljno razmjenjivati najbolje prakse određivanja cijena; naglašava da bi određivanje cijena trebalo ostati u nacionalnoj nadležnosti kojom se uzima u obzir raznolikost diljem EU-a;

38. poziva Komisiju da povremeno ocijeni i preispita sustav poticaja, poboljša transparentnost cijena, istakne čimbenike koji ograničavaju cjenovnu pristupačnost i dostupnost lijekova pacijentima; nadalje poziva Komisiju da riješi temeljne uzroke nestašice lijekova i predloži održiva rješenja kojima se promiče i tržišno natjecanje u području patentiranih i nepatentiranih proizvoda te pravovremeni ulazak na tržište generičkih i biosličnih lijekova;

39. naglašava važnost postizanja prave ravnoteže između pružanja poticaja u razvoju lijekova s jedne strane, posebno kada ne postoje alternative liječenju, te očuvanja javnog interesa sprječavanjem narušavanja tržišnog natjecanja i neplaniranih učinaka te osiguravanjem cjenovne prihvatljivosti i dostupnosti lijekova s druge strane;

40. poziva nadalje Komisiju, osobito Glavnu upravu za tržišno natjecanje, i nacionalna nadležna tijela da budu spremna na protutržišno postupanje i da istraže protutržišne prakse u farmaceutskoj industriji;

41. traži najveću moguću transparentnost u korištenju javnih sredstava za istraživanje i razvoj te jednostavan javni pristup informacijama o uvjetima u pogledu patenata i licencija, o kliničkim ispitivanjima te o javnim i privatnim doprinosima;

42. ustraje na potrebi da se osigura jednaka dostupnost cjenovno pristupačnih lijekova unutar EU-a; podržava kolektivne pregovore o cijeni lijekova s farmaceutskom industrijom, kao u slučaju inicijative Beneluxa i Izjave iz Vallette; smatra da bi farmaceutska industrija trebala poštovati uvjetovanost pristupačnih cijena lijekova u okviru javno financiranih istraživanja;

srijeda, 24. studenog 2021.

Uloga generičkih i biosličnih lijekova

43. naglašava da generički i bioslični lijekovi povećavaju pristup pacijenata djelotvornim i sigurnim mogućnostima liječenja, povećavaju tržišno natjecanje, daju mogućnost dostupnog i cjenovno pristupačnog liječenja i uvelike doprinose proračunskoj održivosti zdravstvenih sustava uštedama troškova uz održavanje visoke kvalitete zdravstvene skrbi;

44. naglašava važnost generičkih i biosličnih lijekova te lijekova s dodanom vrijednosti za dosljedno povećanje pravednog pristupa pacijenata i stvaranje zdravstvenih sustava održivima u Europskoj uniji gdje je pristup još uvijek neravnopravan; poziva Komisiju da hitno osigura zdravo tržišno natjecanje po isteku isključivih prava intelektualnog vlasništva osiguravanjem pristupa biosličnim lijekovima od samog početka i uklanjanjem svih prepreka za pristup tržišnom natjecanju, primjerice povezivanjem s patentom, zatim zabranom trajnog zadržavanja prava intelektualnog vlasništva koje neopravdano odgađa pristup lijekovima te omogućivanjem jedinstvenog globalnog razvoja;

45. poziva Komisiju da poduzme mjere kojima će se podržati veća prisutnost tih lijekova na tržištu i da na razini EU-a uskladi tumačenje odredbe Bolar o mogućim izuzećima od pravnog okvira za jedinstveni patentni sustav za proizvođače generičkih lijekova;

46. poziva Komisiju da poduzme djelovanja koja promiču istraživanje, razvoj i proizvodnju generičkih i biosličnih lijekova u EU-u te da predloži protokole EU-a za međusobnu zamjenjivost biosličnih lijekova, kako ih definira Europska agencija za lijekove, ovisno o individualnim potrebama pacijenata i slobodi liječnika da propisuju najbolje liječenje za svakog pacijenta, a da je pacijent pritom u svakom trenutku informiran i u središtu donošenja odluka;

47. potiče države članice da ocijene mjere za promicanje upotrebe financijskih ušteda ostvarenih u nacionalnom zdravstvenom sustavu od upotrebe biosličnih lijekova i ulože ta sredstva na transparentan i konkretan način u poboljšanje kvalitete usluga skrbi; poziva Komisiju da potiče države članice na podržavanje transparentnih praksi u pogledu ostvarivanja ušteda troškova povezanim s biosličnim lijekovima; poziva Komisiju da omogući aranžmane poput programa podjele dobiti;

48. naglašava potrebu da Komisija nastavi sprječavati protutržišne prakse kako bi osigurala konkurentno tržište generičkim i biosličnim lijekovima;

49. naglašava važnost boljeg poznavanja biosličnih lijekova; poziva Komisiju da promiče mjerodavne obrazovne i komunikacijske aktivnosti među zdravstvenim djelatnicima uspostavom namjenskoga mrežnog resursnog centra na europskoj razini;

Kašnjenje u dolasku lijekova na tržište

50. pozdravlja činjenicu da će Komisija pokrenuti pilot-projekt kako bi bolje razumjela temeljne uzroke kašnjenja u dolasku lijekova na tržište; poziva Komisiju da razmotri velike razlike diljem EU-a u prosječnom broju dana između odobrenja lijeka i trenutka kada postane dostupan pacijentima te da predloži nove načine za poboljšanje regulatornog postupka i njegovu provedbu te da uvede inovativna rješenja za smanjenje kašnjenja u ulasku lijekova na tržište;

51. naglašava da se svako preispitivanje regulatornih postupaka i pristupa procjeni znanstvenih dokaza mora poduzeti s oprezom kako bi se aspekti dobrobiti pacijenata i sigurnosti uzeli u obzir na odgovarajući način;

52. naglašava da je potrebno skratiti trajanje postupka odobrenja lijekova postavljanjem, kada je to primjereno, vremenskog ograničenja za ulazak na tržište i uskladiti ga s trajanjem postupka odobrenja lijekova u Europskoj agenciji za lijekove kako bi se osigurao brz i pravedan pristup lijekovima za sve u EU-u i spriječila diskriminacija među građanima EU-a; podsjeća da bi nositelj odobrenja za stavljanje na tržište i distributori isto tako mogli imati ključnu ulogu u dostupnosti lijekova u cijelom EU-u izbjegavanjem prestanka proizvodnje i kašnjenja u dolasku na tržište koji su izazvani isključivo komercijalnim čimbenicima;

srijeda, 24. studenog 2021.

Javno-privatna partnerstva i inovacije

53. ističe prednosti natječaja javno-privatnih partnerstva za nacionalne zdravstvene sustave u financiranju istraživanja i proizvodnje inovativnih lijekova i istraživanja u području prenamjene lijekova te ističe da je suradnja između akademske zajednice i farmaceutske industrije ključna za razmjenu znanja i informacija na korist svih pacijenata diljem Unije;
54. naglašava da takva suradnja mora jamčiti da se istraživački prioriteti vode potrebama pacijenata i javnog zdravlja, a javna sredstva ulažu na transparentan način, osiguravajući dostupnost i cjenovnu pristupačnost proizvoda na temelju tih partnerstva i drugih javnih sredstava;
55. poziva Komisiju da osigura da se Europsko partnerstvo za zdravstvene inovacije vodi razmatranjima od javnog interesa; poziva Komisiju da usvoji i provodi opću politiku o takvim uvjetima u okviru Obzora Europa;

Europsko tijelo za pripravnost i odgovor na zdravstvene krize (HERA)

56. pozdravlja činjenicu da je 17. veljače 2021. pokrenut inkubator HERA usmjeren na suzbijanje inačica virusa koji uzrokuje bolest COVID-19;
57. prima na znanje prijedlog Komisije za uspostavu HERA-e; smatra da bi tijelo trebalo utvrditi prijetnje zdravlju, pokretati i podržavati razvoj inovacija, uspostaviti popis lijekova od najvećega terapijskog interesa na razini EU-a, olakšati njihovu proizvodnju u EU-u te promicati zajedničku kupnju i stvarati strateške zalihe takvih lijekova;
58. poziva na dodjelu dovoljnih resursa i autonomije ovlasti za široko rješavanje svih prekograničnih prijetnji zdravlju s kojima bi se EU mogla srednjoročno suočavati, ne samo u vezi s pandemijom izazvanom bolešću COVID-19, uključujući resurse za razvoj novih terapija protiv virusnih i bakterijskih patogena;
59. poziva Komisiju da osigura da se HERA vodi javnim interesom te da učinkovito doprinosi razvoju, dostupnosti i cjenovnoj pristupačnosti sigurnih i djelotvornih medicinskih protumjera;
60. ponavlja svoje stajalište da bi Komisija trebala razmotriti izradu europske verzije Biomedicinske uprave za napredna istraživanja i razvoj SAD-a; pozdravlja činjenicu da je Komisija predložila europsku HERA-u, ali izražava žaljenje što Parlament nije u tome bio uključen u svojoj ulozi suzakonodavca;

Prakse javne nabave

61. naglašava važnost novih zajedničkih ugovora EU-a o javnoj nabavi između Komisije i država članica, posebno, među ostalim, za lijekove za hitne slučajeve i neispunjene terapijske potrebe u cilju poboljšanja njihove cjenovne pristupačnosti i pristupa njima na razini EU-a; poziva da se istraže takve prakse u područjima kao što su rijetke bolesti i rak jasnim pregledom prekretnica, ciljeva i obveza koje su preuzele sve uključene strane; naglašava potrebu da se u tim inicijativama osigura visoka razina transparentnosti i primijene pouke izvučene iz zajedničke nabave proizvoda povezanih s bolešću COVID-19; naglašava da ne smije postojati rizik da će zajednička nabava negativno utjecati na protok opskrbe povećavajući rizik od nestašice robe u EU-u;
62. naglašava da bi se zajednička nabava trebala temeljiti na zajedničkim odgovornostima i pravednom pristupu s pravima i obvezama za sve uključene strane; ističe da bi trebalo bi osigurati i poštovati jasne obveze u smislu da proizvođači isporučuju dogovorene razine proizvodnje, a nadležna tijela kupuju dogovorene rezervirane količine;
63. naglašava nadalje da bi, ako se provodi zajednička nabava, u postupku dodjele trebalo uzeti u obzir kvalitativne kriterije kao što su sposobnost proizvođača da osigura sigurnost opskrbe tijekom zdravstvene krize;

srijeda, 24. studenog 2021.

64. naglašava da bi zajednička javna nabava, s obzirom na potencijal za primjerice inovativne antibiotike, cjepiva, kurativne lijekove i lijekove za rijetke bolesti, trebala imati jasno definirano područje primjene uzimajući pritom u obzir potrebu za uravnoteženijim javno-privatnim ulaganjem, jasnom odgovornosti proizvođača i dovoljnom fleksibilnošću za države članice u skladu s nacionalnim posebnostima, uz poštovanje preuzetih obveza;

65. pozdravlja upućivanje strategije na činjenicu da mjere u području javne nabave mogu potaknuti tržišno natjecanje i poboljšati pristup lijekovima; u kontekstu Direktive 2014/24/EU ⁽¹⁸⁾ potiče Komisiju da brzo predloži smjernice za države članice, posebno o najboljem načinu za provedbu kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, ne uključujući samo kriterije najniže cijene; naglašava da je sigurnost opskrbe ključan element i da bi se trebala koristiti kao kvalitativni kriterij u kontekstu dodjele ugovora o javnoj nabavi za ljekarne i javnim pozivima za podnošenje ponuda za opskrbu lijekovima; naglašava važnost diversificiranih opskrbi i praksi održive nabave za farmaceutske proizvode; predlaže da se kao ključan kriterij zadrže i ulaganja u proizvodnju aktivnih sastojaka i gotovih lijekova u EU-u te broj i lokacija proizvodnih pogona, pouzdanost opskrbe, ulaganja dobiti u istraživanje i razvoj te primjena socijalnih, ekoloških i etičkih standarda, kao i standarda kvalitete;

66. smatra da bi se u vremenima krize dio zajedničke javne nabave Unije mogao, kada je to primjereno i na zahtjev, u duhu solidarnosti unaprijed raspodijeliti trećim zemljama s niskim i srednjim prihodima;

67. poziva Komisiju i države članice da razmotre uvođenje postupaka nabave prema kojima se ugovori mogu dodijeliti određenom broju uspješnih ponuditelja, uključujući zajednicu ponuditelja;

Pristup lijekovima u EU-u

68. zabrinut je zbog toga što dostupnost i cjenovna pristupačnost lijekova i dalje predstavljaju izazov za nacionalne zdravstvene sustave i što su inovativni lijekovi skupi ili zbog komercijalnih razloga još nisu ni stavljeni na tržište u određenim državama članicama;

69. poziva Komisiju da razmotri mogućnosti politika kojima se pomaže zajamčiti da se lijekovi odobreni centraliziranim postupkom stave na tržišta u svim državama članicama, a ne samo na komercijalno zanimljiva; naglašava da je potrebno osigurati da svi oblici poticaja na razini EU-a omogućuju pravedne i pristupačne cijene farmaceutskih proizvoda, osobito inovativnih, u svim državama članicama;

70. pozdravlja namjeru Komisije da preispita zakonodavstvo o farmaceutskim proizvodima kako bi se promicalo snažno i pravedno tržišno natjecanje, pružila potpora državama članicama u stabiliziranju i uravnotežavanju nacionalnih sustava određivanja cijena lijekova, promicali pravedni nacionalni sustavi određivanja cijena i osigurao jednak pristup lijekovima i medicinskim proizvodima diljem država članica; naglašava da su odluke o određivanju cijena lijekova i naknadi troškova lijekova u nadležnosti država članica;

71. naglašava da povlačenje s tržišta može imati ozbiljne posljedice u smislu dostupnosti lijekova te stoga ograničiti pristup pacijenata pravodobnim, pravednim i visokokvalitetnim načinima liječenja; naglašava da bi se povlačenje osnovnih lijekova s tržišta trebalo odvijati kada je pacijentima dostupan zamjenski i istovjetan način liječenja i trebalo bi biti podložno proširenju obveze ranog obavještanja za nositelje odobrenja za stavljanje u promet i distributore kako bi se osiguralo da su nadležne vlasti država članica u mogućnosti upravljati statusom nositelja odobrenja za stavljanje u promet i distributora u interesu pacijenata;

72. poziva Komisiju da razmotri nove procese za promicanje prenamjene lijekova; poziva Komisiju da olakša širu upotrebu lijekova za neodobrene indikacije, uključujući jeftinije lijekove i lijekove koji se koriste za, među ostalim, liječenje rijetkih vrsta raka, kada postoji snažni znanstveni dokaz o djelotvornosti i sigurnosti za pacijente; uz to, naglašava mogućnost da se novim okvirom pruži potpora stavljanju na tržište i upotrebi lijekova s novim odobrenim indikacijama kako bi prenamjena lijekova bila privlačnija u EU-u;

⁽¹⁸⁾ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

srijeda, 24. studenog 2021.

73. poziva Komisiju da razvije zdravstvene strategije na europskoj razini, sa zajedničkom zalihom lijekova protiv raka, zaraznih i rijetkih bolesti i u pogledu drugih područja koja su posebno pogođena nestašicom; poziva Komisiju da ispita mogućnost utvrđivanja zajedničkih kriterija za određivanje cijena kako bi ti lijekovi bili cjenovno pristupačni; vjeruje da bi olakšavanje bržeg pristupa, bez ugrožavanja sigurnosti, bilo posebno korisno za pacijente s teškim kroničnim bolestima; u skladu s time predlaže da se pacijentima omogući da sudjeluju u odlukama o usporedbi rizika s mogućim koristima od ranog pristupa novim i inovativnim lijekovima i liječenju;

74. potiče uključivanje zajednica temeljenih na bolestima u procese Znanstvenog savjeta EMA-e kada je riječ o rijetkim vrstama raka i bolestima, kako bi regulatorima pružili svoja iskustva o predmetnoj bolesti i čimbeniku njezine rijetkosti i neispunjenih potreba;

Podupiranje transparentne, konkurentne i inovativne farmaceutske industrije EU-a kako bi se odgovorilo na javnozdravstvene potrebe

75. ustraje u tome da je konkurentna, samodostatna i održiva farmaceutska industrija EU-a od strateške važnosti za Uniju jer potiče inovacije, istraživanja i visokokvalitetna radna mjesta i prilagođenija je potrebama pacijenata; ističe da je industriji potrebno stabilno i predvidljivo regulatorno okruženje kojim se ograničava administrativno opterećenje i štiti načelo prevencije i dostupnosti sigurnih, djelotvornih i visokokvalitetnih lijekova na tržištu EU-a; naglašava da bi se sustav odobrenja za stavljanje u promet trebao nadovezati na postojeći zakonodavni okvir i sprečavati preklapanje i dodatna administrativna opterećenja;

76. pozdravlja snažnu usredotočenost i nekoliko inicijativa uključenih u farmaceutsku strategiju u pogledu potrebe za optimizacijom i modernizacijom postojećeg regulatornog okvira, kao što je revizija varijacija zakonodavstva, digitaliziraniji i djelotvorniji regulatorni procesi, uvođenje elektroničkih informacija o proizvodu, pojednostavnjena ocjena aktivnih farmaceutskih sastojaka i bolje dobre proizvodne prakse/ upravljanje proizvodnjom i resursima; apelira na Komisiju da ostvari brz napredak na ovom planu, koristeći na najbolji mogući način postojeće digitalne alate na razini EU-a (telematika);

77. potiče Komisiju i države članice da, prema potrebi, uvedu financijske poticaje kako bi se održala i razvila industrijska farmaceutska baza EU-a, od proizvodnje aktivnih sastojaka do proizvodnje, pakiranja i distribucije lijekova; podsjeća na strateški značaj tog sektora i na važnost ulaganja u europska poduzeća u cilju diversificiranja resursa i poticanja razvoja inovativnih proizvodnih tehnologija koje mogu poboljšati reaktivnost cijelih proizvodnih linija; podsjeća da bi svako javno financiranje trebalo pacijentima omogućiti postizanje najboljih rezultata, posebno u pogledu dostupnosti proizvedenih lijekova, poštujući uvjete transparentnosti, sljedivosti i obveze opskrbe;

78. podsjeća na komunikaciju Komisije od 5. svibnja 2021. naslovljenu „Ažuriranje nove industrijske strategije za 2020.: izgradnja snažnijeg jedinstvenog tržišta za oporavak Europe”, kojom se analiziraju strateške ovisnosti EU-a, uključujući proizvodnju aktivnih farmaceutskih sastojaka i drugih proizvoda povezanih sa zdravljem, što bi moglo dovesti do ranjivosti EU-a i utjecati na njegove temeljne interese, te upućuje na farmaceutsku strategiju kao način za rješavanje tih problema;

79. podsjeća na kritičnu potrebu za razvojem lokalnih kapaciteta proizvodnje i distribucije u globalnim zdravstvenim lancima i globalnim lancima opskrbe u EU-u i u zemljama u razvoju, osobito u pogledu farmaceutskog istraživanja, razvoja i proizvodnje te uvijek u skladu sa socijalnim standardima i dužnom pažnjom industrije; poziva Komisiju na upotrebu industrijskih i farmaceutskih strategija i strategije za zaštitu i uporabu prava intelektualnog vlasništva kako bi se lakše premostio stalan jaz u istraživanju i proizvodnji lijekova putem partnerstava za razvoj proizvoda i stvaranja otvorenih centara za istraživanje i proizvodnju;

80. smatra da su farmaceutske pogoni za proizvodnju dio europske kritične infrastrukture sustava zdravstvene zaštite; poziva stoga Komisiju i države članice da nadziru izravna ulaganja u sektor; predlaže provedbu Europskog programa zaštite kritične infrastrukture u sektoru zdravstvene infrastrukture;

srijeda, 24. studenog 2021.

81. naglašava da bi se razvojem novih sporazuma o uzajamnom priznavanju o svjedodžbama dobre proizvodne prakse i proširenjem opsega postojećih (prije svega područja koje se odnosi na inspekcije i ispitivanja serije) s više zemlja koje imaju visoke proizvodne standarde olakšalo uključivanje mjesta proizvodnje u državama nečlanicama EU-a u proizvodni lanac opskrbe bez odustajanja od europskih standarda, što bi omogućilo veće proizvodne kapacitete u vrijeme krize;
82. potiče Komisiju da predloži uključivanje ekoloških standarda, posebice u vezi s upravljanjem otpadom i otpadnim vodama, u smjernice za dobru proizvođačku praksu na međunarodnoj razini;
83. naglašava potrebu za usavršavanjem, prekvalifikacijom i osposobljavanjem radnika za zanimanja u zdravstvenoj skrbi kako bi bili bolje pripremljeni za moguće hitne i krizne situacije; traži da se razmotre profesionalno usavršavanje i prekvalifikacija svih zaposlenih duž lanca vrijednosti i poboljšanje mogućnosti za osposobljavanje stručnjaka u području STEM-a;
84. ističe najnoviji razvoj farmaceutskih proizvoda prema terapijama specifičnima za bolesti i pacijente, obuhvaćajući skrupulozne proizvodne korake i potrebu da se u obzir uzme visoka osjetljivost na okolišne uvjete i uvjete prijevoza te složena logistika lanca opskrbe; poziva Komisiju da u najvećoj mjeri pojača sinergije između europskih fondova i drugih instrumenata i politika EU-a kako bi poduprla osmišljavanje i rad snažnih proizvodnih postupaka i distribucijskih mreža, osiguravajući proizvodnju koja je agilna, sposobna reagirati i reproducibilna;
85. poziva Komisiju da proširi ulogu EMA-e u ocjeni proizvoda koji su kombinacija lijeka i medicinskog/dijagnostičkog medicinskog proizvoda kako bi se pojednostavnio neujednačeni nadzorni okvir; smatra da se bolja regulatorna prilagodljivost i učinkovitost može postići usvajanjem znanstvene ocjene odobrenja za stavljanje u promet koja je više vođena stručnom procjenom unutar EMA-e;
86. vjeruje da je poticanje i izgradnja privlačnog europskog industrijskog eko-sustava za farmaceutski sektor jedan od ključnih uvjeta za daljnje poticanje premještanja proizvodnih pogona natrag u EU; nadalje vjeruje da takvo premještanje može pomoći u stvaranju europskih zdravstvenih sustava koji su neovisniji o trećim zemljama i otporniji na prekide, s obzirom na to da prekidi u opskrbi ugrožavaju pacijente kada nisu u mogućnosti dobiti preporučene alternative liječenju;
87. poziva Komisiju da u statističke podatke EU-a o dohocima i životnim uvjetima (EU-SILC) uključi podatke o samostalnoj prijavi nemogućnosti pristupa lijekovima, s obzirom na to da se pristup lijekovima dosad nije mjerio u okviru EU-SILC-a;
88. podržava prilagodbu postojećih okvira radi prihvatljivosti pri donošenju odluka i usvajanja tehnologija umjetne inteligencije kako bi se otvorio put razvoju, prihvaćanju i primjeni umjetne inteligencije u zdravstvenim sustavima kroz uključenost, izgradnju sposobnosti i povjerenje; naglašava da je u pogledu svih tehnologija koje se temelje na umjetnoj inteligenciji uvijek nužno osigurati ljudski nadzor; smatra da zakonodavstvo ne smije zaostajati za inovacijama; poziva Komisiju da uvede određeni stupanj fleksibilnosti u zakonodavstvo kako bi se brže i učinkovitije odgovorilo na nove potrebe i proizvode, poštujući pritom sigurnosne i etičke kriterije;
89. poziva Komisiju da olakša procese ocjenjivanja koji omogućuju rani i iterativni dijalog o podacima i dokazima usporedno s njihovim generiranjem; poziva EMA-u i nacionalne agencije za lijekove da daju prednost predaji podataka iz nasumično odabranih kliničkih ispitivanja kojima se uspoređuju ispitivani lijekovi prema definicije EMA-e i standardno liječenje;
90. napominje da će odluke donesene u pogledu farmaceutskog regulatornog okruženja EU-a imati posljedice i izvan granica EU-a, s obzirom na to da nekoliko trećih zemalja priznaje i oslanja se na standarde EU-a, posebice kada je riječ o olakšavanju izvoza i odricanju od zahtjeva za njihovo ispitivanje u trećim zemljama kada dolaze iz EU-a; stoga naglašava važnost zadržavanja tih sporazuma o uzajamnom priznavanju s trećim zemljama tamo gdje je to moguće i osiguravanja njihova ažuriranja;
91. naglašava da bi se EU trebao usredotočiti na razvoj odgovarajućih kapaciteta za održivu proizvodnju aktivnih tvari, sirovina i lijekova, čime bi se smanjila njegova ovisnost o vanjskim izvorima; poziva na veću pravnu sigurnost za subjekte koji razvijaju lijekove;

srijeda, 24. studenog 2021.

Svjedodžbe o dodatnoj zaštiti

92. poziva Komisiju da procjeni dodanu vrijednost mehanizma svjedodžbi o dodatnoj zaštiti kako bi se spriječile odgode u pristupu generičkim lijekovima i poboljšala financijska održivost zdravstvenih sustava;

93. skreće pozornost na razlike u važenju patenata i svjedodžbi o dodatnoj zaštiti za lijekove u različitim državama članicama; poziva Komisiju da revidira upotrebu svjedodžbi o dodatnoj zaštiti na temelju tehnoloških i znanstvenih postignuća kako bi se omogućilo da generički i bioslični lijekovi postanu konkurentniji u EU-u i izvan njega;

94. poziva Komisiju da ocjeni učinak prijedloga jedinstvenih svjedodžbi o dodatnoj zaštiti za lijekove na stavljanje generičkih i biosličnih lijekova na tržište te na pravedan pristup pacijenata liječenju te da na temelju te ocjene, prema potrebi, predloži jedinstvenu svjedodžbu o dodatnoj zaštiti;

95. stoga napominje da bi upotrebu svjedodžbi o dodatnoj zaštiti trebalo dozvoliti samo u izuzetnim i opravdanim slučajevima;

Inovativni i novi lijekovi

96. naglašava da su istraživanje i razvoj ključni za razvoj inovativnih lijekova, terapija i dijagnostike;

97. naglašava činjenicu da genska terapija i terapija stanicama, personalizirani lijekovi, terapija radionuklidima, nanotehnologija, cjepiva nove generacije, uključujući tmRNA derivate, e-zdravstvo i inicijativa „Najmanje milijun genoma” mogu donijeti golemu korist sprečavanju, dijagnosticiranju, liječenju i praćenju nakon liječenja svih bolesti ako se pokaže da imaju dodanu vrijednost u odnosu na postojeće zdravstvene tehnologije; ističe transformacijski potencijal tih novih terapija i tehnologija za pacijente, kao i za cijela društva, primjerice, na način da omogućuje zamjenu upravljanja i brige o kroničnim stanjima jednokratnim liječenjem i time doprinosi smanjenju troškova zdravstvenih sustava i osnažuje njihovu učinkovitost, održivost i otpornost; apelira na Komisiju da promiče dostatna znanja i iskustva, da razvije odgovarajuće regulatorne okvire, da usmjerava nove poslovne modele, da dosljedno osigurava visoke standarde za sigurne proizvode i provodi informativne kampanje senzibilizacije javnosti kako bi se osiguralo uvođenje tih inovacija; apelira na Komisiju da predloži odgovarajuće resurse kako bi EMA mogla uspješno ispuniti te ciljeve;

98. prepoznaje da se lijekovi za naprednu terapiju (ATMP) temeljno razlikuju od tradicionalnih lijekova jer rješavaju osnovne uzroke bolesti te da bi im njihova trajnost i potencijalna kurativna narav mogla omogućiti da budu budućnost medicine; priznaje da su regulatorna tijela poput EMA-e spremna preispitati i odobriti desetke ATMP-ova u idućih nekoliko godina i naglašava potrebu da Komisija, uz svoj akcijski plan za ATMP-ove, uspostavi snažni regulatorni okvir kojim bi se olakšao pristup svim europskim pacijentima koji ispunjavaju uvjete i da nastavi razvijati položaj Europe kao velikog igrača u području ATMP-ova kako bi Europa zadržala globalnu konkurentnost u razvoju ATMP-ova;

99. poziva Komisiju da osigura da će postojeća tijela za koordinaciju olakšati prekogranična liječenja koja se temelje na ATMP-ovima i da pacijenti diljem Europe imaju pravedni pristup inovativnim terapijama;

100. apelira na Komisiju da surađuje s EMA-om kako bi se stvorila kontaktna točka za subjekte koji razvijaju ATMP-ove kako bi im se pružile smjernice i mjesto za razgovor o njihovoj primjeni;

101. apelira na Komisiju i na EMA-u da uzmu u obzir puni životni ciklus svih inovativnih lijekova i terapija uključujući genske terapije i terapije stanicama, personaliziranih lijekova, nanotehnologije i cjepiva nove generacije te da osigura odgovarajući okvir za konkurentnost lijekova nezaštićenih patentom kad prestanu vrijediti isključiva prava; poziva Komisiju da uspostavi regulatorni okvir za nanolijekove i nanoslične lijekove i poziva da se ti proizvodi ubuduće odobravaju obaveznim centraliziranim postupkom;

102. naglašava da prihvaćanje novih i inovativnih načina liječenja te njihova uspješna primjena na pacijentima ovisi o znanju, spremnosti i tehničkim preduvjetima kojima raspolaže medicinsko osoblje; poziva Komisiju i države članice da nastave međusobnu suradnju razmjenom znanja i najboljih praksi povezanih s novim inovativnim lijekovima i načinima liječenja kako bi bolje pripremili svoje medicinske stručnjake;

srjeda, 24. studenog 2021.

Klinička ispitivanja

103. poziva Komisiju da u potpunosti provede Uredbu o kliničkim ispitivanjima⁽¹⁹⁾ kako bi se olakšalo pokretanje velikih kliničkih ispitivanja na usklađen i koordiniran način na razini EU-a; naglašava da bi udruge pacijenata trebale biti više uključene u definiranje istraživačkih strategija za javna i privatna klinička ispitivanja kako bi se osiguralo da se tim ispitivanjima zadovolje neispunjene potrebe europskih pacijenata; pozdravlja preispitivanje zakonodavstva o farmaceutskim proizvodima radi smanjenja administrativnog opterećenja i prilagodbe najsuvremenijim proizvodima, znanstvenim postignućima i tehnološkoj transformaciji; pozdravlja klinička ispitivanja koja su više usmjerena na pacijenta kao i novi okvir za osmišljavanje inovativnih ispitivanja i pilot-projekt za donošenje okvira za prenamjenu lijekova nezaštićenih patentom; pozdravlja pokretanje platforme za cjepiva na kojoj će se pratiti djelotvornost i sigurnost cjepiva, uz podršku mreže za klinička ispitivanja na razini EU-a; apelira na Komisiju da osigura veću transparentnost rezultata kliničkih ispitivanja s farmaceutskim poduzećima koja pravodobno dijele podatke o sudionicima, pozitivne i negativne rezultate, protokole i ostalu dokumentaciju o ispitivanju;

104. poziva Komisiju da osigura trajni dijalog između Europskog centra za kontrolu bolesti, EMA-e i subjekata koji razvijaju cjepiva o uspostavi i radu platforme za cjepiva kako bi se pratila učinkovitost i sigurnost cjepiva;

105. poziva na punu provedbu zakonodavstva o kliničkim ispitivanjima kako bi se konsolidirala jasna i razmjerna pravila i zajamčila pravna sigurnost za subjekte; poziva Komisiju da poboljša sudjelovanje javnih istraživača u kliničkim ispitivanjima te da omogućiti istovremena klinička ispitivanja u nekoliko zemalja radi dugoročnog istraživanja;

106. naglašava da se klinička ispitivanja lijekova u području istraživanja i razvoja vrlo rijetko uspješno završavaju te da istraživanje i razvoj stoga ne rezultira konačnim odobrenjem lijekova;

Procjena zdravstvenih tehnologija

107. pozdravlja dogovor koji su Parlament i Vijeće postigli o predstojećoj uredbi o procjeni zdravstvenih tehnologija i poziva na njezino brzo donošenje i temeljitu provedbu kako bi se potaknula bolja konvergencija među državama članicama o ocjenjivanju zdravstvenih tehnologija i pacijentima olakšao brz pristup inovativnim metodama liječenja;

108. podsjeća da bi nove zdravstvene tehnologije trebale pokazati svoju kliničku dodanu vrijednost i troškovnu učinkovitost u usporedbi s već dostupnim tehnologijama na tržištu; ističe da je procjena zdravstvenih tehnologija alat koji služi kao potpora toj analizi, ali je trenutačno u Uniji vrlo fragmentirana, iako može omogućiti suradnju kad je riječ o zahtjevima za kliničke dokaze i osmišljavanju kliničkih ispitivanja te stoga može biti potpora pravodobnom i na dokazima utemeljenom donošenju odluka država članica o dostupnosti novih lijekova za pacijente; ponavlja da Komisija i države članice žurno provedu uredbu u skladu s dogovorenim vremenskim okvirom;

Trenutačni okvir za odobrenje

109. apelira na Komisiju da, na temelju iskustva odobravanja cjepiva protiv bolesti COVID-19, surađuje s EMA-om kako bi razmotrila proširenje primjene kontinuiranih preispitivanja na druge lijekove za hitne slučajeve i procijeni bi li dodatne regulatorne fleksibilnosti mogle dovesti do učinkovitijeg sustava odobrenja, očuvajući pritom visoku razinu sigurnosti, kvalitete i djelotvornosti;

110. pozdravlja činjenicu da strategija prepoznaje da će bolja upotreba elektroničkih informacija o proizvodu pružiti potporu boljem pružanju informacija pacijentima i široj dostupnosti lijekova, posebice u kriznim situacijama;

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU) br. 536/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kliničkim ispitivanjima lijekova za primjenu kod ljudi te o stavljanju izvan snage Direktive 2001/20/EZ (SL L 158, 27.5.2014., str. 1.).

srijeda, 24. studenog 2021.

111. poziva Komisiju da surađuje s EMA-om i zakonodavnom mrežom EU-a, uključujući industriju i sve relevantne dionike, na razvoju i provedbi uporabe elektroničkih informacija o proizvodu za sve lijekove u EU-u na svim jezicima država članica u kojima se lijekovi stavljaju na tržište;

112. poziva Komisiju da preispita sustav koji vodi od uvjetnog do standardnog odobrenja za stavljanje u promet ili do iznimne obnove odobrenja utemeljene na snažnim kliničkim podacima; poziva EMA-u da temeljito provede završnu evaluaciju i osigura da proizvođači strogo poštuju sve zahtjeve za svaki lijek za koji je izdano uvjetno odobrenje za stavljanje u promet kako bi se zajamčila djelotvornost i neškodljivost takvog lijeka; traži da se razdoblje prije završne evaluacije skрати s pet na tri godine, kada su te mjere podupriete dostatnim kliničkim podacima;

113. potiče Komisiju da u suradnji s EMA-om razmotri na koji se način postojeći alati, poput ubrzanog odobrenja, ranog dijaloga, PRIME sheme i proširenih smjernica, mogu upotrijebiti kako bi lijekovi što brže postali dostupni pacijentima, osobito lijek kojim se može riješiti hitna javnozdravstvena ugroza ili neispunjena medicinska potreba; poziva Komisiju na daljnju primjenu EMA-ine sheme PRIME za životno važne lijekove te da uključi PRIME oznaku u zakonodavni okvir bez utjecaja na sigurnost pacijenata; podsjeća da se ubrzane sheme ne smiju zloupotrijebiti kada nema dovoljno dokaza o redovitom odobrenju za stavljanje u promet;

114. poziva Komisiju, EMA-u i nadležna tijela da iskoriste sve pragmatične napore poduzete tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19, posebno u pogledu regulatorne fleksibilnosti koja omogućuje bolje rješavanje problema nestašice lijekova, među ostalim u hitnim situacijama;

115. zahtijeva dugoročno praćenje lijekova koji su stavljeni na tržište kako bi se otkrile moguće štetne nuspojave i procijenio odnos troška i terapijske učinkovitosti;

MSP-ovi i farmaceutski proizvodi

116. poziva Komisiju da stvori inovacijski ekosustav koji malim i srednjim poduzećima olakšava razmjenu iskustava i pristup te doprinosi tome da EU postane središte za globalne medicinske inovacije; napominje da bi Komisija trebala tražiti nove oblike savjetovanja kako bi se manjim poduzećima olakšao pristup inovacijskim fondovima; ističe da birokratske prepreke i složenost otežavaju MSP-ovima i javnim istraživačkim centrima da u potpunosti iskoriste europske inovacijske programe; naglašava potrebu za promicanjem pristupa linijama financiranja kako bi se podržao rad *start-up* poduzeća i MSP-ova, uz poštovanje utvrđenih uvjeta i kriterija;

117. podržava prijedlog Komisije za akcijski plan o intelektualnom vlasništvu da se nadogradi niz postojećih instrumenata i da ih se prilagodi digitalnom dobu;

118. poziva na poboljšanje učinkovitosti sustava intelektualnog vlasništva za MSP-ove pomoću mjera za pojednostavljenje postupaka registracije intelektualnog vlasništva, poboljšavanje pristupa strateškom savjetovanju o intelektualnom vlasništvu i olakšavanje upotrebe intelektualnog vlasništva kao prednosti za dobivanje pristupa financiranju, primjerice putem savjetovašta za MSP-ove o pravima intelektualnog vlasništva; naglašava da je potrebno na europskoj razini izdvojiti više sredstava za borbu protiv nepoštenih i štetnih praksi na tržištu lijekova;

119. ističe da MSP-ovi imaju ključnu ulogu u vrijednosnom lancu farmaceutskih proizvoda, često kao začetnici i pokretači inovacija;

Povećanje otpornosti: sprječavanje nestašica lijekova, sigurni lanci opskrbe, održivi lijekovi, pripravnost za krizu i mehanizmi odgovora

120. podsjeća da je otvorena strateška autonomija EU-a povezana sa stalnom i dovoljnom dostupnošću lijekova u svim državama članicama; ponavlja u tom pogledu preporuke navedene u svojoj rezoluciji od 17. rujna 2020. o nestašici lijekova; poziva Komisiju, države članice i EMA-u da na temelju europske inovativne, transparentne i centralizirane digitalne platforme prilagođene korisnicima razviju sustav ranog upozoravanja na nestašicu lijekova radi razmjene informacija i podataka o nestašicama i usmjeravanja na probleme s opskrbom; smatra da bi takav sustav trebao moći utvrditi količinu postojećih zaliha i razinu potražnje te pružiti podatke na temelju kojih se može utvrditi, predvidjeti i spriječiti nestašica

srijeda, 24. studenog 2021.

lijekova; poziva nadalje Komisiju da poveća javno-privatnu suradnju te da prati ispunjavaju li svi relevantni dionici lanca opskrbe svoju obvezu da pružaju pravovremene i transparentne informacije o dostupnosti lijekova, potražnjom za lijekovima, djelatnostima paralelne trgovine, zabranama izvoza i narušavanju tržišnog natjecanja, bez nepotrebnog regulatornog opterećenja;

121. poziva Komisiju da razvije mehanizam za osiguravanje transparentnosti u lancima proizvodnje i opskrbe u izvanrednim situacijama i izvan njih; u tom pogledu naglašava važnost praćenja i borbe protiv krivotvorenih lijekova;

122. ističe da je farmaceutski sektor i dalje važan stup industrije i pokretačka snaga u stvaranju radnih mjesta; naglašava važnost otvaranja visokokvalitetnih radnih mjesta u EU-u duž cijelog farmaceutskog vrijednosnog lanca i u području medicine, uključujući područje osoblja u zdravstvenoj skrbi, uz potporu instrumenta NextGenerationEU; poziva Komisiju da predloži mjere za promicanje zapošljavanja i usavršavanja u farmaceutskom i medicinskom sektoru u svim državama članicama, olakšavanje geografske ravnoteže, zadržavanje talenata i mogućnosti zapošljavanja u cijelome EU-u;

123. poziva Komisiju i države članice da izrade inovativne i koordinirane strategije te da ojačaju razmjenu dobrih praksi u području upravljanja zalihama; smatra da je EMA tijelo koje je u najboljem položaju da bude proglašeno regulatornim tijelom odgovornim za sprečavanje nestašica lijekova na razini EU-a tijekom kriza, ali i u normalnim vremenima;

124. poziva Komisiju da dodatno proširi EMA-ine ovlasti kako bi joj dozvolila da prati nestašice lijekova čak i izvan zdravstvenih kriza i da joj osigura dovoljne resurse;

125. ponovno poziva Komisiju i države članice da osiguraju da se nositelji odobrenja za stavljanje u promet i distributeri u veleprodaji pridržavaju zahtjeva Direktive 2001/83/EZ u cilju osiguravanja odgovarajuće i neprekinute opskrbe lijekovima i da poštuju obvezu obavješćivanja u slučaju privremenog ili trajnog prekida opskrbe te ih poziva da dodatno pojašne te obveze kako bi se osiguralo da nositelji odobrenja za stavljanje u promet izvješćuju o nestašicama lijekova unutar utvrđenog roka; naglašava potrebu za primjenom odvraćajućih i razmjernih sankcija u slučaju nepoštovanja tih zakonskih obveza u skladu s postojećim zakonodavnim okvirom;

126. ustraje u tome da obveza javne usluge utvrđena člankom 81. Direktive 2001/83/EZ nije dovoljna za osiguravanje primjerene opskrbe EU-a kao cjeline; poziva Komisiju da provede preporuke izvršne upravljačke skupine EU-a za nestašice lijekova uzrokovane izvanrednim događajima kako bi se spriječili i ublažili prekidi u opskrbi tijekom pandemije i nakon nje;

127. podsjeća da je potrebno suočiti se s temeljnim uzrocima nestašice lijekova i hitno riješiti taj problem, uzimajući u obzir poveznice između opskrbnog lanca i izazova u proizvodnji;

128. poziva Komisiju da stoga osigura da se revizija općeg farmaceutskog zakonodavstva temelji na dobrom razumijevanju temeljnih uzroka nestašice lijekova; naglašava potrebu da farmaceutska industrija Unije ima diversificiran lanac opskrbe i plan za ublažavanje rizika od nestašica lijekova kako bi se mogla nositi sa svim ranjivostima i rizicima koji pogađaju lanac opskrbe; ističe, međutim, da je potrebno uvesti održive sustavne politike prije primjene neproporcionalnih regulatornih zahtjeva, uvođenja obveze opskrbljivanja, kazni za nepromišljeno stvaranje zaliha koje dovodi do fragmentacije jedinstvenog tržišta ili prijeti gospodarskoj održivosti proizvođača, što može dovesti do daljnje nestašice;

129. smatra da je važno zaštititi jedinstveno tržište lijekova i da bi neopravdana ograničenja uvoza i izvoza koja mogu naštetiti jedinstvenom tržištu i umanjiti cjenovnu pristupačnost trebalo izbjegavati te da bi ih trebala rješavati Komisija do njih doći; poziva Komisiju da procijeni i prema potrebi riješi negativan utjecaj usporedne trgovine na nestašicu lijekova u državama članicama te da riješi probleme na odgovarajući način poduzimanjem potrebnih mjera kako bi se osiguralo da lijekovi pravodobno stignu do svih pacijenata u EU-u;

130. poziva Komisiju da iskoristi sva sredstva koja su joj na raspolaganju kako bi spriječila ulazak krivotvorenih medicinskih proizvoda na tržište jer su ti proizvodi često loše kvalitete i opasni za zdravlje te imaju velik gospodarski učinak;

srijeda, 24. studenog 2021.

131. napominje da je za pravilnu provedbu Europskog sustava za provjeru lijekova potrebna tehnička pomoć državama članicama;

132. pozdravlja činjenicu da će Komisija nastaviti pratiti spajanja farmaceutskih poduzeća kako bi se spriječilo narušavanje tržišnog natjecanja;

133. poziva Komisiju da razmotri mogućnost stvaranja europske pričuve za hitne slučajeve za ključne lijekove s visokim rizikom od nestašice, po uzoru na mehanizam rescEU, kako bi se ublažile stalne nestašice;

134. podsjeća da nestašice lijekova imaju izravan učinak na zdravlje pacijenata te sigurnost i nastavak njihova liječenja, posebno kod ranjivih skupina kao što su djeca, starije osobe, trudnice, osobe s invaliditetom, pacijenti s kroničnim bolestima ili rakom ili pacijenti u jedinici za intenzivnu njegu;

135. poziva Komisiju da sastavi usklađenu definiciju „nestašice” i standardizira zahtjeve za izvješćivanje u svim državama članicama kako bi se omogućila uža suradnja i poboljšala razmjena podataka diljem Europe;

Europski podatkovni prostor za zdravstvene podatke, zdravstveni podaci i Uredba o zaštiti podataka

136. pozdravlja inicijativu za izgradnju interoperabilne digitalne infrastrukture za europski prostor za zdravstvene podatke koja će prikupljati stvarne podatke kako bi se potaknuo puni potencijal stvarnih podataka i pristup rijetkim terapijama u cilju osiguravanja pravednog, transparentnog i nediskriminatornog pristupa podacima diljem Europe; naglašava da je dosljedna primjena i provedba Uredbe o zaštiti osobnih podataka⁽²⁰⁾ u svim državama članicama EU-a temelj takvih inicijativa;

137. zahtijeva da Komisija s državama članicama radi na osiguravanju cjelovite i usklađene primjene Uredbe o zaštiti osobnih podataka u pogledu provedbe kliničkih istraživanja diljem EU-a;

138. naglašava potrebu promicanja upotrebe zdravstvenih podataka u potpunoj sukladnosti s Uredbom o zaštiti podataka; smatra nadalje da je od presudne važnosti omogućivati i promicati povjerenje i podatkovne inovacije u okviru digitalnog zdravlja, što će se omogućiti obrazovanjem i jačanjem sposobnosti regulatorâ, industrije i pacijenata;

139. naglašava potrebu promicanja primarne i sekundarne upotrebe objedinjenih zdravstvenih podataka i u tom pogledu potrebu jasnijeg određivanja upotrebe sekundarnih podataka u odnosu na prikupljanje primarnih podataka;

140. ističe da bi, zbog osjetljive prirode zdravstvenih podataka, Komisija i sve relevantne agencije Unije trebale provoditi zaštitne mjere i jamčiti da se u njihovim postupcima obrade poštuju načela zaštite podataka kao što su zakonitost, poštenost, transparentnost, ograničavanje svrhe, smanjenje količine podataka, točnost, ograničenje pohrane, cjelovitost i povjerljivost; nadalje ističe da bi države članice i tijela EU-a trebali strogo poštovati načela zaštite podataka utvrđena člankom 4. Uredbe (EU) 2018/1725⁽²¹⁾ te istodobno odrediti odgovarajuće tehničke i organizacijske sigurnosne mjere u skladu s člankom 33. te uredbe;

141. podsjeća na ključnu ulogu koju nove tehnologije, digitalizacija i umjetna inteligencija mogu imati u omogućivanju umreženog rada istraživača iz europskih laboratorija i razmjene njihovih ciljeva i rezultata, uz puno poštovanje europskog okvira za zaštitu podataka; poziva Komisiju da podrži mjere kojima se potiče otvorena znanost kako bi se ubrzala razmjena podataka i rezultata istraživanja u okviru znanstvene zajednice u Europi i šire;

⁽²⁰⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽²¹⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

srijeda, 24. studenog 2021.

142. naglašava potrebu za razvojem udruženih europskih mreža podataka čiji je cilj pridonijeti optimalnom istraživanju, razvoju i pružanju zdravstvene skrbi; ističe važnost razmjene podataka i njihove dostupnosti u iskorištavanju punog potencijala umjetne inteligencije u području zdravstva, istodobno uvodeći stroge etičke zahtjeve i uspostavljajući jasna pravila o odgovornosti; odbija komercijalizaciju takvih podataka i napominje potrebu za hitnim djelovanjem protiv prodaje takvih podataka, među ostalim, farmaceutskoj industriji, pružateljima zdravstvenog osiguranja, tehnološkim poduzećima i poslodavcima;

143. smatra da bi međusobna povezanost i interoperabilnost infrastruktura računalstva visokih performansi s europskim prostorom za zdravstvene podatke osigurala dostupnost velikih i visokokvalitetnih skupova zdravstvenih podataka koji su od ključne važnosti za istraživanje i liječenje patologija, posebice rijetkih bolesti i stanja u pedijatrijskoj populaciji;

144. podržava prilagodbu postojećih okvira radi prihvatljivosti pri donošenju odluka i usvajanja tehnologija umjetne inteligencije kako bi se otvorio put razvoju, prihvaćanju i primjeni umjetne inteligencije u zdravstvenim sustavima kroz uključenost, sposobnost i povjerenje;

Strukturirani dijalog s dionicima

145. priznaje brojne pokretače nestašica a time i važnost osiguranja uključenosti proizvođača i ostalih dionika lanca opskrbe u sprečavanju i upravljanju nestašicama lijekova;

146. podržava napore Komisije u vođenju strukturiranog dijaloga s relevantnim dionicima iz farmaceutskog lanca vrijednosti, javnim tijelima, nevladinim udrugama pacijenata i zdravstvenim organizacijama, zdravstvenim djelatnicima, uključujući farmaceute, te istraživačkom zajednicom što je jedan od mehanizama za rješavanje temeljnih uzroka nestašice lijekova i slabosti u globalnom lancu proizvodnje i lancu opskrbe za ključne lijekove, farmaceutske sirovine, međuproizvode i aktivne farmaceutske sastojke, ali i za identificiranje prilika za inovacije; poziva Komisiju da osigura uravnoteženu zastupljenost dionika;

147. potiče Komisiju, države članice i dionike da na temelju tog strukturiranog dijaloga što prije utvrde jasan i ambiciozan politički plan za osiguravanje i modernizaciju postojećih proizvodnih kapaciteta za lijekove, tehnologije i aktivne farmaceutske sastojke u Europi;

148. vjeruje da je pored strukturiranog dijaloga o proizvodnji i lancu opskrbe, potreban i širi politički farmaceutski forum na visokoj razini koji okuplja oblikovatelje politika, regulatore, obveznike plaćanja, organizacije pacijenata, predstavnike industrije i ostale relevantne dionike u zdravstvenom lancu opskrbe kako bi se razmijenile pouke izvučene iz hitne situacije uzrokovane bolešću COVID-19 i ispostavio učinkovit politički okvir za dugoročno sprečavanje nestašica, omogućivanje pristupa pacijenata lijekovima, smanjenje kašnjenja i osiguravanje konkurentnosti i inovacija;

149. ističe vrijednu ulogu zajedničke ljekarne EU-a i prepoznaje njezin važan doprinos tijekom pandemije kontinuiranom pružanju ključnih i visokokvalitetnih usluga; naglašava da su farmaceuti neovisan, pouzdan i vjerodostojan izvor informacija; poziva na aktivniju ulogu farmaceuta u aktivnostima farmakovigilancije kako bi se procijenila i pratila djelotvornost lijekova te poziva države članice da ih uključe u svoje programe zdravstva, skrbi i istraživanja; poziva na veće priznavanje ljekarni koje posluju u ruralnim područjima i na taj način omogućuju ostanak stanovništva i skrbe za dobrobit građana;

Održivi i ekološki prihvatljivi lijekovi

150. naglašava da je potrebno da farmaceutska industrija bude ekološki prihvatljiva i klimatski neutralna tijekom cijelog životnog ciklusa lijekova osiguravajući pritom pristup pacijenata sigurnim i učinkovitim liječenjima lijekovima; poziva Komisiju da poboljša inspekciju i reviziju u cijelom lancu proizvodnje, osobito izvan EU-a; apelira na Komisiju da osigura standarde kvalitete i ekološke održivosti za aktivne farmaceutske sastojke koji se uvoze iz zemalja izvan EU-a; poziva Komisiju da riješi problem farmaceutskog otpada u kućanstvima pomoću mjera smanjenja ambalaže i veličine spremnika kako bi se osiguralo da nisu veći nego što je potrebno, uz istodobno osiguravanje prikladnog i sigurnog rukovanja onim pacijentima ili potrošačima čija je mobilnost smanjena, te da uskladi liječničke recepte sa stvarnim terapijskim potrebama; potiče Komisiju da razmotri potencijal e-letaka kao dodatnu mjeru trenutačnim alatima za informiranje u papirnatom obliku kako bi se smanjila upotreba papira u ambalaži uz zadržavanje jednakog pristupa važnim informacijama; potvrđuje korake koje je farmaceutska industrija već poduzela, kao što su, na primjer, inicijativa Ekološko-farmakološkog upravljanja;

srijeda, 24. studenog 2021.

151. smatra da europski zeleni plan predstavlja veliku priliku za poticanje farmaceutskih proizvođača da sudjeluju u zelenom planu oporavka proizvodnjom koja je usklađena s ekološkim standardima i standardima zaštite okoliša;

152. naglašava da bi se farmaceutskim otpadom trebalo rukovati u skladu s ciljevima kružnog gospodarstva; uvjeren je da bi farmaceutska industrija trebala imati jednake zahtjeve i standarde za ambalažu i upravljanje otpadom kao drugi sektori; poziva Komisiju da stvori ujednačeni okvir za ambalažu kojim se uzima u obzir jednostavnost upotrebe i značajke industrije;

153. poziva Komisiju da razradi jasne smjernice o ulozi politika nabave u promicanju „zelenijih” lijekova;

154. poziva Komisiju da odgovori na zahtjeve Parlamenta iz njegove Rezolucije od 17. rujna 2020. o strateškom pristupu lijekovima u okolišu⁽²²⁾, posebno na zahtjev da revidira zakonodavstvo koje se odnosi na lijekove kako bi se učvrstili zahtjevi u pogledu procjene rizika za okoliš i uvjeti odobrenja za upotrebu lijekova pod uvjetom da odobrenja za stavljanje u promet ne kasne ili budu odbijena isključivo na temelju njihovog štetnog utjecaja na okoliš; poziva nadalje Komisiju da ubrza postupak nadoknade u procjenama rizika za okoliš lijekova za humanu primjenu odobrenih prije 2006. godine ako one nisu dostupne;

155. podsjeća na to da informacije poput učinka lijekova na vodu, djelovanje u okolišu i razgradivost i imaju ključnu ulogu u upravljanju rizicima i da bi ta vrsta informacija trebala biti transparentna i dostupna relevantnim dionicima; pozdravlja napore koje Komisija ulaže u rješavanje problema lijekova u okolišu; naglašava potrebu za daljnjim ulaganjem i intenziviranjem tih napora, osobito kada je riječ o ulaganjima u tehnologije za učinkovitije uklanjanje lijekova iz otpadnih voda, procjeni utjecaja veterinarskih lijekova na okoliš, razvoju stalnog praćenja i razmjeni podataka o bitnim potencijalnim izvorima te vrste onečišćenja;

156. ustraje u tome da bi farmaceutska strategija za Europu trebala uzeti u obzir ciljeve akcijskog plana za postizanje nulte stope onečišćenja zraka, vode i tla;

157. podržava provedbu načela „onečišćivač plaća” u cilju povećanja odgovornosti farmaceutske industrije za onečišćenje koje može prouzročiti;

158. poziva države članice i Komisiju da podrže istraživanje, razvoj i inovacije na području farmaceutskih proizvoda koji su jednako učinkoviti za pacijente i bitno manje štetni za okoliš;

159. naglašava važnost ulaganja u pronalazak novih alternativnih metodologija za razvoj lijekova koje se ne koriste testiranjem na životinjama, bez smanjenja razine zaštite ljudskog zdravlja i ne dovodeći u pitanje inovacije u području lijekova;

Europska unija vodeća u svijetu u području zdravstvene skrbi

160. poziva Komisiju da farmaceutskoj industriji EU-a, uključujući mala i srednja poduzeća, dodatno olakša pristup globalnim tržištima pomoću ravnopravnih uvjeta te čvrstog i jasnog regulatornog okvira kojim se promiču najviši standardi kvalitete i sigurnosti na međunarodnoj razini i kojim se omogućuju trgovinski sporazumi kojima se nagrađuje konkurentnost temeljena na inovacijama kako bi farmaceutska industrija postala strateški stup EU-a; poziva Komisiju da osigura da trgovinski sporazumi doprinesu poboljšanju pristupa sigurnim, djelotvornim i cjenovno pristupačnim lijekovima u Uniji i trećim zemljama; naglašava važnost uklanjanja prepreka trgovini i necarinskih prepreka u trećim zemljama te osiguravanja pravednog pristupa međunarodnim tržištima poduzećima koja posluju u EU-u;

161. poziva Komisiju da olakša sporazume o sprečavanju izvanrednih situacija i koordiniranju odgovora na njih između EMA-e i regulatornih agencija izvan EU-a, uz puno poštovanje najviših standarda EU-a u pogledu zaštite osobnih podataka; potiče Komisiju da surađuje s članicama Svjetske trgovinske organizacije kako bi se olakšala trgovina proizvodima za zaštitu zdravlja, ojačala otpornost globalnih lanaca opskrbe kroz stabilan pristup sirovinama te doprinijelo učinkovitom odgovoru u slučaju zdravstvene krize;

⁽²²⁾ SL C 385, 22.9.2021., str. 59.

srjeda, 24. studenog 2021.

162. naglašava svoju predanost nastavku suradnje s Komisijom i Svjetskom zdravstvenom organizacijom kako bi se standardizirali sigurni, djelotvorni i održivi regulatorni okviri za lijekove i poboljšao pristup i cjenovna pristupačnost lijekova na globalnoj razini;

Patenti i sporazum o TRIPS-u

163. napominje da je zaštita patentom ključni poticaj poduzećima da ulažu u inovacije i proizvode nove lijekove; istodobno napominje da isključivost patenata može dovesti do ograničene ponude na tržištu te ograničenog pristupa lijekovima i farmaceutskim proizvodima; naglašava da bi trebalo uspostaviti ravnotežu između poticanja inovacija isključivošću patenta i osiguravanja pristupa lijekovima i zaštite javnog zdravlja; podsjeća da poduzeće koje lijek stavlja u promet može uživati zaštitu podataka u razdoblju od osam godina od prvog odobrenja za stavljanje u promet u skladu s člankom 14. stavkom 11. Uredbe (EZ) br. 726/2004; poziva Komisiju da predloži reviziju te uredbe kako bi se predvidjela mogućnost privremenog odobravanja izdavanja obveznih licencija u slučaju zdravstvene krize te kako bi se proizvođačima omogućila proizvodnja generičkih verzija lijekova kojima se spašavaju životi; podsjeća da je to jedna od fleksibilnosti javnog zdravlja u području patentne zaštite koja je već obuhvaćena Sporazumom o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva WTO-a, dodatno potvrđena Deklaracijom iz Dohé iz 2001.; poziva Komisiju da osigura da se provedbom sporazuma o slobodnoj trgovini EU-a ne ometa mogućnost pozivanja na fleksibilnosti koju omogućuje Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva te da pruži smjernice državama članicama kako bi poticala dobrovoljno licenciranje naspram neposrednog obveznog licenciranja; naglašava da sporazumi o slobodnoj trgovini EU-a ne bi trebali biti usmjereni isključivo na provedbu standarda intelektualnog vlasništva u trećim zemljama, već bi trebali uzimati u obzir učinak na generičke i bioslične lijekove u EU-u i trećim zemljama te osiguravati koordinaciju regulatornih standarda;

o

o o

164. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji.

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0472

Politika i pravo zakonitih migracija**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. s preporukama Komisiji o politici i pravu zakonitih migracija (2020/2255(INL))**

(2022/C 224/06)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 225. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 3. stavak 2. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članak 79. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezin članak 45.,
- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava, a posebno 5., 10., 12. i 16. načelo,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, a posebno članak 2. Protokola br. 4,
- uzimajući u obzir pravnu stečevinu Unije o zakonitoj migraciji razvijenu između 2003. i 2021. kojom se uređuju uvjeti ulaska i boravka te prava državljana trećih zemalja koji rade u Uniji, a koja obuhvaća:
- Direktivu (EU) 2021/1883 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2021. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ ⁽¹⁾,
- Direktivu (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova au pair ⁽²⁾,
- Direktivu 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika ⁽³⁾,
- Direktivu 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva ⁽⁴⁾,
- Direktivu 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici ⁽⁵⁾,
- Direktivu 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. o minimalnim standardima za sankcije i mjere za poslodavce državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ SL L 382, 28.10.2021., str. 1.⁽²⁾ SL L 132, 21.5.2016., str. 21.⁽³⁾ SL L 94, 28.3.2014., str. 375.⁽⁴⁾ SL L 157, 27.5.2014., str. 1.⁽⁵⁾ SL L 343, 23.12.2011., str. 1.⁽⁶⁾ SL L 168, 30.6.2009., str. 24.

četvrtak, 25. studenog 2021.

- Direktivu Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem ⁽⁷⁾,
- Direktivu Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/589 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. travnja 2016. o Europskoj mreži službi za zapošljavanje (EURES), pristupu radnika uslugama mobilnosti i daljnjoj integraciji tržišta rada i izmjeni uredaba (EU) br. 492/2011 i (EU) br. 1296/2013 ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1149 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o osnivanju Europskoga nadzornog tijela za rad, izmjeni uredaba (EZ) br. 883/2004, (EU) br. 492/2011 i (EU) 2016/589 i stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2016/344 ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir Zaključke Europskog vijeća o bolesti COVID-19 i migracijama od 24. lipnja 2021., posebno 12. zaključak,
- uzimajući u obzir krizni Uzajamni fond EU-a za Afriku,
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije od 29. ožujka 2019. naslovljen „Provjera prikladnosti zakonodavstva EU-a u području zakonite migracije” („Provjera prikladnosti”),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 13. svibnja 2015. naslovljenu „Europski migracijski program”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 24. studenoga 2020. naslovljenu „Akcijski plan za integraciju i uključivanje za razdoblje 2021. – 2027.”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 6. travnja 2016. naslovljenu „Prema reformi zajedničkog europskog sustava azila i proširivanju zakonitih mogućnosti za dolazak u Europu”,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. rujna 2018. naslovljenu „Poboljšanje zakonitih načina dolaska u Europu: neizostavan dio uravnotežene i sveobuhvatne migracijske politike”,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 23. rujna 2020. o novom paktu o migracijama i azilu,
- uzimajući u obzir akcijski plan i političku izjavu koji su usvojeni na sastanku na vrhu između Europske unije i afričkih zemalja o migracijama, održanom u Valletti 11. i 12. studenoga 2015., a posebno njihove dijelove koji se odnose na zakonite migracije i mobilnost,
- uzimajući u obzir priopćenje za medije Komisije od 11. lipnja 2021. naslovljeno „Talent Partnerships: Commission launches new initiative to address EU skills shortages and improve migration cooperation with partner countries” (Partnerstva za privlačenje talenata: Komisija pokreće novu inicijativu za rješavanje pitanja nedostatka vještina u EU-u i poboljšanje suradnje u području migracija s partnerskim zemljama),
- uzimajući u obzir studiju Zajedničkog istraživačkog centra Komisije od 23. travnja 2020. naslovljenu „Immigrant Key Workers: Their Contribution to Europe’s COVID-19 Response” (Ključni radnici imigranti: njihov doprinos europskom odgovoru na COVID-19) i tehničko izvješće Zajedničkog istraživačkog centra Komisije od 19. svibnja 2020. naslovljeno „A vulnerable workforce: Migrant workers in the COVID-19 pandemic” (Ranjiva radna snaga: radnici migranti tijekom pandemije bolesti COVID-19),

⁽⁷⁾ SL L 16, 23.1.2004., str. 44.

⁽⁸⁾ SL L 251, 3.10.2003., str. 12.

⁽⁹⁾ SL L 337, 20.12.2011., str. 9.

⁽¹⁰⁾ SL L 107, 22.4.2016., str. 1.

⁽¹¹⁾ SL L 186, 11.7.2019., str. 21.

četvrtak, 25. studenog 2021.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. travnja 2016. o stanju na Sredozemlju i potrebi za cjelovitim pristupom EU-a migraciji ⁽¹²⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19 ⁽¹³⁾,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2021. o novim mogućnostima zakonite migracije radnika koja se temelji na izvješću o inicijativi Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove ⁽¹⁴⁾,
 - uzimajući u obzir studiju Resornog odjela za prava građana i ustavna prava njegove Glavne uprave za unutarnju politiku Unije iz rujna 2015. naslovljenu „Exploring new avenues for legislation for labour migration to the European Union” (Istraživanje novih mogućnosti za zakonodavstvo u području migracije radne snage u Europskoj uniji),
 - uzimajući u obzir studiju Resornog odjela za prava građana i ustavna prava njegove Glavne uprave za unutarnju politiku Unije iz listopada 2015. naslovljenu „EU cooperation with third countries in the field of migration” (Suradnja EU-a s trećim zemljama u području migracija),
 - uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja iz ožujka 2019. naslovljenu „The cost of non-Europe in the area of legal migration” (Cijena nedjelovanja na europskoj razini u području zakonitih migracija),
 - uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja iz rujna 2021. naslovljenu „Legal migration policy and law – European added value assesment” („Politika i pravo zakonitih migracija EU-a Procjena Europske dodane vrijednosti”),
 - uzimajući u obzir studije Europske migracijske mreže,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima, a posebno njezin članak 13.,
 - uzimajući u obzir Globalni pakt o sigurnim, uređenim i regularnim migracijama od 19. prosinca 2018.,
 - uzimajući u obzir međunarodne radne standarde o migracijama radne snage koji su doneseni na Međunarodnoj konferenciji rada Međunarodne organizacije rada,
 - uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih obitelji, koju je usvojila Opća skupština Ujedinjenih naroda 18. prosinca 1990.,
 - uzimajući u obzir studije o zakonitim migracijama Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj,
 - uzimajući u obzir rad i izvješća posebnog izvjestitelja UN-a za ljudska prava migranata,
 - uzimajući u obzir studiju Centra za globalni razvoj od 15. srpnja 2019. naslovljenu „Maximizing the Shared Benefits of Legal Migration Pathways: Lessons from Germany’s Skills Partnerships” (Potpuno iskorištavanje zajedničkih prednosti putova zakonitih migracija: iskustva stečena u njemačkim partnerstvima za vještine),
 - uzimajući u obzir Izvješće o migracijama u Africi: Propitivanje diskursa Međunarodne organizacije za migracije iz listopada 2020.,
 - uzimajući u obzir studiju Službe Europskog parlamenta za istraživanja iz kolovoza 2021. naslovljenu „The European Commission’s New Pact on Migration and Asylum – Horizontal substitute impact assessment” (Novi pakt Europske komisije o migracijama i azilu – Horizontalna zamjenska procjena učinka),
 - uzimajući u obzir članke 47. i 54. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove (A9-0314/2021),
- A. budući da je odgovarajuća provedba postojećih pravnih akata o migraciji radne snage jednako važna za predlaganje novih pravnih akata;

⁽¹²⁾ SL C 58, 15.2.2018., str. 9.

⁽¹³⁾ SL C 362, 8.9.2021., str. 82.

⁽¹⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0260.

četvrtak, 25. studenog 2021.

- B. budući da se u članku 79. stavku 1. Uredbe o funkcioniranju Europske unije (UFEU) navodi da „Unija razvija zajedničku politiku useljavanja čiji je cilj u svim fazama osigurati učinkovito upravljanje migracijskim tokovima, pravedno postupanje prema državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u državama članicama te sprečavanje nezakonitog useljavanja i trgovanja ljudima i jačanje mjera za njihovo suzbijanje”;
- C. budući da je EU jedan od glavnih ulagača u razvoj ljudskog kapitala u susjednim zemljama;
- D. budući da bi stvaranje dodatnih zakonitih putova na razini Unije moglo pomoći državama članicama da se na odgovarajući način nose s predstojećim demografskim izazovima, da se zadovolje potrebe tržišta rada koje domaći radnici ne mogu zadovoljiti i da se poboljša usklađivanje vještina na tržištima rada;
- E. budući da je 2020. u državama članicama zakonito boravište imalo 23 milijuna državljana trećih zemalja, što je oko 5,1 % ukupnog stanovništva Unije ⁽¹⁵⁾;
- F. budući da niska stopa izdavanja dugotrajnih boravišnih dozvola upućuje na to da bi trebalo poboljšati njihovu privlačnost, što bi se moglo postići revizijom Direktive 2003/109/EZ kako bi se pojasnile prednosti posjedovanja dugotrajne boravišne dozvole EU-a i približili nacionalni zakonodavni sustavi;
- G. budući da je prema podacima iz Izvješća Komisije o utjecaju demografskih promjena, usvojenom 17. lipnja 2020. ⁽¹⁶⁾, srednja starost stanovništva Unije trenutačno 44 godine, da se posljednjih godina povećava i da će se nastaviti povećavati najmanje tijekom sljedeća dva desetljeća;
- H. budući da to znači da će se Unija tijekom predstojećih desetljeća suočiti sa sve većim udjelom stanovništva starijeg od 65 godina, dok se predviđa da će se tijekom istog razdoblja udio radno sposobnog stanovništva smanjiti;
- I. budući da se u toj provjeri prikladnosti jasno navodi da postojeća pravila Unije o zakonitoj migraciji imaju ograničen učinak u pogledu privlačenja vještina i talenata potrebnih za tržište rada i gospodarstvo Unije te da je aktualni pravni okvir „fragmentiran i ima niz nedostataka, kao i probleme pri provedbi”;
- J. budući da se u glavnim zaključcima provjere prikladnosti ističe da su učinkovite politike zakonite migracije presudne za upravljanje migracijskim tokovima;
- K. budući da je povjerenica Ylva Johansson pri pokretanju partnerstava za privlačenje talenata 11. lipnja 2021. izjavila da je strateški cilj Komisije zamijeniti nezakonite migracije zakonitim putovima ⁽¹⁷⁾;
- L. budući da vizne mjere mogu biti pozitivan poticaj u suradnji s trećim zemljama; budući da su nedavna revizija Zakonika o vizama ⁽¹⁸⁾ i dodatni naponi oko pojednostavnjenja viznog režima s trećim zemljama dio sveobuhvatnog pristupa migracijskoj politici opisanog u novom paktu o migracijama i azilu; budući da bi se većom suradnjom i razmjenom informacija pomoglo u otkrivanju zlouporabe viza;
- M. budući da okviri za partnerstvo između država članica i trećih zemalja mogu poslužiti kao ključan alat za ubrzanje uzajamnog priznavanja vještina i kvalifikacija zakonitih radnika migranata;

⁽¹⁵⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210325-2#:~:text=On%201%20January%202020%2C%2023,5.1%25%20of%20the%20EU%20population.>

⁽¹⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/demography_report_2020_n.pdf

⁽¹⁷⁾ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_2921

⁽¹⁸⁾ Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama), (SL L 243, 15.9.2009., str. 1.).

četvrtak, 25. studenog 2021.

- N. budući da je nekoliko država članica već sklopilo uspješna partnerstva s trećim zemljama kako bi se stvorio zakonit put za migraciju radne snage te uskladila potražnja na tržištu rada u manjim razmjerima preko pilot-projekata; budući da bi se partnerstva za privlačenje talenata trebala temeljiti na pozitivnim poukama izvučenima iz tih projekata;
- O. budući da se u okviru obnovljenog Europskog partnerstva za integraciju sa socijalnim i gospodarskim partnerima razmatra proširenje buduće suradnje na područje migracija radne snage;
- P. budući da je prema studiji Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora iz 2018. neusklađenost vještina na tržištima rada država članica vrlo skupa za Uniju i da je zbog nje gubitak u gospodarstvu EU-a veći od 2 % godišnje⁽¹⁹⁾; budući da se u istoj studiji navodi da se neusklađenost javlja na svim razinama vještina, od kuhara i vozača kamiona do liječnika i nastavnika; budući da se u toj studiji ustvrđuje da su aktualni zakonodavni programi nedovoljni da se osigura da Unija i dalje bude kratkoročno, srednjoročno i dugoročno konkurentna te da se zadovolji potražnja na tržištima rada država članica;
- Q. budući da je 2017. otprilike 3,1 milijun državljana trećih zemalja imalo dugotrajnu boravišnu dozvolu EU-a u usporedbi s oko 7,1 milijun državljana trećih zemalja koji su nositelji nacionalne dugotrajne boravišne dozvole⁽²⁰⁾;
- R. budući da su dva glavna cilja Direktive 2011/98/EU olakšavanje postupaka podnošenja zahtjeva za kombiniranu radnu i boravišnu dozvolu te jednako postupanje; budući da je u evaluaciji te direktive u okviru provjere prikladnosti te u izvješću o njezinoj provedbi utvrđen niz nedostataka u pogledu postizanja tih ciljeva; budući da je Komisija u novom paktu o migracijama i azilu iz 2020. najavila niz novih inicijativa, uključujući reviziju te direktive, kako bi se uklonili ti nedostaci;
- S. budući da se zbog tehničkih zbivanja promijenio način na koji svijet funkcionira te da je nastala situacija u kojoj mnogi radnici i samozaposlene osobe u Uniji rade na daljinu; budući da se radnici na daljinu trenutačno nalaze u zakonski sivoj zoni jer ne mogu podnijeti zahtjev za tradicionalnu radnu dozvolu u državi članici⁽²¹⁾;
- T. budući da je nekoliko država članica uvelo „vize za digitalne nomade” čiji je cilj olakšati boravak radnika na daljinu ili samozaposlenih osoba na daljinu u državi članici i omogućiti im da rade⁽²²⁾;
- U. budući da se Unija nalazi u procesu gospodarskog oporavka nakon pandemije; budući da su bolji zakonodavni sustavi u području zakonite migracije radnika odlučujući čimbenik gospodarskog oporavka Unije;
- V. budući da prema studiji Zajedničkog istraživačkog centra Komisije od 23. travnja 2020. naslovljenoj „Immigrant Key Workers: Their Contribution to Europe’s COVID-19 Response” (Ključni radnici imigranti: njihov doprinos europskom odgovoru na COVID-19), u prosjeku 13 % radnika ključnih za društva čine useljenici u Uniju, što pokazuje da su oni imali ključnu ulogu u pogledu sposobnosti Unije da se nosi s pandemijom bolesti COVID-19;
- W. budući da izravna veza između prava boravka državljana treće zemlje sa zakonitim boravkom i njegova poslodavca izlaže te državljane potencijalnom iskorištavanju radne snage; budući da se pozivalo na postupno ukidanje tih vrsta dozvola i na to da se umjesto toga državljanima trećih zemalja sa zakonitim boravkom omogući promjena poslodavca bez gubitka radnih dozvola⁽²³⁾;

⁽¹⁹⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/press-releases/skills-mismatches-eu-businesses-are-losing-millions-and-will-be-losing-even-more>.

⁽²⁰⁾ <https://ec.europa.eu/migrant-integration/librarydoc/report-on-the-implementation-of-directive-2003/109/ec-on-the-status-of-long-term-foreign-residents>.

⁽²¹⁾ <https://www.etiasvisa.com/etias-news/digital-nomad-visas-eu-countries#:~:text=The%20digital%20nomad%20visa%20allows,are%20reviewed%20within%2030%20days>.

⁽²²⁾ Ibidem.

⁽²³⁾ <https://picum.org/wp-content/uploads/2021/03/Designing-labour-migration-policies-to-promote-decent-work-EN.pdf>.

četvrtak, 25. studenog 2021.

X. budući da se Direktivom 2009/52/EZ predviđaju sankcije i mjere koje se mogu koristiti protiv poslodavaca koji iskorištavaju zaposlene državljane trećih zemalja s nezakonitim boravkom; budući da se državljani trećih zemalja koji su zakonito ušli u Uniju također mogu iskorištavati te bi trebali imati istu razinu zaštite;

Y. budući da je Europsko nadzorno tijelo za rad osnažilo svoj prekogranični operativni kapacitet za potporu i jačanje nacionalnih inspektorata i tijela rada, kao i socijalnih partnera, radi promicanja pravedne mobilnosti radne snage i borbe protiv prekograničnih prijevara i zlouporaba;

1. smatra da, kako bi se suočila s predstojećim demografskim izazovima u državama članicama s podacima koji pokazuju da se predviđa da će stanovnici u dobi od 65 godina ili više do 2050. činiti otprilike jednu trećinu stanovništva Unije⁽²⁴⁾, što će dovesti do znatnog manjka radne snage na svim razinama vještina⁽²⁵⁾, Unija treba predstaviti nove načine zakonite migracije radne snage u Uniju, uzimajući u obzir i činjenicu da se tržišta rada država članica razlikuju i suočavaju s različitim oblicima nedostatka radne snage i izazova u tom smislu; smatra da će se takve nove mogućnosti pokazati nužnima za povećanje gospodarske konkurentnosti Unije i njezina globalnog utjecaja kao zagovornika demokracije, vladavine prava, ljudskih prava i slobodne trgovine robom i uslugama te kao predvodnika u borbi protiv klimatskih promjena; napominje da bi se tim novim mogućnostima trebali osigurati pristojni radni uvjeti i smanjiti iskorištavanje radnika iz trećih zemalja; nadalje napominje da se u scenariju prema kojem se smanjuju prepreke zakonitoj migraciji radne snage i diskriminacija radnika iz trećih zemalja na tržištu rada procjenjuje da bi se u Uniji mogla ostvariti dugoročna dobit u BDP-u od 74 milijarde EUR⁽²⁶⁾; zabrinut je zbog toga što velike prepreke zakonitoj migraciji radne snage podrazumijevaju smanjenu privlačnost Unije u globalnom tržišnom natjecanju radnika svih razina vještina; ističe da bi uvođenje novih zakonitih kanala za ulazak migranata u Uniju radi rada moglo dovesti do godišnje dobiti BDP-a u iznosu do 37,6 milijardi EUR⁽²⁷⁾;

2. traži od Komisije da do 31. siječnja 2022., na temelju članka 79. stavka 2. UFEU-a, posebno njegovih točaka (a) i (b), iznese prijedlog akta koji bi služio kao paket prijedloga za olakšavanje i promicanje ulaska u Uniju i mobilnosti državljana trećih zemalja koji zakonito migriraju i koji se prijavljuju za posao ili već posjeduju radnu dozvolu, te koji bi usklađivanjem odredbi u svim postojećim direktivama o zakonitoj migraciji služio smanjenju birokracije, jačanju harmonizacije, promicanju temeljnih prava, kao što je jednako postupanje, i sprečavanju iskorištavanja radnika, u skladu s preporukama utvrđenima u Prilogu ovom Izvješću; napominje da je takav novi akt kojim se podupire zakonita migracija radne snage iz trećih zemalja i veći stupanj mobilnosti i dalje jedan od glavnih odgovora na aktualnu neusklađenost ponude i potražnje radne snage;

3. smatra da bi stvaranje baze talenata na razini Unije za državljane trećih zemalja koji se žele prijaviti za posao radi zakonitog migriranja u državu članicu, kao i za poslodavce sa sjedištem u Uniji kako bi pronašli potencijalne zaposlenike u trećim zemljama, bilo osnovni instrument za postizanje svrhe tog prijedloga akta te poziva Komisiju da uvrsti stvaranje takve baze talenata u svoj prijedlog; predlaže da Komisija bazom talenata obuhvati i udaljenu mrežu talenata Unije koja bi državljanima trećih zemalja omogućila da rade na daljinu u državi članici različitoj od one u kojoj borave te da Komisija i države članice surađuju kako bi bolje razumjele prednosti i izazove zapošljavanja talenata koji su državljani trećih zemalja na daljinu i promicale pravedno zapošljavanje međunarodnih talenata na daljinu; ističe da bi takva mreža bila neobvezna za države članice;

4. podupire izjavu Komisije iz njezine Komunikacije od 23. rujna 2020. o novom paktu o migracijama i azilu u pogledu poboljšanja kratkoročne mobilnosti *bona fide* kao dopune zakonitim putovima, posebno u svrhu istraživanja ili obrazovanja, radi proširenja rane suradnje s trećim zemljama te traži od Komisije da dodatno istraži stanje u tom smjeru;

⁽²⁴⁾ Ageing Europe – Looking at the lives of older people in the EU (Europa koja stari – analiza života starijih osoba u EU-u), izdanje 2020.

⁽²⁵⁾ <https://www.eesc.europa.eu/en/news-media/press-releases/skills-mismatches-eu-businesses-are-losing-millions-and-will-be-losing-even-more>.

⁽²⁶⁾ Navarra C. i Fernandes M. Legal migration policy and law – European Added Value Assessment (Politika i pravo zakonitih migracija Procjena europske dodane vrijednosti), Služba Europskog parlamenta za istraživanja, 2021. s Prilogom I. odnosno Prilogom II.

⁽²⁷⁾ Ibidem.

četvrtak, 25. studenog 2021.

5. traži od Komisije da uzme u obzir članak 15. stavak 1. djelomičnog privremenog sporazuma Parlamenta i Vijeća o preinaci Direktive o uvjetima prihvata, čime bi se smanjio negativan učinak prisilne neaktivnosti do okončanja postupka azila;
6. pozdravlja Direktivu (EU) 2021/1883 (revidirana Direktiva o plavoj karti), no smatra da je nedostatna zbog toga što su na tržištima rada Unije potrebni i niskokvalificirani i srednjokvalificirani radnici, iako se te potrebe razlikuju; konstatira da Unija već uvelike ovisi o njima u ključnim sektorima kao što su poljoprivreda i zdravstvo⁽²⁸⁾; stoga poziva Komisiju da kao prioritet u svoj prijedlog uvrsti ambiciozan program prihvata za niskokvalificirane i srednjokvalificirane radnike koji su državljani trećih zemalja uz savjetovanje sa socijalnim partnerima i civilnim društvom, a da pritom odražava potrebe država članica; poziva Komisiju da obuhvati stvaranje okvira za vrednovanje i priznavanje vještina i kvalifikacija državljana trećih zemalja, uključujući strukovno osposobljavanje, na temelju objektivnih i jedinstvenih kriterija, kako bi se olakšala njihova rana integracija na tržište rada; traži da se okvirom za vrednovanje i priznavanje vještina i kvalifikacija zajamči dosljedno pravedno postupanje prema državljanima trećih zemalja tijekom postupka vrednovanja i priznavanja, da se omoguće učinkoviti programi i postupci te da se olakša učinkovito i jednostavno prikupljanje informacija; potiče Komisiju da ustraje u tome da nacionalna tijela nastave međusobno razmjenjivati informacije i primjere najbolje prakse; nadalje poziva Komisiju da svim mogućim sredstvima, među ostalim ciljanim kampanjama, promiče revidiranu Direktivu o plavoj karti, uključujući start-up poduzeća i sektor IT-a, u kojem se vještine priznaju kao jednakovrijedne kvalifikacijama kako je utvrđeno u članku 26., u vezi s Prilogom I. toj Direktivi; podsjeća da u članku 79. stavku 5. UFEU-a stoji da taj članak „ne utječe na pravo država članica da odrede opseg prihvata državljana trećih zemalja koji na njihovo državno područje dolaze iz trećih zemalja radi potrage za poslom, neovisno o tomu radi li se o zaposlenim ili samozaposlenim osobama”;
7. smatra da Unija treba privući više samozaposlenih osoba i poduzetnika te da treba poboljšati inovacije, primjerice s pomoću programa za mobilnost mladih i programa za nomade; kako bi Unija i dalje bila relevantna i konkurentna na globalnom tržištu, čime bi se povećala prilagodljivost, čvrstoća, stabilnost i rast njezina gospodarstva te istodobno stvorile nova gospodarska djelatnost i mogućnosti zapošljavanja, poziva Komisiju da u svoj prijedlog uvrsti program prihvata na razini Unije za ulazak i boravak samozaposlenih osoba i poduzetnika na temelju objektivnih i ujednačenih kriterija, posebno za one koji rade na osnivanju malih i srednjih poduzeća i start-up poduzeća te visoko mobilne samozaposlene državljanke trećih zemalja, kao što su umjetnici i radnici u kulturi; ustraje u tome da predloženi programi moraju obuhvaćati mjere kojima se jačaju temeljna prava i promiče jednako postupanje prema radnicima iz trećih zemalja; smatra da bi Komisija trebala uvesti petogodišnju vizu za višekratni ulazak kojom bi se toj kategoriji državljana trećih zemalja omogućio ulazak u Uniju do 90 dana godišnje;
8. traži da Komisija u svoj prijedlog uvrsti okvir za partnerstva za privlačenje talenata s trećim zemljama, kojima bi se države članice mogle dobrovoljno priključiti te koja su prilagođena stanju i koristi predmetne zemlje pošiljateljice i primateljice, a koji bi trebao obuhvaćati programe strukovnog osposobljavanja na temelju vještina, posebno provjere osposobljenosti, promatranje na radnom mjestu i simulacije; poziva Komisiju da zajamči da se tim okvirom Parlamentu omogućući da u potpunosti ostvari svoju nadzornu i evaluacijsku ulogu te da prijedlog obuhvati odgovarajuće mehanizme za sprečavanje iskorištavanja radne snage i osiguravanje jednagog postupanja; ističe da se nadahnuće za partnerstva za privlačenje talenata može pronaći u postojećim sporazumima država članica koji se temelje na vještinama te da bi se ta partnerstva trebala razvijati uz savjetovanje s relevantnim organizacijama u državama članicama i trećim zemljama;
9. smatra da je ključno slijediti drugačiji i uravnotežen pristup odnosima između Unije i trećih zemalja u području migracija; poziva Uniju da teži formalnim sporazumima s partnerskim zemljama o migracijskoj mobilnosti;
10. pozdravlja namjeru Komisije da preispita Direktivu 2011/98/EU; primjećuje da je jedan od ciljeva te direktive da se pojednostavne i usklade pravila o dozvolama koja se trenutačno primjenjuju u državama članicama i da se promiče jednako postupanje te da ti ciljevi nisu potpuno ostvareni, dok su pojedine odredbe te direktive provedene na različite načine diljem Unije; nadalje smatra da bi Komisija trebala poduzeti korake kako bi se ponajprije osiguralo da se ta direktiva pravilno provede u državama članicama, potom da se izmijeni kako bi se omogućilo podnošenje prijave za jedinstvenu dozvolu i iz države članice i iz treće zemlje, te naposljetku kako bi se pravila dodatno pojednostavnila i uskladila, kako bi se postupak za stjecanje ulazne vize jasno regulirao i tako izbjegla situacija u kojoj podnositelj prijave mora dvaput dostaviti dokumente

⁽²⁸⁾ https://knowledge4policy.ec.europa.eu/publication/immigrant-key-workers-their-contribution-europes-covid-19-response_en.

četvrtak, 25. studenog 2021.

potrebne za stjecanje jedinstvene dozvole te smanjila ovisnost radnika i rizik od iskorištavanja; ističe da bi podnošenje zahtjeva iz države članice trebalo biti moguće samo ako državljanin treće zemlje posjeduje boravišnu dozvolu u trenutku podnošenja zahtjeva; poziva Komisiju da takve izmjene te direktive uvrsti u svoj prijedlog;

11. traži da Komisija u svoj prijedlog uvrsti osnivanje transnacionalne mreže savjetodavnih usluga, kojom bi upravljala Komisija, za radnike iz trećih zemalja koji zakonito migriraju, pri čemu bi svaka država članica imenovala vodeće tijelo za obradu prijava i koordinaciju savjeta i informacija koji se pružaju državljanima trećih zemalja koji se prijavljuju za radno mjesto u Uniji ili već posjeduju radnu dozvolu; ustraje u tome da bi vodeća tijela trebala biti odgovorna za dijeljenje informacija među državama članicama o radnicima iz trećih zemalja, da bi trebala djelovati kao kontaktne točke za radnike i poslodavce u pogledu baze talenata te da bi trebala pružati relevantne informacije državljanima trećih zemalja zainteresiranim za zakonito migriranje u Uniju radi rada; ističe da bi se takve informacije mogle prenositi ili virtualno ili preko relevantnih tijela prisutnih u trećim zemljama, kao što su veleposlanstva država članica ili delegacije Unije; traži da vodeća tijela budu odgovorna i za blisku međusobnu koordinaciju u pogledu podnesenih prijava za jedinstvenu dozvolu za boravak i rad u skladu s Direktivom 2011/98/EU kako bi se izbjegle dvostruke prijave te kako bi se poslodavci potaknuli na to da razmotre mogućnost prijavljivanja za tu dozvolu i kako bi u tome dobili potporu; ističe da je potrebno olakšati prikupljanje podataka, statističkih podataka i dokaza te da je potrebna razmjena informacija među državama članicama kako bi se poboljšala učinkovitost i efikasnost pravne stečevine u području zakonitih migracija;

12. poziva Komisiju da u svoj prijedlog uvrsti izmjenu Direktive 2014/36/EU kako bi se nositeljima radnih dozvola u skladu s tom direktivom omogućilo razdoblje od tri mjeseca za traženje novog zaposlenja nakon što napuste prethodnog poslodavca bez ukidanja njihove radne dozvole, čime bi im se omogućio zakonit boravak u predmetnoj državi članici do isteka razdoblja u kojem imaju pravo boravka, ali ne dulje od devet mjeseci, kako je utvrđeno u toj direktivi, pod uvjetom da se tijekom cijelog tog razdoblja prijavljuju za posao kod drugog poslodavca; nadalje, kako bi se izbjeglo izrabljivanje radne snage, poziva Komisiju da potiče države članice na potpunu primjenu te odredbe, čime bi se boravišne dozvole odvojile od poslodavca i posla; poziva Komisiju da u svoj prijedlog uvrsti izmjenu te direktive kako bi se državama članicama omogućilo da obnove radne dozvole u svrhu sezonskog rada na razdoblje od najviše pet godina;

13. traži od Komisije da u svoj prijedlog uvrsti izmjenu Direktive 2009/52/EZ radi prilagodbe njezina područja primjene kako bi se obuhvatili državljani trećih zemalja sa zakonitim boravkom koji rade u Uniji, a koje se iskorištava i koji su žrtve uvjeta koji utječu na njihovo zdravlje i sigurnost i krše njihovo ljudsko dostojanstvo te kako bi se poboljšala provedba odredbi o jednakom postupanju, kao što su dostupni i učinkoviti mehanizmi za podnošenje pritužbi i pristup pravdi za sve radnike u slučaju iskorištavanja i drugih kaznenih djela;

14. smatra da bi Direktivu 2003/109/EZ, koja se trenutačno nedovoljno primjenjuje i ne pruža učinkovito pravo na mobilnost unutar Unije, trebalo izmijeniti kako bi se državljanima trećih zemalja koji dugoročno borave u jednoj od država članica dopustilo da trajno borave u drugoj državi članici od dana izdavanja njihove dozvole prema uvjetima koji su slični uvjetima koji se primjenjuju na građane Unije i da se smanji potrebni broj godina boravka za stjecanje statusa osobe s dugotrajnim boravištem u Uniji s pet na tri godine, te traži od Komisije da te izmjene uvrsti u predstojeću reviziju te direktive; uviđa da je stalni boravak u jednoj državi članici jedan od aspekata kojim se promiče pravilna integracija osobe u zajednicu prije nego što ta osoba odluči boraviti u drugoj državi članici; poziva Komisiju da te izmjene uvrsti u svoj prijedlog;

15. smatra da je potrebno dostatno financiranje za prijedloge utvrđene u ovom izvješću i da bi financijske troškove proizišle iz traženog prijedloga trebalo pokriti dodjelom relevantnih proračunskih sredstava Unije;

16. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju i priložene preporuke prosljedi Komisiji i Vijeću.

četvrtak, 25. studenog 2021.

PRILOG REZOLUCIJI:

PREPORUKE O SADRŽAJU TRAŽENOG PRIJEDLOGA

Preporuka 1. (o uspostavi baze talenata na razini EU-a za državljane trećih zemalja koji zakonito migriraju)

- Europski parlament smatra da bi se zakonodavnim aktom koji će se usvojiti trebala uspostaviti baza talenata i posrednička platforma na razini EU-a za državljane trećih zemalja koji se žele prijaviti za posao i zakonito migrirati u jednu od država članica, kao i za poslodavce sa sjedištem u Uniji za pronalazak potencijalnih zaposlenika u trećim zemljama, te bi se trebali olakšati prihvati i sloboda kretanja radnika iz trećih zemalja. Posredovanje pri zapošljavanju s pomoću baze talenata trebalo bi se odvijati na dobrovoljnoj osnovi. Europski parlament smatra da bi se takvom bazom talenata na razini EU-a trebala postići sinergija s postojećim okvirom i da bi se stoga predmetnim zakonodavnim aktom trebala izmijeniti Uredba (EU) 2016/589 kako bi se proširilo trenutačno područje primjene portala EURES koji je osnovan na temelju te Uredbe.
- Tom bazom talenata EU-a, koja se uspostavlja tim zakonodavnim aktom, državljanima trećih zemalja trebalo bi se omogućiti da iskažu interes za posao i da se prijave na njega, a poslodavcima bi se omogućilo da pronađu potencijalne zaposlenike. Državljanima trećih zemalja trebalo bi se moći prijaviti za poslove na kojima nedostaje radne snage na tržištima rada država članica nakon što prođu transparentan i nediskriminatoran postupak prijave i prethodne provjere koji provodi Unija. Baza talenata EU-a služila bi kao neobvezan instrument kojim bi se države članice mogle služiti kako bi zadovoljile potražnju i popunile manjak na tržištima rada država članica koji se ne mogu popuniti domaćom radnom snagom. Baza talenata EU-a trebala bi biti popraćena povećanom koordinacijom između uključenih nacionalnih tijela, uz sudjelovanje javnih službi za zapošljavanje i lokalnih tijela, a u okviru nje trebale bi se uzeti u obzir nacionalne posebnosti i različiti zahtjevi nacionalnih tržišta rada. Promicanje baze talenata EU-a i njezine uporabe moglo bi se poboljšati ciljanim širenjem informacija, čime se promiče baza talenata EU-a i posrednička platforma u trećim zemljama i državama članicama sudionicama. U tom duhu, transnacionalnom mrežom savjetodavnih usluga na razini Unije, na koju se upućuje u preporuci 6., trebalo bi se olakšati upravljanje bazom talenata EU-a i trebala bi služiti kao kontaktna točka za bazu talenata u državama članicama. Iskorištavanjem te mreže, na temelju usklađivanja aplikacija, doprinijelo bi se smanjenju birokracije na razini država članica. U okviru baze talenata EU-a trebalo bi uspostaviti mrežu talenata EU-a na daljinu kako bi se državljanima trećih zemalja omogućilo da rade na daljinu u državi članici različitoj od one u kojoj borave te bi prema takvim radnicima na daljinu trebalo postupati jednako.

Preporuka 2. (o programu prihvata za niskokvalificirane i srednjokvalificirane radnike iz trećih zemalja)

- S obzirom na demografske izazove i globalno natjecanje za talente, prijeko je potrebno da mnoge države članice povećaju svoju privlačnost i uspostave programe prihvata za sve kvalificirane radnike iz trećih zemalja, a ne samo za visokokvalificirane radnike. Zamjenom Direktive 2009/50/EZ, Direktivom (EU) 2021/1883 (revidirana Direktiva o plavoj karti), Unija je poduzela bitne korake za ostvarenje tog cilja za visokokvalitetne radnike iz trećih zemalja. Međutim, prijeko je potrebno da se njome ostvari taj cilj za radnike iz trećih zemalja koji se smatraju niskokvalificiranima i srednjokvalificiranima kako bi se popunila slobodna radna mjesta i poboljšalo usklađivanje različitih potreba na tržištima rada država članica, koje utvrđuju same države članice, i kako bi se dosljedno postupalo u smislu vrijednosti Unije. Time će se dodatno poboljšati gospodarska konkurentnost Unije.
- Kako bi se to pitanje riješilo na odgovarajući način, Europski parlament poziva Komisiju da u zakonodavni akt koji će se donijeti uvrsti odredbe kojima se uspostavlja program prihvata s uvjetima ulaska i boravka za niskokvalificirane i srednjokvalificirane radnike iz trećih zemalja. Taj bi program trebao zajamčiti jednako postupanje u skladu s postojećom pravnom stečevinom Unije o migracijama radne snage i trebao bi obuhvatiti izradu okvira prema kojemu bi se radnicima iz trećih zemalja propisno priznavale vještine i kvalifikacije i potvrđivale za upotrebu na tržištima rada država članica. Kako bi se spriječila svaka zloupotreba radnika iz trećih zemalja i osiguralo da se prema njima jednako postupa pri radu ili podnošenju zahtjeva za posao u Uniji, Europski parlament, iako ustraje u pravilnoj provedbi Direktive 2009/52/EZ i njezinih mehanizama praćenja, traži izmjenu te direktive kako bi se u njezino područje primjene uvrstili radnici iz trećih zemalja sa zakonitim boravkom, kako je utvrđeno u Preporuci 8. Nadalje, Europski parlament poziva države članice da pravilno provode relevantni postojeći pravni okvir za pitanje zakonite migracije radne snage.

četvrtak, 25. studenog 2021.

Preporuka 3. (o programu prihvata za poduzetnike i samozaposlene osobe)

- Radna dozvola obično se izdaje u mjestu u kojem državljanin treće zemlje već ima ponudu za zaposlenje. Međutim, Europski parlament smatra da bi se osnova za izdavanje radnih dozvola mogla poboljšati i dodatno razraditi. Isto tako, Komisija je navela da joj je cilj potaknuti više ljudi da postanu poduzetnici, čime bi se poboljšale inovacije, kreativnost i gospodarska uspješnost Unije⁽¹⁾. Samozaposleni državljani trećih zemalja ili državljani trećih zemalja koji rade kao poduzetnici mogu osjećati da okružje u njihovim zemljama podrijetla ne pogoduje njihovim start-up poduzećima ili njihovim poduzetničkim nastojanjima. Na temelju programa prihvata na razini Unije takvim državljanima trećih zemalja mogla bi se pružiti prilika da zakonito migriraju u Uniju i nastane se te da imaju poslovni nastan. Djelovanjem na razini Unije trebalo bi težiti ostvarenju povoljnog okružja za poduzetništvo, među ostalim i za državljane trećih zemalja i za visoke zajedničke standarde kad je riječ o temeljnim pravima poduzetnika i samozaposlenih osoba.
- U tom smislu Europski parlament smatra da bi zakonodavni akt koji će se usvojiti trebao obuhvaćati program prihvata s uvjetima ulaska i boravka za samozaposlene osobe i poduzetnike, posebno za državljane trećih zemalja koji osnivaju mala i srednja poduzeća i start-up poduzeća, i da bi se tim programom prihvata trebale jamčiti čvrste zaštitne mjere, jednako postupanje i zaštita temeljnih prava. Definicije „samozaposlene osobe” i „poduzetnika” razlikuju se diljem Unije te bi ih svaka država članica i dalje trebala definirati u skladu sa svojim nacionalnim pravnim tradicijama i sudskom praksom.

Preporuka 4. (o izradi okvira za partnerstva za privlačenje talenata između država članica i trećih zemalja)

- Europski parlament poziva Komisiju da izradi prilagođen okvir za partnerstva za privlačenje talenata u kojemu države članice mogu dobrovoljno sudjelovati i da ga uvrsti u zakonodavni akt koji će se usvojiti. Partnerstva za privlačenje talenata trebala bi biti otvorena za radnike iz trećih zemalja svih razina vještina, kao i za studente i osobe s diplomom, te bi služila kao učinkovit instrument država članica za usklađivanje vještina radnika u trećim zemljama s potražnjom na tržištima rada država članica koju domaća radna snaga ne može zadovoljiti. Cilj je tih partnerstava dodati još jedan zakonit način kao oblik mobilnosti za državljane trećih zemalja koji žele migrirati u Uniju radi posla i riješiti pitanje manjka na tržištima rada i neusklađenih vještina na razini Unije, što bi bila „četverostruka pobjeda” za Uniju, treće zemlje, poslodavce i radnike migrante. Praktična provedba partnerstava za privlačenje talenata oslanjala bi se na blisku suradnju s nacionalnim tijelima, institucijama tržišta rada, akterima civilnog društva i socijalnim partnerima. Komisija bi trebala osigurati da Europski parlament može redovito nadzirati i evaluirati funkcioniranje partnerstava za privlačenje talenata te predlagati preporuke za poboljšanje općeg funkcioniranja okvira partnerstava za privlačenje talenata.
- Pojačanim i sveobuhvatnijim pristupom omogućila bi se suradnja s partnerskim zemljama i doprinijelo bi se jačanju uzajamno korisne međunarodne mobilnosti. Važno je da države članice i treće zemlje imaju jednake mogućnosti za razvoj partnerstava za privlačenje talenata i da mogu izraditi transparentan i pristupačan proces za podnositelje zahtjeva. Partnerstva za privlačenje talenata trebala bi biti uključiva i uspostaviti snažnu suradnju između predmetnih institucija, na primjer nacionalnih ministarstava rada i obrazovanja, poslodavaca, socijalnih partnera i pružatelja usluga obrazovanja i osposobljavanja. Važno je da se države članice ozbiljno uključe u ta partnerstva za privlačenje talenata, da sudjeluju privatni sektor, posebno poduzeća iz Unije, socijalni partneri i relevantni akteri civilnog društva te da partnerske zemlje imaju naglašen osjećaj odgovornosti.

Preporuka 5. (o pojednostavnjenju i poboljšanju Direktive 2011/98/EU)

- Europski parlament smatra da bi postupke u pogledu Direktive 2011/98/EU trebalo dodatno uskladiti kako bi ta Direktiva, a posebno njezine odredbe o jednakom postupanju, bila potpuno učinkovita i pravilno provedena. Europski parlament stoga smatra da bi zakonodavnim aktom koji će se donijeti tu direktivu trebalo izmijeniti kako bi se omogućilo da se zahtjev za jedinstvenu dozvolu podnese i iz jedne od država članica i iz neke treće zemlje te istodobno uključiti i države članice i treće zemlje u razmjenu informacija o podnesenim zahtjevima i koordinaciju u vezi s tim zahtjevima uz potpuno poštovanje standarda zaštite podataka Unije. Međutim, kako bi mogao podnijeti zahtjev za jedinstvenu dozvolu s državnog područja države članice, državljanin treće zemlje mora imati valjanu dozvolu boravka

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/growth/smes/sme-strategy/start-up-procedures_en.

četvrtak, 25. studenog 2021.

u trenutku podnošenja zahtjeva. Osim toga, Europski parlament poziva, među ostalim, na jasno reguliran i usklađen postupak prijave za ulaznu vizu kako bi se izbjegla situacija u kojoj bi podnositelji zahtjeva morali dvaput dostavljati dokumente potrebne za ishođenje jedinstvene dozvole. Nadalje, Europski parlament traži od Komisije da analizira i smanji administrativne zahtjeve i neučinkovitost u postupcima izdavanja dozvola, jer se tako sprečava da migracije do kojih dolazi zakonitim putovima reagiraju na stvarne potrebe tržišta rada. Naposljetku, Europski parlament smatra da bi zakonodavni akt koji treba donijeti trebao sadržavati promjene kojima bi se ublažile poteškoće s kojima se državljani trećih zemalja koji posjeduju radne dozvole suočavaju pri promjeni radnog mjesta jer su trenutačno previše ovisni o poslodavcu i stoga izloženi iskorištavanju radne snage.

Preporuka 6. (o osnivanju transnacionalne mreže savjetodavnih usluga na razini Unije za radnike koji su zakonito migrirali)

- Europski parlament smatra da su za unapređenje zakonitih putova za migraciju radne snage potrebne sustavna suradnja i povezanost s tijelima država članica i trećih zemalja. Kako bi se taj cilj postigao, Europski parlament smatra da bi se zakonodavnim aktom koji će se usvojiti trebala osnovati transnacionalna mreža savjetodavnih usluga za radnike iz trećih zemalja kojom će upravljati Komisija, pri čemu će svaka država članica imenovati vodeće tijelo za koordinaciju savjeta i informacija koji se pružaju državljanima trećih zemalja koji su zakonito migrirali i koji se prijavljuju za posao u Uniji. Transnacionalna mreža savjetodavnih usluga trebala bi se temeljiti na postojećim uspostavljenim mrežama i uslugama i, ako je potrebno, proširiti opseg takvih uspostavljenih mreža i usluga. Tijela svake države članice trebala bi biti odgovorna i za blisku međusobnu koordinaciju u pogledu podnesenih prijava za jedinstvenu dozvolu za boravak i rad u Uniji u skladu s Direktivom 2011/98/EU kako bi se izbjegle dvostruke prijave. U transnacionalnoj mreži savjetodavnih usluga također bi se trebale uzeti u obzir nacionalne posebnosti i različiti zahtjevi nacionalnih tržišta rada.
- Osim toga, svaka bi država članica trebala biti odgovorna za traženje informacija o radnicima iz trećih zemalja od poslodavaca, uz potpuno poštovanje prava Unije o zaštiti podataka, kako bi se omogućilo da se radnici iz trećih zemalja povežu s relevantnim tijelima i službama za potporu te kako bi se olakšala zaštita radnika iz trećih zemalja i učvršćivanje njihovih jednakih prava i postupanja. Usto bi se zakonodavnim aktom koji će se donijeti trebalo osigurati da poslodavci pružaju točne i pravodobne informacije o pravima, relevantnim tijelima i uslugama dostupnima radnicima iz trećih zemalja. Transnacionalna mreža savjetodavnih usluga trebala bi olakšati rad baze talenata, kako je navedeno u Preporuci 1., te bi se pri razvoju transnacionalne mreže savjetodavnih usluga trebalo savjetovati s relevantnim organizacijama civilnog društva, uključujući zajednice u dijaspori.

Preporuka 7. (o izmjeni Direktive 2014/36/EU kako bi se sezonskim radnicima omogućilo da promijene poslodavca)

- Promicanje profesionalne mobilnosti za državljane trećih zemalja koji zakonito borave i rade u jednoj od država članica podrazumijeva i njihovu zaštitu od izrabljivanja. Brojni radnici iz trećih zemalja, posebno niskokvalificirani i srednjokvalificirani radnici, oklijevaju napustiti poslodavce koji ih izrabljuju jer bi to značilo da će izgubiti radnu dozvolu i pravo boravka u Uniji. To je trenutačno očito u poražavajućoj situaciji mnogih radnika u raznim sektorima diljem Unije, kao što su sektor pripreme i dostave hrane, hotelijerstva i zabave, kao i među njegovateljima^(?). Nositelji radne dozvole koja je izdana u skladu s Direktivom 2014/36/EU posebno su podložni izrabljivanju s obzirom na to da su uglavnom zaposleni u sektorima koji većinom zapošljavaju niskokvalificirane radnike.
- Stoga Europski parlament smatra da bi se zakonodavnim aktom koji će se usvojiti trebala izmijeniti Direktiva 2014/36/EU kako bi se nositeljima radne dozvole u skladu s tom direktivom osiguralo razdoblje od tri mjeseca za traženje novog zaposlenja nakon napuštanja bivšeg poslodavca bez opoziva njihove radne dozvole. Nositeljima bi trebalo dopustiti boravak unutar Unije do isteka razdoblja tijekom kojeg im je dopušten boravak, ali ne dulje od devet mjeseci, kako je utvrđeno u toj direktivi. Europski parlament preporučuje da Komisija istodobno razmotri druge

^(?) https://ec.europa.eu/home-affairs/minimum-standards-sanctions-and-measures-against-employers-illegally-staying-third-country_en.

četvrtak, 25. studenog 2021.

prikladne izmjene te direktive kako bi se ona ažurirala i uskladila s drugim novijim zakonskim aktima Unije koji se odnose na zakonite migracije, što uključuje omogućivanje da se zahtjevi podnose s državnog područja države članice, i kako bi se dodatno suzbilo stalno izrabljivanje sezonskih radnika.

Preporuka 8. (o izmjeni Direktive 2009/52/EZ kako bi se obuhvatili državljani trećih zemalja sa zakonitim boravkom i riješio problem izrabljivanja radnika)

- Direktiva 2009/52/EZ sadržava nekoliko instrumenata koji se mogu upotrijebiti za potporu državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom koji rade u Uniji. Činjenica da se njome obuhvaćaju samo radnici iz trećih zemalja s nezakonitim boravkom je, međutim, znatan nedostatak. Iako radnici iz trećih zemalja sa zakonitim boravkom imaju veću razinu zaštite, uglavnom na temelju njihova zakonskog prava na boravak u Uniji, ali i s pomoću drugih sredstava, i oni mogu biti podložni izrabljivanju te su i dalje ranjiviji od građana Unije. Stoga Europski parlament smatra da je potrebno izmijeniti Direktivu 2009/52/EZ kako bi se provela horizontalna odredba kojom se jača učinkovit pristup pravima radnika i učinkovitim pravnim lijekovima s pomoću mehanizama za podnošenje pritužbi i pravnih postupaka te kako bi se ta direktiva primjenjivala na sve državljane trećih zemalja koji rade u Uniji.

Preporuka 9. (o potrebi za revizijom Direktive 2003/109/EZ)

- Nositelji dozvole EU-a za dugotrajni boravak suočavaju se s brojnim preprekama u ostvarenju prava na preseljenje i boravak u drugim državama članicama radi posla, studija i drugih razloga. To je zato što su uvjeti za mobilnost koje moraju ispuniti osobe s dugotrajnim boravištem u EU-u u mnogim slučajevima slični uvjetima koje drugi državljani trećih zemalja moraju ispuniti tijekom prve prijave za dugotrajnu dozvolu boravka. Godine 2017. je u 25 država članica koje obvezuje Direktiva 2003/109/EZ bilo otprilike 3,1 milijun državljana trećih zemalja koji posjeduju dugotrajnu boravišnu dozvolu EU-a u odnosu na oko 7,1 milijun državljana trećih zemalja koji su nositelji nacionalne dugotrajne boravišne dozvole. Stoga se može zaključiti da državljani trećih zemalja nedovoljno iskorištavaju dozvolu za dugotrajni boravak u EU-u, što znači da mnogi od njih ne ostvaruju prednosti koje proizlaze iz posjedovanja statusa u Uniji unatoč činjenici da bi ispunjavali uvjete. Izvješće o provedbi te direktive upućuje na činjenicu da većina država članica ne promiče aktivno upotrebu dozvola za dugotrajni boravak u EU-u i stoga ne postoje „ravnopravni uvjeti” između zakonodavnog programa Unije i nacionalnih ekvivalenata ⁽³⁾.
- Europski parlament stoga smatra da bi se zakonodavnim aktom koji će se usvojiti trebala izmijeniti Direktiva 2003/109/EZ kako bi se državljanima trećih zemalja koji su osobe s dugotrajnim boravištem u nekoj od država članica dopustilo da trajno borave u drugoj državi članici od dana izdavanja dozvole u skladu s uvjetima koji su slični uvjetima koji se primjenjuju na građane Unije. Europski parlament preporučuje da Komisija istodobno razmotri druge prikladne izmjene te direktive kako bi se ažurirala i uskladila s drugim novijim pravnim aktima Unije koji se odnose na državljane trećih zemalja sa zakonitim boravkom u Uniji. Europski parlament traži od Komisije da u svoj prijedlog uvrsti barem smanjenje broja godina potrebnih za ishođenje dozvole za dugotrajni boravak u EU-u s pet na tri godine, posebno kako bi se povećala mobilnost, te pojednostavnjenje i usklađivanje postupaka. Tim izmjenama Direktive 2003/109/EZ olakšali bi se mobilnost unutar Unije te međunarodna mobilnost u Uniju i treće zemlje te iz njih. Na kraju, Europski parlament potiče Komisiju da provede studiju o stopama fluktuacije državljana trećih zemalja unutar Unije kako bi se bolje shvatili razlozi odlaska iz određene države članice tijekom prve tri godine od dolaska.

⁽³⁾ <https://ec.europa.eu/migrant-integration/librarydoc/report-on-the-implementation-of-directive-2003/109/ec-on-the-status-of-long-term-foreign-residents>.

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0473

Uvođenje europske propusnice socijalne sigurnosti za digitalno poboljšanje provedbe prava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti

Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o uvođenju europske iskaznice socijalne sigurnosti radi poboljšanja digitalne primjene prava iz sustava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti (2021/2620(RSP))

(2022/C 224/07)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 3. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članak 153. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. siječnja 2014. o učinkovitim inspekcijama rada kao strategiji za poboljšanje radnih uvjeta u Europi ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. siječnja 2017. o europskom stupu socijalnih prava ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. prosinca 2020. o jakoj socijalnoj Europi za pravednu tranziciju ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. listopada 2020. o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja u 2020. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. siječnja 2021. o jačanju jedinstvenog tržišta: budućnosti slobodnog kretanja usluga ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2021. o utjecaju pravila EU-a na slobodno kretanje radnika i usluga: mobilnost radne snage unutar EU-a kao sredstvo za usklađivanje potreba i vještina na tržištu rada ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 19. lipnja 2020. o europskoj zaštiti prekograničnih i sezonskih radnika u kontekstu krize prouzročene bolešću COVID-19 ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir pitanje E-001132/2021 od 25. veljače 2021. i pisani odgovor na njega, koji je povjerenik za zapošljavanje i socijalna prava u ime Europske komisije uputio 28. travnja 2021. ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o radu preko poduzeća za privremeno zapošljavanje ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/1149 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o osnivanju Europskog nadzornog tijela za rad ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ⁽¹¹⁾,

⁽¹⁾ SL C 482, 23.12.2016., str. 31.

⁽²⁾ SL C 242, 10.7.2018., str. 24.

⁽³⁾ SL C 445, 29.10.2021., str. 75.

⁽⁴⁾ SL C 404, 6.10.2021., str. 159.

⁽⁵⁾ SL C 456, 10.11.2021., str. 14.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0249.

⁽⁷⁾ SL C 362, 8.9.2021., str. 82.

⁽⁸⁾ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-9-2021-001132-ASW_EN.html

⁽⁹⁾ SL L 327, 5.12.2008., str. 9.

⁽¹⁰⁾ SL L 186, 11.7.2019., str. 21.

⁽¹¹⁾ SL L 166, 30.4.2004., str. 1.

četvrtak, 25. studenog 2021.

- uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2018/957 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. lipnja 2018. o izmjeni Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2014/67/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o provedbi Direktive 96/71/EZ o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga i izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“) ⁽¹⁵⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2020/1057 Europskoga parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o utvrđivanju posebnih pravila u pogledu Direktive 96/71/EZ i Direktive 2014/67/EU za upućivanje vozača u sektoru cestovnog prometa te izmjeni Direktive 2006/22/EZ u vezi sa zahtjevima za provedbu i Uredbe (EU) br. 1024/2012 ⁽¹⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/1054 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 s obzirom na minimalne zahtjeve u pogledu maksimalnih dnevnih i tjednih vremena vožnje, minimalnih stanki te dnevnih i tjednih razdoblja odmora i Uredbe (EU) br. 165/2014 s obzirom na pozicioniranje s pomoću tahografa ⁽¹⁷⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/1055 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o izmjeni uredaba (EZ) br. 1071/2009, (EZ) br. 1072/2009 i (EU) br. 1024/2012 radi njihova prilagođavanja razvoju u sektoru cestovnog prometa ⁽¹⁸⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu (EU) 2019/1152 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o transparentnim i predvidivim radnim uvjetima u Europskoj uniji ⁽¹⁹⁾,
- uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije u predmetu C-55/18, u skladu s kojom države članice moraju zahtijevati od poslodavaca da uspostave sustav kojim se omogućuje mjerenje trajanja radnog vremena u danu ⁽²⁰⁾,
- uzimajući u obzir europski stup socijalnih prava koji su Europsko vijeće, Parlament i Komisija proglasili u studenome 2017.,
- uzimajući u obzir Komisijin Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 3. lipnja 2021. o izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 u pogledu uspostavljanja europskog okvira za digitalni identitet „Pouzdana i sigurna e-osobna iskaznica“ (COM(2021)0281),
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 30. ožujka 2020. o smjernicama o ostvarivanju slobodnog kretanja radnika tijekom pandemije bolesti COVID-19,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 16. srpnja 2020. o smjernicama o sezonskim radnicima u EU-u u kontekstu pandemije bolesti COVID-19,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 4. ožujka 2021. naslovljenu „Akcijski plan za provedbu europskog stupa socijalnih prava“ (COM(2021)0102),

⁽¹²⁾ SL L 284, 30.10.2009., str. 1.

⁽¹³⁾ SL L 18, 21.1.1997., str. 1.

⁽¹⁴⁾ SL L 173, 9.7.2018., str. 16.

⁽¹⁵⁾ SL L 159, 28.5.2014., str. 11.

⁽¹⁶⁾ SL L 249, 31.7.2020., str. 49.

⁽¹⁷⁾ SL L 249, 31.7.2020., str. 1.

⁽¹⁸⁾ SL L 249, 31.7.2020., str. 17.

⁽¹⁹⁾ SL L 186, 11.7.2019., str. 105.

⁽²⁰⁾ Presuda od 14. svibnja 2019., Federación de Servicios de Comisiones Obreras (CCOO) protiv Deutsche Bank SAE, C-55/18 – CCOO, EU:C:2019:402.

četvrtak, 25. studenog 2021.

- uzimajući u obzir pitanje Komisiji o uvođenju europske iskaznice socijalne sigurnosti radi poboljšanja digitalne primjene prava iz sustava socijalne sigurnosti i pravedne mobilnosti (O-000071/2021 – B9-0041/2021),
 - uzimajući u obzir članak 136. stavak 5. i članak 132. stavak 2. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir Prijedlog rezolucije Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
- A. budući da je posljednjih godina mobilnost radne snage unutar EU-a pratila uzlazni trend; budući da je 2019. bilo 17,9 milijuna osoba koje su iz EU-28 preselile u neku drugu zemlju EU-a; budući da je 13 milijuna tih osoba bilo radno sposobno, a 78 % zaposleno; budući da je u EU-u 2019. bilo 1,5 milijuna prekograničnih radnika ⁽²¹⁾; budući da su 2019. aktivno mobilni radnici činili 4,3 % ukupne radne snage u 28 država članica EU-a; budući da prema podacima Europske komisije za 2017. neprijavljeni rad iznosi oko 11,6 % ukupnog inputa rada u privatnom sektoru EU-a i 16,4 % bruto dodane vrijednosti ⁽²²⁾; budući da je 2019. u EU-u izdano 4,6 milijuna obrazaca PD A1, što predstavlja otprilike 3,06 milijuna radnika; budući da upućeni radnici moraju imati obrazac A1 kada rade u drugoj državi članici; budući da obrazac A1 pruža informacije o sustavu socijalnog osiguranja radnika; budući da obrasci A1 ne pružaju ažurirane informacije o socijalnom osiguranju u stvarnom vremenu;
- B. budući da podaci Eurofounda pokazuju da se razdoblja mobilnosti unutar EU-a skraćuju te da 50 % doseljenih osoba u zemlji domaćinu boravi od jedne do četiri godine; budući da se povećala i povratna mobilnost ⁽²³⁾; na svake četiri osobe koje su napustile državu članicu u 2017., tri su se ponovno vratile ⁽²⁴⁾; budući da je zbog kraćih i ponavljajućih razdoblja mobilnosti još više potrebno da mobilni radnici prate doprinose za socijalno osiguranje i mirovinska prava;
- C. budući da se člankom 48. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Parlamentu i Vijeću, koji djeluju u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, dodjeljuje nadležnost za donošenje onih mjera u području socijalne sigurnosti koje su nužne za omogućavanje slobode kretanja radnika; budući da u tu svrhu moraju uspostaviti sustav kojim se zaposlenim i samozaposlenim radnicima migrantima i njihovim uzdržavanicima jamče prava na socijalnu sigurnost; budući da se člankom 153. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Uniji dodjeljuje nadležnost za podupiranje i nadopunjavanje aktivnosti država članica u području socijalne sigurnosti; budući da se člankom 153. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije predviđa da u području socijalne sigurnosti Vijeće odlučuje jednoglasno, u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom i nakon savjetovanja s Parlamentom, Europskim gospodarskim i socijalnim odborom te Odborom regija;
- D. budući da mobilni radnici i građani doprinose bogatstvu socioekonomskih struktura u pograničnim područjima koja čine 40 % teritorija EU-a; budući da je stoga potrebno osigurati jednake uvjete i uvjete za pravednu mobilnost za građane pružanjem odgovarajućih alata kako bi im se zajamčila pravna sigurnost, zaštita njihovih prava i socijalno osiguranje; budući da je važno izbjeći nametanje pretjeranih administrativnih opterećenja poduzećima, posebno malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi);
- E. budući da se u 12. načelu europskog stupa socijalnih prava navodi da bez obzira na vrstu i trajanje radnog odnosa radnici, a u usporedivim uvjetima i samozaposlene osobe, imaju pravo na dostatnu socijalnu zaštitu;
- F. budući da u mnogim državama članicama i dalje postoje izazovi u pogledu nepoštenog tržišnog natjecanja zbog iskorištavanja radne snage, prijevanih oblika ugovaranja rada i nepoštenih prakse kao što je socijalni damping te da europskim poduzećima, radnicima i društvima oni predstavljaju velik problem; budući da se čini da prijevara najviše

⁽²¹⁾ Europska komisija, *Godišnje izvješće o mobilnosti radne snage unutar EU-a za 2020.*, 8. siječnja 2021. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369>

⁽²²⁾ Europska komisija, *Evaluacija razmjera neprijavljenog rada u Europskoj uniji i njegovih strukturnih odrednica*, studeni 2017. <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19002&langId=en>

⁽²³⁾ Eurofound, *Tackling labour shortages in EU Member States* (Rješavanje problema nedostatka radne snage u državama članicama EU-a), Ured za publikacije Europske unije, Luksemburg, 2021.

⁽²⁴⁾ Europska komisija, *Godišnje izvješće o mobilnosti radne snage unutar EU-a za 2020.*, 8. siječnja 2021. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8369>

četvrtak, 25. studenog 2021.

pogađa različite oblike ugovornog rada; budući da ne postoje pouzdani podaci za utvrđivanje razmjera problema, posebno u kontekstu upućivanja radnika ⁽²⁵⁾; budući da je jedan od uzroka izostanak učinkovitog nadzora i provedbe mjerodavnog prava Unije, posebno u pogledu načela jednakog postupanja i jednake plaće za jednak rad na istom mjestu, koji se ne mogu jamčiti ako se ne poštuje načelo sljedivosti i prenosivosti prava te koji se moraju poboljšati;

- G. budući da je pandemija bolesti COVID-19 naglasila i pogoršala nesigurne radne i životne uvjete mnogih mobilnih i prekograničnih radnika u EU-u; budući da je kriza ukazala na važnost snažnih i stabilnih sustava socijalne sigurnosti kojima se jamči da nitko ne bude zapostavljen zbog ostvarivanja svoje slobode kretanja; budući da su prilikom izbijanja pandemije mjere koje su poduzele države članice prouzročile pravnu nesigurnost za mobilne radnike u pogledu primjenjivih pravila o socijalnoj sigurnosti, a mnogi su imali poteškoća pri traženju naknada za nezaposlenost na daljinu; budući da je pandemija razotkrila posebne ranjivosti neprijavljenih i sezonskih radnika koji nemaju socijalno osiguranje te da su zlouporaba i prijevarena uporaba paketa pomoći u okviru kratkoročne financijske potpore zbog bolesti COVID-19 dovele do povećanja razina neprijavljenog i nedovoljno prijavljenog rada, uključujući nove oblike potpore neprijavljenog rada ⁽²⁶⁾;
- H. budući da digitalizacija pruža dosad neviđenu priliku za olakšavanje mobilnosti radne snage, a istodobno brže usklađivanje s primjenjivim odredbama EU-a i lakšu kontrolu; budući da na razini EU-a ne postoji sustavno prikupljanje podataka kojim bi se pružili odgovarajući podaci o mobilnim radnicima ili kojim bi se olakšala prenosivost prava na socijalnu sigurnost preko granica kroz provjeru socijalnog osiguranja i naknada radnika u stvarnom vremenu koju izvršavaju nadležni akteri i institucije; budući da su pristup informacijama o primjenjivim pravilima, kao i učinkovita usklađenost, praćenje i provedba, nužni preduvjeti za pravednu mobilnost i borbu protiv zlouporaba; budući da je stoga potrebno promicati i upotrebljavati digitalnu tehnologiju, kojom se mogu olakšati nadzor i provedba zakonodavstva, kojim se štite prava mobilnih radnika i smanjuju administrativni troškovi za poduzeća i nacionalne institucije, u skladu s pravilima o zaštiti podataka;
- I. budući da su nacionalni socijalni partneri, ili u suradnji s lokalnim tijelima ili nacionalna tijela, u različitim sektorima u državama članicama razvili različite oblike nacionalnih iskaznica ili sličnih instrumenata u području radnog prava; budući da te razne inicijative imaju jednu zajedničku ključnu značajku: identifikacijski broj ili osobnu iskaznicu koji radnicima, tijelima vlasti i glavnim pružateljima služe kao učinkovit instrument kojim se osigurava socijalna sigurnost te pristojne plaće i radni uvjeti na radnom mjestu; budući da te inicijative stvaraju svijest o zapošljavanju i radnim uvjetima svih radnika te poboljšavaju provedbu;
- J. budući da je u svojoj Rezoluciji od 14. siječnja 2014. o učinkovitim inspekcijama rada Parlament pozvao Komisiju da istraži prednosti uvođenja europske iskaznice socijalnog osiguranja otporne na krivotvorenje ili drugog elektroničkog dokumenta na europskoj razini na kojima bi se mogli pohraniti svi podaci potrebni za provjeru radnog statusa nositelja, kao što su pojedinosti u vezi sa socijalnim osiguranjem ili radnim vremenom, i na koje bi se primjenjivala stroga pravila o zaštiti podataka; budući da je u svojoj Rezoluciji od 19. siječnja 2017. o europskom stupu socijalnih prava Parlament ukazao na potencijal dostupnih rješenja e-uprave, po mogućnosti uključujući europsku iskaznicu socijalnog osiguranja uz snažna jamstva za zaštitu podataka, čime bi se mogla poboljšati koordinacija sustava socijalne sigurnosti u EU-u i osviještenost građana; budući da je u svojoj Rezoluciji od 22. listopada 2020. o politici zapošljavanja i socijalnoj politici europodručja u 2020. Parlament pozvao Komisiju da prije podnošenja prijedloga za uvođenje digitalnog broja socijalnog osiguranja u EU-u provede procjenu učinka koja će se temeljiti na stvarnim činjenicama; budući da je u svojoj Rezoluciji od 17. prosinca 2020. o snažnoj socijalnoj Europi za pravednu tranziciju Parlament ponovno pozvao Komisiju da predloži digitalni europski broj socijalnog osiguranja (ESSN) i potencijalni kontrolni mehanizam kao što je osobna radna iskaznica te je potvrdio da radnici i njihovi predstavnici i inspektorati moraju imati ažurirani pristup

⁽²⁵⁾ Eurofound, *Exploring the fraudulent contracting of work in the European Union* (Istraživanje zlouporabe ugovaranja rada u Europskoj uniji), Ured za publikacije Europske unije, Luksemburg, 21. studenoga 2016.

⁽²⁶⁾ Europska platforma za rješavanje problema neprijavljenog rada, *COVID 19: combating fraud in short-term financial support schemes* (COVID-19: borba protiv prijevare u vezi s programima kratkoročne financijske potpore), svibanj 2021. <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=24072&langId=en>

četvrtak, 25. studenog 2021.

informacijama o svojim poslodavcima, pravima na plaću te radnim i socijalnim pravima; budući da je u svojoj Rezoluciji od 20. svibnja 2021. o mobilnosti radne snage unutar EU-a Parlament naglasio da bi se digitalizacijom razmjene podataka među državama članicama moglo olakšati slobodno kretanje radnika na pravednoj i pravičnoj osnovi, kao i provedba relevantnih pravila Unije;

- K. budući da je u programu rada Komisije za 2018. od 24. listopada 2017. najavljena namjera uvođenja ESSN-a u cilju doprinosa općem cilju očuvanja pravednih radnih uvjeta mobilnih radnika, poštovanja socijalnih standarda za sve mobilne građane i jamčenja njihove pravilne provedbe; budući da se Komisija savjetovala s dionicima i građanima o uvođenju ESSN-a u razdoblju od 27. studenoga 2017. do 7. siječnja 2018.; budući da je Komisija u svojoj početnoj procjeni učinka ESSN-a iz 2017. dugoročno predvidjela mogućnost proširenja upotrebe ESSN-a na druga područja politike izvan koordinacije sustava socijalne sigurnosti; budući da je Komisija u svojem godišnjem pregledu opterećenosti za 2019., objavljenom 13. kolovoza 2020., potvrdila da radi na inicijativi o ESSN-u; budući da je predsjednica Komisije Ursula von der Leyen u govoru o stanju Europske unije održanom 16. rujna 2020. najavila da će Komisija uskoro predložiti pouzdan i siguran europski sustav e-identiteta; budući da je Komisija u akcijskom planu za europski stup socijalnih prava najavila da će 2021. započeti pilot-projekt kako bi do 2023. istražila mogućnost pokretanja europske iskaznice socijalne sigurnosti (ESSP) na temelju inicijative za europsku e-osobnu iskaznicu;
- L. budući da Europska konfederacija sindikata smatra ESSN vrijednim instrumentom za borbu protiv prijevara i zloraba socijalnog osiguranja; budući da je Business Europe 12. siječnja 2018. objavio bilješku u kojoj se naglašava potencijal ESSN-a za poboljšanje koordinacije socijalne sigurnosti u EU-u, uz istodobno rješavanje pitanja povezanih s raznolikošću nacionalnih sustava socijalne sigurnosti, mogućih pitanja zaštite podataka i dodatnih administrativnih opterećenja; budući da su socijalni partneri u građevinskom sektoru pozvali na učinkovite digitalne alate kako bi se osigurala provedba primjenjivog zakonodavstva, uključujući europski pristup osobnim radnim iskaznicama⁽²⁷⁾;
- M. budući da je Europsko nadzorno tijelo za rad osnovano u lipnju 2019.; budući da ESSN nije uključen u Uredbu o Europskom nadzornom tijelu za rad; budući da je cilj Europskog nadzornog tijela za rad osigurati pravednu mobilnost radne snage pružanjem pomoći državama članicama i Komisiji u njihovoj učinkovitoj primjeni i provedbi prava Unije u vezi s mobilnošću radne snage i koordinacijom sustava socijalne sigurnosti;
1. podsjeća da je Parlament od 2014. u nekoliko navrata pozvao Komisiju da istraži koristi podnošenja zakonodavnog prijedloga o ESSN-u kako bi se stvorio europski digitalni instrument za koordinaciju socijalne sigurnosti i očuvanje pravedne mobilnosti radne snage za mobilne radnike; izražava žaljenje što Komisija nije predstavila prijedlog o ESSN-u unatoč tome što se nekoliko puta obvezala na to; ponavlja svoj poziv Komisiji da objasni zašto to nije učinila;
 2. poziva Komisiju da Parlamentu dostavi nacrt procjene učinka ESSN-a koji je 2017./2018. podnesen Odboru za nadzor regulative te da s njim podijeli mišljenje Odbora za nadzor regulative o tom nacrtu procjene učinka; poziva Komisiju da Parlamentu dostavi sve druge dokumente koji su doprinijeli donošenju odluke da ne podnese prijedlog o ESSN-u;
 3. pozdravlja to što se Komisija u akcijskom planu o europskom stupu socijalnih prava obvezala započeti pilot-projekt kako bi istražila pokretanje digitalnog ESSP-a; pozdravlja pokretanje pilot-projekata za istraživanje digitalnih rješenja te poziva Komisiju da propisno obavijesti Parlament o rezultatima i mogućim poteškoćama s kojima se suočava tijekom faze provedbe; ističe da pilot-projekt ESSP-a mora biti snažno usmjeren na očuvanje pravedne mobilnosti; poziva Komisiju da poveća ambicije u pogledu sadržaja i vremenskog okvira te da usporedno s pilot-projektom pokrene odgovarajuću procjenu

⁽²⁷⁾ Izjava EFBWW-a i FIEC-a, *EU construction social partners call for digital enforcement* (Socijalni partneri u građevinarstvu EU-a pozivaju na digitalnu provedbu), 24. lipnja 2021. <https://www.efbww.eu/news/eu-construction-social-partners-call-for-digital-enforcement/2657-a>

četvrtak, 25. studenog 2021.

na temelju dosadašnjeg rada s ciljem pokretanja zakonodavnog prijedloga o ESSP-u prije kraja 2022. kako bi se što prije osigurala prenosivost i sljedivost prava radnika;

4. prima na znanje prijedlog Komisije o uspostavi okvira za europski digitalni identitet; poziva Komisiju da Parlament obavještava o uvođenju e-osobne iskaznice; smatra da bi inicijativa o ESSP-u, čije je uporište predviđeno u okviru e-osobne iskaznice, trebala biti obvezna za sve države članice;

5. podsjeća na ulogu mobilnih radnika tijekom pandemije bolesti COVID-19, posebno u nekim ključnim sektorima, te na hitnu potrebu da se tim radnicima zajamče ne samo pristojni radni uvjeti nego i jednaki uvjeti za rad jednake vrijednosti na istom mjestu;

6. smatra da bi uvođenje inicijative o ESSP-u trebalo: osigurati učinkovitu identifikaciju, sljedivost, objedinjavanje i prenosivost prava na socijalno osiguranje; poboljšati provedbu pravila EU-a o mobilnosti radne snage i koordinaciji sustava socijalne sigurnosti na tržištu rada na pravedan i učinkovit način kako bi se osigurali jednaki uvjeti u EU-u; omogućiti provjeru statusa osiguranja i doprinosa mobilnih radnika u stvarnom vremenu od strane relevantnih nacionalnih tijela, kao što su inspektorati rada i socijalne sigurnosti te socijalni partneri, kada provode inspekcije rada i socijalne sigurnosti ili su uključeni u njih; bolje spriječiti nepoštene prakse, kao što su zlouporaba i socijalne prijevare, te time doprinijeti borbi protiv neprijavljenog rada te neusklađenosti s mehanizmima za utvrđivanje plaća u zemlji domaćinu i obvezama u pogledu doprinosa za socijalno osiguranje; ističe da bi ESSP također olakšao radnicima da prate i zatraže svoje doprinose i naknada u pogledu socijalnog osiguranja, kao što su mirovinska prava, čime bi se olakšala njihova prenosivost; naglašava da bi ESSP koji se temelji na europskoj e-osobnoj iskaznici trebao uključivati i element identifikacije mobilnog građanina i radnika i element provjere njihovih naknada socijalne sigurnosti u stvarnom vremenu;

7. ističe da bi cilj inicijative o ESSP-u trebao biti zaštita socijalnih prava olakšavanjem informiranja i poboljšanjem provedbe primjenjivih pravila o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i mobilnosti radne snage u prekograničnim situacijama; smatra da prijedlog Komisije o inicijativi o ESSP-u treba donijeti jasne koristi svim dionicima uključenima u postupak mobilnosti, kao što su mobilni građani i radnici, poduzeća, uključujući MSP-ove, poslodavci i sindikati, kao i nacionalnim tijelima, kao što su inspektorati rada i socijalne sigurnosti; smatra da bi cilj inicijative o ESSP-u trebao biti pojednostavljenje interakcija i zbližavanje tih dionika u prekograničnim situacijama, s ciljem bolje zaštite mobilnih građana i radnika i njihovih prava, te svim tim dionicima pružiti jasne informacije kako bi se poboljšala predvidljivost i osiguralo nesmetano i vremenski učinkovito odvijanje administrativnih postupaka; podsjeća da se inicijativom o ESSP-u mora poštovati načelo supsidijarnosti te se stoga ne smiju dovesti u pitanje nacionalni sustavi socijalne sigurnosti i njihova raznolikost, uz poštovanje tradicije svake države članice, nacionalni modeli tržišta rada i autonomija socijalnih partnera; naglašava da inicijativa o ESSP-u ne smije biti preduvjet za ostvarivanje vlastite slobode kretanja, već mora biti usmjerena na olakšavanje pristupa informacijama i poboljšanje provedbe primjenjivih pravila o koordinaciji socijalne sigurnosti i mobilnosti radne snage u prekograničnim situacijama;

8. poziva Komisiju da u bliskoj suradnji s Europskim nadzornim tijelom za rad i nakon odgovarajuće procjene podnese zakonodavni prijedlog o ESSP-u kako bi se nacionalnim tijelima kao što su inspektorati rada i socijalne sigurnosti te socijalnim partnerima, kada provode inspekcije rada i socijalne sigurnosti ili su uključeni u njih, pružio instrument u stvarnom vremenu za učinkovitu provedbu nacionalnog prava i prava EU-a; smatra da bi se ESSP-om trebala omogućiti provjera mjesta rada, mjesta zapošljavanja, radnog odnosa i identiteta radnika u stvarnom vremenu, kao i standardiziranih naknada socijalne sigurnosti, odredbi i potvrda kako je navedeno u Uredbi (EZ) br. 883/2004; poziva Komisiju da procijeni mogućnost da se ESSP-om omoguće provjere drugih relevantnih informacija, ne dovodeći u pitanje pravila o zaštiti podataka i uz osiguranje jednakog postupanja;

9. smatra da ESSP-om moraju biti obuhvaćeni svi mobilni građani i radnici EU-a, uključujući samozaposlene, kao i svi mobilni državljani trećih zemalja na koje se odnose pravila EU-a o mobilnosti unutar EU-a;

četvrtak, 25. studenog 2021.

10. smatra da bi uvođenje ESSP-a trebalo uključivati sustav provjere u stvarnom vremenu i kontrole praćenja te razmjenu informacija unakrsnim povezivanjem nacionalnih baza podataka, strogo u skladu s pravilima EU-a o zaštiti osobnih podataka, kako bi bio u potpunosti funkcionalan i kako bi se održala visoka razina pouzdanosti podataka i provjere oznaka te izbjegle pogreške i prijevarena uporaba; ističe da bi podaci o socijalnom osiguranju i osobni podaci trebali biti dostupni samo dotičnoj osobi i nadležnim nacionalnim tijelima te da se ne bi trebali dijeliti u druge svrhe osim provedbe pravila EU-a o koordinaciji sustava socijalnog osiguranja i mobilnosti radne snage unutar EU-u, strogo u skladu s pravilima o zaštiti podataka; smatra da u državama članicama u kojima socijalni partneri provode inspekcije rada ili su uključeni u njih pristup podacima o socijalnoj sigurnosti radnika iz drugih država članica mora biti osiguran socijalnim partnerima bez ugrožavanja sukladnosti s odredbama o zaštiti podataka;

11. pozdravlja inicijative u nekoliko država članica za poboljšanje učinkovite provedbe prava Unije, upotrebom nacionalnih iskaznica ili sličnih instrumenata u području radnog prava⁽²⁸⁾; naglašava da, iako se tim nacionalnim inicijativama stvara svijest o plaćama i radnim uvjetima za sve radnike te poboljšava provedba, one ne mogu olakšati razmjenu valjanih i točnih informacija, uključujući o prekograničnim radnim odnosima i pravima; poziva Komisiju da osigura da inicijativa o ESSP-u državama članicama pruži mogućnost da se oslanjaju na informacije koje su dostupne zahvaljujući poboljšanim mogućnostima identifikacije i provjere koje pružaju nacionalne kartice ili slični instrumenti u području radnog prava u zemljama u kojima te inicijative postoje; naglašava da ESSP ne bi trebao zamijeniti nacionalne kartice ili slične instrumente u području radnog prava nego bi trebao nadopunjavati te nacionalne prakse i samo pružati relevantne informacije odgovarajućim tijelima; dodaje da to ne smije dovesti u pitanje autonomiju nacionalnih socijalnih partnera i radne uvjete utvrđene u primjenjivim kolektivnim ugovorima u skladu s nacionalnim pravom i praksom; vjeruje da bi se ESSP i njegova integracija s nacionalnim iskaznicama ili sličnim instrumentima u području radnog prava, ako postoje, mogli pokazati kao temelj za buduće napore u pogledu provedbe na razini EU-a;

12. vjeruje da bi svi radnici, socijalni partneri i nacionalni inspektorati rada i socijalne sigurnosti trebali imati ažuriran pristup informacijama o svojim radnim odnosima, pravima na plaću te pravima radnika i socijalnim pravima, u skladu s primjenjivim kolektivnim ugovorom ili nacionalnim zakonodavstvom;

13. napominje da je PD A1 važan, ali trenutačno je jedini instrument za provjeru socijalnog osiguranja mobilnih radnika; prepoznaje ograničenja i izazove povezane s postupkom PD A1, posebno u pogledu uporabe obrazaca PD A1 od strane poslodavaca, ovisno o razini digitalizacije sustava socijalne sigurnosti u državama članicama, te njihove provjere koju provode nadležna nacionalna tijela u kontekstu pružanja usluga u drugoj državi članici, ali i u pogledu dobivanja točnih informacija o broju i karakteristikama upućenih radnika u EU-u; poziva Komisiju i države članice da dodatno poboljšaju postupak provjere obrazaca PD A1 i smatra da je među državama članicama potrebno razviti brze postupke za rješavanje pitanja PD A1 potvrda koje su nabavljene ili upotrijebljene na prijevazu; napominje da su ograničenja i izazovi povezani s obrascem PD A1 prepreka dobivanju točnih informacija o broju i karakteristikama upućenih radnika u EU-u; ističe da bi inicijativa o ESSP-u pružila informacije u stvarnom vremenu o socijalnom osiguranju mobilnih radnika na dan inspekcije rada u državi članici domaćinu; poziva Komisiju da osigura da pilot-projekt ESSP-a omogućava socijalno osiguranje pojednostavljujućim postupcima na zahtjev te izdavanjem i provjerom obrasca PD A1 u cilju borbe protiv prijevara;

14. smatra da bi se ESSP trebao temeljiti na e-osobnoj iskaznici, europskoj kartici zdravstvenog osiguranja (EHIC) i elektroničkoj razmjeni informacija o socijalnoj sigurnosti (EESSI) te da bi ih mogao nadopunjavati, među ostalim kako bi se proširila na druga područja koordinacije sustava socijalne sigurnosti i radnog prava EU-a; poziva Komisiju i države članice da što prije osiguraju potpunu funkcionalnost EESSI-ja i iskoriste prilike koje pružaju postojeći fondovi EU-a za olakšavanje provedbe nacionalnih planova u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost kako bi se u potpunosti proveo EESSI i dodatno digitalizirala javna uprava, kako bi se olakšale razmjene među ustanovama socijalne sigurnosti, ubrzalo rješavanje pojedinačnih slučajeva i poboljšali provedbeni kapaciteti Europskog nadzornog tijela za rad i relevantnih

⁽²⁸⁾ Izvješće EFBWW-a i FIEC-a, *Social identity cards in the European construction industry* (Socijalne osobne iskaznice u europskoj građevinskoj industriji), 2015.

četvrtak, 25. studenog 2021.

nacionalnih nadležnih tijela; poziva Komisiju da razjasni ulogu koju će Europsko nadzorno tijelo za rad imati u izradi i provedbi ESSP-a; ističe da povećana digitalizacija ne smije narušiti postojeće nacionalne zaštitne mjere za borbu protiv socijalnih prijevara;

15. poziva Komisiju da blisko surađuje sa socijalnim partnerima i relevantnim nacionalnim institucijama socijalnog osiguranja i inspektoratima rada kada je riječ o razvoju i uvođenju inicijative o ESSP-u, jamčeći potpuno poštovanje autonomije socijalnih partnera i nacionalnih modela tržišta rada; smatra da bi se ESSP-om s pristupom podacima u stvarnom vremenu nacionalnim nadležnim tijelima i socijalnim partnerima omogućilo da provjere socijalno osiguranje radnika u bilo kojem trenutku i time ojačaju inspekcije rada te podržaju prikupljanje dokaza u zajedničkim prekograničnim inspekcijama rada ⁽²⁹⁾;

16. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te vladama i parlamentima država članica.

⁽²⁹⁾ Eurofound, *Joint cross-border labour inspections and evidence gathered in their course* (Zajedničke prekogranične inspekcije rada i dokazi prikupljeni tijekom njihova provođenja), 2019.

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0474

Multilateralni pregovori uoči 12. ministarske konferencije WTO-a u Ženevi od 30. studenoga do 3. prosinca 2021.**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o multilateralnim pregovorima uoči 12. ministarske konferencije WTO-a u Ženevi od 30. studenoga do 3. prosinca 2021. (2021/2769(RSP))**

(2022/C 224/08)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum iz Marakeša od 15. travnja 1994. o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije (WTO),
- uzimajući u obzir Ministarsku deklaraciju WTO-a iz Dohe od 14. studenoga 2001. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o WTO-u, osobito one od 15. studenoga 2017. o multilateralnim pregovorima uoči 11. ministarske konferencije WTO-a ⁽²⁾, od 29. studenoga 2018. naslovljenu „WTO: smjernice za budućnost” ⁽³⁾ i od 28. studenoga 2019. o krizi žalbenog tijela WTO-a ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 20. svibnja 2021. o ubrzanju napretka i borbi protiv nejednakosti u cilju iskorjenjivanja AIDS-a kao prijetnje javnom zdravlju do 2030. ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 10. lipnja 2021. naslovljenu „Odgovor na globalni izazov bolesti COVID-19: učinci izuzeća od primjene Sporazuma WTO-a o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) na cjepiva, lijekove i opremu protiv bolesti COVID-19 te na povećanje proizvodnje i proizvodnih kapaciteta u zemljama u razvoju” ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir zaključni dokument usvojen konsenzusom 7. prosinca 2018. na godišnjoj sjednici Parlamentarne konferencije o Svjetskoj trgovinskoj organizaciji u Ženevi ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir rezultate 11. ministarske konferencije održane u prosincu 2017. u Buenos Airesu, među kojima i niz ministarskih odluka, iako na njoj nije bilo moguće donijeti Ministarsku deklaraciju,
- uzimajući u obzir Deklaraciju WTO-a iz Buenos Airesa o ženama i trgovini od 12. prosinca 2017., kao i zajedničke izjave o elektroničkoj trgovini, olakšavanju ulaganja i o mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima (MMSP-ovi), donesene 13. prosinca 2017.,
- uzimajući u obzir UN-ove ciljeve održivog razvoja,
- uzimajući u obzir Pariški sporazum u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (UNFCCC), koji je na snazi od studenoga 2016.,
- uzimajući u obzir zajedničku izjavu s trilateralnog sastanka ministara trgovine Sjedinjenih Američkih Država, Japana i Europske unije donesenu 14. siječnja 2020.,
- uzimajući u obzir Ministarsku deklaraciju s Balijsa od 7. prosinca 2013. o držanju javnih rezervi u svrhu sigurnosti hrane,
- uzimajući u obzir dokument za raspravu Komisije od 18. rujna 2018. o modernizaciji WTO-a,

⁽¹⁾ Ministarska deklaracija iz Dohe (WT/MIN(01)/DEC/1) od 14. studenoga 2001.

⁽²⁾ SL C 356, 4.10.2018., str. 34.

⁽³⁾ SL C 363, 28.10.2020., str. 113.

⁽⁴⁾ SL C 232, 16.6.2021., str. 62.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0250.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0283.

⁽⁷⁾ https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/158345/outcome_document-final-e.pdf

četvrtak, 25. studenog 2021.

- uzimajući u obzir Komisijinu reviziju trgovinske politike i njezin prilog naslovljen „Reforma WTO-a: prema održivom i učinkovitom multilateralnom trgovinskom sustavu”,
 - uzimajući u obzir inicijativu o trgovini i zdravlju Skupine iz Ottawe ⁽⁸⁾,
 - uzimajući u obzir Komunikaciju EU-a Glavnom vijeću WTO-a od 4. lipnja 2021. o hitnim odgovorima trgovinske politike na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19,
 - uzimajući u obzir šesto izvješće o ocjeni Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) ⁽⁹⁾,
 - uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za međunarodnu trgovinu,
- A. budući da je WTO osnovan kako bi se promicala liberalizacija trgovine robom i uslugama, jačao multilateralizam i poticao otvoren, uključiv i nediskriminirajući multilateralni trgovinski sustav utemeljen na pravilima; budući da je trgovina bitan i ključni instrument za podržavanje i dopunjavanje napora za poticanje održivog rasta i poboljšanje životnog standarda, osiguravajući punu zaposlenost te velik i neprekidno rastući obujam stvarnog prihoda u skladu s ciljem održivog razvoja;
- B. budući da se multilateralni trgovinski sustav utemeljen na pravilima trenutačno suočava s ozbiljnom krizom koja ugrožava temeljne funkcije te organizacije, tj. utvrđivanje osnovnih pravila i strukture za međunarodnu trgovinu te djelotvorno rješavanje sporova i provedbu odluka u vezi s njima;
- C. budući da je 11. prosinca 2019. žalbeno tijelo WTO-a prestalo biti operativno, što je dovelo do prekida funkcionalnog, neovisnog i nepristranog žalbenog procesa;
- D. budući da WTO u sklopu cilja održivog razvoja 14.6 ima jasan mandat da sudjeluje u pregovorima o subvencioniranju ribarstva kako bi postigao sporazum kojim se zabranjuju određeni oblici subvencioniranja ribarstva koji doprinose prekomjernom kapacitetu flote i prelovu ribe, s ciljem poticanja održivog upravljanja resursima za ribarstvo;
- E. budući da je pandemija bolesti COVID-19 stvorila jedinstvene izazove za multilateralni trgovinski sustav, stavivši na dnevni red ključno pitanje trgovine i zdravlja;
- F. budući da su, unatoč očitim ili prikrivenim ograničenjima izvoza, trgovina i multilateralni sustav općenito imali pozitivnu ulogu u borbi protiv pandemije; budući da je pandemija također razotkrila slabosti i ranjivosti, osobito u ključnim lancima opskrbe; budući da se, u tom kontekstu, WTO-ova funkcija praćenja pokazala korisnom u smislu da članice trebaju pokazati transparentnost s obzirom na trgovinu i mjere vezane uz trgovinu provedene u kontekstu bolesti COVID-19;
- G. budući da će se 12. ministarska konferencija WTO-a održati u Ženevi (Švicarska) od 30. studenoga do 3. prosinca 2021.;
1. ponovno ističe svoju potpunu predanost trajnoj vrijednosti multilateralizma i ističe da je ključno da multilateralni sustav upravlja trgovinom; poziva na donošenje trgovinskog programa koji bi se temeljio na pravednoj trgovini zasnovanoj na pravilima u korist svih, čime bi se doprinijelo održivom gospodarskom rastu i blagostanju, jačajući mir i sigurnost; naglašava važnost ciljeva održivog razvoja, kao i socijalnih, ekoloških i ljudskih prava, te jamčenja primjene multilateralno dogovorenih i usklađenih pravila na sve;
2. upozorava na to da je WTO u opasnosti od gubitka legitimnosti ako se sve članice ne obvežu na uspješan ishod 12. ministarske konferencije; smatra da 12. ministarska konferencija treba biti službeno polazište unaprjeđenja i modernizacije WTO-a kako bi se zajamčilo da može utjecati na izazove 21. stoljeća, uključujući pitanja kao što su klimatske promjene i održivost; potiče sve članice da se u kontekstu oporavka nakon pandemije bolesti COVID-19 konkretnije usmjere na nekoliko ključnih opipljivih ishoda koji pokazuju da se WTO može suočiti s trenutačnim izazovima; poziva članice da kao minimum postignu multilateralni sporazum o zabrani neodrživih subvencija za ribarstvo, kao i o odgovoru na pandemiju, ograničenom paketu za poljoprivredu i pokretanju inicijative za institucionalnu reformu,

⁽⁸⁾ WTO WT/GC/223, 24. studenoga 2020.

⁽⁹⁾ Međuvladin panel o klimatskim promjenama, 2021.: Summary for Policymakers (Globalni izgledi u području kemikalija II.: sažetak za tvorce politika). U: „Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)”.

četvrtak, 25. studenog 2021.

uključujući proces koji bi doveo do potpuno funkcionalnog sustava rješavanja sporova najkasnije do 13. ministarske konferencije; upozorava sve članice da bi u odsutnosti značajnih ishoda na 12. ministarskoj konferenciji neke članice mogle tražiti alternativne foruma za donošenje pravila, čime bi se mogla ugroziti budućnost multilateralnog trgovinskog sustava; pozdravlja imenovanje nove glavne direktorice WTO-a, Ngozi Okonjo-Iweala, i pohvaljuje njezinu iznimnu predanost multilateralizmu;

3. ističe ključnu važnost postizanja sporazuma o štetnim subvencioniranjima za ribarstvo za vjerodostojnost WTO-a kao multilateralne institucije, što podrazumijeva učinkovito pokretanje brzog i značajnog smanjenja određenih oblika subvencioniranja za ribarstvo koje doprinose prekomjernom kapacitetu i prelovu ribe te eliminaciju subvencioniranja koje doprinose nezakonitom, neprijavljenom i nereguliranom ribolovu (NNN) s ciljem osiguravanja održivog iskorištavanja morskih resursa; u tom kontekstu naglašava načelo zajedničkih, ali različitih odgovornosti s obzirom na opseg štetnih subvencioniranja, poštujući potrebu za posebnim i različitim postupanjem u skladu s ciljem održivog razvoja 14.6; ističe da više od 39 milijuna ljudi izravno ovisi o morskom ribolovu, a nekoliko milijuna ljudi više ovisi o njemu u nizvodnim industrijama; smatra da je takav sporazum presudan ne samo za vjerodostojnost WTO-a s obzirom na postizanje multilateralnih sporazuma, već da predstavlja i preduvjet za demonstriranje snažne veze između multilateralnog trgovinskog sustava i ciljeva održivog razvoja; ističe važnost objašnjavanja stava i internih pravila EU-a s ciljem povećavanja njegove vjerodostojnosti;

4. prepoznaje ključnu ulogu trgovinske politike tijekom pandemije bolesti COVID-19; ponovno ističe svoju rezoluciju od 10. lipnja 2021. naslovljenu „Odgovor na globalni izazov bolesti COVID-19: učinci izuzeća od primjene Sporazuma WTO-a o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) na cjepiva, lijekove i opremu protiv bolesti COVID-19 te na povećanje proizvodnje i proizvodnih kapaciteta u zemljama u razvoju”; u tom pogledu naglašava potrebu da se definira osnovni sporazum s ciljem eliminacije carina na farmaceutske i medicinske proizvode, ukidanja pravila o ograničenjima izvoza, utvrđivanja pravila o transparentnosti i globalnoj suradnji u kriznim vremenima, u ministarskoj deklaraciji u skladu s inicijativom o trgovini i zdravlju; vjeruje da je takav sporazum iznimno važan kako bi se pokazala relevantnost WTO-a; poziva na osnivanje novog stalnog Odbora za trgovinu i zdravlje na 12. ministarskoj konferenciji kako bi se pomoglo vladama u provedbi postojećih iznimki i fleksibilnosti u međunarodnom trgovinskom pravu te postavljanju temelja za trgovinski stup za pregovore o budućem međunarodnom sporazumu o odgovoru na pandemiju; smatra da su mnoge zemlje, osobito zemlje u razvoju, suočene s poteškoćama u primjeni fleksibilnosti TRIPS, osobito članka 31bis; podsjeća da EU treba aktivno sudjelovati u pregovorima utemeljenima na tekstu o privremenom izuzeću od primjene TRIPS-a; s tim u vezi poziva EU da podrži odobrenje privremenog izuzeća od nekih odredbi sporazuma TRIPS za COVID-19 kako bi se poboljšao pravovremeni globalni pristup cjenovno pristupačnim cjepivima, terapeutici i dijagnostici u pogledu bolesti COVID-19 rješavanjem globalnih ograničenja proizvodnje i nestašica u opskrbi;

5. poziva sve članice WTO-a da poštuju svoje obveze s obzirom na transparentnost u svim poljoprivrednim stupovima, kao i da postignu sporazum o sustavnim poboljšanjima iznesenima u prijedlogu ministarske odluke o poboljšanju transparentnosti u poljoprivredi u dokumentu JOB/AG/213 uz sufinanciranje EU-a; ističe važnost donošenja plana rada o domaćim potporama koje dovode do iskrivljavanja trgovinske razmjene uključujući trajno rješenje za držanje javnih rezervi kako zahtijeva Ministarska deklaracija s Balijsa, uz obavezan sustav obavještanja utemeljen na učinkovitom mehanizmu tehničke podrške i razvoja kapaciteta kako bi se osiguralo da su programi držanja javnih rezervi proporcionalni i usklađeni s ciljem sigurnosti hrane te kako bi se iskrivljavanje trgovinske razmjene i nepovoljne posljedice za sigurnost hrane drugih članica sveli na minimum; ističe da je potrebno prilagoditi Sporazum o poljoprivredi kako bi se odgovorilo na izazove današnjice i kako bi se osigurali pošteniji uvjeti natjecanja uzimajući u obzir načine proizvodnje; podržava glavnu direktoricu Okonjo-Iweala u njezinom pozivu na paket WTO-a za sigurnost hrane;

6. smatra da je sada hitno potrebno provesti temeljitu reformu WTO-a u svjetlu duboke krize s kojom se ta organizacija suočava, ali također zbog dugotrajnog nedostatka napretka u pogledu Razvojnog plana iz Dohe (DDA) i naglašava da relevantna pitanja Razvojnog plana iz Dohe trebaju ostati na dnevnom redu; poziva članice WTO-a da temeljito preispitaju nekoliko aspekata WTO-a, posebno njegove funkcije praćenja, pregovaranja i rješavanja sporova, u cilju povećanja njegove djelotvornosti, uključivosti, transparentnosti i legitimnosti; potiče sve članice WTO-a da se usredotoče na konstruktivan

četvrtak, 25. studenog 2021.

proces promjena kako bi se WTO modernizirao i opremio alatima za djelotvorno rješavanje trgovinskih izazova 21. stoljeća te kako bi se uspostavio institucijski mehanizam i jasan vremenski okvir za nastavak programa reformi na 12. ministarskoj konferenciji s ciljem postizanja konkretnih rezultata najkasnije do 13. ministarske konferencije;

7. pozdravlja napomene veleposlanika SAD-a Taija o WTO-u od 14. listopada 2021., posebno jasnu predanost reformi svih triju funkcija te organizacije; očekuje da će SAD sada započeti s konkretnim prijedlozima za napredak; potiče SAD da se obveže na pokretanje konstruktivnog procesa pregovora o reformama rješavanja sporova na 12. ministarskoj konferenciji tako da potpuno funkcionalan sustav bude na snazi najkasnije do 13. ministarske konferencije;

8. duboko žali zbog neriješene situacije u žalbenom tijelu WTO-a koja globalnom trgovinskom sustavu oduzima provediv sustav rješavanja sporova; upozorava na to da je bez funkcionalnog žalbenog tijela WTO nemoćan i da će se tendencija kršenja multilateralnih sporazuma samo povećati; napominje da je trenutno zabilježeno više od 15 slučajeva za žalbu, bez mogućnosti revizije; snažno potiče sve članice WTO-a da se u potpunosti angažiraju i rade na rješenjima za potpuno funkcionalan dvostupanjski sustav rješavanja sporova s potpuno funkcionalnim i neovisnim žalbenim tijelom što je prije moguće; snažno podržava nedavne inicijative EU-a za sklapanje sporazuma s našim glavnim trgovinskim partnerima koji održavaju, na privremenom temelju, funkcionalni proces rješavanja sporova među članicama WTO-a koje sudjeluju u tome; podsjeća da bi obvezujući, dvorazinski neovisni proces trebao ostati glavni cilj strategije EU-a; ističe da će za uspješnu reformu biti potrebni angažman na stvarnim problemima svih uključenih strana i postizanje dogovora o kompromisnom rješenju; potiče relevantne dionike da se do kraja 12. ministarske konferencije dogovore s obzirom na daljnji rad na srednjoročnim i dugoročnim područjima reforme, od kojih je neka potrebno završiti prije sljedeće ministarske konferencije (MC13); podržava nedavni prijedlog Komisije za reformu uredbe o provedbi kako bi se zajamčilo da EU ima dogovarajuće alate za provedbu obveza trećih zemalja;

9. poziva Komisiju i Vijeće da surađuju sa svim članicama WTO-a kako bi pokrenuli raspravu o uvođenju novih pravila za uklanjanje postojećih nedostataka u pravilniku kada je riječ o nepoštenim trgovinskim praksama, krivotvorenju, subvencijama kojima se narušava tržište, poduzećima u državnom vlasništvu i prisilnom prijenosu tehnologije;

10. uvjeren je da trenutačno razlikovanje između razvijenih zemalja i zemalja u razvoju ne odražava ekonomsku stvarnost i da to može biti prepreka napretku kruga pregovora iz Dohe; apelira na napredne zemlje u razvoju da preuzmu svoj dio odgovornosti i daju doprinos razmjernan njihovoj razini razvoja; smatra da je potrebno preispitati i revidirati mehanizam posebnog i različitog postupanja uz prikladno uključivanje svih članica WTO-a kako bi se bolje odrazili indeksi ljudskog razvoja dok se štiti prostor za politiku koji se suočava s nepoštenom trgovinom te zbog toga poziva članice WTO-a da revidiraju sustav; ipak ističe da bi samoprocjena statusa razvoja kao jedini kriterij mogla dovesti do nepoštene trgovine;

11. očekuje da će reforma WTO-a stvoriti jednostavniji način za integraciju otvorenih plurilateralnih sporazuma u multilateralnu strukturu kako bi se osigurao napredak u područjima koja nisu dovoljno razvijena za potpuno članstvo; poziva sve članice da razmisle o načinu razvoja novog sustava za pojačanu suradnju kakav se koristi u Europskoj uniji, s jasnim pravilima o minimalnom broju članica koje bi trebale sudjelovati u plurilateralnoj inicijativi i na temelju toga razviju jednostavan mehanizam koji bi omogućio integraciju nastalih sporazuma u strukturu WTO-a;

12. pozdravlja i podržava široko članstvo, ambiciozan pregovarački plan i dosadašnji napredak u pogledu plurilateralnih pregovora WTO-a o pravilima e-trgovine; poziva na trud kako bi se zaključili pregovori o usklađenosti s pravilima WTO-a; podsjeća na svoje stajalište da mogući sporazum treba zajamčiti pristup tržištu za robu i usluge povezane s e-trgovinom u trećim zemljama, kao i zaštitu prava potrošača i radničkih prava; ističe potrebu za pojednostavljivanjem poslovne inovacije i protoka podataka, potpuno u skladu sa zakonima EU-a o zaštiti privatnosti i zaštiti podataka; priznaje moguću pravnu nesigurnost s kojom se suočavaju poduzeća i istraživači koji se koriste osobnim podacima i utjecaj koji ona može imati na inovaciju; hitno poziva na mjere za povećavanje pravne sigurnosti za dionike ovisno o korištenju podacima za prethodno odobrene postupke korištenja podacima, kao i za pseudonimizaciju i anonimizaciju; naglašava da bi članice

četvrtak, 25. studenog 2021.

WTO-a trebale izraziti svoju kontinuiranu potporu pregovorima i utvrditi jasan vremenski okvir za daljnji napredak; podržava pretvaranje sadašnjeg moratorija WTO-a na elektronički prijenos podataka u trajan;

13. hitno poziva na ispitivanje mogućnosti za pojednostavljivanje protoka podataka sa strateški važnim trećim zemljama; napominje da se europska poduzeća koja posluju u nekim trećim zemljama sve više suočavaju s neopravdanim preprekama i digitalnim ograničenjima; ističe da bi se u tu svrhu zahtjevi u pogledu lokalizacije podataka prema potrebi trebali izbjegavati, da podaci moraju biti obuhvaćeni sporazumima EU-a o slobodnoj trgovini te da se nastojanja da se s trećim zemljama zaključuje odluke o primjerenosti moraju ubrzati;

14. napominje da se zbog pravnih zahtjeva trgovina još uvijek oslanja na značajnu količinu dokumenata u papirnatom obliku, što je skupo, neučinkovito i predstavlja rizik tijekom globalnih kriza; ističe potrebu za ispitivanjem uporabe elektroničkih trgovinskih dokumenata, što će povećati učinkovitost i sigurnost te smanjiti utjecaj na okoliš; naglašava potrebu za promjenom međunarodnog prava kako bi se dopustila uporaba elektroničkih dokumenata u trgovini;

15. hitno poziva na proširivanje Sporazuma o informacijskoj tehnologiji (ITA); priznaje da ITA promovira globalnu digitalizaciju proizvodnje i da bi se taj proces trebao razvijati kako bi uključio širi spektar proizvoda; poziva na znatnije napore kako bi se eliminirale carine na trgovinu IKT proizvodima; naglašava pozitivne trgovinske učinke proširenja geografske pokrivenosti kako bi se uključilo više zemalja;

16. smatra da bi ishod 12. ministarske konferencije trebao polučiti program trgovinske politike utemeljen na djelovanju kojim se podupiru ciljevi održivog razvoja do 2030. i Pariški sporazum; snažno potiče članice WTO-a da razmotre sve moguće mjere kako bi se doprinijelo ograničavanju emisija stakleničkih plinova u skladu s UNFCCC-om, ojačala usklađenost s Pariškim sporazumom i klimatskom neutralnošću te poboljšala suradnja u WTO-u po pitanju mjera usvojenih na domaćem tržištu, uključujući uvođenje standardnih taksonomija zelenog računovodstva kako bi se privatnom i javnom sektoru pomoglo da identificiraju održive gospodarske aktivnosti, kao i značajno štetne aktivnosti, te mjere koje se bave curenjem ugljika; pozdravlja inicijativu Komisije o trgovini i klimi; poziva Komisiju da predstavi posebne prijedloge; nadalje, naglašava potrebu za unapređenjem rasprave o robama i uslugama koje pomažu u suočavanju s okolišnim i klimatskim izazovima; ističe da je potrebno ubrzati pregovore o Sporazumu o ekološkim dobrima koji podupire ozelenjivanje industrija i pristojan pristup prelasku na klimatski prihvatljive tehnologije, a koji je usredotočen na posao; predlaže poboljšanu koordinaciju između WTO-a i drugih međunarodnih institucija kao što su Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj i Međunarodni monetarni fond, kako bi se uhvatilo u koštac s curenjem ugljika;

17. potvrđuje poveznicu između rodne jednakosti i uključivog razvoja te ističe da je osnaživanje žena presudno za iskorjenjivanje siromaštva te da su istovremeno uklanjanje prepreka sudjelovanju žena u trgovini i rješavanje nepovoljnih učinaka trenutnih trgovinskih pravila na žene u njihovim višestrukim ulogama ključan element gospodarskog razvoja; potiče sve članice WTO-a da potpišu Deklaraciju iz Buenos Airesa o trgovini i ekonomskom osnaživanju žena iz 2017., a njezine 123 potpisnice snažno potiče da ispune svoje obveze; apelira na Komisiju da radi na snažnoj ministarskoj deklaraciji koja bi mogla poslužiti kao plan za provedbu Deklaracije iz Buenos Airesa iz 2017.;

18. pozdravlja postignuti napredak i poziva na konačni završetak plurilateralnih rasprava o domaćoj regulaciji usluga jer bi to bio značajan korak naprijed i dokaz da je napredak moguć u plurilateralnom okruženju u kontekstu WTO-a;

19. očekuje da se u ministarskoj deklaraciji ocijeni napredak postignut u plurilateralnim pregovorima o olakšavanju ulaganja;

20. pozdravlja napredak i u pogledu zajedničke inicijative pokrenute u Buenos Airesu za mikropoduzeća, mala i srednja poduzeća te priznavanje paketa za mikropoduzeća, mala i srednja poduzeća u prosincu 2020.; prepoznaje da je pandemija bolesti COVID-19 imala značajan negativan utjecaj na mala i srednja poduzeća te izražava potporu programu rada WTO-a za mikropoduzeća, mala i srednja poduzeća, kojim se načelo „počnimo od malih” integrira u pravila WTO-a; poziva sve članice WTO-a da se pridruže ovoj inicijativi;

četvrtak, 25. studenog 2021.

21. poziva Komisiju i Vijeće da surađuju s drugim članicama WTO-a kako bi se zajamčilo da WTO aktivno doprinosi većem poštovanju prava radnika diljem svijeta, posebno na temelju standarda rada Međunarodne organizacije rada (ILO) i iznesu konkretne prijedloge; podsjeća na važnost širenja najboljih praksi u vezi s dužnom pažnjom; pozdravlja prijedlog SAD-a u pogledu prisilnog rada kao dio šireg nastojanja da se u WTO integriraju standardi rada, čime bi se uspostavili jednaki uvjeti na međunarodnoj razini, te ističe potrebu za sporazumom kojim će se uspostaviti jednaki uvjeti na međunarodnoj razini; preporučuje osnivanje radne skupine za prava radnika kao prvi korak prema napretku tog plana;
 22. naglašava da je transparentnost ključna za jamčenje stabilnog okruženja za trgovinu i ulaganje; smatra da je važno poboljšati transparentnost postupaka praćenja snažnijim poticanjem članica WTO-a da poštuju zahtjeve za obavješćivanje, smanjenjem složenosti tih postupaka te omogućivanjem izgradnje kapaciteta, dok bi namjerno nepoštovanje tih pravila trebalo obeshrabrati te se s njime suočiti; poziva članice WTO-a da razmotre jačanje uloge tajništva WTO-a u tom pogledu;
 23. poziva Komisiju i Vijeće da se pobrinu za to da Parlament i dalje bude intenzivno uključen u pripreme za 12. ministarsku konferenciju te da ga tijekom ministarske konferencije 2021. redovito obavještavaju i s njim se savjetuju;
 24. poziva članice WTO-a da zajamče demokratski legitimitet i transparentnost jačanjem parlamentarne dimenzije WTO-a i parlamentarne konferencije; naglašava važnost rada zajedničke parlamentarne konferencije Europskog parlamenta i Međuparlamentarne unije (IPU) o WTO-u; naglašava da je potrebno zajamčiti bolji pristup trgovinskim pregovorima za parlamentarce i njihovo sudjelovanje u oblikovanju i provedbi odluka WTO-a;
 25. poziva članice WTO-a da poboljšaju komunikaciju sa svim dionicima, uključujući civilno društvo i poslovne organizacije, kao i da pojačaju suradnju s drugim međunarodnim organizacijama kao što je Međunarodna organizacija rada i općenito sustav UN-a; očekuje od čelnika da na različitim razinama više komuniciraju o prednostima trgovine utemeljene na pravilima;
 26. podupire napore za revitalizaciju pristupnih pregovora sa zemljama promatračima, posebno sa Srbijom, Kosovom te Bosnom i Hercegovinom; poziva na brzo zaključenje pregovora o nacrtima izvješća radne skupine;
 27. hitno poziva na veće napore za proširenje članstva u Općem sporazumu o javnoj nabavi WTO-a, posebno na Kinu i druga gospodarstva u nastajanju;
 28. poziva na obnovljene napore za usklađivanje pravila o nepovlaštenom podrijetlu kako je predviđeno u Sporazumu o pravilima o podrijetlu;
 29. poziva sve članice WTO-a da ratificiraju prilog K konvencije Svjetske carinske organizacije iz Kyota kako bi se smanjila carinska birokracija;
 30. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica te glavnom direktoru WTO-a.
-

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0480

Sigurnost parkirališta za kamione u EU-u**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o sigurnosti parkirališta za kamione u EU-u (2021/2918(RSP))**

(2022/C 224/09)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir članke 4., 26., 67., 73., 87., 88. i 91. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Direktivu 2008/96/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o upravljanju sigurnošću cestovne infrastrukture ⁽¹⁾, kako je izmijenjena Direktivom (EU) 2019/1936 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o izmjeni Direktive 2008/96/EZ o upravljanju sigurnošću cestovne infrastrukture ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. o okviru za uvođenje inteligentnih prometnih sustava u cestovnom prometu i za veze s ostalim vrstama prijevoza ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Delegiranu uredbu Komisije (EU) br. 885/2013 od 15. svibnja 2013. o dopuni Direktive 2010/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća s obzirom na pružanje usluga informiranja o sigurnim i zaštićenim parkirališnim mjestima za kamione i gospodarska vozila ⁽⁴⁾;
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1315/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o smjernicama Unije za razvoj transeuropske prometne mreže i stavljanju izvan snage Odluke br. 661/2010/EU ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Odluku br. 585/2014/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvođenju interoperabilne usluge e-poziva (eCall) na području cijele Europske unije ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1153 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavljanju Instrumenta za povezivanje Europe i stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1316/2013 i (EU) br. 283/2014, a posebno njezin članak 9. stavak 2. točku (b) podtočku (vii.) ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2020/1054 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2020. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 s obzirom na minimalne zahtjeve u pogledu maksimalnih dnevnih i tjednih vremena vožnje, minimalnih stanki te dnevnih i tjednih razdoblja odmora i Uredbe (EU) br. 165/2014 s obzirom na pozicioniranje s pomoću tahografa ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir rasprave o predstavi br. 0549/2021 na sjednici Odbora za predstave održanoj 15. srpnja 2021.,
- uzimajući u obzir članak 227. stavak 2. Poslovnika,

⁽¹⁾ SL L 319, 29.11.2008., str. 59.⁽²⁾ SL L 305, 26.11.2019., str. 1.⁽³⁾ SL L 207, 6.8.2010., str. 1.⁽⁴⁾ SL L 247, 18.9.2013., str. 1.⁽⁵⁾ SL L 348, 20.12.2013., str. 1.⁽⁶⁾ SL L 164, 3.6.2014., str. 6.⁽⁷⁾ SL L 249, 14.7.2021., str. 38.⁽⁸⁾ SL L 249, 31.7.2020., str. 1.

četvrtak, 25. studenog 2021.

- A. budući da je Odbor za predstavke zaprimio predstavku br. 0549/2021 koju je potpisalo 22 735 osoba i u kojoj se izražava zabrinutost zbog prostora za parkiranje za kamione na cestovnoj mreži EU-a i poziva na preventivne mjere za smanjenje rizika i razmjera sigurnosnih problema na prostorima za parkiranje za kamione;
- B. budući da su skupine organiziranog kriminala često uključene u krađu tereta i često su usmjerene na proizvode visoke vrijednosti, kao što su elektronika, duhan i farmaceutski proizvodi, što uzrokuje znatne gospodarske gubitke⁽⁹⁾, koji su u razdoblju 2017. – 2019. iznosili otprilike 52 milijuna EUR; budući da ti podaci nisu iscrpni zbog nedovoljnog izvješćivanja i razmjene relevantnih podataka o kaznenim djelima u vezi s teretom;
- C. budući da su te kriminalne skupine sve organiziranije, koriste najsuvremeniju tehnologiju i u mnogim slučajevima djeluju po nalogu; budući da se prema Europolovoj Procjeni prijetnje od teškog i organiziranog kriminala za 2021. čini da se kriminalci koji sudjeluju u teškom i organiziranom kriminalu u EU-u sve više koriste nasiljem, pri čemu se žrtve biraju nasumično bez obzira na njihov stupanj uključenosti ili položaj, što često utječe na nelužne osobe;
- D. budući da bi se Europska unija trebala boriti protiv kriminala i organiziranog kriminala na cestovnoj mreži EU-a te promicati učinkovito i sigurno kretanje robe bez dodatnih troškova povezanih s prekomjernom izloženošću riziku od napada;
- E. budući da vozači u međunarodnom cestovnom prijevozu provode dulja razdoblja daleko od kuće i obitelji, što znači da je sigurna i dobro opremljena parkirališna infrastruktura u cijelom EU-u od ključne važnosti za njihovo fizičko i mentalno zdravlje;
- F. budući da se na rad, odmor i stanke vozača u međunarodnom cestovnom prijevozu primjenjuju stroga pravila čiji je cilj stvaranje sigurnog, učinkovitog i društveno odgovornog sektora cestovnog prometa u Europskoj uniji; budući da su i institucije EU-a i države članice odgovorne za pružanje odgovarajuće i pristupačne parkirališne infrastrukture u cijelom EU-u, što pravila o radnom vremenu i vremenu odmora čini razmjernima i izvedivima;
- G. budući da su glavni čimbenici koju profesiju vozača čine tako neatraktivnom loši uvjeti odmora i visok rizik od kriminala i napada; budući da je nedostatak vozača sve veći problem koji dovodi u pitanje učinkovito funkcioniranje jedinstvenog tržišta, logistike i opskrbnih lanaca te drugih sektora kao što su proizvodnja i maloprodaja;
1. podsjeća da se u studiji Komisije iz 2019. ističe nedostatak oko 100 000 noćnih parkirališta za kamione u EU-u, dok je taj nedostatak još veći za certificirana sigurna parkirališta⁽¹⁰⁾;
 2. izjavljuje da su sigurna i zaštićena parkirališta za kamione potrebna kako bi se osigurali socijalno pravedni uvjeti za profesionalne vozače kad se moraju obvezno odmarati; podsjeća da je u sektoru cestovnog prometa akutni nedostatak vozača; poziva Komisiju da pomno prati dostupnost dovoljnog broja visokokvalitetnih sigurnih i zaštićenih parkirališta za kamione i razmjernu primjenu sankcija u državama članicama; naglašava da se moraju poduzeti odgovarajuće mjere u slučaju bilo kakvog oblika nepoštenog postupanja prema vozačima kamiona i prijevozničkim poduzećima iz EU-a ili njihove diskriminacije;
 3. žali zbog napada na prijevoznike na parkiralištima za kamione, uključujući smrtonosne napade, i podsjeća da te napade često provode dobro organizirane i opremljene bande koje ponekad krađe robu po narudžbi i često koriste prihod od tih kaznenih djela za financiranje drugih oblika teških kaznenih djela;
 4. žali zbog činjenice da bi takvi incidenti mogli biti ksenofobni ili rasistički;

⁽⁹⁾ *Europol Serious and Organised Threat Assessments* (Procjena prijetnje od teškog i organiziranog kriminala, Europol), 2021. „U osam najpogođenijih država članica gubici uzrokovani kaznenim djelima u vezi s teretom premašili su 75 milijuna EUR 2019. godine i znatno utječu na opskrbne lance”.

⁽¹⁰⁾ Analiza slučaja Komisije iz 2019. o sigurnom i zaštićenom parkiranju kamiona, str. 24. Dokument je dostupan na sljedećoj adresi: <https://ec.europa.eu/transport/sites/default/files/2019-study-on-safe-and-secure-parking-places-for-trucks.pdf>.

četvrtak, 25. studenog 2021.

5. uviđa da je kriminal povezan s teretom kamiona sve više prekogranične prirode i da predstavlja glavnu sigurnosnu prijetnju za vozače kamiona; ističe da je potrebna pojačana suradnja kako bi se na odgovarajući način riješio problem takvog kriminala te zahtijeva strukturiraniju razmjenu informacija i operativnu koordinaciju među tijelima kaznenog progona država članica uz potporu Europolu, uključujući pojačanu suradnju s privatnim stranama, kao što su Udruga za zaštitu transportirane robe i Europska organizacija za sigurnost parkirališta;
6. poziva države članice da sustavno prijavljuju kaznena djela Europolu kako bi se osigurali dosljedni odgovori pomoću operativne i analitičke potpore te poziva Komisiju da dodatno ojača kapacitete Europolu u tom području povećanjem njegovih resursa i osoblja;
7. poziva Komisiju da potakne povećanje dostupnih parkirališta za kamione te da poboljša njihovu kvalitetu, sigurnost i povezivost pomoću zakonodavnih inicijativa, programa europskih strukturnih i investicijskih fondova, mehanizama za promicanje suradnje među nadležnim tijelima država članica i drugih dostupnih instrumenata, kao što je program financiranja Instrumenta za povezivanje Europe;
8. potiče Komisiju i Vijeće da poduzmu potrebne mjere za uspostavu i razvoj policijske suradnje koja uključuje nadležna tijela svih država članica kako bi se spriječila, otkrila i istražila kaznena djela na cestama i parkiralištima;
9. poziva Komisiju i države članice da u konačne sporazume o partnerstvu u vezi s europskim strukturnim i investicijskim fondovima te u programe za te fondove uključe ciljeve i pristupe za povećanje broja sigurnih i zaštićenih parkirališta za kamione;
10. pozdravlja osnivanje stručne skupine Komisije za sigurnost cestovne infrastrukture, koja će tražiti savjete i stručno mišljenje država članica i drugih relevantnih dionika o toj temi, među ostalim za pripremu nezakonodavnih akata, kao i uspostavu skupine na visokoj razini za sigurnost na cestama, koja će davati strateške savjete i često pružati povratne informacije; potiče Komisiju da ubrza rad u tom području i da se uskladi s državama članicama kako bi se ostvarila konkretna poboljšanja za vozače kamiona u EU-u;
11. naglašava važnost provedbe projekata usmjerenih na promicanje nacionalne i međunarodne suradnje u borbi protiv krađe tereta, stvaranje kataloga tekućih postupaka i optimizaciju rada na predmetima na operativnoj razini;
12. podsjeća na važnost osiguravanja prioritetnog financiranja za stvaranje i nadogradnju sigurnih i zaštićenih parkirališta za kamione u EU-u, pri čemu bi se trebali koristiti svi dostupni programi financiranja EU-a i država članica;
13. poziva države članice da preuzmu primarnu odgovornost za poboljšanje sigurnosti parkirališta za kamione pomoću provjerenih nacionalnih strategija za sigurnost na cestama i konkretnih mjera utvrđenih u akcijskim planovima i provedbenim planovima, koji čine temelj istinske kulture sigurnosti na cestama u EU-u;
14. poziva Komisiju i države članice da udruže snage kako bi poboljšale kvalitetu usluga na parkiralištima za kamione, među ostalim nudeći osnovne cjenovno pristupačne značajke, te da poboljšaju njihovu sigurnost i istodobno osiguraju da se neovisne revizije koje provode treće strane na temelju zajedničkih standarda EU-a provode za sva sigurna parkirališta za kamione unutar sustava kako bi se zajamčilo da je infrastruktura u skladu sa standardima sigurnosti i zaštite EU-a, npr. u skladu s Direktivom 2008/96/EZ o upravljanju sigurnošću cestovne infrastrukture;
15. žali zbog toga što i dalje postoje različita tumačenja standarda sigurnosti i zaštite parkirališta te zahtjeva za certifikaciju te naglašava važnost stvaranja usklađenog standarda EU-a koji sadrži jasna i nedvosmislena pravila o razini sigurnosti i udobnosti;
16. poziva Komisiju da ispuni obveze iz Uredbe (EU) 2020/1054 o uspostavi standarda i postupaka certificiranja sigurnih i zaštićenih parkirališta za kamione u EU-u;
17. naglašava da standardi EU-a kojima se detaljno opisuje razina usluge i sigurnosti sigurnih i zaštićenih parkirališta za kamione te postupci certificiranja takvih parkirališta moraju biti obvezni kako bi se zajamčila i pružila dosljedna definicija sigurnih parkirališta za kamione i usklađen zakonodavni okvir;

četvrtak, 25. studenog 2021.

18. poziva na poboljšanje pokrivenosti i učinkovitosti službi za odgovor na izvanredne i hitne situacije te na uvođenje sustava poziva za obavješćivanje nadležnih tijela na svim službenim jezicima; potiče države članice da uvedu sustav neposrednog odgovora kada je kazneno djelo protiv vozača ili kamiona počinjeno unutar njihove nacionalne nadležnosti kako bi se spriječili slučajevi u kojima vozač ne dobije pravovremenu pomoć nacionalnih tijela javne sigurnosti zbog lakšeg kaznenog djela, jezične barijere ili iz bilo kojeg drugog razloga;
 19. zahtijeva uvođenje redovitih ophodnji zaštitarskih službi ili policijskih ophodnji na parkiralištima na kojima se ne mogu stalno pružati zaštitarske usluge, a na kojima se događaju napadi na prijevoznike;
 20. ističe važnost jačanja mehanizama za prikupljanje podataka, razmjene informacija i analitičke potpore te poziva države članice da uvedu učinkovite modele za automatizirano prikupljanje, obradu i razmjenu podataka kako bi se poboljšao operativni odgovor policijskih snaga na prekogranični kriminal;
 21. ističe da bi se informacije o lokaciji sigurnih i zaštićenih parkirališta za kamione trebale prenositi vozačima i cijelom logističkom lancu pomoću digitalnih alata na način prilagođen korisnicima te traži od Komisije da taj cilj ostvari postavljanjem temelja za interoperabilna rješenja informacijskih i komunikacijskih tehnologija koja će vozačima omogućiti da pronađu i rezerviraju sigurna parkirališta i planiraju svoja putovanja u skladu s tim;
 22. poziva Komisiju i države članice da promiču postojeće sigurnosne sustave ugrađene u vozilo i sve vrste inteligentnih alata za upozoravanje i njihovu povezanost s policijskim i hitnim službama;
 23. poziva Komisiju da predloži mjere za reviziju Delegirane uredbe Komisije (EU) br. 885/2013 i Uredbe (EU) br. 1315/2013;
 24. poziva Komisiju i države članice da istraže i predlože konkretne mjere za zaštitu žrtava kaznenih djela počinjenih na nezaštićenim parkiralištima za kamione, kao što su pristup medicinskoj pomoći, pravnom savjetovanju, tumaču itd.;
 25. pozdravlja odluku Odbora za predstavke o uspostavi misije za utvrđivanje činjenica kako bi se dodatno istražile činjenice opisane u predstavi br. 0549/2021, pružile nove pojedinosti o sigurnosti parkirališta za kamione i procijenili izazovi na terenu;
 26. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica.
-

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0481

Stanje u Somaliji**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o stanju u Somaliji (2021/2981(RSP))**

(2022/C 224/10)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Somaliji,
 - uzimajući u obzir zajedničku strategiju EU-a i Afrike,
 - uzimajući u obzir Sporazum iz Cotonoua,
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima,
 - uzimajući u obzir Konvenciju Afričke unije o zaštiti i pomoći interno raseljenim osobama u Africi,
 - uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta iz 1989.,
 - uzimajući u obzir Nacionalni okvirni program EU-a i Somalije za Saveznu Republiku Somaliju za razdoblje 2014. – 2020.,
 - uzimajući u obzir izjavu Misije Afričke unije u Somaliji (AMISOM) od 8. studenoga 2017. u kojoj najavljuje svoju namjeru postupnog povlačenja postrojbi iz Somalije, počevši od prosinca 2017., i njihova punog povlačenja do 2020. godine,
 - uzimajući u obzir izjavu visokog predstavnika Josepa Borrella od 18. rujna 2021. o političkoj situaciji u Somaliji,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 2568 od 12. ožujka 2021. o stanju u Somaliji,
 - uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da se humanitarna situacija u Somaliji i dalje pogoršava, uz višestruke krize koje uključuju političku nestabilnost, terorističko djelovanje, nesigurnost opskrbe hranom, sušu, klimatsku krizu i COVID-19 i koje ugrožavaju stabilnost, dobrobit ljudi i njihovu egzistenciju te uslijed kojih dolazi do velikog raseljavanja diljem zemlje i regije;
- B. budući da međunarodne humanitarne agencije upozoravaju da je Somalija na rubu humanitarne katastrofe s procijenjenih 5,9 milijuna ljudi kojima je potrebna humanitarna pomoć i s više od 2,7 milijuna ljudi suočenih s kriznim razinama sigurnosti opskrbe hranom diljem zemlje, uključujući više od 800 000 djece mlađe od pet godina kojoj prijete akutna pothranjenost; budući da se 2 milijuna ljudi suočava s ozbiljnim nestašicama vode; budući da je UN izjavio da se Somalija suočava s najgorim manjkom financijskih sredstava u posljednjih šest godina; budući da humanitarni partneri procjenjuju da će 2022. godine 7,7 milijuna Somalijaca trebati humanitarnu pomoć, i da će 2022. oko 1,2 milijuna djece mlađe od pet godina vjerojatno biti akutno pothranjeno ako im se odmah ne pruži liječenje;
- C. budući da Somalija nije bila u stanju odgovoriti na pandemiju bolesti COVID-19 zbog nepostojanja funkcionalnog zdravstvenog sustava i zbog manjka respiratora, farmaceutskih potrepština i osoblja; budući da Somalija, kao i mnoge afričke zemlje, zbog nedovoljne dostupnosti cjepiva nije uspjela cijepiti svoje stanovništvo te da je samo 3 % njezina stanovništva u potpunosti cijepljeno;
- D. budući da je obrazovni sektor snažno pogođen pandemijom bolesti COVID-19 i da mnoga djeca, među kojima se osobito ističu djeca koja žive na lokacijama gdje se nalaze interno raseljene osobe, nisu u mogućnosti nastaviti formalno obrazovanje zbog različitih okolnosti, primjerice činjenice da su im roditelji ostali bez sredstava za život i stabilnih izvora prihoda;

četvrtak, 25. studenog 2021.

- E. budući da su pobunjeničke skupine i dalje najveći izvor nesigurnosti u zemlji te da provode neselektivne napade na Somalijce i sudjeluju u otmicama i prisilnom novačenju djece za oružane sukobe; budući da je 2021. u oružanim sukobima dosad ubijeno ili ranjeno oko tisuću civila i da je al-Shabaab odgovoran za većinu civilnih žrtava; budući da su militanti intenzivirali napade i ciljane ubojstva vladinih dužnosnika u pokušaju ometanja izbornog procesa 2021.;
- F. budući da su ranjive skupine, uključujući žene, djecu, starije osobe, interno raseljene osobe, pripadnike skupine LGBTQ i druge manjine, i dalje glavne mete zlostavljanja i nasilja; budući da seksualno i rodno uvjetovano nasilje, kao i nasilje povezano sa sukobima, još uvijek u velikoj mjeri prolazi nekažnjeno, posebno u područjima sukoba;
- G. budući da se prema izvješću glavnog tajnika UN-a iz 2021. o djeci i oružanim sukobima nastavilo teško zlostavljanje djece u Somaliji, pri čemu je 2020. godine ubijeno i osakaćeno najmanje 1 087 djece; budući da je al-Shabaab vodeći u regrutiranju djece, pri čemu su al-Shabaab, vladine sigurnosne snage, regionalne sigurnosne snage i paravojne postrojbe različitih klanova prošle godine ukupno regrutirali 1 716 djece;
- H. budući da je u kolovozu 2020. Parlament u Mogadishuu podnio novi prijedlog zakona o kaznenim djelima povezanim sa seksualnim odnosom kojim se dopušta dječji brak tako što se dijete definira na temelju fizičke zrelosti, a ne dobi, te koji uključuje slabu postupovnu zaštitu preživjelih osoba; budući da se novim prijedlogom zakona o kaznenim djelima povezanim sa seksualnim odnosom krše međunarodne i regionalne obveze u području ljudskih prava;
- I. budući da je sloboda izražavanja i dalje ozbiljno ograničena te da su novinari i borci za ljudska prava ugroženi, proizvoljno ih se pritvara i uskraćuje im se zakonito postupanje i jamstvo poštenog suđenja; budući da su vlasti na regionalnoj i saveznoj razini zatvorile određene medije; budući da vlasti rijetko istražuju slučajeve ubojstava ili napada na novinare ili kazneno gone počinitelje;
- J. budući da su uoči izbornog procesa sigurnosne snage i regionalne vlasti savezne vlade Somalije, posebno u Puntlandu, kao i al-Shabaab, pojačali napade na novinare zastrašivanjem, uznemiravanjem i proizvoljnim uhićenjima; budući da su neovisni mediji ključna sastavnica pravednog izbornog procesa; budući da su tijekom 2021. nezakonito ubijeni brojni novinari, uključujući novinarskog doajena Abdiyaziza Mohamuda Guleda, direktora Radija Mogadishu, kojeg je 20. studenoga 2021. u Mogadishuu ubio al-Shabaab;
- K. budući da se procjenjuje da je 2,9 milijuna Somalijaca interno raseljeno; budući da je od kolovoza do listopada 2021. godine 55 000 ljudi bilo prisiljeno pobjeći iz svojih domova, od čega je 80 % njih otišlo zbog sukoba, a 20 % zbog događaja povezanih s klimom; budući da u Keniji postoji više izbjegličkih kampova koji primaju somalijske izbjeglice i tražitelje azila od početka građanskog rata u Somaliji 1991., uključujući kampove Kakuma i Dadaab s oko 520 000 registriranih izbjeglica i tražitelja azila; budući da su životni uvjeti u kampovima nesigurni, pri čemu se osobito žene, djeca i pripadnici skupine LGBTQ suočavaju s opetovanim zlostavljanjem i nasiljem; budući da su 29. travnja 2021. visoki povjerenik UN-a za izbjeglice (UNHCR) i kenijska vlada postigli dogovor o planu za odgodu zatvaranja kampova Dadaab i Kakuma do 30. lipnja 2022.;
- L. budući da je Somalija i dalje jedna od najopasnijih afričkih zemalja za članove sindikata, koji su sustavno izloženi nasilju i zastrašivanju; budući da se somalijskim radnicima kontinuirano uskraćuju temeljna ljudska i radnička prava, da su njihovo zdravlje i sigurnost na radu redovito ugroženi te da su slabo plaćeni, što se odnosi i na radnike koji rade za strane izvođače;
- M. budući da je izborni proces prvotno trebao biti okončan predsjedničkim izborima u listopadu 2021.; budući da se, međutim, izborni proces i dalje ometa, uslijed kašnjenja saveznih država članica s održavanjem izbora za članove obaju domova Saveznog parlamenta Somalije, koji bi potom izabrali predsjednika Somalije; budući da će se zbog odgađanja izbornog procesa sredstva sve više preusmjeravati s važnih nacionalnih prioriteta kao što je odgovor na humanitarne krize;

četvrtak, 25. studenog 2021.

- N. budući da će delegati klanova imenovati ukupno 275 zastupnika u donjem domu, dok je pet državnih skupština Somalije već izabralo svih 54 senatora u gornjem domu; budući da su se vlasti obvezale na dovršetak izbora za donji dom do 24. prosinca 2021.; budući da će vjerodostojan dovršetak izbornog procesa biti ključan za jamčenje sigurnosti i dugoročnog razvoja Somalije;
- O. budući da 26 % osoba izabranih u gornji dom čine žene, što predstavlja pozitivan pomak za Somaliju na putu prema rodnoj ravnopravnosti; budući da je potrebno uložiti dodatne napore kako bi se ispunila dogovorena kvota od 30 % žena u donjem domu i postigla potpuna uključenost žena u donošenje političkih, socijalnih i gospodarskih odluka u Somaliji;
- P. budući da je strano upletanje u unutarnje političke procese i organizaciju izbora onemogućilo njihovo pravovremeno održavanje; budući da je 15. studenoga 2021. Vijeće sigurnosti UN-a donijelo Rezoluciju br. 2607 (2021) kojom se obnavlja embargo na oružje za Somaliju;
- Q. budući da 31. prosinca 2021. istječe mandat koji je UN dao AMISOM-u; budući da se savezna vlada Somalije i Afrička unija nisu uspjele dogovoriti o preustroju misije pod vodstvom Afričke unije, kako je predviđeno Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a br. 2568 (2021); budući da EU putem različitih instrumenata od 2007. godine financijski najviše doprinosi aktivnostima AMISOM-a i Afričke unije u Somaliji;
- R. budući da je u prosincu 2020. Vijeće do 31. prosinca 2022. produljilo mandate svojih triju misija i operacija zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) u Somaliji, tj. misije EU-a za izgradnju kapaciteta (EUCAP) u Somaliji i misije EU-a za osposobljavanje (EUTM) u Somaliji, kao i mandat operacije EUNAVFOR Atalanta;
- S. budući da je 5. studenoga 2021. Somalija proglasila izaslanika Afričke unije Simona Mulonga *personam non grata* i naredila mu da napusti zemlju u roku od sedam dana, optužujući ga za sudjelovanje u aktivnostima koje nisu u skladu s mandatom AMISOM-a;
- T. budući da je EU izdvojio 286 milijuna EUR za Somaliju u okviru Nacionalnog okvirnog programa u razdoblju 2014. – 2020., s naglaskom na potporu vladavini prava, sigurnosti, sigurnosti opskrbe hranom i obrazovanju; budući da je 2021. godine EU izdvojio 45,3 milijuna EUR za humanitarne projekte u Somaliji, uključujući 2,8 milijuna EUR za potporu provedbi nacionalnog programa cijepljenja protiv bolesti COVID-19; budući da EU i njegove države članice zajedno pružaju više od 35 % ukupne humanitarne pomoći Somaliji;
1. izražava duboku zabrinutost zbog pogoršanja humanitarne krize u Somaliji; osuđuje sva kršenja i povrede ljudskih prava i neselektivne napade na civile, humanitarne radnike, novinare, izborne dužnosnike i AMISOM, a koje provode terorističke skupine, posebno al-Shabaab; poziva sve strane uključene u različite sukobe u Somaliji da odmah prestanu s kršenjem ljudskih prava i da poduzmu konkretne korake kako bi se odgovorni priveli pravdi u okviru poštenih suđenja; odlučno poziva na prekid neprijateljstava i na vođenje sveobuhvatnog dijaloga s ciljem rješavanja političkih razilaženja, kad god je ono moguće;
2. podsjeća da se trajna stabilnost i mir u Somaliji mogu postići samo socijalnom inkluzijom i dobrim upravljanjem utemeljenim na načelima demokracije i vladavine prava; stoga poziva somalijske čelnike da pojačaju napore za dovršetak izbornog procesa u toj zemlji i da do kraja 2021. dovrše uključive i vjerodostojne izbore za donji dom parlamenta kako bi se predsjednički izbori mogli što prije održati; ističe da se izborni proces mora odvijati mirno, u skladu s rasporedom dogovorenim 27. svibnja 2021.; nadalje, poziva somalijske čelnike da se suzdrže od svakog djelovanja koje bi moglo eskalirati političke napetosti ili nasilje kako bi se uspostavila stabilnost i kako bi se al-Shabaabu onemogućilo stjecanje političkog utjecaja; poziva na potpuno poštovanje temeljnih prava tijekom razdoblja kampanje i izbora, uključujući pravo na mirno okupljanje, slobodu kretanja, udruživanja i izražavanja; osuđuje svu prekomjernu uporabu sile od strane vladinih snaga protiv političke oporbe ili prosvjednika; upozorava na sve daljnje inicijative koje dovode do produljenja prethodnih mandata bez široke potpore somalijskih dionika i protivi se svim paralelnim postupcima i djelomičnim izborima;

četvrtak, 25. studenog 2021.

3. poziva EU, njegove države članice i međunarodne partnere da hitno pojačaju humanitarnu pomoć u skladu sa zahtjevima i da pruže dodatnu pomoć za odgovor na COVID-19, posebno dijeljenjem cjepiva i pružanjem osnovnih medicinskih potrepština i farmaceutskih proizvoda; naglašava da međunarodna zajednica mora pomoći i učiniti sve što je potrebno kako bi se pandemija bolesti COVID-19 stavila pod kontrolu u Somaliji i regiji, među ostalim većom distribucijom cjepiva i povećanjem kapaciteta za proizvodnju cjepiva;

4. poziva somalijske vlasti da prestanu sa svim proizvoljnim uhićenjima i da oslobode sve osobe koje se nalaze u nezakonitom i neopravdanom pritvoru, da se bore protiv uznemiravanja i zastrašivanja civila od strane sigurnosnih snaga, političara i lokalnih vlasti te da zajamče da se odgovorne osobe privedu pravdi; ustrajno se zalaže da vlasti prestanu s pogubljenjima koja su naložili vojni sudovi, da usvoje moratorij i ukinu smrtnu kaznu; potiče somalijsku vladu da ojača vladavinu prava i uspostavi neovisan i nepristran pravosudni sustav te da osigura odštetu žrtvama izvansudskog postupanja i prekomjernog nasilja; potiče somalijske vlasti da brzo usvoje politiku zaštite civila i prijedlog nacionalnog zakona o borbi protiv terorizma te da osiguraju njihovu potpunu usklađenost s međunarodnim normama i standardima u području ljudskih prava;

5. izražava duboku uznemirenost zbog broja izbjeglica i interno raseljenih osoba u Somaliji i zabrinutost za njihovu dobrobit; poziva EU i međunarodne partnere da surađuju sa saveznom vladom Somalije u cilju pružanja zaštite, pomoći i trajnih rješenja u skladu s međunarodnim obvezama; pozdravlja činjenicu da je savezna vlada Somalije ratificirala Konvenciju Afričke unije o zaštiti i pomoći interno raseljenim osobama u Africi te poziva Komisiju da pomogne Somaliji u razvoju nacionalnih pravnih okvira i jamčenju sigurnosti interno raseljenih osoba i izbjeglica, s posebnim naglaskom na najranjivijim skupinama kao što su žene, djeca i pripadnici manjinskih skupina, koji su najviše izloženi riziku od nasilja, zlostavljanja i kršenja prava;

6. vrlo je zabrinut zbog društvene i gospodarske štete prouzročene klimatskim promjenama, uključujući ekstremne vremenske pojave i najezdu skakavaca; pozdravlja obveze Somalije preuzete u okviru Konferencije UN-a o klimatskim promjenama (COP26), održane 2021., u pogledu pravedne tranzicije koja se temelji na socijalnom dijalogu i davanju prioriteta obnovljivoj energiji kako bi se pokrile energetske potrebe Somalije; poziva na hitno djelovanje i pravilnu provedbu akcijskih planova za sprečavanje ili ublažavanje klimatskih katastrofa, kao što je akcijski plan Organizacije za hranu i poljoprivredu (FAO) za borbu protiv krize izazvane pustinjskim skakavcima;

7. žali zbog napada terorističkih skupina na humanitarne radnike, uništavanja infrastrukture i preusmjerenja pomoći; podsjeća da se u skladu s međunarodnim pravom mora zajamčiti neometan pristup pravodobnom pružanju humanitarne pomoći za osobe diljem Somalije kojima je ona potrebna;

8. podsjeća na svoju snažnu potporu svim borcima za ljudska prava i zaštitu okoliša u Somaliji kao i njihovu radu; poziva delegaciju EU-a i predstavništva država članica u toj zemlji da u svojim kontaktima sa somalijskim vlastima pojačaju svoju potporu civilnom društvu te da iskoriste sve raspoložive instrumente za povećanje svoje potpore radu boraca za ljudska prava i zaštitu okoliša te da, po potrebi, olakšaju izdavanje viza za hitne slučajeve i pruže privremeno utočište u državama članicama;

9. prepoznaje ulogu AMISOM-a u doprinosu uspostavi veće sigurnosti s obzirom na prijetnju koju predstavljaju al-Shabaab i pobunjeničke skupine; izražava potporu za somalijski tranzicijski plan u pogledu djelovanja AMISOM-a i poziva na njegovu pravodobnu provedbu; poziva ključne somalijske dionike u području sigurnosti da postignu dogovor o strateškim ciljevima, veličini i sastavu budućeg AMISOM-a osmišljenog kako bi pružao potporu za sigurnosnu tranziciju u Somaliji s ciljem postizanja napretka u provedbi somalijskog tranzicijskog plana; poziva na jačanje nacionalnih sigurnosnih struktura s ciljem zaštite stanovništva; poziva somalijsku saveznu vladu, AMISOM i savezničke snage da zajamče provedbu svojih vojnih kampanje protiv al-Shabaaba uz strogo poštovanje međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o ljudskim pravima;

10. ističe da bi somalijske vlasti trebale biti primarno odgovorne za jamčenje sigurnosti u svojoj zemlji, ali da još nisu u mogućnosti to učiniti u borbi protiv al-Shabaaba i pobunjeničkih skupina; podsjeća na važnost hitne razrade plana o tome kako bi rekonfigurirana prisutnost Afričke unije izgledala nakon 2021., u skladu s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a br. 2568 (2021); u tom kontekstu podsjeća na primarnu odgovornost UN-a, Afričke unije i savezne vlade Somalije za razvoj takvog plana, poduprtog od strane međunarodnih partnera;

četvrtak, 25. studenog 2021.

11. potiče sve strane aktere da ne ugrožavaju trenutačne napore u izgradnji države i mira, pri čemu se promiče stabilnost i istodobno čuva jedinstvo zemlje; podsjeća sve strane na kontinuirani embargo na oružje koji je Vijeće sigurnosti UN-a uvelo protiv Somalije;
 12. pozdravlja porast zastupljenosti žena na parlamentarnim izborima, napominjući da je potrebna još veća zastupljenost; naglašava važnu ulogu žena u rješavanju sukoba i izgradnji mira; poziva na potpuno, ravnopravno i smisleno sudjelovanje i uključenost žena na svim razinama u skladu sa somalijskom Poveljom o ženama;
 13. osuđuje seksualno i rodno uvjetovano nasilje koje se trenutačno provodi nad ženama i djevojčicama u Somaliji te poziva na kontinuirane i usklađene nacionalne napore u borbi protiv seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, uključujući učinkovito prenošenje u nacionalno zakonodavstvo i primjenu Konvencije br. 190 Međunarodne organizacije rada o nasilju i uznemiravanju u svijetu rada, koju je Somalija ratificirala, ratifikaciju Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena i donošenje progresivnog zakonodavstva protiv genitalnog sakaćenja žena i na državnoj i na saveznoj razini; potiče somalijsku vladu da poduzme konkretne mjere za sprečavanje seksualnog nasilja nad ženama i djecom;
 14. poziva somalijske vlasti da stave izvan snage odredbe izmijenjenog zakona o medijima iz 2020. kojim se ozbiljno ograničavaju sloboda medija i sloboda izražavanja i koji nije u skladu s međunarodnim standardima slobode izražavanja;
 15. žali zbog nedavnih napada na novinare i medijske djelatnike koji imaju legitimnu ulogu u izgradnji države i izbornom procesu i koji bi trebali moći obavljati svoj posao bez straha ili zastrašivanja; poziva somalijske vlasti da provedu i zaključe istrage o svim ubojstvima novinara tijekom 2021., uključujući ubojstvo Jamala Faraha Adana, te da odgovorne privedu pravdi;
 16. apelira na saveznu vladu Somalije i somalijske savezne države da bez odgode proglase moratorij na uhićenje i zatvaranje novinara tijekom obavljanja njihovih novinarskih dužnosti, u skladu s prijedlogom Reportera bez granica i somalijskog Nacionalnog novinarskog saveza, te da stanu na kraj kontinuiranom iskorištavanju somalijskog starog i zastarjelog kaznenog zakona za kažnjavanje novinara i ograničavanje slobode medija i slobode izražavanja;
 17. poziva saveznu vladu Somalije, somalijske savezne države i međunarodnu zajednicu da zajamče da strane ili multinacionalne kompanije koje djeluju u Somaliji u potpunosti poštuju i primjenjuju međunarodne ugovore o ljudskim pravima i druge pravne instrumente, uključujući privremeni ustav i zakone Somalije, kao i Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima te temeljne konvencije Međunarodne organizacije rada; naglašava da je potrebno ciljati financije al-Shabaaba i spriječiti nezakonito ostvarivanje prihoda, među ostalim od sirovina;
 18. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Afričkoj uniji, predsjedniku, premijeru i parlamentu Somalije, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda, Vijeću Ujedinjenih naroda za ljudska prava i Zajedničkoj parlamentarnoj skupštini AKP-a i EU-a.
-

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0482

Kršnja ljudskih prava od strane privatnih vojnih i zaštitarskih poduzeća, posebno grupe Wagner

Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o kršenju ljudskih prava od strane privatnih vojnih i zaštitarskih društava, posebno grupe Wagner (2021/2982(RSP))

(2022/C 224/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije i preporuke, posebno svoju Rezoluciju od 4. srpnja 2017. o privatnim zaštitarskim društvima ⁽¹⁾, svoju Rezoluciju od 16. rujna 2020. o sigurnosnoj suradnji EU-a i Afrike u području Sahela, zapadnoj Africi i Rogu Afrike ⁽²⁾, svoju preporuku od 16. rujna 2021. o smjeru političkih odnosa između EU-a i Rusije ⁽³⁾ te svoju Rezoluciju od 5. srpnja 2018. o Somaliji ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) 2020/1998 od 7. prosinca 2020. o mjerama ograničavanja zbog teških kršenja i povreda ljudskih prava ⁽⁵⁾ (globalni režim sankcija EU-a u području ljudskih prava),
- uzimajući u obzir ženevske konvencije iz 1949. i njihove dopunske protokole,
- uzimajući u obzir Konvenciju Organizacije afričkog jedinstva za iskorjenjivanje plaćeništva u Africi iz 1977.
- uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju protiv zapošljavanja, korištenja, financiranja i osposobljavanja plaćenika iz 1989.,
- uzimajući u obzir Dokument iz Montreuxa o bitnim međunarodnim pravnim obvezama i dobrim praksama za države u vezi s operacijama privatnih vojnih i zaštitarskih društava tijekom oružanih sukoba od 17. rujna 2008. (Dokument iz Montreuxa),
- uzimajući u obzir izvješće neovisne misije za utvrđivanje činjenica o Libiji, koju je uspostavilo Vijeće UN-a za ljudska prava, od 1. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir izjave stručnjaka Vijeća UN-a za ljudska prava od 31. ožujka 2021. o ruskim voditeljima osposobljavanja i od 27. listopada 2021. o grupi Wagner u Srednjoafričkoj Republici,
- uzimajući u obzir Deklaraciju s Međunarodne konferencije u Parizu o Libiji od 12. studenoga 2021.,
- uzimajući u obzir Smjernice UN-a o korištenju usluga naoružanih zaštitara iz privatnih zaštitarskih društava,
- uzimajući u obzir Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir izvješća, priopćenja za medije i pisma optužbe Radne skupine UN-a o korištenju plaćenika kao načinu kršenja ljudskih prava i ometanja ostvarivanja prava naroda na samoodređenje (Radna skupina UN-a o korištenju plaćenika), posebno ona od 24. ožujka 2021. i 27. listopada 2021.,
- uzimajući u obzir pismo od 25. lipnja 2021. koje je predsjedniku Vijeća sigurnosti UN-a uputila Skupina stručnjaka za Srednjoafričku Republiku, čiji je mandat produljen u skladu s Rezolucijom 2536 (2020) ,

⁽¹⁾ SL C 334, 19.9.2018., str. 80.

⁽²⁾ SL C 385, 22.9.2021., str. 24.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0383.

⁽⁴⁾ SL C 118, 8.4.2020., str. 113.

⁽⁵⁾ SL L 410 I, 7.12.2020., str. 1.

četvrtak, 25. studenog 2021.

- uzimajući u obzir međuvladinu radnu skupinu otvorenog tipa za izradu sadržaja međunarodnog regulatornog okvira, bez prejudiciranja njegove prirode, u vezi s aktivnostima privatnih vojnih i zaštitarskih društava,
 - uzimajući u obzir Međunarodni kodeks ponašanja za privatne pružatelje zaštitarskih usluga,
 - uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da su privatna vojna i zaštitarska društva privatni poslovni subjekti koji pružaju vojne i/ili sigurnosne usluge, što može uključivati, među ostalim, naoružanu zaštitu, održavanje i rad oružanih sustava, pritvaranje zatvorenika i savjetovanje ili obuku lokalnih snaga i sigurnosnog osoblja; budući da se tijekom posljednjih godina u područjima sukoba znatno povećalo oslanjanje državnih i nedržavnih aktera na privatna vojna i zaštitarska društva; budući da su u sukobima 21. stoljeća, počevši od ratova u Afganistanu i Iraku, privatna vojna i zaštitarska društva sudjelovala na svim razinama, od logističke potpore do operacija visokog intenziteta;
- B. budući da je trenutačna regulatorna situacija u tom sektoru takva da postoji niz nedosljednih pravila koja se znatno razlikuju među državama; budući da neujednačena nacionalna zakonodavstva i samoregulacija koju primjenjuju određena privatna vojna i zaštitarska društva nisu dovoljni za odvratanje od počinjenja povreda, s obzirom na nedostatak sankcija, te da mogu imati snažan učinak na način na koji privatna vojna i zaštitarska društva djeluju u okviru multilateralnih intervencija i u regijama zahvaćenima sukobima;
- C. budući da su, kada sudjeluju u sukobima, privatna vojna i zaštitarska društva obvezana međunarodnim pravom, posebno kako je navedeno u Ženevskim konvencijama koje su ratificirale sve države članice UN-a; budući da su pravne odredbe Ženevskih konvencija priznate kao međunarodno običajno pravo; budući da se u članku 47. Dopunskog protokola I. uz Ženevske konvencije navodi definicija plaćenika; budući da se na temelju toga plaćenici definiraju kao civili i kao takvi ne smiju sudjelovati u sukobima; budući da se u Međunarodnoj konvenciji protiv zapošljavanja, korištenja, financiranja i osposobljavanja plaćenika zabranjuje korištenje plaćenika;
- D. budući da je u tijeku reguliranje rada privatnih vojnih i zaštitarskih društava, posebno u okviru međuvladine radne skupine otvorenog tipa za izradu sadržaja međunarodnog regulatornog okvira, bez prejudiciranja njegove prirode, u vezi s aktivnostima privatnih vojnih i zaštitarskih društava, budući da se u travnju 2022. planira podnijeti nacrt regulatornog okvira za privatna vojna i zaštitarska društva; budući da je EU izabran u Skupinu prijatelja predsjednika Foruma o Dokumentu iz Montreuxa;
- E. budući da su brojni članovi privatnih vojnih i zaštitarskih društava koji djeluju kao plaćenici u prošlim, nedavnim i aktualnim sukobima počinili teška kršenja ljudskih prava, uključujući ratne zločine, i protiv boraca i protiv civila; budući da je većina tih kršenja prošla nekažnjeno i da nisu istražena, kazneno gonjena ili osuđena;
- F. budući da su neke zemlje, kao što su Rusija, Turska i Ujedinjeni Arapski Emirati, preko privatnih vojnih i zaštitarskih društava prisutne u različitim sadašnjim ili bivšim zonama sukoba diljem svijeta;
- G. budući da je grupa Wagner mreža pripadnika paravojnih skupina i poduzeća koja su povezana preklapanjem vlasništva i logističkih mreža; budući da se grupa Wagner u više pogleda ističe u odnosu na druga privatna vojna i zaštitarska društva, primjerice zbog prijavljenih veza s državnim vrhom Rusije, prijavljene prisutnosti u brojnim državama, razmjera njezinih operacija, s otprilike 10 000 zaposlenika, te teških kršenja ljudskih prava koja su dokumentirana i za koja je optužena; budući da se ruskim pravom zabranjuje korištenje plaćenika u skladu s člankom 359. Kaznenog zakona, kojim se Kremlju omogućuje da se javno distancira od nezakonitih radnji privatnih vojnih i zaštitarskih društava, kao što je grupa Wagner, dok istodobno pruža niz rupa koje omogućuju upotrebu privatnih vojnih i zaštitarskih društava kao važnog političkog i vojnog alata u sukobima diljem svijeta;
- H. budući da su neovisne organizacije kao što je Bellingcat u izvješćima objavljenima od siječnja 2019. do studenoga 2021. dokumentirale povezanost te grupe s ruskim vlastima; budući da se grupa Wagner navodno oslanja na rusku vojnu infrastrukturu, dijeli bazu s ruskom vojskom, prevozi se ruskim vojnim zrakoplovima i koristi usluge vojne zdravstvene

četvrtak, 25. studenog 2021.

skrbi; budući da se djelomično financira ugovorima o ugostiteljskim uslugama i gradnji za ruske oružane snage u vrijednosti od više milijuna dolara, koji su dodijeljeni poduzećima povezanim s Jevgenijem Prigožinom, bliskim saveznikom ruskog predsjednika Vladimira Putina; budući da su ruska vojna obavještajna služba GRU, rusko Ministarstvo obrane i konzularne službe u potpunosti uključeni u financiranje, novačenje, obuku i zaštitu operativaca grupe Wagner;

- I. budući da je EU nametnuo sankcije g. Prigožinu zbog njegova sudjelovanja u sukobu u Libiji; budući da, prema podacima Ministarstva financija SAD-a, nekoliko poduzeća pod njegovom kontrolom podliježe sankcijama SAD-a zbog „podupiranja ruskih paravojnih operacija, očuvanja autoritarnih režima i iskorištavanja prirodnih resursa”;
- J. budući da se korištenje privatnih vojnih i zaštitarskih društava od strane Kremlja nadovezuje na poznatu praksu Sovjetskog Saveza koji je koristio operativne posredne snage u inozemstvu i pritom slao tisuće vojnih stručnjaka pod krinkom „savjetnika” u mnoga sukobima pogođena područja diljem svijeta, pri čemu se službeno negira sudjelovanje Rusije; budući da je 11. travnja 2012. predsjednik Putin u svojem govoru u ruskoj Dumi izjavio da bi „skupina privatnih vojnih društava bila učinkovit alat za postizanje nacionalnih ciljeva bez izravnog uključivanja ruske države”; budući da se ime grupe Wagner postupno ukida kako bi se izbjegao javni nadzor i kako bi je se distanciralo od g. Prigožina i predsjednika Putina, te da grupu zamjenjuju drugi subjekti pod različitim imenima; budući da Kremlj, zahvaljujući toj konstrukciji te stoga što grupa Wagner nema pravni status, na uvjerljiv način i dalje pokušava nijekati djela i zločine koje je počinila ta grupa;
- K. budući da je u kontekstu ruske agresije na Ukrajinu korištenje privatnih vojnih i zaštitarskih društava kao što su grupa Wagner, E.N.O.T Corp, Kozaci i ostali možda usmjereno na prikrivanje vojnog uplitanja, izbjegavanje žrtava među redovitim vojnim postrojbama i time skrivanje ljudskih žrtava vojnih napada od ruske javnosti;
- L. budući da je grupa Wagner prvi put identificirana 2014. kada je podržala proruske separatiste i pomagala ruskoj vojsci u ratnim sukobima u ukrajinskoj regiji Donbas te u nezakonitoj invaziji i pripojenju ukrajinskog Krima; budući da je od tada sudjelovala u sukobima u Siriji, Sudanu, Mozambiku, Libiji, Srednjoafričkoj Republici i Venezueli;
- M. budući da su u Srednjoafričkoj Republici, stručnjaci UN-a iz radnih skupina UN-a o korištenju plaćenika, poslovanju i ljudskim pravima te o prisilnim nestancima, kao i posebni izvjestitelji UN-a o mučenju i o izvanjudskim, prijevremenim ili proizvoljnim pogubljenjima, zajedno zaključili u listopadu 2021. da je grupa Wagner počinila teška i sustavna kršenja ljudskih prava, uključujući masovna prijeka pogubljenja, proizvoljna pritvaranja, seksualno nasilje, pljačkanje, prisilne nestanke i mučenje tijekom ispitivanja;
- N. budući da je grupa Wagner bila uključena u grabežljivo preuzimanje osnovnih resursa kao što su prihodi od rudarstva i carine, čime se oslabljuju zemlje u razvoju i uskraćuju im se ključna javna sredstva; budući da je, na primjer, nakon što je 2018. potpisan vojni sporazum između Rusije i Srednjoafričke Republike, poduzeću Lobaye Invest, koje djeluje u sklopu grupe Wagner, dodijeljeno pravo na istraživanje zlata i dijamanta na nekoliko rudarskih lokacija; budući da je u izvješću CNN-a iz lipnja 2021. otkriveno da su ruski plaćenici u rudarskim područjima pogubili civile i protjerali lokalno stanovništvo;
- O. budući da je u Libiji grupa Wagner barem od 2018. uključena u logističke i borbene operacije potpore pobunjenom libijskom generalu Khalifi Haftaru; budući da je, prema izvješću misije UN-a za utvrđivanje činjenica o Libiji iz listopada 2021., grupa Wagner sudjelovala u ratnim zločinima, uključujući prijeka pogubljenja civila i pritvorenika, porobljavanje, postavljanje međunarodno zabranjenih protupješačkih mina te ubijanje ili sakaćenje civila, uključujući djecu, primjerice u selu al-Sbeaa južno od Tripolija; budući da se u izvješću dokumentiraju višestruka i opetovana kršenja embarga UN-a na oružje i upotreba ruskih vojnih teretnih zrakoplova od strane grupe Wagner; budući da je potpora ruskih plaćenika i vojnih instruktora radikalnim naoružanim skupinama dodatno destabilizirala južno susjedstvo EU-a;

četvrtak, 25. studenog 2021.

- P. budući da su 12. studenoga 2021. zemlje koje su sudjelovale na Pariškoj konferenciji o Libiji izrazile protivljenje bilo kakvom vanjskom uplitanju u libijske poslove i podržale provedbu akcijskog plana za povlačenje plaćenika, stranih boraca i stranih snaga s libijskog teritorija; budući da je početkom studenoga 2021. Turska poslala otprilike 150 dodatnih sirijskih plaćenika u Libiju, uz 7 000 plaćenika koji su već bili prisutni u zemlji i odani Turskoj, unatoč lokalnim i međunarodnim zahtjevima da se sve strane snage povuku prije parlamentarnih i predsjedničkih izbora zakazanih za 24. prosinca 2021.; budući da je prema završnom izvješću Skupine stručnjaka UN-a za Libiju, u skladu s Rezolucijom 1973 (2011), objavljenom u rujnu 2019., poduzeće Black Shield Security Services iz Ujedinjenih Arapskih Emirata angažiralo sudanske državljane za sudjelovanje u libijskom sukobu;
- Q. budući da se od kraja 2015. operativci grupe Wagner šalju u Siriju kako bi pružili potporu ruskoj vojsci u njezinoj intervenciji za spašavanje Asadova režima; budući da su plaćenici počinili i snimali jezive zločine protiv sirijskog stanovništva, kao što su mučenje, ubojstvo i odrubljivanje glave civilima u blizini Palmire; budući da je sirijski privatni zračni prijevoznik Cham Wings uključen u prijevoz plaćenika iz Rusije u Libiju, a nedavno i u prijevoz migranata u Minsk;
- R. budući da je Radna skupina UN-a o korištenju plaćenika navela izvješća u kojima se tvrdi da je Azerbajdžan uz pomoć Turske rasporedio sirijske plaćenike kako bi održao svoje vojne operacije u regiji sukoba u Gorskom Karabahu;
- S. budući da su 30. srpnja 2018. ubijena tri nagrađena ruska novinara tijekom istrage rudarskih aktivnosti grupe Wagner u Srednjoafričkoj Republici; budući da se, prema Odboru za zaštitu novinara, smrt ruskog novinara Maksima Borodina, koji je izvještavao o aktivnostima grupe Wagner u Siriji u ožujku 2018., može precrtati na slučajeve ostalih novinara koji su umrli u Rusiji a koji su se bavili osjetljivim pitanjima s mogućim posljedicama za vlasti;
- T. budući da je 15. studenoga 2021. potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku Josep Borrell najavio konsenzus među ministrima i ministricama vanjskih poslova EU-a o poduzimanju restriktivnih mjera protiv grupe Wagner na predstojećem sastanku Vijeća za vanjske poslove EU-a u prosincu 2021.; budući da je 20. rujna 2021. upozorio na moguću uključenost grupe Wagner u Maliju;
- U. budući da postoje izvješća o dogovoru između grupe Wagner i malijskih vlasti koji uključuje planove o raspoređivanju 1 000 plaćenika u toj zemlji; budući da su u Maliju razmještene misije EU-a u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP);
- V. budući da je Vijeće 7. prosinca 2020. donijelo Uredbu (EU) 2020/1998 kojom se uspostavlja globalni režim sankcija EU-a za kršenje i povrede ljudskih prava kojim se EU-u omogućuje da uvede mjere ograničavanja protiv ciljanih pojedinaca, subjekata i tijela, uključujući države i nedržavne aktere, koji su odgovorni za teška kršenja i povrede ljudskih prava diljem svijeta, koji su u njih uključeni ili su s njima povezani; budući da je odgovornost EU-a da u potpunosti primjenjuje tu uredbu u slučaju kršenja ljudskih prava;
1. izražava najozbiljniju zabrinutost zbog širokog raspona kršenja ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava o kojima i dalje stižu informacije u vezi sa sve većim aktivnostima privatnih vojnih i zaštitarskih društava i za koja, većinom, nitko još nije priveden pravdi;
 2. najoštrije osuđuje gnusne zločine koje su počinili grupa Wagner i povezani privatni vojni subjekti; ističe snažne naznake da je ruska država odgovorna za financiranje, osposobljavanje tih paravojnih skupina, operativno zapovjedništvo nad njima te upravljanje njima; naglašava da se aktivnosti grupe Wagner podudaraju i poklapaju sa širenjem ruskog utjecaja u područjima sukoba; izražava svoje čvrsto uvjerenje da bi se s grupom Wagner i drugim ugovarateljima sigurnosnih usluga pod ruskim vodstvom trebalo postupati kao s posredničkim organizacijama ruske države;
 3. poziva ruske vlasti da provedu ruski Kazneni zakon, posebno članak 359. kojim se zabranjuje novačenje, osposobljavanje, financiranje ili pružanje materijalne pomoći plaćenicima i njihovo korištenje u oružanom sukobu; u tom pogledu poziva ruske vlasti da i državnim poduzećima zabrane angažiranje privatnih vojnih poduzeća za plaćeničke aktivnosti kojima se krši međunarodno humanitarno pravo;

četvrtak, 25. studenog 2021.

4. naglašava važnost borbe protiv strategije grupe Wagner i s njom povezanih poduzeća, posebno zataškavanja njezina identiteta upotrebom različitih naziva kako bi se izbjegao međunarodni nadzor;
5. poziva sve države koje se koriste uslugama grupe Wagner i s njom povezanih poduzeća, posebno Srednjoafričku Republiku, da prekinu sve veze s tom grupom i njezinim zaposlenicima; poziva sve države da se suoče sa svojim odgovornostima u provedbi međunarodnog prava te da istraže prijavljena kršenja ljudskih prava i kazneno gone poduzeća s poslovnim nastanom na njihovu tlu ako sudjeluju u aktivnostima kojima se krši međunarodno pravo; u tom pogledu podupire napore skupina za ljudska prava i pojedinaca da članove grupe Wagner pozovu na odgovornost za zločine počinjene u Ukrajini, Siriji, Libiji i Srednjoafričkoj Republici;
6. duboko je zabrinut zbog znakova da prijelazna vlast Malija razmatra korištenje privatnih vojnih kompanija, posebno grupe Wagner; apelira na Mali da ne nastavi djelovati u tom smjeru; čvrsto vjeruje da bi sudjelovanje grupe Wagner bilo u suprotnosti s ciljem ponovnog uspostavljanja mira, sigurnosti i stabilnosti u Maliju i zaštite malijskog naroda, što su temeljni ciljevi EU-a u okviru njegovih misija ZSOP-a i država članica EU-a koje djeluju na zahtjev malijskih vlasti;
7. smatra da misije i operacije EU-a ne mogu na odgovarajući način ostvariti i postići mir, sigurnost i stabilnost u partnerskim zemljama kada u isto vrijeme privatna zaštitarska poduzeća optužena za teška kršenja ljudskih prava djeluju u istoj zemlji; ističe ciljane kampanje dezinformiranja uperene protiv misija i operacija EU-a u Africi za koje bi u okviru modernog hibridnog ratovanja Rusije mogli biti odgovorni grupa Wagner i s njom povezana poduzeća; poziva relevantne jedinice radne skupine StratCom Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) da izvijeste o tim kampanjama dezinformiranja;
8. poziva EU i njegove države članice da iskoriste sve mogućnosti kako bi relevantnim zemljama priopćili rizike povezane s pristupanjem grupi Wagner i s njom povezanim poduzećima ili suradnjom s njima te da istaknu groznu bilancu kršenja ljudskih prava te grupe; potiče vlade da osiguraju stroge odredbe o poštovanju međunarodnog humanitarnog prava, demokratskom nadzoru i odgovornosti u ugovorima sa stranim privatnim vojnim i zaštitarskim društvima za vojnu pomoć i sigurnosne usluge; potiče države da budu potpuno transparentne u vezi s ugovaranjem usluga vojne potpore, posebno u pogledu broja, zadaća i zapovjednih lanaca privatnih vojnih i zaštitarskih društava koja se nalaze na njihovim državnim područjima, kao i opreme koja se upotrebljava za ispunjavanje njihovih ugovora;
9. poziva ESVD da pripremi izvješće o aktivnostima grupe Wagner kako bi se dobio jasan pregled različitih kršenja za koja je odgovorna, a čime bi se doprinijelo jamčenju odgovornosti za njihove različite zločine i otvorio put kaznenom progonu tih počinitelja pred međunarodnim sudovima; navodi da će Parlament nastaviti pomno pratiti to pitanje putem izvješća i mogućih saslušanja;
10. poziva države članice EU-a i njihove saveznike da pojačaju razmjenu obavještajnih podataka o grupi Wagner i s njom povezanim poduzećima;
11. poziva Komisiju da zajamči da zemlje primateljice ni u kojem slučaju ne mogu koristiti sredstva EU-a za financiranje privatnih vojnih poduzeća s takvom bilancom kršenja ljudskih prava; poziva Komisiju da o toj temi raspravlja u bilateralnom dijalogu sa svim relevantnim zemljama;
12. zahtijeva da zemlje u kojima se provode misije i operacije zajedničke sigurnosne i obrambene politike EU-a (ZSOP-a) kako bi poduprle izgradnju kapaciteta države raskinu svoje ugovore s privatnim vojnim i zaštitarskim društvima koja krše ljudska prava; traži od Komisije da kritički preispita potporu EU-a vladama i državnim institucijama povezanim s grupom Wagner; poziva države članice i Komisiju da se suzdrže od pokretanja novih projekata suradnje kojima se pruža izravna proračunska potpora vladama uključenima u rad grupe Wagner; potiče države članice i Komisiju da preusmjere tu proračunsku potporu na organizacije civilnog društva i projekte koji izravno koriste stanovništvu tih zemalja;
13. podsjeća da bi se EU i njegove države članice trebali obraćati privatnim vojnim i zaštitarskim društvima u područjima sukoba samo kako bi zaštitili svoje prostorije ili zajamčili sigurnost prijevoza i samo ako u potpunosti poštuju ljudska prava i međunarodno humanitarno pravo; ističe da se privatnim vojnim i zaštitarskim društvima ne bi trebale

četvrtak, 25. studenog 2021.

eksternalizirati aktivnosti koje podrazumijevaju upotrebu sile i/ili aktivno sudjelovanje u sukobima, osim u slučaju samoobrane te da se privatnim vojnim i zaštitarskim društvima ni u kojem slučaju ne bi smjelo dopustiti sudjelovanje u ispitivanjima ili pak vođenje ispitivanja; čvrsto vjeruje da bi za sigurnost i obranu ponajprije trebala biti zadužena javna tijela;

14. poziva na to da se o pitanju aktivnosti grupe Wagner i drugih privatnih vojnih poduzeća u Africi temeljito raspravi na predstojećem sastanku na vrhu EU-a i Afrike;

15. ponavlja poziv upućen na Pariškoj konferenciji o Libiji održanoj 12. studenoga 2021. da svi strani borci, uključujući plaćenike, napuste libijsko državno područje; potiče Rusiju, Tursku, Ujedinjene Arapske Emirate i sve ostale države da se pridržavaju tog poziva, da odmah prestanu slati plaćenike u Libiju i da povuku one koji se trenutačno nalaze u zemlji;

16. apelira na ruske vlasti da povuku sve plaćenike iz istočne Ukrajine i s Krima; podržava napore ukrajinskih vlasti da se članove grupe Wagner koji djeluju na Krimu i u Donbasu dovede pred ukrajinski sud te poziva Interpol na blisku suradnju u tim i drugim sličnim slučajevima;

17. pozdravlja izjavu potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o skorom donošenju ciljanih sankcija EU-a protiv relevantnih pojedinaca i subjekata povezanih s grupom Wagner, kao i protiv pojedinaca i subjekata koji s njome surađuju, koristeći se postojećim režimima sankcija EU-a kao što je globalni režim sankcija EU-a za kršenje ljudskih prava; poziva na to da te sankcije uključuju zabrane putovanja i zamrzavanje imovine operativcima grupe Wagner; poziva partnerske zemlje da donesu slične sankcije, uključujući države članice Afričke unije; poziva EU da pripremi i donese restriktivne mjere za druga privatna vojna i zaštitarska društva koja krše ljudska prava;

18. poziva sve države članice UN-a da u potpunosti ratificiraju i provedu dodatne protokole uz Ženevske konvencije te da ojačaju međunarodno pravo za učinkovitu zabranu plaćenika, nadovezujući se na duh Konvencije OAU-a o ukidanju korištenja plaćenika u Africi iz 1977., Međunarodne konvencije protiv novačenja, korištenja, financiranja i osposobljavanja plaćenika iz 1989. i Dokumenta iz Montreuxa iz 2008.;

19. poziva EU i njegove države članice da se pobrinu za uspostavu jasnog i obvezujućeg regulatornog okvira za privatna vojna i zaštitarska društva, posebno u kontekstu otvorene međuvladine radne skupine UN-a, osobito u vezi s velikim projektima u zemljama izvan EU-a ako se oni financiraju sredstvima ulagača ili financijskih institucija sa sjedištem u EU-u, te da osiguraju transparentno praćenje takvih projekata; sa zanimanjem iščekuje nacrt tog okvira koji će biti objavljen u travnju 2022.; poziva subjekte koji sklapaju ugovore s privatnim vojnim i zaštitarskim društvima na obvezno postupanje s dužnom pažnjom;

20. podržava djelovanje radne skupine UN-a; poziva države u kojima su prijavljena navodna ozbiljna kršenja ljudskih prava koja su počinila privatna vojna i zaštitarska društva da službeno pozovu Radnu skupinu UN-a o korištenju plaćenika da hitno posjeti te zemlje;

21. potiče EU i njegove države članice da poduzmu odlučne mjere kako bi se riješio problem nedostatka odgovornosti privatnih vojnih i zaštitarskih društava, među ostalim u vezi s nadzorom i praćenjem transparentnosti; podsjeća sve države na njihovu obvezu da zajamče da privatna vojna i zaštitarska društva u njihovoj nadležnosti ili koja djeluju na njihovu teritoriju poštuju ljudska prava; naglašava potrebu da se osigura pravni lijek, uključujući kaznene sankcije, za slučajeve kršenja ljudskih prava koji proizlaze iz aktivnosti privatnih vojnih i zaštitarskih društava; zahtijeva neometan pristup pravosuđu i pravnoj zaštiti za sve žrtve kršenja ljudskih prava, uključujući zloporabe koje su počinili ruski plaćenici; poziva EU da potiče i podupire napore u nacionalnim i međunarodnim jurisdikcijama za pokretanje kaznenih postupaka kako bi se privatna vojna i zaštitarska društva smatrala odgovornima za kršenja ljudskih prava; u tu svrhu poziva Rusiju da u potpunosti surađuje s UN-om, EU-om i zemljama u kojima je grupa Wagner navodno počinila zločine;

četvrtak, 25. studenog 2021.

22. smatra da bi jačanje misija EU-a za osposobljavanje djelotvornije doprinijelo reformi sigurnosnog sektora u partnerskim zemljama; smatra da bi se brзом provedbom Europskog instrumenta mirovne pomoći, u potpunosti u skladu sa Zajedničkim stajalištem Vijeća o kontroli izvoza oružja ⁽⁶⁾, međunarodnim pravom u području ljudskih prava, međunarodnim humanitarnim pravom i učinkovitim odredbama o transparentnosti, uključujući detaljan popis opreme koja se pruža u okviru tog instrumenta, povećao utjecaj EU-a u izgradnji kapaciteta oružanih snaga partnerskih zemalja i osiguralo da ne pribjegavaju privatnim vojnim i zaštitarskim društvima koja ne dijele naše vrijednosti;

23. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica te parlamentu Ruske Federacije.

⁽⁶⁾ Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99.).

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0483

Stanje ljudskih prava u Kamerunu

Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o stanju ljudskih prava u Kamerunu (2021/2983(RSP))

(2022/C 224/12)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Kamerunu, a posebno onu od 18. travnja 2019. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir izvješće Ureda UN-a za koordinaciju humanitarnih poslova pod naslovom „Izvješće o stanju u Kamerunu” od 5. studenoga 2021. i godišnje izvješće EU-a o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2020. – Izvješće za pojedine zemlje: Kamerun, od 21. lipnja 2021.,
 - uzimajući u obzir Sporazum o partnerstvu AKP-EU („Sporazum iz Cotonoua”),
 - uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
 - uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
 - uzimajući u obzir Konvenciju o pravima djeteta, koju je Kamerun ratificirao 1993.,
 - uzimajući u obzir Afričku povelju o ljudskim pravima i pravima naroda iz 1981.,
 - uzimajući u obzir Ustav Republike Kameruna,
 - uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da su 2016. godine prvobitno mirni prosvjedi protiv marginalizacije kamerunskih anglofonih regija od strane savezne vlade, koje je promicao kamerunski Konzorcij anglofonog civilnog društva, ugušeni ekstremnim nasiljem od strane državnih vlasti, što je rasplamsalo potporu separatizmu i stvaranje nekoliko separatističkih paravojnih postrojbi koje pozivaju na stvaranje nove države, Ambazonije, te potaknulo krvavi vojni sukob;
- B. budući da je dijalog preduvjet za mir, a vlada predsjednika Paula Biye uporno odbija neposredne razgovore s bilo kojim od separatističkih vođa iz anglofonih regija;
- C. budući da je Kamerun suočen s nizom paralelnih političkih i sigurnosnih izazova, uključujući prijetnje skupine Boko Haram u regiji Daleki sjever i unutarnju pobunu naoružanih separatista koja traje gotovo pet godina u anglofonim regijama Sjeverozapad i Jugozapad;
- D. budući da su učitelji i odvjetnici iz anglofonih regija 2016. godine održali mirne štrajkove i prosvjede u regijama Sjeverozapad i Jugozapad, čime su se usprotivili nametanju francuskog pravnog sustava i jezika u svojim sudovima i učionicama, što je bilo okidač za krizu; budući da su u oružanom sukobu koji traje još od 2017. ubijene tisuće ljudi i da je taj sukob rezultirao sveopćom humanitarnom krizom u kamerunskim anglofonim regijama;
- E. budući da je do danas život izgubilo više od 3 000 civila i stotine pripadnika sigurnosnih snaga; budući da je kao posljedica trajnog sukoba u Kamerunu interno raseljeno više od milijun ljudi; budući da više od 2,2 milijuna ljudi treba humanitarnu pomoć, a više od 66 000 ljudi potražilo je utočište u susjednoj Nigeriji; budući da se u Kamerunu nalazi više od 447 000 izbjeglica i tražitelja azila; budući da posljedice te krize utječu i na kamerunske regije Zapad i Primorje;

⁽¹⁾ SL C 158, 30.4.2021., str. 7.

četvrtak, 25. studenog 2021.

- F. budući da država Kamerun ne poštuje vladavinu prava, čemu svjedoče neovisni promatrači, uključujući organizacije Human Rights Watch i Amnesty International, koji su prethodno dokumentirali vojne sudske postupke obilježene ozbiljnim materijalnim i postupovnim manjkavostima, u kojima su pretpostavka neudžnosti, pravo na odgovarajuću obranu i neovisnost postupaka i pravosuđa općenito ozbiljno dovedeni u pitanje;
- G. budući da sukobi između anglofonih separatističkih oružanih skupina i vladinih sigurnosnih snaga postaju sve češći i ozbiljniji; budući da je humanitarna pomoć pogođenim regijama ozbiljno poremećena zbog nedržavnih naoružanih skupina i mjera zabrane kretanja, zbog čega se ljudi u tim regijama suočavaju s ozbiljnim nesigurnostima u pogledu opskrbe hranom, a desecima tisuća ljudi uskraćen je pristup ključnoj zdravstvenoj skrbi; budući da je bilo dopušteno samo nekoliko izuzetaka od mjera zabrane kretanja iz humanitarnih razloga, što je značajno poremetilo pružanje pomoći; budući da su agencije UN-a bile prisiljene obustaviti humanitarne aktivnosti, usprkos dodatnim potrebama uzrokovanim pandemijom bolesti COVID-19;
- H. budući da najveći teret nasilja i sukoba između vlade i separatističkih snaga pada na civile, koji čine veliku većinu žrtava; budući da se i vlada i separatističke snage neprestano međusobno napadaju radi odmazde, a napadi su namjerno usmjereni na civile i ranjive skupine stanovništva;
- I. budući da je Felix Agbor Nkongho, odvjetnik za ljudska prava, istaknuti branitelj prava anglofone manjine i zagovornik mirnog rješavanja krize, u više navrata od oružanih separatističkih skupina dobio prijetnje smrću; budući da on nije jedini koji se suočava s napadima i uznemiravanjem;
- J. budući da su od izbora 2018. političke napetosti eskalirale u govor mržnje na osnovi etničke pripadnosti ili političkog mišljenja, što se pak preko platformi društvenih medija dodatno amplificira;
- K. budući da su vladine snage provodile izvansudska pogubljenja civila, uključujući žene i djecu, mučenja i zlostavljanja, seksualno nasilje, uključujući silovanje, i rodno uvjetovano nasilje, uništavale imovinu, uključujući sela, domove, zdravstvene ustanove i bolnice, krale imovinu te proizvoljno uhićivale i pritvarale građane, a sve zbog neprijateljstva ili navodne suradnje sa separatistima;
- L. budući da su u prvih pet mjeseci 2021. naoružani separatisti izveli najmanje 27 napada improviziranim eksplozivnim napravama u 13 gradova, što je više nego u svim prethodnim godinama krize zajedno; budući da su silovali, ubili, mučili, nasilno napali, prijetili i oteli stotine ljudi, uključujući žene, humanitarne radnike, učitelje i djecu, jer su navodno surađivali s vojskom;
- M. budući da je sukob nerazmjerno utjecao na djecu i da je 700 000 učenika lišeno prava na obrazovanje zbog prisilnog bojkota u školama diljem anglofonih regija; budući da od kolovoza 2021. djeca u Kamerunu predstavljaju 28 % svih osoba koje su preživjele rodno uvjetovano nasilje te se suočavaju s povećanim rizikom od novačenja djece, dječjeg rada i zlostavljanja djece, te da postoje navodi da je više od 50 % djece u toj zemlji zlostavljano; budući da je prema podacima Fonda UN-a za stanovništvo 38 % žena u Kamerunu u dobi od 20 do 24 godine stupilo u brak prije navršenih 18 godina, a 13 % prije navršenih 15 godina;
- N. budući da je predsjednik Biya, kao odgovor na međunarodni pritisak, osnovao istražno povjerenstvo za ubojstva u Ngarbuhu, nakon čega je vlada priznala da njezine sigurnosne snage snose dio odgovornosti i najavila uhićenje uključenih pojedinaca; budući da, međutim, nisu dostupne dodatne informacije o tom pitanju;
- O. budući da se zabrana kretanja strogo provodila, uključujući zatvaranje gotovo svih škola i obrazovnih centara; budući da je nad pojedincima koji su odbijali poštovati mjere zabrane kretanja počinjeno nasilje, uključujući djecu i učitelje; budući da su napadnute škole, sveučilišta i bolnice, što je pogoršalo i produljilo kršenje prava na pristup obrazovanju i dovelo do uskraćivanja osnovnih zdravstvenih usluga;
- P. budući da su napetosti u zemlji porasle od predsjedničkih izbora 2018.; budući da je predsjednik Biya u rujnu 2019. organizirao nacionalni dijalog s namjerom rješavanja sukoba između oružanih snaga i separatističkih pobunjenika u anglofonim regijama; budući da je dvije godine kasnije provedba donesenih mjera polučila slabe rezultate; budući da su brojni pokušaji rješavanja krize u Kamerunu 2020. i 2021. propali;

četvrtak, 25. studenog 2021.

- Q. budući da se potpisivanje predsjedničkih dekreta kojima se nalaže prijenos nadležnosti i postupni prijenos ljudskih i financijskih resursa decentraliziranim tijelima radi konkretne provedbe procesa decentralizacije i dalje čeka;
- R. budući da vlada i dalje ograničava slobodu izražavanja i udruživanja te sve manje tolerira politička neslaganja; budući da su stotine članova i pristaša oporbene stranke uhićeni nakon prosvjeda u kojima su pozivali na mirno rješavanje krize u anglofonim regijama; budući da se političkim protivnicima, prosvjednicima, novinarima i civilnom društvu stalno nameću ograničenja;
- S. budući da se prema kaznenom zakonu Kameruna spolni odnosi između osoba istog spola kažnjavaju kaznom do pet godina zatvora; budući da su posljednjih godina i mjeseci zabilježeni brojni slučajevi uhićenja i uznemiravanja LGBTQI osoba;
- T. budući da je Kamerun povrh toga suočen s prijetnjama Boko Harama i Islamske Države u zapadnoafričkoj pokrajini (ISWAP) u regiji Daleki sjever; budući da napadi islamističke oružane skupine Boko Haram uključuju svakodnevna ubojstva, otmice, pljačke i uništavanje imovine, što predstavlja ozbiljno kršenje ljudskih prava i povrede međunarodnog prava i međunarodnog humanitarnog prava; budući da su takvi napadi uključivali i djecu kao bombaše samoubojice i djecu vojnike; budući da je od prosinca 2020. Boko Haram ubio najmanje 80 civila, a od kolovoza 2021. interno je raseljeno više od 340 000 osoba; budući da je presumirana smrt Abubakara Shekaura, vođe Boko Harama, u sukobu u Nigeriji s frakcijom ISWAP-a pomogla konsolidirati moć ISWAP-a i povećala nesigurnost u kamerunskoj regiji Daleki sjever; budući da vladine snage ne mogu učinkovito zaštititi pogođeno stanovništvo;
1. duboko je zabrinut zbog stanja ljudskih prava u Kamerunu; ističe pravo građana na slobodu izražavanja, okupljanja i udruživanja; poziva da se poštuju ljudska prava i apelira na kamerunsku vladu da poduzme sve potrebne korake kako bi ispunila svoje obveze u pogledu zaštite tih prava;
 2. apelira i na kamerunsku vladu i na političke i vojne čelnike separatističkih skupina da postignu dogovor o humanitarnom prekidu vatre te potiče sukobljene strane da postignu dogovor o mjerama za izgradnju povjerenja, kao što su oslobađanje nenasilnih političkih zatvorenika i ukidanje bojkota u školama; apelira na vladu predsjednika Biye i na anglofone separatiste da odmah ponovno pokrenu mirovne pregovore; apelira na međunarodnu zajednicu, posebno Afričku uniju, srednjoafričke države i EU, da pomognu olakšati dijalog na način da se ponude preuzeti posredničku ulogu; ističe važnost regionalne suradnje i apelira na vladu da blisko surađuje s Afričkom unijom i Gospodarskom zajednicom srednjoafričkih država; izražava žaljenje zbog toga što nijedna od sukobljenih strana ne sudjeluje niti je voljna sudjelovati u istinski konstruktivnim mirovnim pregovorima u cilju rješavanja sukoba; uvjeren je da je politički dijalog, vođen u duhu kompromisa, efektivnog političkog sudjelovanja i uključenosti, što uključuje sudjelovanje svih relevantnih dionika, jedini način da se postigne trajni mir; poziva i kamerunsku vladu i vođe separatističkih skupina da prihvate ponude za posredovanje trećih strana kako bi odmah započeli neposredne pregovore;
 3. osuđuje kršenja ljudskih prava i povrede međunarodnog prava i međunarodnog humanitarnog prava koje su počinile strane u oružanom sukobu i ističe važnost borbe protiv nekažnjavanja; poziva kamerunske vlasti da zajamče neovisne, učinkovite, transparentne i nepristrane istrage, kao i kazneni progon za teška kršenja i povrede od strane i državnih i nedržavnih aktera, u skladu s međunarodnim pravom i standardima, te poziva na to da se osobe odgovorne za kršenja ljudskih prava privedu pravdi i procesuiraju na poštenim suđenjima kako bi se okončalo nekažnjavanje i zajamčila neovisnost pravosuđa, što su ključne sastavnice vladavine prava i temelj funkcionalne demokratske države;
 4. poziva kamerunsku vladu da ratificira Rimski statut Međunarodnoga kaznenog suda; apelira na EU da sav politički utjecaj kao rezultat razvojne pomoći i ostalih bilateralnih programa iskoristi za poboljšanje zaštite ljudskih prava u Kamerunu;
 5. protivi se primjeni vojnih sudova za suđenje civilima; podsjeća Kamerun na međunarodne obveze u pogledu poštenog suđenja, koje ga obvezuju, i na njegovu obvezu da poštuje pravo svih građana na pošteno suđenje pred neovisnim sudovima, te podsjeća da vojni sudovi ne bi smjeli imati nadležnost nad civilnim stanovništvom;

četvrtak, 25. studenog 2021.

6. poziva kamerunske vlasti da prestanu izvoditi ljude pred vojne sudove, s unaprijed utvrđenim ishodima i izricanjem smrtno kazne, što je nezakonito prema međunarodnom pravu o ljudskim pravima; podsjeća da od 1997. u Kamerunu nije izvršena nijedna smrtna kazna, što predstavlja prekretnicu na putu te zemlje prema potpunom ukidanju; ponovno ističe da se EU protivi smrtnoj kazni u svim slučajevima i bez iznimke; poziva kamerunsku vladu da se pobrine za njezino ukidanje; poziva vladu Kameruna da ratificira Drugi fakultativni protokol uz Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima namijenjen ukidanju smrtno kazne; apelira na sudove da se suzdrže od izricanja takvih kazni i da potvrde da neće tražiti smrtnu kaznu;
7. izražava žaljenje zbog upotrebe nasilja, posebno nad djecom, te je posebno zabrinut zbog utjecaja krize na djecu; poziva obje sukobljene strane da prestanu namjerno napadati civile i apelira na separatiste da odmah prestanu s napadima na škole i da odmah okončaju sve prisilne bojkote obrazovanja, čime će se omogućiti siguran povratak u školu svih učenika i učitelja;
8. poziva kamerunske vlasti da zaštite sve žene u toj zemlji, posebno u područjima u kojima se odvijaju sukobi, te da promiču rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena poticanjem sudjelovanja žena i organizacija za prava žena u javnom i političkom životu; poziva na razvoj posebnih mjera EU-a za jačanje prava različitih skupina žena, s posebnim naglaskom na mladim ženama, migranticama, ženama koje žive s HIV-om, pripadnicima skupine LGBTIQI i osobama s invaliditetom;
9. smatra da je proces decentralizacije, kao sustav gospodarskog, socijalnog i političkog upravljanja, ključan instrument za odgovor na višestruke razvojne izazove, posebno zahvaljujući povećanju odgovornosti lokalnih političara i lokalnih uprava prema angažiranim građanima; pozdravlja podršku EU-a tom procesu;
10. osuđuje prekomjernu uporabu i zlouporabu sile protiv političkih protivnika i mirnih prosvjednika; žali zbog korištenja mjera zabrane kretanja, kao što su policijski sat ili zabrana javnih sastanaka, pod krinkom pandemije bolesti COVID-19, kako bi se ograničila sloboda izražavanja, tiska i prava na mirno okupljanje; izražava zabrinutost zbog stanja slobode govora i slobode tiska u Kamerunu; izražava žaljenje zbog proizvoljnog uhićenja i uznemiravanja novinara i oporbenih političara te ušutkavanja političkih neistomišljenika; poziva kamerunske vlasti da odmah i bezuvjetno puste na slobodu političke protivnike, prosvjednike i sve druge građane koji su proizvoljno uhićeni i pritvoreni isključivo u političke svrhe; osuđuje kršenja temeljnih sloboda;
11. poziva platforme društvenih medija da surađuju s vladom, oporbom i civilnim društvom kako bi se osigurala verifikacija njihovih stranica i ograničili huškački sadržaji, govor mržnje i pogrešne informacije, kojima se dodatno narušavaju odnosi među zajednicama;
12. izražava žaljenje zbog činjenice da više od 40 000 osoba nije dobilo pomoć u hrani zbog nesigurnosti i prepreka na cestama u regijama Sjeverozapad i Jugozapad, kao i zbog nedavnih napada na zdravstvene ustanove i zdravstvene radnike, te zbog činjenice da su humanitarne aktivnosti zabranjene u sklopu mjera zabrane kretanja; osuđuje blokiranje humanitarne pomoći i napade na humanitarne radnike, uključujući njihove otmice, uznemiravanja i ubojstva u kamerunskim regijama Sjeverozapad i Jugozapad te isto tako osuđuje sve izraženije zastrašivanje neovisnih promatrača i boraca za ljudska prava, posebno boraca za prava žena, čiji je rad važniji nego ikad prije u kontekstu ozbiljnih kršenja ljudskih prava od strane svih sukobljenih strana; inzistira da sve sukobljene strane odmah omoguće neometan pristup humanitarnoj pomoći; poziva kamerunsku vladu da se pobrine za to da humanitarna pomoć stigne do regija pogođenih krizom;
13. poziva UN i EU da nastave pratiti humanitarnu situaciju i analizirati potrebe; poziva na hitnu humanitarnu pomoć međunarodne zajednice, uključujući EU i njegove države članice, kako bi se učinkovito odgovorilo na hitne potrebe stanovništva; smatra da bi misija za utvrđivanje činjenica Vijeća UN-a za ljudska prava u Kamerunu bila primjerena kako bi se utvrdilo u kojoj je mjeri prekršeno međunarodno pravo o ljudskim pravima i međunarodno humanitarno pravo i tko ih je prekršio;
14. osuđuje terorističke aktivnosti Boko Harama u Kamerunu; prepoznaje napore koje kamerunske vlasti ulažu u borbi protiv te skupine; poziva međunarodnu zajednicu da podrži sve napore u borbi protiv te islamističke oružane skupine; ustraje u tome da se protiv terorizma možemo učinkovito boriti samo ako se uhvatimo u koštac s uzrocima i konkretnim problemima povezanim s nejednakošću;
15. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Komisiji, Vijeću, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, glavnom tajniku Ujedinjenih naroda, vladi i parlamentu Kameruna te supredsjednicima Zajedničke parlamentarne skupštine AKP-a i EU-a.

utorak, 23. studenog 2021.

III

(Pripremni akti)

EUROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2021)0456

Zajednička poljoprivredna politika – potpora za strateške planove koje izrađuju države članice i koji se financiraju iz fondova EFJP i EPFRR *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1305/2013 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (COM(2018)0392 – C8-0248/2018 – 2018/0216(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2022/C 224/13)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2018)0392),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 42. i članak 43. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0248/2018),
- uzimajući u obzir članak 13. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir Akt o pristupanju iz 1979., a posebno stavak 6. Protokola br. 4. o pamuku koji je priložen tom Aktu,
- uzimajući u obzir obrazloženo mišljenje francuske Nacionalne skupštine podneseno u okviru Protokola br. 2 o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti, u kojemu se izjavljuje da Nacrt zakonodavnog akta nije u skladu s načelom supsidijarnosti,
- uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 17. listopada 2018. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 5. prosinca 2018. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda od 25. listopada 2018. ⁽³⁾,

⁽¹⁾ SL C 62, 15.2.2019., str. 214.

⁽²⁾ SL C 86, 7.3.2019., str. 173.

⁽³⁾ SL C 41, 1.2.2019., str. 1.

utorak, 23. studenog 2021.

- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 23. srpnja 2021. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj te mišljenja Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane, Odbora za razvoj, Odbora za proračun, Odbora za proračunski nadzor, Odbora za regionalni razvoj i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0200/2019),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju ⁽⁴⁾;
 2. odobrava svoju izjavu, kao i zajedničku izjavu Parlamenta i Vijeća priložene ovoj Rezoluciji, koje će biti objavljene u seriji C *Službenog lista Europske unije*;
 3. prima na znanje izjavu Komisije priloženu ovoj Rezoluciji, koja će biti objavljena u seriji C *Službenog lista Europske unije*;
 4. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P9_TC1-COD(2018)0216

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2021/2115.)

⁽⁴⁾ Ovo stajalište zamjenjuje amandmane usvojene 23. listopada 2020. (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0287).

utorak, 23. studenog 2021.

PRILOG ZAKONODAVNOJ REZOLUCIJI

Izjava Europskog parlamenta o ulozi Europskog vijeća u pogledu zakonodavnih elemenata zajedničke poljoprivredne politike

Europski parlament žali zbog činjenice da je Europsko vijeće u svojim zaključcima od 21. srpnja 2020. donijelo odluke o zakonodavnim elementima zajedničke poljoprivredne politike o kojima je prema Ugovorima trebalo odlučiti u okviru redovnog zakonodavnog postupka. Europski parlament smatra da su te jednostrane preventivne odluke neprihvatljive i da narušavaju prava Europskog parlamenta kao suzakonodavca koji djeluje ravnopravno s Vijećem.

Europski parlament žali zbog činjenice da Vijeće stoga nije željelo započeti smislene pregovore s Europskim parlamentom o tim elementima na temelju toga da je o njima već odlučilo Europsko vijeće.

Konkretno, Europski parlament napominje da Vijeće nije započelo smislene pregovore o odredbama o određivanju gornjih granica i degresivnosti koje su utvrđene u članku 17. te fleksibilnosti između dodjele sredstava za izravna plaćanja i dodjele sredstava za EPFRR iz članka 96. te smatra ishod pregovora o tim člancima nezadovoljavajućim.

Europski parlament duboko žali zbog pristupa Vijeća i smatra da se njime ugrožava pravilno funkcioniranje redovnog zakonodavnog postupka. Europski parlament stoga insistira na tome da se to više nikada ne bi smjelo ponoviti u budućim pregovorima u kontekstu redovnog zakonodavnog postupka.

Zajednička izjava Europskog parlamenta i Vijeća o socijalnoj dimenziji zajedničke poljoprivredne politike

Europski parlament i Vijeće pozivaju Komisiju da, u okviru studije koju treba provesti dvije godine po isteku prvih dviju godina primjene socijalne uvjetovanosti u svim državama članicama, prati učinak mehanizma na uvjete radnika i funkcioniranje sustava sankcija te da, po potrebi, iznese prijedloge za jačanje socijalne dimenzije ZPP-a.

Komisija će do 2025. procijeniti izvedivost uključivanja članka 7. stavka 1. Uredbe (EU) br. 492/2011 o slobodi kretanja radnika u Prilog XX. i po potrebi iznijeti prijedloge u tu svrhu.

Izjava Komisije o mogućnosti da Belgija dostavi dva strateška plana u okviru ZPP-a

S obzirom na odredbe članka 104. Uredbe o strateškim planovima u okviru ZPP-a koje su suzakonodavci dogovorili i uzimajući u obzir poseban ustavni okvir Belgije, Komisija potvrđuje da će prihvatiti da Belgija za svaku od svojih relevantnih saveznih jedinica podnese zaseban strateški plan u okviru ZPP-a. To ne utječe na pravne obveze Belgije koje proizlaze iz Uredbe o strateškim planovima u okviru ZPP-a niti ih mijenja.

utorak, 23. studenog 2021.

P9_TA(2021)0457

Zajednička poljoprivredna politika: financiranje, upravljanje i nadzor ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013 (COM(2018)0393 – C8-0247/2018 – 2018/0217(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2022/C 224/14)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2018)0393),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 43. stavak 2. i članak 322. stavak 1. točka (a), Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C8-0247/2018),
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za pravna pitanja o predloženoj pravnoj osnovi,
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda od 25. listopada 2018. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 17. listopada 2018. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 5. prosinca 2018. ⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 23. srpnja 2021. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članke 59. i 40. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za razvoj, Odbora za proračune, Odbora za proračunski nadzor i Odbora za regionalni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj(A8-0199/2019),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju ⁽⁴⁾;
 2. odobrava svoju izjavu kao i zajedničku izjavu Europskog parlamenta i Komisije te zajedničku izjavu Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije priložene ovoj rezoluciji, koje će biti objavljene u seriji C *Službenog lista Europske unije*;
 3. prima na znanje izjave Komisije priložene ovoj Rezoluciji, koje će biti objavljene u seriji C *Službenog lista Europske unije*;
 4. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

⁽¹⁾ SL C 41, 1.2.2019., str. 1.

⁽²⁾ SL C 62, 15.2.2019., str. 214.

⁽³⁾ SL C 86, 7.3.2019., str. 173.

⁽⁴⁾ Ovo stajalište zamjenjuje amandmane usvojene na sjednici 23. listopada 2020. (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0288).

utorak, 23. studenog 2021.

P9_TC1-COD(2018)0217

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2021/2116.)

utorak, 23. studenog 2021.

PRILOG ZAKONODAVNOJ REZOLUCIJI

Izjava Europskog parlamenta o provedbi i transparentnosti zajedničke poljoprivredne politike

Novi pravni okvir zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) obuhvaća veću fleksibilnost za države članice u izradi i provedbi nacionalnih strateških planova. Time se omogućuje prilagodba lokalnim potrebama te se i dalje osigurava da krajnji korisnici ispunjavaju opće uvjete prihvatljivosti. Novi model ostvarivanja politike, kojim se uvodi pristup utemeljen na uspješnosti, uključuje i znatan prijenos odgovornosti s razine Unije na nacionalne uprave kad je riječ o upravljanju poljoprivrednim fondovima Unije i njihovoj kontroli.

Europski parlament smatra da međuinstitucijski sporazum postignut između suzakonodavaca sadržava potrebne zaštitne mjere kojima se sprečavaju utvrđeni rizici za pravilnu provedbu nacionalnih strateških planova država članica, kako ih je odobrila Komisija. Europski će parlament pomno pratiti kako države članice provode nacionalne strateške planove kako ih je odobrila Komisija te će u potpunosti izvršavati svoju ulogu nadzora rada Komisije koja mu je dodijeljena Ugovorima, kako je utvrđeno u uredbama o ZPP-u.

Europski parlament smatra da se Uredbom (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome osigurava stvarna zaštita financijskih interesa Unije, uključujući prikupljanje i objavljivanje podataka o skupinama koje osiguravaju učinkovite provjere sukoba interesa, nepravilnosti, pitanja dvostrukog financiranja i nezakonite zloupotrebe sredstava. Radi upotrebe jedinstvenog alata za rudarenje podataka u državama članicama Europski parlament pozdravlja obvezu ispitivanja prijedloga o njegovoj obveznoj upotrebi u svim državama članicama, na temelju izvješća koje bi Komisija trebala završiti do 2025. i u kojem će se ocijeniti njegova upotreba i interoperabilnost.

Zajednička izjava Europskog parlamenta i Komisije o godišnjem praćenju uspješnosti u okviru zajedničke poljoprivredne politike

Europski parlament i Komisija podsjećaju da su, s obzirom na novi model ostvarivanja politike i okvir uspješnosti koji će se uspostaviti u sklopu zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) za razdoblje 2023. – 2027., godišnja izvješća o uspješnosti, godišnje praćenje i dvogodišnje preispitivanje uspješnosti od velike važnosti za očuvanje ambicija utvrđenih u strateškim planovima u okviru ZPP-a.

U tom kontekstu Europski parlament i Komisija suglasni su da Komisija treba svake godine izvješćivati Europski parlament, u Odboru za poljoprivredu i ruralni razvoj, o napretku ostvarenom u okviru godišnjeg praćenja uspješnosti.

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o daljnjim mjerama za zaštitu proračuna Unije od prijevara i nepravilnosti zahtijevanjem opće primjene jedinstvenog alata za rudarenje podataka u okviru zajedničke poljoprivredne politike

Vijeće i Europski parlament obvezuju se da će razmotriti prijedlog o obveznoj upotrebi alata za rudarenje podataka u državama članicama na temelju izvješća koje će Komisija izraditi do 2025. u kojem će se ocijeniti upotreba tog alata i njegova interoperabilnost s ciljem njegove opće upotrebe u državama članicama.

Izjava Komisije o tijelima za ovjeravanje u okviru zajedničke poljoprivredne politike

Komisija prima na znanje da je u Uredbu (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome unesena nova uvodna izjava 13., koja se odnosi na dostavljanje informacija o imenovanim tijelima za ovjeravanje. Komisija prima informacije od država članica o imenovanju javnih i privatnih tijela za ovjeravanje i u svrhe praćenja vodi ažurirani registar tih tijela. Komisija podsjeća na svoju obvezu da Parlamentu svake godine dostavi popis imenovanih tijela za ovjeravanje.

utorak, 23. studenog 2021.

Izjava Komisije o opozivu odobrenih sredstava iz EPFRR-a u okviru zajedničke poljoprivredne politike

Komisija potvrđuje da relevantne službe Komisije, ako postoji rizik od opoziva odobrenih sredstava iz EPFRR-a, tijelima država članica šalju dopis kako bi ih upozorile na taj rizik pravodobno prije isteka važećeg roka za automatski opoziv. Svrha je tog dopisa potaknuti povećanje apsorpcije sredstava iz EPFRR-a i zajedno s državama članicama istražiti što se u tu svrhu može učiniti.

Komisija nastoji izbjeći opozive i u slučajevima posebnih okolnosti. Stoga će se relevantna pravila utvrđena u Uredbi (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome o prekidu roka za automatski opoziv tijekom trajanja sudskog postupka ili upravne žalbe u cijelosti primjenjivati. Nadalje, u potpunosti će se poštovati pravilo da se odobrena sredstva ne opozivaju u slučajevima kad dio proračunskih izdvajanja nije iskorišten zbog više sile koja je ozbiljno utjecala na provedbu strateškog plana u okviru ZPP-a.

Izjava Komisije o kombiniranju ovlasti u okviru zajedničke poljoprivredne politike

Komisija podsjeća da je obvezna pridržavati se Međuinstitucijskog sporazuma o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. U točki 31. tog sporazuma navodi se da se ovlasti mogu kombinirati pod uvjetom da Komisija za to pruži objektivne razloge koji se temelje na suštinskoj vezi između dviju ili više ovlasti sadržanih u jednom zakonodavnom aktu. Savjetovanja tijekom pripreme delegiranih akata služe i određivanju koje se ovlasti smatraju suštinski povezanim.

utorak, 23. studenog 2021.

P9_TA(2021)0458

Zajednička poljoprivredna politika – Izmjena Uredbe o zajedničkoj organizaciji tržišta i drugih uredbi ***I

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina, (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i (EU) br. 229/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka (COM(2018)0394 – C8-0246/2018 – 2018/0218(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2022/C 224/15)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2018)0394),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2., članak 43. stavak 2., članak 114., članak 118. prvi stavak i članak 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C8-0246/2018),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 17. listopada 2018. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija od 5. prosinca 2018. ⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 23. srpnja 2021. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj te mišljenja i stajalište u obliku amandmana Odbora za razvoj, Odbora za proračunski nadzor, Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane te Odbora za regionalni razvoj (A8-0198/2019),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju ⁽³⁾;
 2. prihvaća zajedničku izjavu Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije i zajedničku izjavu Europskog parlamenta i Vijeća priložene ovoj rezoluciji, koje će biti objavljene u seriji C *Službenog lista Europske unije*;
 3. prima na znanje izjave Komisije priložene ovoj Rezoluciji, koje će biti objavljene u seriji C *Službenog lista Europske unije*;

⁽¹⁾ SL C 62, 15.2.2019., str. 214.

⁽²⁾ SL C 86, 7.3.2019., str. 173.

⁽³⁾ Ovo stajalište zamjenjuje amandmane usvojene na sjednici 23. listopada 2020. (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0289).

utorak, 23. studenog 2021.

4. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
5. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P9_TC1-COD(2018)0218

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označivanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina i (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2021/2117.)

utorak, 23. studenog 2021.

PRILOG ZAKONODAVNOJ REZOLUCIJI (1)

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proaktivnom angažmanu na multilateralnoj razini u pogledu primjene zdravstvenih i ekoloških standarda EU-a na uvezene poljoprivredne proizvode

Europski parlament, Vijeće i Komisija prepoznaju potrebu za postizanjem veće usklađenosti između zdravstvenih i ekoloških standarda koji se primjenjuju na poljoprivredne proizvode u Europskoj uniji i onih koji se primjenjuju na uvezene poljoprivredne proizvode, u skladu s međunarodnim trgovinskim pravilima. Europska unija godinama kontinuirano pooštrava te standarde radi rješavanja pitanja održivog razvoja, posebno klimatskih promjena i gubitka biološke raznolikosti, koja su od globalne važnosti, te kako bi se ispunila očekivanja građana u pogledu kvalitetnije i održivije hrane. Europskim zelenim planom i njegovim sektorskim strategijama, uključujući komunikaciju Komisije naslovljenu „Strategija od polja do stola”, nastoji se postići taj cilj i ostvarit će se daljnje pooštavanje standarda koji se primjenjuju u EU-u, među ostalim, na uvezene proizvode u slučajevima gdje je to relevantno.

Europski parlament, Vijeće i Komisija uviđaju da je potreban proaktivan angažman na multilateralnoj razini kako bi se povećale ambicije u pogledu međunarodnih ekoloških ciljeva pri provedbi i poboljšanju međunarodnih trgovinskih pravila. Kako se navodi u komunikaciji Komisije naslovljenoj „Revizija trgovinske politike”, primjereno je i da u određenim okolnostima, kako je definirano pravilima WTO-a, Europska unija zahtijeva da uvezeni poljoprivredni proizvodi budu u skladu s određenim zahtjevima u pogledu proizvodnje kako bi se osigurala učinkovitost zdravstvenih standarda te standarda dobrobiti životinja i ekoloških standarda koji se primjenjuju na poljoprivredne proizvode u Europskoj uniji i kako bi se doprinijelo potpunoj provedbi Komunikacije o europskom zelenom planu i Komunikacije o strategiji „od polja do stola”. S obzirom na važnost svojeg tržišta u međunarodnoj trgovini, Europska unija može iskoristiti učinak poluge za podizanje zdravstvenih i ekoloških standarda na svjetskoj razini i tako doprinijeti postizanju međunarodnih ekoloških ciljeva kao što su ciljevi Pariškog sporazuma.

Europski parlament, Vijeće i Komisija pozdravljaju širi pristup koji se predlaže u Reviziji trgovinske politike u pogledu potrebe za većim angažmanom na multilateralnoj razini kako bi se rješavala ključna pitanja, na primjer strateške zalihe, posebno zato što je hrana osnovno dobro. Poboljšanje globalne sigurnosti opskrbe hranom podrazumijeva smanjenje nestabilnosti na poljoprivrednim tržištima većom suradnjom na multilateralnoj razini koja nadilazi smanjenje poremećaja na tržištu, što je nužan, ali nedovoljan faktor za stabilizaciju međunarodnih tržišta.

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o odredbama ZOT-a o sektoru šećera EU-a

Europski parlament, Vijeće i Komisija prepoznaju poteškoće s kojima se suočava sektor šećera nakon ukidanja kvota za šećer u listopadu 2017., a obilježava ih nestabilnost na međunarodnim tržištima, stagnacija potrošnje i pad proizvodnje šećerne repe i šećera. To izaziva zabrinutost u sektoru šećera EU-a.

Trenutačno stanje u sektoru i njegove strategije prilagodbe temeljito će se ocijeniti u okviru studije koja će biti izrađena u jesen 2021. U toj će se studiji analizirati europski i nacionalni politički instrumenti dostupni za sektor šećera, kao i uloga privatnog sektora i javnih institucija u reagiranju na velike rizike koji utječu na sektor te će se utvrditi moguće strategije za poboljšanje otpornosti europskog sektora šećera.

(1) Tehnička bilješka: Zajednička izjava o proaktivnom angažmanu na multilateralnoj razini u pogledu primjene zdravstvenih i ekoloških standarda EU-a na uvezene poljoprivredne proizvode, kako je navedeno u amandmanu 283. sadržavala je dodatni drugi stavak (o dopuštenim odstupanjima pri uvozu pesticida). Do umetanja tog stavka u amandman došlo je zbog administrativne pogreške. Sadržaj tog stavka već je obuhvaćen jednostranom izjavom Komisije o preispitivanju uvoznih toleranci i maksimalnih razina ostataka (MRO) iz Codexa. Taj stavak stoga neće biti naveden u zajedničkoj izjavi koja se objavljuje u seriji C *Službenog lista Europske unije* i ne nalazi se u tekstu koji je donio Parlament.

utorak, 23. studenog 2021.

Europski parlament, Vijeće i Komisija razmotrit će eventualni budući razvoj politike u svjetlu ključnih nalaza i zaključaka donesenih u kontekstu te studije. Takav budući razvoj politike mogao bi obuhvaćati sve relevantne regulatorne i neregulatorne inicijative povezane s alatima za upravljanje tržištem i krizama, transparentnost tržišta u lancu opskrbe šećerom, ugovorne odnose između uzgajivača i proizvođača šećera, međunarodnu trgovinu i razvoj biogospodarstva.

Zajednička izjava Europskog parlamenta i Vijeća o primjeni zdravstvenih i ekoloških standarda EU-a na uvezene poljoprivredne proizvode

Europski parlament i Vijeće pozivaju Komisiju da najkasnije u lipnju 2022. predstavi izvješće koje sadrži ocjenu razloga i pravne izvedivosti primjene zdravstvenih i ekoloških standarda EU-a (uključujući standarde dobrobiti životinja te postupke i metode proizvodnje) na uvezene poljoprivredne i poljoprivredno-prehrambene proizvode te da utvrdi konkretne inicijative za osiguravanje veće dosljednosti u njihovoj primjeni u skladu s pravilima Svjetske trgovinske organizacije (WTO). To bi izvješće trebalo obuhvatiti sva relevantna područja javne politike, uključujući, ali ne ograničavajući se na zajedničku poljoprivrednu politiku, zdravstvenu politiku, politiku sigurnosti hrane, politiku zaštite okoliša i zajedničku trgovinsku politiku.

Izjava Komisije o preispitivanju uvoznih toleranci i maksimalnih razina ostataka (MRO) iz Codexa

Europska komisija pobrinut će se da se nakon temeljite procjene dostupnih znanstvenih informacija o aktivnim tvarima, u kontekstu postupaka iz Uredbe (EZ) br. 1107/2009 ili postupaka u skladu s Uredbom (EZ) br. 396/2005 i u skladu s pravilima WTO-a, uvozne tolerance i MRO-i iz Codexa (CXL) za aktivne tvari koje nisu odobrene ili više nisu odobrene u EU-u nastave procjenjivati i preispitivati tako da ostaci u hrani ili hrani za životinje ne budu rizik za potrošače. Uz zdravstveni aspekt i aspekt dobre poljoprivredne prakse koji se trenutačno razmatraju, pri ocjenjivanju zahtjeva za uvozna odstupanja ili pri preispitivanju uvoznih toleranci za aktivne tvari koje više nisu odobrene u EU-u Komisija će uzeti u obzir i pitanja okoliša globalne prirode u skladu s pravilima WTO-a. Predstavljanje Komisijina prijedloga zakonodavnog okvira za održive prehrambene sustave bit će važan korak prema potpunom ostvarenju te ambicije, u skladu s ciljevima zelenog plana.

Izjava Komisije o označivanju hranjive vrijednosti i sastojaka vina i aromatiziranih proizvoda od vina

Komisija smatra da bi proizvode s volumnim udjelom alkohola do 1,2 % trebalo i dalje regulirati Uredbom o informiranju potrošača o hrani te zadržava pravo da se u predstojećoj inicijativi za označivanje svih alkoholnih pića u okviru plana EU-a za borbu protiv raka vrati na pravni okvir za označivanje vina.

Komisija također smatra da se sadašnji kompromis o označivanju vina i aromatiziranih proizvoda od vina u pogledu popisa sastojaka i nutritivne deklaracije ne može smatrati presedanom za buduće zakonodavne prijedloge i pregovore te zadržava pravo da zahtjeve o označivanju za sva vina uskladi s planom EU-a za borbu protiv raka.

utorak, 23. studenog 2021.

P9_TA(2021)0459

Postupak u slučaju nesolventnosti: zamjena prilogâ A i B Uredbi *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o zamjeni prilogâ A i B Uredbi (EU) 2015/848 o postupku u slučaju nesolventnosti (COM(2021)0231 – C9-0178/2021 – 2021/0118(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2022/C 224/16)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0231),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 81. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0178/2021),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 10. studenoga 2021. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A9-0293/2021),
 1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P9_TC1-COD(2021)0118

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2015/848 o postupku u slučaju nesolventnosti radi zamjene njezinih priloga A i B

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2021/2260.)

utorak, 23. studenog 2021.

P9_TA(2021)0460

Integrirana statistika na razini poljoprivrednih gospodarstava: doprinos Unije u okviru VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1091 u vezi s doprinosom Unije za integriranu statistiku na razini poljoprivrednih gospodarstava u skladu s financijskim okvirom za razdoblje 2021. – 2027. (COM(2021)0477 – C9-0346/2021 – 2021/0270(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2022/C 224/17)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0477),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 338. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0346/2021),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 8. studenoga 2021. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj (A9-0310/2021),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P9_TC1-COD(2021)0270

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2018/1091 u pogledu doprinosa Unije za integriranu statistiku na razini poljoprivrednih gospodarstava u skladu s Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027.

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2021/2269.)

utorak, 23. studenog 2021.

P9_TA(2021)0461

Upakirani investicijski proizvodi za male ulagatelje i investicijski osigurateljni proizvodi (PRIIP-ovi): dokumenti s ključnim informacijama. Produljenje prijelaznog aranžmana *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća kojim se mijenja Uredba (EU) br. 1286/2014 u pogledu produljenja prijelaznog aranžmana za društva za upravljanje, investicijska društva i osobe koje savjetuju o udjelima ili prodaju udjele subjekata za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) i subjekata koji nisu UCITS (COM(2021)0397 – C9-0326/2021 – 2021/0215(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2022/C 224/18)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0397),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0326/2021),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 20. listopada 2021. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 5. studenoga 2021. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0297/2021),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P9_TC1-COD(2021)0215

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Uredbe (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 1286/2014 u pogledu produljenja prijelaznog aranžmana za društva za upravljanje, društva za investicije i osobe koje savjetuju o udjelima subjekata za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) i subjekata koji nisu UCITS ili prodaju takve udjele

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Uredbi (EU) 2021/2259.)

⁽¹⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

utorak, 23. studenog 2021.

P9_TA(2021)0462

Uporaba dokumenata s ključnim informacijama od strane društava za upravljanje subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) *I**

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. o Prijedlogu direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2009/65/EZ u pogledu uporabe dokumenata s ključnim informacijama od strane društava za upravljanje subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (COM(2021)0399 – C9-0327/2021 – 2021/0219(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

(2022/C 224/19)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0399),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 53. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0327/2021),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 20. listopada 2021. ⁽¹⁾,
 - uzimajući u obzir da se predstavnik Vijeća pismom od 5. studenoga 2021. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0301/2021),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

P9_TC1-COD(2021)0219

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 23. studenoga 2021. radi donošenja Direktive (EU) 2021/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2009/65/EZ u pogledu uporabe dokumenata s ključnim informacijama od strane društava za upravljanje subjektima za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS)

(S obzirom da je postignut sporazum Parlamenta i Vijeća, stajalište Parlamenta odgovara konačnom zakonodavnom aktu, Direktivi (EU) 2021/2261.)

⁽¹⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

srijeda, 24. studenog 2021.

P9_TA(2021)0465

Proračunski postupak za 2022.: zajednički nacrt

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o zajedničkom nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2022. koji je prihvatio Odbor za mirenje u okviru proračunskog postupka (13911/2021 – C9-0428/2021 – 2021/0227(BUD))

(2022/C 224/20)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zajednički nacrt koji je prihvatio Odbor za mirenje i s njime povezane izjave Parlamenta, Vijeća i Komisije (13911/2021 – C9-0428/2021),
- uzimajući u obzir nacrt općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2022. koji je Komisija usvojila 9. srpnja 2021. (COM(2021)0300),
- uzimajući u obzir stajalište o nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2022. koje je Vijeće usvojilo 6. rujna 2021. i proslijedilo Europskom parlamentu 10. rujna 2021. (11352/2021 – C9-0353/2021),
- uzimajući u obzir pismo izmjene br. 1/2022 nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2022., koje je Komisija podnijela 12. listopada 2021. (COM(2021)0642),
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 21. listopada 2021. o stajalištu Vijeća o nacrtu općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2022. ⁽¹⁾ i o proračunskim amandmanima koje ona sadrži,
- uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir članak 95. i članak 96. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće izaslanstva u Odboru za mirenje (A9-0326/2021),

1. prihvaća zajednički nacrt;

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0432.

⁽²⁾ SL L 424, 15.12.2020., str. 1.

⁽³⁾ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.

⁽⁵⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.

srijeda, 24. studenog 2021.

2. potvrđuje zajedničke izjave priložene ovoj Rezoluciji;
 3. prima na znanje izjave Komisije priložene ovoj Rezoluciji;
 4. nalaže svojem predsjedniku da proglasi opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2022. konačno donesenim i da ga da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 5. nalaže svojem predsjedniku da ovu zakonodavnu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, drugim relevantnim institucijama i tijelima te nacionalnim parlamentima.
-

srijeda, 24. studenog 2021.

PRILOG

KONAČNA VERZIJA

Proračun za 2022. – Elementi za zajedničke zaključke

Zajednički zaključci obuhvaćaju sljedeće dijelove:

1. Proračun za 2022.
2. Proračun za 2021. – Nacrti izmjene proračuna br. 5/2021 i br. 6/2021
3. Izjave

Sažetak**A. Proračun za 2022.**

U skladu s elementima za zajedničke zaključke:

- Ukupni iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u proračunu za 2022. jest 169 515,8 milijuna EUR. Ukupno gledano, preostala razlika do gornjih granica višegodišnjeg financijskog okvira za 2022. time iznosi 1 167,8 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza.
- Ukupni iznos odobrenih sredstava za plaćanja u proračunu za 2022. jest 170 603,3 milijuna EUR. Ukupno gledajući, preostala razlika do gornje granice VFO-a za 2022. u odobrenim sredstvima za plaćanje iznosi 1 695,8 milijuna EUR.
- Instrument fleksibilnost mobilizira se 2022. za naslov 6. *Susjedstvo i svijet* u iznosu od 368,4 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza.

Komisija procjenjuje da će odobrena sredstva za plaćanje za 2022. povezana s mobilizacijom Instrumenta fleksibilnosti u 2019., 2020., 2021. i 2022. iznositi 467,2 milijuna EUR. Procijenjeni raspored plaćanja povezanih nepodmirenih iznosa za te godine naveden je u sljedećoj tablici:

<i>Instrument fleksibilnosti – profil plaćanja (u milijunima EUR)</i>					
<i>Godina mobilizacije</i>	2022.	2023.	2024.	2025.	Ukupno
2019.	140,9	82,2	0,0	0,0	223,2
2020.	66,2	39,9	0,0	0,0	106,1
2021.	40,9	10,3	7,6	0,0	58,9
2022.	219,2	62,7	49,8	36,7	368,4
Ukupno	467,2	195,2	57,4	36,7	756,6

B. Proračun za 2021.

Nacrt izmjene proračuna br. 5/2021 odobrava se u obliku u kojem ga je predložila Komisija.

Nacrt izmjene proračuna br. 6/2021 odobrava se u obliku u kojem ga je predložila Komisija.

srijeda, 24. studenog 2021.

1. Proračun za 2022.

1.1. „Zatvorene” linije

Osim ako nije drugačije navedeno, sve su proračunske linije potvrđene u obliku u kojim ih je predložila Komisija u nacrtu proračuna za 2022., kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2021.

Uz to, sve proračunske linije koje je izmijenilo Vijeće i koje je dogovorio Europski parlament u svom čitanju potvrđene su prema izmjenama Vijeća.

Za ostale proračunske linije Odbor za mirenje postigao je dogovor o zaključcima koji su uvršteni u odjeljke od 1.2. do 1.7. u nastavku.

1.2. Horizontalna pitanja

Decentralizirane agencije

Doprinos EU-a (u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje te u broju radnih mjesta) za sve decentralizirane agencije utvrđuje se na razini koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna za 2022. kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022, osim za:

— U podnaslovu 2.b:

- Agenciju Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust, proračunski članak 07 10 07), kojoj se dodjeljuje 5 dodatnih radnih mjesta i kojoj se odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za plaćanje povećavaju za 380 000 EUR uzimajući u obzir zapošljavanje u prosjeku sredinom godine.
- Ured europskog javnog tužitelja (EPPO, proračunski članak 07 10 08), kojem se odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje povećavaju za 3 750 000 EUR za zapošljavanje pojačanja, pri čemu se vodi računa da se zapošljavanje, koje je Komisija predložila u nacrtu proračuna za 2022. kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022, odvija u prosjeku na kraju prvog tromjesečja umjesto sredinom godine.

— U naslovu 4.:

- Europski potporni ured za azil (EASO, proračunski članak 10 10 01), kojem se dodjeljuje 5 dodatnih radnih mjesta i kojem se odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za plaćanje povećavaju za 380 000 EUR uzimajući u obzir zapošljavanje u prosjeku sredinom godine.
- Agenciju za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex, proračunski članak 11 10 01), kojoj se odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za plaćanje smanjuju za 65 000 000 EUR.

Izvršne agencije

Doprinos EU-a (u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i u odobrenim sredstvima za plaćanje te u broju radnih mjesta) za izvršne agencije utvrđuje se na razini koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022.

Pilot-projekti / pripremna djelovanja

Dogovoren je sveobuhvatan paket od 56 pilot-projekata/pripremnih djelovanja u ukupnom iznosu od 89,5 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza, u skladu s prijedlogom Parlamenta.

To uključuje mjere predviđene za „uspostavu Europske diplomatske akademije”, koje će provoditi Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD).

Tim se paketom poštuju gornje granice za pilot-projekte i pripremna djelovanja utvrđene Financijskom uredbom.

srijeda, 24. studenog 2021.

1.3. Naslovi financijskog okvira za rashode – odobrena sredstva za preuzimanje obveza

Uzimajući u obzir u obzir gornje zaključke o „zatvorenim” proračunskim linijama, agencijama te pilot-projektima i pripremnim djelovanjima, Odbor za mirenje dogovorio je sljedeće:

Naslov 1. – Jedinstveno tržište, inovacije i digitalno gospodarstvo

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza utvrđena su na razini koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022., uz prilagodbe koje su dogovorene u Odboru za mirenje i iznesene u tablici u nastavku.

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
1.0.11	Obzor Europa	12 179 157 276	12 239 157 276	60 000 000
01 02 02 10	Klaster „Zdravlje”	571 730 809	606 730 809	35 000 000
01 02 02 40	Klaster „Digitalizacija, industrija i svemir”	1 264 161 905	1 272 161 905	8 000 000
01 02 02 50	Klaster „Klima, energija i mobilnost”	1 281 577 680	1 290 577 680	9 000 000
01 02 02 60	Klaster „Hrana, biogospodarstvo, prirodni resursi, poljoprivreda i okoliš”	1 003 750 348	1 011 750 348	8 000 000
1.0.31	Program jedinstvenog tržišta	583 544 000	613 544 000	30 000 000
03 02 02	Poboljšanje konkurentnosti poduzeća, osobito MSP-ova, te podupiranje njihova pristupa tržištima	121 450 000	151 450 000	30 000 000
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	Pilot-projekt i pripremne radnje			40 937 500
	Ukupno			130 937 500

Od povećanja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za Program jedinstvenog tržišta (poboljšanje konkurentnosti poduzeća, posebno MSP-ova, i podupiranje njihova pristupa tržištima, proračunski članak 03 02 02) u iznosu od 30,0 milijuna EUR, 10,0 milijuna EUR namijenjeno je pružanju različitih oblika potpore sektoru turizma.

srijeda, 24. studenog 2021.

Slijedom toga, razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza utvrđuje se na 21 775,1 milijuna EUR, pri čemu razlika do gornje granice rashoda za naslov 1. iznosi 102,9 milijuna EUR.

U skladu s člankom 15. stavkom 3. Financijske uredbe⁽¹⁾, Odbor za mirenje slaže se da će odobrena sredstva za preuzimanje obveza ponovno staviti na raspolaganje u proračunskim linijama za istraživanje u ukupnom iznosu od 117,3 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza, što je povećanje od 40,0 milijuna EUR u odnosu na razinu koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene 1/2022. Povećava se sljedeća proračunska linija i u skladu s tim revidiraju se njezine proračunske napomene:

(u EUR)

Proračunska linija	Naziv	Odobrena sredstva za preuzimanje obveza
01 02 02 10	Klaster „Zdravlje”	40 000 000
Ukupno		40 000 000

Ta odobrena sredstva dio su ukupnog iznosa do 0,5 milijardi EUR (u cijenama iz 2018.) za razdoblje 2021. – 2027., kako je dogovoreno u okviru sporazuma o VFO-u. Time za razdoblje 2023. – 2027. na raspolaganju preostaje 372,8 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).

Podnaslov 2a – Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza utvrđena su na razini koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022., uz prilagodbe koje su dogovorene u Odboru za mirenje i iznesene u tablici u nastavku:

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	Pilot-projekt i pripremne radnje			2 681 000
	Ukupno			2 681 000

Slijedom toga, razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza utvrđuje se na 49 708,8 milijuna EUR, pri čemu razlika do gornje granice rashoda za podnaslov 2.a iznosi 30,2 milijuna EUR.

Podnaslov 2.b – Otpornost i vrijednosti

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza utvrđena su na razini koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022., uz prilagodbe koje su dogovorene u Odboru za mirenje i iznesene u tablici u nastavku.

S obzirom na trenutačno okruženje kamatnih stopa i nedavne operacije financiranja instrumenta Next Generation EU, odobrena sredstva za proračunsku liniju 06 04 01 mogu se smanjiti za 244,7 milijuna EUR, uz istodobno potpuno očuvanje kapaciteta za financiranje bespovratne komponente instrumenta Next Generation EU u 2022. U usporedbi s nacrtom proračuna, dodatnih 20 milijuna EUR prenijet će se na 2027. kako bi se kompenziralo odgovarajuće pojačano financiranje na početku razdoblja za EU4Health.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

srijeda, 24. studenog 2021.

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
2.2.13	Potpora turskoj zajednici na Cipru	33 276 000	34 276 000	1 000 000
05 04 01	Financijska potpora za poticanje gospodarskog razvoja turske zajednice na Cipru	31 402 525	32 402 525	1 000 000
2.2.23	Trošak financiranja Instrumenta Europske unije za oporavak (EURI)	389 706 000	145 000 000	- 244 706 000
06 04 01	Instrument Europske unije za oporavak (EURI) — periodične isplate kupona i isplata po dospijeću	384 706 000	140 000 000	- 244 706 000
2.2.24	Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (RescEU)	95 254 030	101 254 030	6 000 000
06 05 01	Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (rescEU)	95 254 030	101 254 030	6 000 000
2.2.25	program „EU za zdravlje”	788 672 701	839 672 701	51 000 000
06 06 01	Program „EU za zdravlje”	764 213 775	815 213 775	51 000 000
2.2.312	Zapošljavanje i socijalne inovacije	104 482 000	106 482 000	2 000 000
07 02 04	ESF+ – tematsko područje Zapošljavanje i socijalne inovacije	102 482 000	104 482 000	2 000 000
2.2.32	Erasmus+	3 366 740 438	3 401 740 438	35 000 000
07 03 01 01	Promicanje mobilnosti pojedinaca u svrhu učenja te suradnje, uključenosti, izvrsnosti, kreativnosti i inovacija na razini organizacija i politika u području obrazovanja i osposobljavanja — Neizravno upravljanje	2 331 521 972	2 361 274 626	29 752 654
07 03 02	Promicanje mobilnosti u svrhu neformalnog učenja, promicanje aktivnog sudjelovanja mladih te promicanje suradnje, uključenosti, kreativnosti i inovacija na razini organizacija i politika u području mladih	346 973 114	351 400 945	4 427 831

srijeda, 24. studenog 2021.

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
07 03 03	Promicanje mobilnosti sportskih trenera i osoblja u svrhu učenja te promicanje suradnje, uključenosti, kreativnosti i inovacija na razini sportskih organizacija i politika	64 216 157	65 035 672	819 515
2.2.33	Europske snage solidarnosti (ESC)	138 427 764	141 427 764	3 000 000
07 04 01	Europske snage solidarnosti	131 710 226	134 710 226	3 000 000
2.2.34	Kreativna Europa	401 027 982	406 527 982	5 500 000
07 05 01	Kultura	125 597 589	131 097 589	5 500 000
2.2.352	Građani, ravnopravnost, prava i vrijednosti	209 402 193	214 902 193	5 500 000
07 06 02	Promicanje uključivanja građana i njihova sudjelovanja u demokratskom životu Unije	39 671 295	40 671 295	1 000 000
07 06 03	Daphne	29 581 401	33 581 401	4 000 000
07 06 04	Zaštita i promicanje vrijednosti Unije	91 787 552	92 287 552	500 000
2.2.3DAG	Decentralizirane agencije	242 132 181	246 262 181	4 130 000
07 10 07	Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust)	45 423 578	45 803 578	380 000
07 10 08	Ured europskog javnog tužitelja (EPPO)	53 351 846	57 101 846	3 750 000
2.2.3SPEC	Djelovanja na temelju ovlasti	180 389 773	182 889 773	2 500 000
07 20 04 06	Posebne nadležnosti u području socijalne politike, uključujući socijalni dijalog	23 020 900	25 520 900	2 500 000
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	Pilot-projekt i pripremne radnje			35 303 000
	Ukupno			- 93 773 000

srijeda, 24. studenog 2021.

Povećanje od 3,0 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za Europske snage solidarnosti (Europske snage solidarnosti, proračunski članak 07 04 01) i 5,0 milijuna EUR od povećanja od 35 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za Erasmus+ (u kombiniranom učinku od 8 milijuna EUR) namijenjeno je pripremi i provedbi aktivnosti u skladu s Europskom godinom mladih 2022.

Slijedom toga, razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza utvrđuje se na 6 330,2 milijuna EUR, pri čemu razlika do gornje granice rashoda za podnaslov 2.b iznosi 130,8 milijuna EUR.

Naslov 3. – Prirodni resursi i okoliš

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza utvrđena su na razini koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022., uz prilagodbe koje su dogovorene u Odboru za mirenje i iznesene u tablici u nastavku:

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
3.2.21	Program za okoliš i klimatske aktivnosti (LIFE)	708 045 484	755 545 484	47 500 000
09 02 01	Priroda i biološka raznolikost	265 601 888	284 032 563	18 430 675
09 02 02	Kružno gospodarstvo i kvaliteta života	169 866 127	181 653 495	11 787 368
09 02 03	Ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba tim promjenama	120 050 994	128 381 585	8 330 591
09 02 04	Prelazak na čistu energiju	128 996 883	137 948 249	8 951 366
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	Pilot-projekt i pripremne radnje			9 611 500
	Ukupno			57 111 500

Prema tome, dogovoreni iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza utvrđuje se na 56 235,4 milijun EUR, pri čemu preostala razlika do gornje granice za rashode u naslovu 3. iznosi 283,6 milijuna EUR, od čega 270,1 milijuna EUR u okviru posebne gornje granice za rashode povezane s tržištem i izravna plaćanja.

Naslov 4. – Migracije i upravljanje granicama

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza utvrđena su na razini koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022., uz prilagodbe koje su dogovorene u Odboru za mirenje i iznesene u tablici u nastavku:

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
4.0.11	Fond za azil, migracije i integraciju	1 099 455 000	1 119 455 000	20 000 000

srijeda, 24. studenog 2021.

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
10 02 01	Fond za azil, migracije i integraciju	1 096 455 000	1 116 455 000	20 000 000
4.0.1DAG	Decentralizirane agencije	153 281 205	153 661 205	380 000
10 10 01	Europski potporni ured za azil (EASO)	153 281 205	153 661 205	380 000
4.0.211	Fond za integrirano upravljanje granicama (IBMF) – Instrument za upravljanje granicama i vize (BMVI)	646 117 589	671 117 589	25 000 000
11 02 01	Instrument za financijsku potporu za upravljanje granicama i vize	644 117 589	669 117 589	25 000 000
4.0.2DAG	Decentralizirane agencije	1 073 823 593	1 008 823 593	- 65 000 000
11 10 01	Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex)	757 793 708	692 793 708	- 65 000 000
	Ukupno			- 19 620 000

Povećanje od 20 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za Fond za azil, migracije i integraciju (Fond za azil, migracije i integraciju, proračunski članak 10 02 01) namijenjeno je financiranju preseljenja afganistanskih izbjeglica.

Povećanje od 25 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza za Fond za integrirano upravljanje granicama (IBMF) – Instrument za upravljanje granicama i vize (BMVI) (Instrument za financijsku potporu za upravljanje granicama i vize, proračunski članak 11 02 01) namijenjeno je upravljanju migrantskom krizom na granici s Bjelarusom.

Slijedom toga, razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza utvrđuje se na 3 091,2 milijuna EUR, pri čemu razlika do gornje granice rashoda za naslov 4. iznosi 99,8 milijuna EUR.

Naslov 5. – Sigurnost i obrana

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza postavljena su na razini koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022. Slijedom toga, razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza utvrđuje se na 1 785,3 milijuna EUR, pri čemu razlika do gornje granice rashoda za naslov 5. iznosi 82,7 milijuna EUR.

Naslov 6. – Susjedstvo i svijet

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza utvrđena su na razini koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022., uz prilagodbe koje su dogovorene u Odboru za mirenje i iznesene u tablici u nastavku:

srijeda, 24. studenog 2021.

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
6.0.111	Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju — Globalna Europa (NDICI — Globalna Europa)	12 526 647 047	12 716 647 047	190 000 000
14 02 01 10	Južno susjedstvo	1 604 861 026	1 629 861 026	25 000 000
14 02 01 11	Istočno susjedstvo	699 703 445	709 703 445	10 000 000
14 02 01 30	Bliski istok i središnja Azija	384 765 942	414 765 942	30 000 000
14 02 02 40	Ljudi — globalni izazovi	137 191 715	187 191 715	50 000 000
14 02 04	Rezerva za nove izazove i prioritete	1 463 311 470	1 538 311 470	75 000 000
6.0.12	Humanitarna pomoć (HUMA)	1 595 059 463	1 806 059 463	211 000 000
14 03 01	Humanitarna pomoć	1 506 901 913	1 717 901 913	211 000 000
	Ukupno			401 000 000

Kada je riječ o Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa, povećanja odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u iznosu od 75 milijuna EUR (Pričuva za nove izazove i prioritete, proračunski članak 14 02 04) i 50 milijuna EUR (Ljudi – globalni izazovi, proračunska stavka 14 02 02 40) namijenjena su mjerama za borbu protiv pandemije, uključujući cjepiva.

Slijedom toga, dogovorena razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza utvrđuje se na 17 170,4 milijuna EUR, pri čemu je dosegnuta gornja granica rashoda za naslov 6, a Instrument fleksibilnosti mobilizira se u iznosu od 368,4 milijuna EUR.

Naslov 7. – Europska javna uprava

Odbor za mirenje odobrio je broj radnih mjesta u planovima radnih mjesta institucija i odobrena sredstva koje je Komisija predložila u nacrtu proračuna kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022, uz sljedeće iznimke:

- dio za Europski parlament, za koji se odobrava čitanje Parlamenta;
- dio za Vijeće, za koji se odobrava čitanje Vijeća;
- dio za Sud Europske unije, čijem se planu radnih mjesta dodaje 9 radnih mjesta i kojem se odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za plaćanje povećavaju za 684 000 EUR uzimajući u obzir zapošljavanje u prosjeku sredinom godine;

srijeda, 24. studenog 2021.

- dio za Europski revizorski sud (ERS), čijem se planu radnih mjesta dodaje 13 radnih mjesta povezanih s instrumentom Next Generation EU do 2027., a razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i plaćanje povećavaju za 988 000 EUR uzimajući u obzir zapošljavanje u prosjeku sredinom godine;
- dio za Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) za koju se (i.) ljudski resursi u planu radnih mjesta povećavaju za sedam radnih mjesta i tri ugovorna djelatnika, a razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i plaćanje povećavaju za 655 000 EUR, uzimajući u obzir zapošljavanje u prosjeku sredinom godine, (ii.) razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i razina odobrenih sredstava za plaćanje povećavaju za 990 500 EUR za provedbu predviđenih djelovanja „za uspostavu Europske diplomatske akademije”, kako je Europski parlament predložio u svom čitanju, i (iii.) razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i razina odobrenih sredstava za plaćanja povećavaju za 1,0 milijuna EUR za proračunsku stavku 2 2 1 4 „Sposobnost strateške komunikacije”;

Prilagodbe, koje su dovele do povećanja od 0,8 milijuna EUR u naslovu 7., navedene su u sljedećim tablicama:

Dio 2. – Europsko vijeće i Vijeće

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
1 1 0 0	Osnovne plaće	265 982 044	265 970 746	- 11 298
1 1 0 2	Prava u okviru Pravilnika o osoblju koja se odnose na osobne okolnosti člana osoblja	66 765 000	66 778 000	13 000
1 1 0 3	Pokrivanje socijalnog osiguranja	10 946 000	10 947 000	1 000
2 0 1 0	Čišćenje i održavanje	18 635 000	18 335 000	- 300 000
2 1 0 0	Nabava opreme i računalnih programa	14 385 716	12 285 716	- 2 100 000
2 1 0 1	Vanjska pomoć za djelovanje i razvoj računalnih sustava	27 839 685	27 509 685	- 330 000
2 2 0 4	Razni izdatci za interne sjednice	5 235 000	4 635 000	- 600 000
2 2 1 3	Informiranje i javna događanja	5 358 250	5 158 250	- 200 000
	Ukupno			- 3 527 298

srijeda, 24. studenog 2021.

Dio 4. – Sud Europske unije

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
1 2 0 0	Primici i naknade	287 078 950	287 762 950	684 000
	Ukupno			684 000

Dio 5. – Europski revizorski sud

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
1 2 0 0	Primitci od rada i naknade	118 344 775	119 332 775	988 000
	Ukupno			988 000

Dio 10. – Europska služba za vanjsko djelovanje

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za preuzimanje obveza (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
1 1 0 0	Osnovne plaće	116 638 000	117 170 000	532 000
1 2 0 0	Ugovorno osoblje	18 671 800	18 794 800	123 000
2 2 1 4	Sposobnost strateške komunikacije	4 000 000	5 000 000	1 000 000
2 2 5 0	Pilot-projekt – Prema stvaranju Europske diplomatske akademije		990 500	990 500
	Ukupno			2 645 500

Prema tome, dogovoreni iznos odobrenih sredstava za preuzimanje obveza utvrđuje se na 10 620,1 milijun EUR, pri čemu preostala razlika do gornje granice za rashode u naslovu 7. iznosi 437,9 milijuna EUR, od čega 240,1 milijuna EUR u okviru posebne gornje granice za administrativne rashode institucija.

Tematski posebni instrumenti: EGF, SEAR i pričuva za prilagodbu Brexitu

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza za Europski fond za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF), pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR) i pričuva za prilagodbu Brexitu (BAR) utvrđena su na razini koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022.

srijeda, 24. studenog 2021.

1.4. Odobrena sredstva za plaćanje

Ukupna razina odobrenih sredstva za plaćanje u proračunu za 2022. utvrđuje se na razini iz nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022, uz sljedeće prilagodbe dogovorene u Odboru za mirenje:

1. Uzima se u obzir dogovorena razina odobrenih sredstava za preuzimanje obveza za nediferencirane rashode (naslovi od 1 do 6), za koje je razina odobrenih sredstava za plaćanje jednaka razini odobrenih sredstava za preuzimanje obveza. To se odnosi na smanjenje troškova financiranja Europskog instrumenta za oporavak (EURI) za - 244,7 milijuna EUR. Uzimajući u obzir i prilagodbu doprinosa Unije decentraliziranim agencijama, kombinirani učinak je smanjenje od - 305,2 milijuna EUR;
2. Prilagodbe u okviru naslova 7. koje su rezultirale povećanjem od 0,8 milijuna EUR;
3. Odobrena sredstva za plaćanje za sve *novе* pilot-projekte i pripremna djelovanja koje je predložio Parlament utvrđena su na 25 % odgovarajućih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza, ili na razinu koju je predložio Parlament, ako je ona niža. U slučaju produljenja postojećih pilot-projekata i pripremnih djelovanja, razina odobrenih sredstava za plaćanje jednaka je razini utvrđenoj u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022, uvećanoj za 25 % odgovarajućih novih odobrenih sredstava za preuzimanje obveza ili razini koju je predložio Parlament, ako je ta razina niža. Kombinirani učinak je povećanje od 22,1 milijuna EUR;
4. Prilagodbe diferenciranih proračunskih linija rashoda čiji je kombinirani učinak povećanje od 262,0 milijuna EUR.

Prilagodbe, koje su dovele do smanjenja od 20,3 milijuna EUR, navedene su u sljedećim tablicama:

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za plaćanje (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika

Naslov 1.

1.0.23	Program Digitalna Europa	898 530 703	848 530 703	- 50 000 000
02 04 01 11	Europski stručni centar za industriju, tehnologiju i istraživanja u području kibersigurnosti	33 192 982	17 192 982	- 16 000 000
02 04 03	Umjetna inteligencija	245 811 860	214 811 860	- 31 000 000
02 04 04	Vještine	52 000 000	49 000 000	- 3 000 000
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	Pilot-projekt i pripreme radnje			10 234 375
	Naslov 1. ukupno			- 39 765 625

podnaslov 2.a

Pilot-projekti i pripremna djelovanja	Pilot-projekt i pripreme radnje			670 250
	Podnaslov 2.a ukupno			670 250

Podnaslov 2.b

2.2.23	Trošak financiranja Instrumenta Europske unije za oporavak (EURI)	389 706 000	145 000 000	- 244 706 000
--------	---	-------------	-------------	---------------

srijeda, 24. studenog 2021.

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za plaćanje (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
06 04 01	Instrument Europske unije za oporavak (EURI) — periodične isplate kupona i isplata po dospijeću	384 706 000	140 000 000	- 244 706 000
2.2.24	Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (RescEU)	180 866 480	186 866 480	6 000 000
06 05 01	Mehanizam Unije za civilnu zaštitu (rescEU)	94 547 220	100 547 220	6 000 000
2.2.32	Erasmus+	3 273 756 286	3 300 756 286	27 000 000
07 03 01 01	Promicanje mobilnosti pojedinaca u svrhu učenja te suradnje, uključenosti, izvrsnosti, kreativnosti i inovacija na razini organizacija i politika u području obrazovanja i osposobljavanja — Neizravno upravljanje	2 220 525 000	2 243 477 048	22 952 048
07 03 02	Promicanje mobilnosti u svrhu neformalnog učenja, promicanje aktivnog sudjelovanja mladih te promicanje suradnje, uključenosti, kreativnosti i inovacija na razini organizacija i politika u području mladih	310 000 000	313 415 755	3 415 755
07 03 03	Promicanje mobilnosti sportskih trenera i osoblja u svrhu učenja te promicanje suradnje, uključenosti, kreativnosti i inovacija na razini sportskih organizacija i politika	55 000 000	55 632 197	632 197
2.2.3DAG	Decentralizirane agencije	233 643 002	237 773 002	4 130 000
07 10 07	Agencija Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust)	45 226 899	45 606 899	380 000
07 10 08	Ured europskog javnog tužitelja (EPPO)	53 351 846	57 101 846	3 750 000
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	Pilot-projekt i pripreme radnje			8 825 750
	Podnaslov 2.b ukupno			- 198 750 250

srijeda, 24. studenog 2021.

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za plaćanje (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
Naslov 3.				
Pilot-projekti i pripremna djelovanja	Pilot-projekt i pripremne radnje			2 402 875
	Naslov 3. ukupno			2 402 875
Naslov 4.				
4.0.11	Fond za azil, migracije i integraciju	1 276 766 000	1 291 766 000	15 000 000
10 02 01	Fond za azil, migracije i integraciju	661 766 000	676 766 000	15 000 000
4.0.1DAG	Decentralizirane agencije	153 281 205	153 661 205	380 000
10 10 01	Europski potporni ured za azil (EASO)	153 281 205	153 661 205	380 000
4.0.211	Fond za integrirano upravljanje granicama (IBMF) – Instrument za upravljanje granicama i vize (BMVI)	490 891 340	510 891 340	20 000 000
11 02 01	Instrument za financijsku potporu za upravljanje granicama i vize	191 891 340	211 891 340	20 000 000
4.0.2DAG	Decentralizirane agencije	1 050 691 460	985 691 460	- 65 000 000
11 10 01	Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex)	757 793 708	692 793 708	- 65 000 000
	Naslov 4. ukupno			- 29 620 000
Naslov 5.				
Naslov 6.				
6.0.111	Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju — Globalna Europa (NDICI — Globalna Europa)	7 858 721 595	7 891 721 595	33 000 000
14 02 04	Rezerva za nove izazove i prioritete	1 000 000 000	1 033 000 000	33 000 000
6.0.12	Humanitarna pomoć (HUMA)	1 880 645 990	2 091 645 990	211 000 000
14 03 01	Humanitarna pomoć	1 797 851 440	2 008 851 440	211 000 000
	Naslov 6. ukupno			244 000 000

srijeda, 24. studenog 2021.

Proračunska linija/program	Naziv	Promjene u sredstvima za plaćanje (u EUR)		
		NP za 2022. (uklj. pismo izmjene br. 1)	Proračun za 2022.	Razlika
Naslov 7.				
7.2.2	Europsko vijeće i Vijeće	615 000 854	611 473 556	- 3 527 298
7.2.4	Sud Europske unije	464 090 000	464 774 000	684 000
7.2.5	Europski revizorski sud	161 153 175	162 141 175	988 000
7.2.X	Europska služba za vanjsko djelovanje	775 069 920	777 715 420	2 645 500
	Naslov 7. ukupno			790 202
UKUPNO				- 20 272 548

Razina odobrenih sredstava za plaćanje time iznosi 170 603,3 milijuna EUR, što predstavlja smanjenje od 20,3 milijuna EUR u odnosu na nacrt proračuna kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022.

1.5. Pričuve

Nema dodatnih pričuva osim onih navedenih u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022.

1.6. Proračunske napomene

Tekst napomena uz proračun odgovara nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene br. 1/2022, uz sljedeće prilagodbe dogovorene u Odboru za mirenje:

- Proračunske linije u odjeljku Europskog parlamenta, za koje je Europski parlament sam uveo amandmane, odobravaju se bez izmjena.
- Proračunske linije za koje su amandmani koje je podnio Europski parlament odobreni bez izmjena:

članak 07 10 01 — Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound)

Izmijeniti kako slijedi:

Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound) pruža i širi važno znanje o profesionalnim i socijalnim pitanjima kako bi pridonijela kvalitetnim politikama utemeljenima na dokazima u tim područjima. Njezina glavna aktivnost odnosi se na istraživanje u području zapošljavanja, radnih uvjeta, industrijskih odnosa i kvalitete života. Aktivnosti Eurofounda pridonose sljedećim prioritetima: povećanju razine sudjelovanja na tržištu rada i borbi protiv nezaposlenosti otvaranjem radnih mjesta, poboljšanjem funkcioniranja tržišta rada i promicanjem **uključivanja na tržište rada i rodne ravnopravnosti**; uključivanja na tržište rada; poboljšanju radnih uvjeta i jamčenju održivog rada tijekom cijelog životnog vijeka, razvoju industrijskih odnosa u cilju pružanja pravednih i produktivnih rješenja u kontekstu promjena u politikama, poboljšanju životnog standarda i promicanju socijalne kohezije radi smanjenja gospodarskih razlika i društvenih **nejednakosti kao što su razlika na temelju spola u zapošljavanju i razlika u plaći na temelju spola**.

srijeda, 24. studenog 2021.

— Proračunske linije za koje se, uz sljedeće izmjene, odobravaju proračunske napomene u obliku predloženom u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene:

— Stavka 01 02 02 53 — Klaster „Klima, energija i mobilnost” – Zajedničko poduzeće za europske željeznice

Izmijeniti tekst kako slijedi:

Zajedničko poduzeće za europske željeznice pridonosi provedbi Obzora Europa, posebno klastera „Klima, energija i mobilnost”. Ubrzat će razvoj i uvođenje inovativnih tehnologija (posebno digitalnih tehnologija i automatizacije) kako bi se uspostavio željeznički sustav koji je **privlačniji, jednostavniji za korištenje i održavanje, konkurentniji, cjenovno pristupačniji i učinkovitiji** te kako bi se ostvarili ciljevi europskog zelenog plana, primjerice, da se 75 % cestovnog prijevoza tereta bitnim dijelom preusmjeri na željeznički prijevoz i prijevoz unutarnjim plovnim putovima.

— **Stavka 07 20 04 06** — Posebne nadležnosti u području socijalne politike, uključujući socijalni dijalog

Izmijeniti tekst kako slijedi:

— djelovanja za preliminarna savjetovanja među predstavnicima europskih sindikata, prvenstveno za pokrivanje troškova kako bi im se pomoglo oblikovati mišljenja i uskladiti stajališta o razvoju politika Unije, **posebice nakon krize prouzročene bolešću COVID-19.**

— **Stavka 1 3 0 1, dio 10. Europska služba za vanjsko djelovanje** — Osposobljavanje

Dodati sljedeći tekst:

Proračun za izobrazbu trebao bi jasno pokazivati i podupirati važnost poticanja rodne ravnopravnosti, rodne osjetljivosti i borbe protiv rodne pristranosti, što se odnosi i na politiku borbe protiv uznemiravanja, u svim našim institucijama (uključujući sjedišta ESVD-a, delegacije EU-a te misije i operacije ZSOP-a) te u postupcima odabira. To bi se trebalo odnositi na obvezna osposobljavanja i inicijative, s posebnim naglaskom na odgovornosti srednjeg i višeg rukovodstva u tim područjima, u skladu s odredbama Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost III i povezanog radnog dokumenta službi.

— U skladu s člankom 15. stavkom 3. Financijske uredbe, Odbor za mirenje slaže se da će odobrena sredstva za preuzimanje obveza ponovno staviti na raspolaganje u proračunskoj liniji 01 02 02 10. Napomene uz proračun će se prilagoditi na sljedeći način:

Proračunska linija	Naziv
01 02 02 10	<p><u>Dodati sljedeći tekst:</u></p> <p>U skladu s člankom 15. stavkom 3. Financijske uredbe za ovu proračunsku stavku dostupan je iznos od 40 000 000 EUR odobrenih sredstava za preuzimanje obveza uslijed opoziva iz 2020. zbog potpunog ili djelomičnog neprovođenja istraživačkih projekata.</p>

Podrazumijeva se da se izmjenama koje su uveli Europski parlament ili Vijeće ne može izmijeniti ili proširiti područje primjene postojeće pravne osnove ili narušiti administrativna autonomija institucija te da se djelovanje može pokriti raspoloživim sredstvima.

1.7. Proračunska nomenklatura

O proračunskoj nomenklaturi koju je Komisija predložila u nacrtu proračuna, kako je izmijenjen pismom izmjene 1/2022, postignut je dogovor koji uključuje nove pilot-projekte i pripremna djelovanja, osim novog pilot-projekta „Praćenje ciljeva održivog razvoja u regijama EU-a – popunjavanje praznina u podacima” koji će se provesti u okviru naslova 1. VFO-a, proračunski članak PP 01 22 06, umjesto u okviru podnaslova 2.b VFO-a.

srijeda, 24. studenog 2021.

2. Proračun za 2021.

Nacrt izmjene proračuna br. 5/2021 odobrava se u obliku u kojem ga je predložila Komisija.

Nacrt izmjene proračuna br. 6/2021 odobrava se u obliku u kojem ga je predložila Komisija.

3. Izjave

3.1. Zajednička izjava Europskog parlamenta i Vijeća o odobrenim sredstvima za plaćanje

Europski parlament i Vijeće pozivaju Komisiju da tijekom 2022. nastavi pomno i aktivno pratiti provedbu programâ trenutačnog i prethodnog VFO-a (posebno u podnaslovu 2.a i ruralnom razvoju). U tu svrhu Europski parlament i Vijeće pozivaju Komisiju da pravodobno predstavi ažurirane iznose u vezi s trenutačnim stanjem i procjene u vezi s odobrenim sredstvima za plaćanje za 2022. (uzimajući u obzir poboljšanu točnost predviđanja država članica, ako je to primjenjivo). Ako brojke pokažu da su odobrena sredstva unesena u proračun za 2022. nedostatna da bi se pokrile potrebe, Europski parlament i Vijeće pozivaju Komisiju da što prije predstavi odgovarajuće rješenje, među ostalim nacrt izmjene proračuna, kako bi Europski parlament i Vijeće mogli što prije, bez nepotrebne odgode, donijeti sve potrebne odluke u vezi s opravdanim potrebama. Ako je to primjenjivo, Europski parlament i Vijeće u obzir će uzeti hitnost pitanja te, bude li se to smatralo potrebnim, skratiti osmotjedno razdoblje za odluku. Isto se primjenjuje *mutatis mutandis* ako brojke pokažu da su odobrena sredstva unesena u proračun za 2022. veća nego što je potrebno.

3.2. Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o troškovima financiranja Instrumenta Europske unije za oporavak (EURI) u 2022.

Zahvaljujući trenutačno povoljnim uvjetima u vezi s kamatnim stopama i uzimajući u obzir dosadašnje ovogodišnje troškove izdavanja operacija financiranja NGEU-a, odobrena sredstva planirana za troškove financiranja Europskog instrumenta za oporavak [proračunska linija 06 04 01] mogu se smanjiti a da se pritom potpuno očuva kapacitet za financiranje bespovratne komponente NGEU-a u 2022.

Člankom 5. stavkom 2. Odluke o vlastitim sredstvima utvrđuje se sljedeće: „Vraćanja glavnice sredstava počinju prije kraja VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., uz minimalan iznos, u mjeri u kojoj to omogućuju iznosi neiskorišteni za plaćanja dospjelih kamata u okviru pozajmljivanja iz stavka 1. ovog članka, uzimajući u obzir postupak utvrđen u članku 314. UFEU-a.”.

Osim toga, u uvodnoj izjavi 20. Odluke o vlastitim sredstvima navodi se da „iznosi koji nisu kako je predviđeno upotrijebljeni za plaćanje kamata upotrijebit će se za prijevremene otplate prije kraja VFO-a za razdoblje 2021. – 2027., uz minimalan iznos, te se mogu povećati iznad te razine pod uvjetom da su nova vlastita sredstva uvedena nakon 2021. u skladu s postupkom utvrđenim u članku 311. trećem stavku UFEU-a.”.

Budući da 2022. neće biti moguće otplate glavnice:

- iznos od 90 milijuna EUR, od čega je 70 milijuna EUR već uključeno u nacrt proračuna, premjestit će se na kraj programa 2027. kada se može upotrijebiti za plaćanja kamata ili prijevremene otplate. To će se premještanje na kraj programa nadoknaditi odgovarajućim pojačanim financiranjem na početku razdoblja programa „EU za zdravlje”.
- Ne dovodeći u pitanje ovlasti proračunskog tijela, Europski parlament i Vijeće suglasni su da će povećati iznose raspoložive u proračunskoj liniji 06 04 01 za 224,7 milijuna EUR u razdoblju 2024. – 2027., na temelju prijedloga Komisije i nakon procjene potreba i mogućnosti za prijevremene otplate, koristeći dostupne razlike do gornje granice i mobiliziranjem jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice uz istodobno poštovanje financijskog programiranja za programe u okviru naslova 2.b.

Tim se mehanizmom osigurava da se ukupni iznos za liniju EURI uključen u izvorno financijsko programiranje za 2022. upotrijebi za plaćanja kamata ili prijevremene otplate tijekom VFO-a za razdoblje 2021. – 2027.

3.3. Jednostrana izjava Komisije o proračunskoj razboritosti u pogledu kamatne linije EURI-ja

Komisija podsjeća na to da kamatna linija EURI-ja (proračunska linija 06 04 01) služi za plaćanje troškova financiranja i likvidnosti zaduživanja NGEU-a u mjeri u kojoj su oni pripisani proračunu EU-a. Iznosi neiskorišteni za plaćanja kamata trebaju se upotrijebiti za prijevremene otplate duga u skladu s člankom 5. stavkom 2. i uvodnom izjavom 20. Odluke o vlastitim sredstvima.

srijeda, 24. studenog 2021.

Povećanje inflacije zahtijeva veću proračunsku razboritost u pogledu upravljanja kamatnom linijom EURI-ja s obzirom na mogućnost da će nominalne kamatne stope biti više nego što se pretpostavljalo pri programiranju ove linije.

Komisija će stoga u izvršavanju svojih dužnosti na temelju članka 314. (UFEU) stavaka 2., 5. i 8. predložiti proračunske mjere kojima će se, ako budu donesene, osigurati da se ukupni iznos izvorno planiran u višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. [14 976 milijuna EUR u tekućim cijenama] za liniju EURI-ja u potpunosti iskoristi za plaćanje troškova kamata ili prijevremene otplate.

Komisija će svake godine u okviru predstavljanja nacrtu proračuna izvješćivati o kumulativnom izvršenju linije EURI-ja, iznosima na liniji EURI-ja premještenima na kraj programa i iznosu rezerviranom u okviru jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice za postizanje tog cilja.

3.4. Jednostrana izjava Europske komisije o suzbijanju siromaštva djece u okviru Europskog socijalnog fonda plus

Suzbijanje siromaštva djece postat će još važnije, posebno u kontekstu oporavka od krize uzrokovane bolešću COVID-19, i za to je potrebno izdvojiti dostatna sredstva. U tu se svrhu Uredbom (EU) 2021/1057 o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) od država članica zahtijeva da dodijele odgovarajući iznos svojih sredstava iz fonda ESF+ pod podijeljenim upravljanjem za provedbu jamstva za djecu putem ciljanih djelovanja i strukturnih reformi za suzbijanje siromaštva djece. Eksplicitna minimalna dodjela od 5 % utvrđena je za sve države članice čija je prosječna stopa djece mlađe od 18 godina izložene riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti u razdoblju od 2017. do 2019. bila iznad prosjeka Unije.

Pregovori o programima za razdoblje 2021. – 2027. između Komisije i država članica još su u tijeku, a točni iznosi koji će se programirati za potporu jamstva za djecu u svim državama članicama bit će poznati po završetku tog postupka.

U skladu s Preporukom Vijeća o uspostavi europskog jamstva za djecu {SWD(2021) 62 final} i na temelju izvješća koordinatora jamstva za djecu država članica i Odbora za socijalnu zaštitu, Komisija će redovito izvješćivati o provedbi Preporuke o uspostavi jamstva za djecu. Komisija će ujedno pomno pratiti provedbu te preporuke u kontekstu europskog semestra. Komisija želi naglasiti da države članice mogu programirati financijska sredstva za provedbu jamstva za djecu iznad minimalnih zahtjeva utvrđenih u Uredbi o fondu ESF+. Mogu se koristiti i drugim sredstvima EU-a, kao što je Mehanizam za oporavak i otpornost, kao i vlastitim nacionalnim sredstvima.

3.5. Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o namjeri osiguravanja maksimalnih sredstava za prirodne katastrofe u okviru tematskog područja FSEU u okviru SEAR-a u 2022.

Tri institucije potvrđuju da izniman razmjer prirodnih katastrofa koje su se dogodile 2021. stvara pritisak na raspoloživost sredstava Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU). FSEU se financira isključivo iz pričuve za solidarnost i pomoć u nuždi (SEAR), bez mogućnosti korištenja drugih izvora financiranja.

Odbor za mirenje pristao je povećati humanitarnu pomoć u naslovu 6. za 211 milijuna EUR u proračunu za 2022. Stoga je moguće ograničiti upotrebu omotnice SEAR-a za vanjske izvanredne situacije tijekom razdoblja od 1. siječnja do 31. kolovoza 2022., čime će se 1. rujna 2022. osloboditi dodatna sredstva za FSEU koja odgovaraju iznosu povećanja humanitarne pomoći iz naslova 6. Time će se omogućiti najveća moguća solidarnost s državama članicama pogođenima prirodnim katastrofama, uz istodobno povećanje kapaciteta proračuna EU-a za brzi odgovor na vanjske izvanredne situacije.

3.6. Zajednička izjava Europskog parlamenta i Vijeća o povećanju plana radnih mjesta Revizorskog suda

EP i Vijeće potvrđuju da će NGEU dovesti do dodatnog radnog opterećenja Revizorskog suda koje se ne može u potpunosti nadoknaditi preraspodjelom unutar postojećeg proračuna. Stoga se slažu s povećanjem plana radnih mjesta Revizorskog suda za 20 radnih mjesta u 2022.

EP i Vijeće naglašavaju važnost koju pridaju radu Revizorskog suda, posebno u pogledu financijskih revizija i revizija usklađenosti koje Sud provodi kako bi ispunio svoju primarnu zadaću da ispita jesu li svi prihodi primljeni i jesu li svi rashodi nastali na zakonit i pravilan način, što je neodvojivo povezano s revizijama uspješnosti radi ispitivanja ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti upravljanja proračunom EU-a, kao dvije strane iste medalje. Dobro financijsko upravljanje proračunom temelj je legitimnosti Unije.

srijeda, 24. studenog 2021.

U tom kontekstu EP i Vijeće smatraju da je ključno da Revizorski sud dodijeli dostatna sredstva za provedbu tih ključnih aktivnosti.

Općenito, Europski parlament i Vijeće također priznaju važnost preporuka koje Revizorski sud donosi na temelju članka 287. stavka 4. drugog podstavka UFEU-a, istodobno napominjući da je Sud pojasnio da je svrha te odredbe „doprinijeti poboljšanju financijskog upravljanja Unije omogućavanjem da se izvješća dostavljaju institucijama i da one na njih odgovore”.

EP i Vijeće pozivaju Revizorski sud da u radne dokumente za buduće proračunske postupke uključi pregled raspodjele osoblja u prethodnoj godini na aktivnosti za financijske revizije, revizije usklađenosti i revizije uspješnosti, za rad na temelju članka 287. stavka 4. UFEU-a i za usluge podrške.

3.7. Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o preispitivanju razvoja pandemije u 2022.

Tri institucije obvezuju se da će do kraja lipnja 2022. preispitati razvoj odgovora na pandemiju, posebno u pogledu međunarodnih cijepljenja, te će na temelju toga razmotriti sva potrebna djelovanja koje je predložila Komisija.

3.8. Jednostrana izjava Komisije o migracijama

S obzirom na stalne potrebe predviđene u sljedećim godinama, Komisija potvrđuje svoj plan da osigura da prosječno godišnje financiranje za migracije za južno susjedstvo iz sredstava dodijeljenih Instrumentu za susjedstvo NDICI-GE i, prema potrebi, iz drugih instrumenata ostane barem na razini predviđenoj za 2022.

3.9. Jednostrana izjava Komisije o naslovu 7.

Komisija podsjeća da se financijsko programiranje naslova 7. temelji na pretpostavci da broj zaposlenih u institucijama ostane stabilan. Primjećuje da proračun za 2022. nije u skladu s tom pretpostavkom i naglašava da bi, s obzirom na rastuću inflaciju, buduća povećanja broja zaposlenih mogla rezultirati pritiscima na naslov 7. u višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027.

srijeda, 24. studenog 2021.

P9_TA(2021)0466

Nacrt izmjene proračuna br. 5/2021: Humanitarna pomoć izbjeglicama u Turskoj**Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 5/2021 Europske unije za financijsku godinu 2021. – humanitarna pomoć izbjeglicama u Turskoj (12444/2021 – C9-0380/2021 – 2021/0226(BUD))**

(2022/C 224/21)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁽¹⁾, a posebno njezin članak 44.,
 - uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021., konačno donesen 18. prosinca 2020.⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir nacrt izmjene proračuna br. 5/2021 koji je Komisija usvojila 9. srpnja 2021. (COM(2021)0460),
 - uzimajući u obzir stajalište o nacrtu izmjene proračuna br. 5/2021 koje je Vijeće usvojilo 5. listopada 2021. i prosljedilo Europskom parlamentu 14. listopada 2021. (12444/2021 – C9-0380/2021),
 - uzimajući u obzir članke 94. i 96. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0327/2021),
- A. budući da nacrt izmjene proračuna br. 5/2021 ima za cilj nastavak pružanja potpore najugroženijim izbjeglicama u Turskoj uslijed krize u Siriji te je prva sastavnica prijedlogâ Komisije za nastavak pružanja financijskih sredstava sirijskim izbjeglicama i zajednicama domaćinima u Turskoj, Jordanu, Libanonu i drugim dijelovima regije;
- B. budući da Komisija procjenjuje da je potrebno 325 milijuna EUR za produljenje trajanja vodećeg programa Mreže za hitnu socijalnu pomoć (ESSN), kojim se pružaju mjesečni gotovinski prijenosi sredstava za više od 1,8 milijuna izbjeglica, od ožujka 2022. do početka 2023., kada bi se program trebao preusmjeriti na razvojnu pomoć; budući da je Komisija predložila da se za pokrivanje tog iznosa iskoristi preostala razlika do gornje granice u okviru naslova 6. za 2021., a ostatak osigura iz omotnice za humanitarnu pomoć u 2021. i 2022.;

⁽¹⁾ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.⁽²⁾ SL L 93, 17.3.2021.⁽³⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.⁽⁴⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.⁽⁵⁾ SL L 424, 15.12.2020., str. 1.

srijeda, 24. studenog 2021.

- C. budući da je stoga cilj nacrt izmjene proračuna br. 5/2021 mobilizacija 149,6 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza, dok u 2021. nisu zatražena dodatna odobrena sredstva za plaćanje;
1. prima na znanje nacrt izmjene proračuna br. 5/2021 koji je podnijela Komisija;
 2. ističe činjenicu da se gornja granica za naslov 6. već u prvoj godini VFO-a za razdoblje 2021. – 2027. čini preniskom za odgovor na velike krize u susjedstvu Unije i svijetu; izražava zabrinutost zbog toga što se u pregovorima o aktualnom VFO-u i Instrumentu za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa nije vodilo računa o nastavku potpore izbjeglicama u Turskoj; naglašava da u trenutačnim okolnostima proračun Unije ne može biti jedini izvor financiranja za kontinuiranu potporu izbjeglicama;
 3. smatra da bi u kontekstu mirenja u kontekstu donošenja općeg proračuna Unije za financijsku godinu 2022. trebalo postići sveobuhvatan sporazum kojim bi se obuhvatilo Unijino financiranje nastavka pružanja potpore izbjeglicama u Turskoj i široj regiji 2021. i narednih godina;
 4. prihvaća stajalište Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 5/2021;
 5. nalaže svojem predsjedniku da proglasi izmjenu proračuna br. 5/2021 konačno donesenom i da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
 6. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.
-

srijeda, 24. studenog 2021.

P9_TA(2021)0467

Nacrt izmjene proračuna br. 6/2021 za opći proračun za 2021.: Dodatne doze cjepiva za zemlje s niskim i nižim srednjim dohotkom, povećanje sredstava Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i druge prilagodbe rashoda i prihoda**Rezolucija Europskog parlamenta od 24. studenoga 2021. o stajalištu Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 6/2021 Europske unije za financijsku godinu 2021. – Dodatne doze cjepiva za zemlje s niskim i nižim srednjim dohotkom, povećanje sredstava Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i druge prilagodbe rashoda i prihoda (14038/2021 – C9-0425/2021 – 2021/0326(BUD))**

(2022/C 224/22)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 314. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir članak 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju,
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012⁽¹⁾, a posebno njezin članak 44.,
 - uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2021., konačno donesen 18. prosinca 2020.⁽²⁾,
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027.⁽³⁾,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava⁽⁴⁾,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća (EU, Euratom) 2020/2053 od 14. prosinca 2020. o sustavu vlastitih sredstava Europske unije te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/335/EU, Euratom⁽⁵⁾,
 - uzimajući u obzir nacrt izmjene proračuna br. 6/2021 koji je Komisija usvojila 8. listopada 2021. ((COM(2021)0955),
 - uzimajući u obzir izjavu Odbora za mirenje o zajedničkom dogovoru o sadržaju općeg proračuna za financijsku godinu 2022., koja također uključuje usvajanje nacrtu izmjene proračuna br. 6/2021,
 - uzimajući u obzir stajalište o nacrtu izmjene proračuna br. 6/2021 koje je Vijeće usvojilo 23. studenoga 2021. i istoga dana prosljedilo Europskom parlamentu. (14038/2021 – C9-0425/2021),
 - uzimajući u obzir članke 94. i 96. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0329/2021),
- A. budući da je svrha Nacrta izmjene proračuna br. 6/2021 osigurati dodatna odobrena sredstva za ubrzanje cijepjenja na svjetskoj razini, pokrivanje aktivacija u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i rashoda koji proizlaze iz vanjskih sporazuma o ribarstvu te određene prilagodbe rashoda i prihoda;

⁽¹⁾ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.⁽²⁾ SL L 93, 17.3.2021., str. 1.⁽³⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.⁽⁴⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.⁽⁵⁾ SL L 424, 15.12.2020., str. 1.

srijeda, 24. studenog 2021.

B. budući da su nacrtom izmjene proračuna br. 6/2021 posebno obuhvaćeni sljedeći elementi:

- povećanje sredstava Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa u iznosu od 450 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odobrenim sredstvima za plaćanje u kontekstu globalnog zdravstvenog odgovora na bolest COVID-19 radi doniranja 200 milijuna doza cjepiva protiv bolesti COVID-19 zemljama s niskim i nižim srednjim dohotkom do sredine sljedeće godine;
- povećanje sredstava Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (UCPM/rescEU) u iznosu od 57,8 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza kako bi se osigurala dodatna sredstva za pokrivanje novih hitnih situacija, uključujući letove za repatrijaciju iz Afganistana, potporu na Haitiju nakon nedavnog potresa te nedovršene operacije, među ostalim šumske požare čiji troškovi prekoračuju postojeća raspoloživa sredstva do kraja godine;
- povećanje razine odobrenih sredstava za preuzimanje obveza u proračunskoj liniji za sporazume o partnerstvu u održivom ribarstvu (SFPA) u iznosu od 3,5 milijuna EUR s obzirom na ažurirane proračunske potrebe nakon završetka pregovora o novim protokolima s Cookovim Otocima i Mauritanijom;
- prilagodba proračunske nomenklature nakon zahtjeva država članica za prijenos sredstava u skladu s člankom 26. Uredbe (EU) 2021/1060 (Uredba o zajedničkim odredbama)⁽⁶⁾;
- ažuriranje prihodovne strane proračuna kako bi se uzelo u obzir revidirane procjene vlastitih sredstava koje se temelje na nerecikliranom plastičnom ambalažnom otpadu;

C. budući da ukupni neto učinak nacrta izmjene proračuna br. 6/2021 na rashode predstavlja povećanje od 473,5 milijuna EUR u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza; budući da Komisija nije tražila dodatna sredstva za plaćanje;

1. prima na znanje nacrt izmjene proračuna br. 6/2021 koji je podnijela Komisija;
2. pozdravlja prijedlog da se osigura financiranje dodatnih 200 milijuna doza cjepiva protiv bolesti COVID-19 koje je predsjednica Komisije obećala u svojem govoru o stanju Unije te da se ta cjepiva hitno isporuče zemljama s niskim i nižim srednjim dohotkom; napominje da je Parlament odlučno zahtijevao da se ubrza globalna kampanja cijepjenja, među ostalim u svom čitanju proračuna Unije za financijsku godinu 2022.;
3. prihvaća stajalište Vijeća o nacrtu izmjene proračuna br. 6/2021;
4. nalaže svojem predsjedniku da proglasi izmjenu proračuna br. 6/2021 konačno donesenom i da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
5. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te nacionalnim parlamentima.

⁽⁶⁾ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.)

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0471

Mobilizacija Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji: zahtjev EGF/2021/001 ES/País Vasco metal – Španjolska**Rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Španjolske – EGF/2021/001 ES/País Vasco metal (COM(2021)0618 – C9-0377/2021 – 2021/0316(BUD))**

(2022/C 224/23)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0618 – C9-0377/2021),
 - uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/691 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom (EGF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1309/2013 ⁽¹⁾ (Uredba o EGF-u),
 - uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ⁽²⁾, a posebno njezin članak 8.,
 - uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ⁽³⁾, a posebno njegovu točku 9.,
 - uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja,
 - uzimajući u obzir pismo Odbora za regionalni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A9-0319/2021),
- A. budući da je Unija uspostavila zakonodavne i proračunske instrumente kako bi pružila dodatnu potporu radnicima koji su pogođeni posljedicama globalizacije te tehnoloških i okolišnih promjena, kao što su promjene u tokovima svjetske trgovine, trgovinski sporovi, znatne promjene u trgovinskim odnosima Unije ili sastavu unutarnjeg tržišta, financijske ili gospodarske krize, kao i prijelaz na niskougljično gospodarstvo ili kao posljedica digitalizacije ili automatizacije;
- B. budući da je Španjolska podnijela zahtjev EGF/2021/001 ES/País Vasco metal za financijski doprinos iz Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji (EGF) nakon otpuštanja 491 radnika u španjolskoj regiji País Vasco (ES21), razine NUTS 2, u referentnom razdoblju za podnošenje zahtjeva od 2. lipnja 2020. do 2. prosinca 2020.;
- C. budući da se zahtjev odnosi na ukupno 491 radnika koji su proglašeni viškom i koji su prestali obavljati svoju djelatnost, pri čemu su 192 radnika ostala bez posla u okviru kolektivnih otkaza u šest poduzeća koja su o tome obavijestila nadležna tijela ⁽⁴⁾;
- D. budući da se zahtjev temelji na intervencijskim kriterijima iz članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe o EGF-u kojima se propisuje prestanak djelatnosti za najmanje 200 radnika koji su proglašeni viškom u šestomjesečnom referentnom razdoblju u poduzećima koja posluju u istom gospodarskom sektoru definiranom u odjeljku NACE-a Rev. 2 i smještena su u jednoj regiji ili u dvjema susjednim regijama razine NUTS 2 u državi članici;

⁽¹⁾ SL L 153, 3.5.2021., str. 48.⁽²⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.⁽³⁾ SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.⁽⁴⁾ Auxiliar Troquelera SL, Caldereria del Oria, Matriceria Deusto, Mecanizados de la Industria Vasca SLU, Taller Mecanizado Pablo López Lacalle SL, Tratamientos Superficiales Iontech SA.

četvrtak, 25. studenog 2021.

- E. budući da su pandemija bolesti COVID-19, stroge mjere ograničavanja kretanja provedene u drugom tromjesečju 2020. u Španjolskoj i posljedične nestašice zaliha i sirovina negativno utjecale na sektor metala u zemlji;
- F. budući da u regiji Baskiji sektor gotovih proizvoda od metala čini 27,4 % bruto dodane vrijednosti industrije ⁽⁵⁾, dok je prosjek EU-28 18,8 % ⁽⁶⁾;
- G. budući da se u 2020. (promjena u odnosu na prethodnu godinu) proizvodnja u Španjolskoj smanjila za više od 50 % u 16 % metalnih poduzeća, da je promet pao za više od 50 % u 16 % poduzeća, a trećina metalnih poduzeća zabilježila je smanjenje proizvodnje i prometa između 30 % i 50 % ⁽⁷⁾;
- H. budući da je, s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19 i njezine socijalne i gospodarske posljedice, Komisija pojačala ulogu EGF-a kao sredstva za hitne slučajeve ⁽⁸⁾ i omogućila financiranje slučajeva izravno povezanih s pandemijom iz EGF-a;
- I. budući da Španjolska izvješćuje o svojoj usklađenosti s preporukama utvrđenima u Okviru EU-a za kvalitetu predviđanja promjena i restrukturiranja ⁽⁹⁾ te ističe ključne koncepte Baskijskog plana strukovnog osposobljavanja, Baskijske strategije zapošljavanja i programa za zelena radna mjesta;
1. slaže se s Komisijom da su uvjeti iz članka 4. stavka 2. točke (b) Uredbe o EGF-u ispunjeni i da Španjolska ima pravo na financijski doprinos u iznosu od 1 214 607 EUR u skladu s tom Uredbom, što predstavlja 85 % ukupnog troška od 1 428 950 EUR, koji obuhvaća izdatke za usluge prilagođene potrebama u iznosu od 1 384 950 EUR i rashode za provedbu EGF-a ⁽¹⁰⁾ u iznosu od 44 000 EUR;
 2. primjećuje da su španjolske vlasti zahtjev podnijele 25. lipnja 2021. te da je Komisija ocjenjivanje zahtjeva dovršila 7. listopada 2021. i o tome istoga dana obavijestila Parlament;
 3. primjećuje da se zahtjev odnosi na 491 radnika koji su proglašeni viškom i koji su prestali obavljati svoju djelatnost, pri čemu su 192 radnika ostala bez posla u okviru kolektivnih otkaza u šest poduzeća koja su o tome obavijestila nadležna tijela ⁽¹¹⁾; nadalje, napominje da Španjolska očekuje da će od ukupnog broja prihvatljivih korisnika njih 300 sudjelovati u tim mjerama (ciljani korisnici);
 4. podsjeća da se očekuje da će socijalni učinci otpuštanja biti važni za radnike, kao i za čitavu regiju Baskiju, u kojoj se broj nezaposlenih povećao za 25 % od ožujka do kolovoza 2020. ⁽¹²⁾ i u kojoj je dugotrajna nezaposlenost činila 55,6 % ukupne nezaposlenosti u svibnju 2021. (3,6 postotnih bodova više nego u siječnju 2021.), dok je udio nezaposlenih osoba s osnovnim obrazovanjem ili s manje od toga iznosio 60,8 %; također podsjeća da je razlika u plaćama između muškaraca i žena 22,6 %, a stopa privremene zaposlenosti 25,8 % u Baskiji, 11,6 postotnih bodova iznad prosjeka Unije, koji iznosi 14,2 %;
 5. ističe da je većina radnika koji su proglašeni viškom u drugoj polovici svoje profesionalne karijere i da imaju nisku razinu formalnih kvalifikacija;
 6. napominje da je Španjolska ciljanim korisnicima počela pružati usluge prilagođene potrebama 11. lipnja 2021. i da će stoga razdoblje prihvatljivosti za financijski doprinos iz EGF-a trajati od 11. lipnja 2021. do 24 mjeseca nakon datuma stupanja na snagu odluke o financiranju;

⁽⁵⁾ <https://es.statista.com/estadisticas/1220166/porcentaje-del-vab-total-en-espana-por-sector/>

⁽⁶⁾ https://www.eustat.eus/elementos/El-32-del-VAB-industrial-esta-generado-por-sectores-de-nivel-tecnologico-alto-o-medio-alto-en-2019/not0018911_c.html

⁽⁷⁾ Izvješće o gospodarskim posljedicama pandemije bolesti COVID-19 na sektor metala. Listopad 2020.- https://atra.gal/files/noticias/Archivos_3680.pdf

⁽⁸⁾ COM(2020)0442.

⁽⁹⁾ COM(2013)0882.

⁽¹⁰⁾ U skladu s člankom 7. stavkom 5. Uredbe o EGF-u.

⁽¹¹⁾ Auxiliar Troquelera SL, Calderería del Oria, Matricería Deusto, Mecanizados de la Industria Vasca SLU, Taller Mecanizado Pablo López Lacalle SL, Tratamientos Superficiales Iontech SA.

⁽¹²⁾ Avance de los datos del mercado laboral del año 2020 (podaci o tržištu rada za 2020.).

četvrtak, 25. studenog 2021.

7. podsjeća da se usluge prilagođene potrebama koje će se pružiti otpuštenim radnicima i samozaposlenim osobama nakon odluke sastoje od sljedećih mjera: sastanci za izradu profila, profesionalno usmjeravanje, pomoć pri traženju posla, potpora i/ili doprinos osnivanju poduzeća, prekvalifikacija, usavršavanje vještina i osposobljavanje na radnom mjestu, kao i naknade za sudjelovanje; planirana je usklađenost mjera sa španjolskom strategijom kružnog gospodarstva, a osposobljavanjem se pridonosi poticanju procesa digitalne transformacije u industriji;
8. primjećuje da Španjolska od 1. veljače 2021. snosi administrativne izdatke provedbe EGF-a te da rashodi za aktivnosti pripreme, upravljanja, informiranja i promidžbe te kontrole i izvješćivanja stoga ispunjavaju uvjete za financijski doprinos iz EGF-a od 1. veljače 2021. do 31. mjeseca nakon stupanja na snagu odluke o financiranju;
9. pozdravlja činjenicu da je Španjolska, u dogovoru sa socijalnim partnerima, sastavila koordinirani paket usluga prilagođenih potrebama⁽¹³⁾; uključenost socijalnih partnera osigurava se njihovim zastupanjem u upravnom odboru Lanbidea, koji se sastoji od predstavnika regionalne vlade, sindikata i organizacija poslodavaca;
10. pozdravlja činjenicu da će usklađeni paket usluga prilagođenih potrebama doprinijeti širenju horizontalnih vještina potrebnih u digitalnom industrijskom dobu i u resursno učinkovitom gospodarstvu, u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe o EGF-u;
11. podsjeća da predložene mjere predstavljaju aktivne mjere za unaprjeđenje tržišta rada u okviru prihvatljivih mjera utvrđenih člankom 7. Uredbe o EGF-u i nisu zamjena za pasivne mjere socijalne zaštite;
12. naglašava da su španjolske vlasti potvrdile da za prihvatljive mjere nije dodijeljena pomoć iz drugih financijskih instrumenata ili fondova Unije;
13. prima na znanje obavijest Španjolske da će tijela koja su zadužena za upravljanje i nadzor nad Europskim socijalnim fondom plus biti zadužena i za financijski doprinos;
14. ponovno ističe da pomoć iz EGF-a ne smije zamijeniti mjere za koje su odgovorna poduzeća na temelju nacionalnog prava ili kolektivnih ugovora, kao ni bilo kakve naknade ili prava korisnika pomoći iz EGF-a, kako bi se osigurala potpuna dodatnost te pomoći;
15. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;
16. nalaže svojem predsjedniku da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;
17. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, prosljedi Vijeću i Komisiji.

⁽¹³⁾ Zahtjev je 2. srpnja 2021. odobrio Lanbide, baskijski javni zavod za zapošljavanje (socijalni partneri dio su upravnog odbora). Dodatni sastanci održani su 19. siječnja i 2. veljače 2021. sa savezom Federación Vizcaína de Empresas del Metal (savez poduzeća u sektoru metala u pokrajini Biskaja), Asociación de Empresas de Guipúzcoa – ADEGI (poslovno udruženje u pokrajini Gipuskoa) i SEA-Empresas Alavesas (poslovna udruženja u pokrajini Alava).

četvrtak, 25. studenog 2021.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Europskog fonda za prilagodbu globalizaciji za radnike koji su proglašeni viškom na temelju zahtjeva iz Španjolske – EGF/2021/001 ES/País Vasco metal

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2021/2159.)

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0475

Haška konvencija o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.: pristup Filipina *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju država članica Europske unije da u interesu Europske unije prihvate pristup Filipina Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. (COM(2021)0359 – C9-0361/2021 – 2021/0178(NLE))

(Savjetovanje)

(2022/C 224/24)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog odluke Vijeća (COM(2021)0359),
 - uzimajući u obzir članak 38. četvrti stavak Haške konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.,
 - uzimajući u obzir članak 81. stavak 3. i članak 218. stavak 6. drugi podstavak točku (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojih se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C9-0361/2021),
 - uzimajući u obzir mišljenje Suda Europske unije ⁽¹⁾ o isključivoj vanjskoj nadležnosti Europske unije za izjavu o prihvaćanju pristupa Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.,
 - uzimajući u obzir članak 82. i članak 114. stavak 8. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A9-0300/2021),
1. odobrava ovlašćivanje država članica Europske unije da u interesu Europske unije prihvate pristup Filipina Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica, kao i Stalnom uredu Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.

⁽¹⁾ Mišljenje Suda EU od 14. listopada 2014., 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0476

Haška konvencija o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.: pristup Jamajke *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju država članica da u interesu Europske unije prihvate pristup Jamajke Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. (COM(2021)0363 – C9-0334/2021 – 2021/0179(NLE))

(Savjetovanje)

(2022/C 224/25)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog odluke Vijeća (COM(2021)0363),
 - uzimajući u obzir članak 38. četvrti stavak Haške konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.,
 - uzimajući u obzir članak 81. stavak 3. i članak 218. stavak 6. drugi podstavak točku (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojih se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C9-0334/2021),
 - uzimajući u obzir mišljenje Suda Europske unije⁽¹⁾ o isključivoj vanjskoj nadležnosti Europske unije za izjavu o prihvaćanju pristupa Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.,
 - uzimajući u obzir članak 82. i članak 114. stavak 8. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A9-0299/2021),
1. odobrava ovlašćivanje država članica Europske unije da u interesu Europske unije prihvate pristup Jamajke Haškoj konvenciji o građansko-pravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica, kao i Stalnom uredu Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.

⁽¹⁾ Mišljenje Suda od 14. listopada 2014., 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0477

Haška konvencija o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.: pristup Bolivije *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju država članica Europske unije da u interesu Europske unije prihvate pristup Bolivije Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. (COM(2021)0369 – C9-0336/2021 – 2021/0183(NLE))

(Savjetovanje)

(2022/C 224/26)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog odluke Vijeća (COM(2021)0369),
 - uzimajući u obzir članak 38. četvrti stavak Haške konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.,
 - uzimajući u obzir članak 81. stavak 3. i članak 218. stavak 6. drugi podstavak točku (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojih se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C9-0336/2021),
 - uzimajući u obzir mišljenje Suda Europske unije ⁽¹⁾ o isključivoj vanjskoj nadležnosti Europske unije za izjavu o prihvaćanju pristupa Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.,
 - uzimajući u obzir članak 82. i članak 114. stavak 8. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A9-0307/2021),
1. odobrava ovlašćivanje država članica Europske unije da u interesu Europske unije prihvate pristup Bolivije Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta prosljedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica, kao i Stalnom uredu Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.

⁽¹⁾ Mišljenje Suda Europske unije od 14. listopada 2014., 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0478

Haška konvencija o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.: pristup Pakistana *

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju država članica Europske unije da u interesu Europske unije prihvate pristup Pakistana Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. (COM(2021)0368 – C9-0335/2021 – 2021/0182(NLE))

(Savjetovanje)

(2022/C 224/27)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog odluke Vijeća (COM(2021)0368),
 - uzimajući u obzir članak 38. četvrti stavak Haške konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.,
 - uzimajući u obzir članak 81. stavak 3. i članak 218. stavak 6. drugi podstavak točku (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojih se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C9-0335/2021),
 - uzimajući u obzir mišljenje Suda Europske unije ⁽¹⁾ o isključivoj vanjskoj nadležnosti Europske unije za izjavu o prihvaćanju pristupa Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.,
 - uzimajući u obzir članak 82. i članak 114. stavak 8. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A9-0308/2021),
1. odobrava ovlašćivanje država članica Europske unije u interesu Europske unije prihvate pristup Pakistana Haškoj konvenciji o građansko-pravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica, kao i Stalnom uredu Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.

⁽¹⁾ Mišljenje Suda od 14. listopada 2014., 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

četvrtak, 25. studenog 2021.

P9_TA(2021)0479

Haška konvencija o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.: pristup Tunisa ***Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 25. studenoga 2021. o Prijedlogu odluke Vijeća o ovlašćivanju država članica da u interesu Europske unije prihvate pristup Tunisa Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980. (COM(2021)0371 – C9-0337/2021 – 2021/0198(NLE))**

(Savjetovanje)

(2022/C 224/28)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog odluke Vijeća (COM(2021)0371),
 - uzimajući u obzir članak 38. četvrti stavak Haške konvencije o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.,
 - uzimajući u obzir članak 81. stavak 3. i članak 218. stavak 6. drugi podstavak točku (b) Ugovora o funkcioniranju Europske unije, na temelju kojih se Vijeće savjetovalo s Parlamentom (C9-0337/2021),
 - uzimajući u obzir mišljenje Suda Europske unije ⁽¹⁾ o isključivoj vanjskoj nadležnosti Europske unije za izjavu o prihvaćanju pristupa Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.,
 - uzimajući u obzir članak 82. i članak 114. stavak 8. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja (A9-0309/2021),
1. odobrava ovlašćivanje država članica Europske unije da u interesu Europske unije prihvate pristup Tunisa Haškoj konvenciji o građanskopravnim aspektima međunarodne otmice djece iz 1980.;
 2. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji te vladama i parlamentima država članica, kao i Stalnom uredu Haške konferencije o međunarodnom privatnom pravu.

⁽¹⁾ Mišljenje Suda od 14. listopada 2014., 1/13, ECLI:EU:C:2014:2303.

ISSN 1977-1088 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-060X (tiskano izdanje)

Ured za publikacije
Europske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR